

ATHENS VOICE

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Εκπαίδευση

Μιλούν οι Δρ. Ευάγγελος Παπαδόπουλος, Γιώργος Σιάτος
Των Κατερίνας Καμπόσου, Λουκά Βελιδάκη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Τάσος Τζήκας «Η επόμενη δεκαετία είναι η δεκαετία της Θεσσαλονίκης!»

Ο πρόεδρος της ΔΕΘ-Helexpro μιλάει στην Α.Υ.

Του Στέφανου Τσιτσόπουλου

ΨΑΛΙΔΙ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟ

Η **Lidl** κοντά στην **οικογένεια**.
Μειώνουμε τις τιμές **έως -50%**
σε πάνω από **160** προϊόντα
βασικής ανάγκης και
τις **κρατάμε χαμηλές**.

Βρες όλα τα προϊόντα
στα καταστήματα Lidl
ή στο **[lidl-hellas.gr](https://www.lidl-hellas.gr)**

RAW ΒΑΤΑ

Το πιο γλυκό μέρος για φθινοπωρινή επιστροφή. Στους παλιούς Αμπελόκηπους, στην καταπράσινη πλατεία Λακωνίας με τα ψηλά δέντρα και τα κάθε λογής τραπέζια απλωμένα γύρω γύρω. Μια κρυφή και ήσυχη γωνιά της Αθήνας για να φας καλομαγειρεμένο φαγητό από τα χέρια του εξωτικού Χρόνη Δαμαλή και της παρέας του. Από το ψημένο ψωμάκι με τριμμένα ντομάτα μέχρι τις γαρίδες με κριθαράκι. Θα περάσεις όμορφα και τα πιάτα του θα τα θυμάσαι για καιρό.

Η ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΖΕΙ ΚΑΛΑ

Τέρμα τα κινητά στα σχολεία.

ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΑΡΙΣΙ 2024

Να κι ένας ενδιαφέρων λόγος για τον καβγά που στήσαμε στα σόσιαλ και στις καλοκαιρινές παρέες.

ΝΕΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗ

Η ελληνική σαμπάνια Γήοινοσ. Εξυπνο όνομα για τον ελληνικό αφρώδη οίνο που παράγεται με την παραδοσιακή μέθοδο που ακολουθείται για την παραγωγή σαμπάνιας.

ΚΑΤΙ ΤΟ «ΕΚΛΕΚΤΟΝ»

Νέο delicatessen στην πόλη. Βρήκαμε από βιολογικά προϊόντα έως vegan και gluten free προτάσεις, επιλεγμένες έως πιο ιδιαίτερες ετικέτες στην κάβα, deli γευστικές επιλογές αλλά και νόστιμα καλομαγειρεμένα φαγητά. (Κωνσταντίνου Παπαρηγοπούλου 3, στην πλατεία Κλαυθμώνος)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΝΑ ΟΔΗΓΕΙΤΕ ΜΕ ΧΟΝΤΡΑ ΜΠΟΥΦΑΝ 'Η ΚΑΦΕ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

Εν ισχύει ο ΚΟΚ που επιβάλλει την ασφαλή οδήγηση με τα δύο χέρια ελεύθερα και άνετα στις κινήσεις τους.

ΚΑΙΡΟΣ

Φοράμε μαγιό με γαλτόσες και διασχίζουμε τη Σταδίου.

ΚΟΥΡΕΜΑ ΜΠΡΟΚΟΛΟ

Το νέο trend στους πισιρικάδες. Όσο πιο φουντωτό τόσο πιο μοδάτο (και γελοίο).

Η ΤΣΑΝΤΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

Μειώσεις τιμών σε ξυλομπογιές, ξύστρες, γόμες και κασετίνες... Την ώρα που τα μικρά χειρίζονται κινητά και τάμπλετς.

ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΑΡΙΣΙ 2024

Ότι και να του κάνουν, το Παρίσι παραμένει μαγικό.

ΜΠΑΜΠΑΣ ΛΕΑΝΔΡΟΣ VS. ΒΙΚΥ ΛΕΑΝΔΡΟΣ

«Απαγορεύει στην 73χρονη Βίκυ Λεάνδρος να πει δικά του τραγούδια ο πατέρας της, 101 ετών. Λογικά δεν θα την πάει και Jumbo για σχολικά.» (@reppasgiorgos)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΕΙΨΗ ΝΕΡΟΥ

Θα γυρίσουμε στην εποχή της φοντάνας στα σπίτια, όταν όλα τα σπίτια μάζευαν το βρόχινο νερό.

ΝΕΟΣ ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ

Παύλος Χαϊκάλης. €120 για μιάμιση ώρα συνεδρίας.

ΣΕ ΒΛΕΠΩ!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω και βγάζω συμπεράσματα

Έχω πειστεί λοιπόν, παιδες μου αγαπημένοι, ότι δύο τρόποι υπάρχουν για να τεστάρεις σε χρόνο ρεκόρ ένα άτομο που θέλεις να βάλεις στη ζωή σου, αλλά δεν έχεις σιγουρευτεί πως μπαίνοντας αυτό δεν θα βγει εσύ τρέχοντας. Ο πρώτος και καλύτερος είναι να πας μαζί του ένα τριήμερο ταξιδάκι. Το πώς ξεβρακωνόμαστε ψυχικά όλοι και όλες άμα μας παρακολουθούν δυο διερευνητικά (και ευφυή) μάτια νύχτα και μέρα, είναι απίστευτο. Όλες οι μικρές ιδιορρυθμίες, τα τρελά γούστα, τα νεύρα, οι νευρώσεις, τα βίτσια –τα πάντα γενικώς– βγαίνουν χωρίς να το θέλουμε σαν τα σαλιγκάρια μετά τη βροχή και συμπληρώνουν άρον άρον τη ρετουσαρισμένη εικόνα που προσπαθούμε να δώσουμε πλασάροντας την αφεντιά μας στο άτομο στόχο.

Σε περίπτωση όμως που δεν έχεις τρεις μέρες ή τα φράγκα για Παρασκευοσαββατοκύριακο στη Σχοινούσα, καλώς το πρόσωπο για ένα μπανάκι στον Σχοινιά. Εκεί μαζί με τα ρούχα του θα βγάλει και μερικές μεγάλες αλήθειες στα φόρα.

Για εμπέδωση κοιτάξτε αυτές τις πρόσφατες φωτογραφίες: Η κυρία που ξάπλωσε να μαυρίσει στο κέντρο μιας τεράστιας πετσέτας καρπούζι νιώθω ότι νιώθει μεγάλη βεντέτα. Πειράζει που είναι μεγάλη φίρμα; Πειράζει; Όχι δεν πειράζει, θα διαβεβαιώσω ο αειμνηστος Φλωρινιώτης. Τώρα αν εσάς σας πειράζει, αν δηλαδή ψάχνετε να μοιραστείτε τη ζωή σας με ένα ταπεινό χαμομπλάκι, απομακρυνθείτε και αφήστε τη θεάρα για έναν πιο γκλαμουράτο τύπο.

Από την άλλη μεριά, όταν προσκαλέσεις άτομο να πάτε για μια βουτιά στην Κινέτα και το δεις να κουβαλάει μαζί του αυτό το τεράστιο φουσκωτό στρώμα για να χαλαρώνει μέσα και έξω από τη θάλασσα, καταλαβαίνεις ότι θα περάσεις ζωή και κότα πλάι του. Τζαμάικα. Ζόρι μηδέν. Μπίρα και τάβλι, μπρο. Η ζωή αποκλείεται να είναι η κοιλάδα των δακρύων μαζί του.

Υ.Γ. Καλό φθινόπωρο, παιδες μου. Για μας εύχομαι να βγουν εμπριμέ φλοράλ τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος γιατί τα πράσινα βγήκαν κόκκινα. Εύχομαι, επίσης, στους γεωργούς περισσότερη βροχή και στην αντιπολίτευση περισσότερους οπαδούς και λιγότερους προέδρους.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτήν την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Θοδωρής Μπαργιώτας**. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1982 και μεγάλωσε στο Tennessee των ΗΠΑ. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Αθηνών και έχει Master στην Ευρωπαϊκή Πνευματική Ιδιοκτησία από το Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης. Δουλεύει ως δικηγόρος και graphic artist και το πρώτο του graphic novel με τίτλο «Pernilongo» εκδόθηκε από τις εκδόσεις Jemma. Έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές εκθέσεις εδώ και στο εξωτερικό. Η τελευταία του ατομική έκθεση με τίτλο «Theogony» έγινε στην γκαλερί Alma.

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

«Αχ, τι ωραίο καπέλο! Έχω το ίδιο σε βρακι!»

(Κυρία συνομιλεί με νεαρό που φοράει καπέλο τζόκεϊ εμπριμεδάκι. Σόλωνος, Δευτέρα πρωί)

«Πιες δύο τσίπουρα να γίνεις αυτοκράτορας».

(Παπουδία έξω από ψιλικατζίδικο. Ιπποκράτους, Παρασκευή μεσημέρι)

Δύο ηλικιωμένοι συναντιούνται στο μετρό.
-Τι έγινε φωτομοντέλο;
Καλά είσαι;
-Αν ήμουν καλά,
δεν θα ήμουν εδώ.

(Σταθμός Ηλιούπολη, Δευτέρα 8 το πρωί)

Σε κεντρικό βιβλιοπωλείο:
-Καλημέρα, έχετε τα «Ημερολόγια» του Σεφέρη;
-Ε... χμ... το φετινό;

(Σάββατο πρωί)

«Πρέπει να ζήσεις τη ζωή σου στο έμπαρκο».

(Κοριτσοπαρέα με νύχια, μετρό Φιξ, Σάββατο βράδυ)

«Μέχρι τα 19 προτιμούσα να πάω με περισσότερη παρά με γυναίκα».

(Μπάρμαν σε μπαρ του ιστορικού κέντρου, Τρίτη απόγευμα)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

Ο πρωθυπουργός πήρε το μήνυμα και απάντησε συγκεκριμένα

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Τελικά δεν ήταν άστοχη η κριτική που άσκησαν και ασκούν ψηφοφόροι και γενικώς φίλοι της κυβέρνησης και του πρωθυπουργού προς τον ίδιο και την κυβέρνησή του. Ποτέ η κριτική προς την εξουσία, και μάλιστα στην Ελλάδα, δεν είναι αχρείαστη ή επιζήμια. Αρκεί να είναι καλόπιστη, τεκμηριωμένη και κυρίως στο πλαίσιο της δυτικής κατεύθυνσης της χώρας. Ξεκωρίζω την Ελλάδα, διότι εδώ η εκάστοτε κυβέρνηση είναι ανίσχυρη λόγω του συγκεκριμένου και εξόχως κρατικιστικού μοντέλου διακυβέρνησης. Οπότε η κριτική με τη σχετική ευημερία είναι εθνικό και δημοκρατικό καθήκον. Και χαίρομαι όταν η κυβέρνηση παίρνει τα μηνύματα και απαντά με σοβαρές παρεμβάσεις, όπως αυτές στη ΔΕΘ.

Ο πρωθυπουργός μπορεί να αμφισβήτησε τη μεταρρυθμιστική κόπωση που πολλοί του προσάπτουν και να ξόρκισε τη λεγόμενη «κατάρα της 2ης τετραετίας», αλλά παραδέχθηκε ότι υπάρχει δυσανεμία (και στο κοινό του). Και γι' αυτό, εξάλλου, στο παρκέ της ΔΕΘ ήταν καλά προετοιμασμένος και σκώπηκε ψηλά για να πάρει το rebound. Έκανε μια πολύ καλή ομιλία. Η γκρίνια προς τους κυβερνώντες φυσικά και είναι ένα διαχρονικό χαρακτηριστικό της φυλής, οι απαιτήσεις για το πολλαπλάσιο βεβαίως και είναι απότοκο της πολιτικής μας παιδείας και η αμφισβήτηση των πάντων η «κινιτήριος δύναμη» μας. Αλλά σπανίως υπάρχει καπνός χωρίς φωτιά. Το σημαντικό είναι ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι ο μόνος πολιτικός σήμερα που έχει έναν συγκεκριμένο και κοστολογημένο οδικό χάρτη στην πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη. Και η οποία κριτική πρέπει να γίνεται επί του συγκεκριμένου.

Στον αντίποδα, η αντιπολίτευση δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται για τα πραγματικά προβλήματα της χώρας. Ούτε έχει προτάσεις για το Στεγαστικό, το Δημογραφικό, την Αγροτική Παραγωγή ή τη Σχολική Εκπαίδευση. Ούτε έχει διάθεση να μιλήσει γι' αυτά. Η αρνητική κριτική της και ειδικά του ΠΑΣΟΚ (ο ΣΥΡΙΖΑ δεν υπάρχει αυτές τις μέρες, έχει άλλες έννοιες) φαντάζει μικρόψυχη. Ίσως γιατί ο πρωθυπουργός δεν έκανε αναφορά στην Τεχνική Νομοσύνη, που αν έχω καταλάβει καλά είναι η ειδικότητα κάποιων υποψηφίων για την αρχηγία. Έτσι όμως δεν μπορεί να γίνει σοβαρός πολιτικός διάλογος που να έχει ωφέλιμα αποτελέσματα για τον τόπο.

Οι εξαγγελίες στη ΔΕΘ έχουν στόχο τις ανισότητες και καλώς. Και γι' αυτό εμπεριέχουν αυξήσεις μισθών, συντάξεων και επιδομάτων και ταυτόχρονη μείωση εισφορών και παντός είδους φόρων. Αλλά και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου με ενίσχυση της δημοσίας υγείας, αναβάθμιση κτιριακών υποδομών νοσοκομείων και σχολείων, κίνητρα για το Δημογραφικό και το Στεγαστικό που βρίσκονται πλέον σε φάση όξυνσης. Τέλος, ένα πρόγραμμα 600 εκατομμυρίων ευρώ για την αύξηση της θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην επικράτεια, το οποίο θεωρώ μια πολύ σημαντική κίνηση στην ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής αλλά και της παραγωγής γενικότερα. Και μόνο αυτό μπορεί να μας κάνει πλούσιους. Και όλα αυτά χωρίς εκτροπή της δημοσιονομικής πορείας της χώρας. Σωστός συνδυασμός και μπράβο του.

Τα μέτρα αυτά δεν είναι επιδοματικού χαρακτήρα, δεν είναι ασπιρίνες για τον πονοκέφαλο. Όταν εφαρμοστούν και αναπτυχθούν σε βάθος χρόνου θα βοηθήσουν στη μεγέθυνση της πίτας της Οικονομίας, στην περαιτέρω μείωση της ανεργίας, στη μείωση του κόστους εργασίας και τελικά σε μεγαλύτερη ανάπτυξη και παραγωγή πλούτου. Και η ανάπτυξη και ο υγιής ανταγωνισμός θα οδηγήσουν στην αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και στη μόνιμη ύφεση της ακρίβειας που είναι και ο κριός της κριτικής που γίνεται στην κυβέρνηση αυτήν την εποχή.

Τα 45 μέτρα αποτελούν το «οπλικό» σύστημα αντεπίθεσης της κυβέρνησης και το πήρε όλο επάνω του ο πρωθυπουργός ως το πλέον αξιόπιστο πρόσωπο στο κυβερνητικό ρόστερ. Και καλά έκανε. Όλα είναι θετικά και προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά μόνο η ζωή και κυρίως η εφαρμογή θα αποδείξει ότι είναι τόσο αποδοτικά όσο ακούγονται.

Τι απομένει; Το πιο σημαντικό, αυτό που συνήθως χάνουμε. Η ενημέρωση του κοινού και των άμεσα ενδιαφερομένων για την εξέλιξη της εφαρμογής των μέτρων, οι μετρήσεις των επιπτώσεών τους και οι διορθώσεις που ενδεχομένως χρειάζονται να γίνουν εκ του αποτελέσματος. Αυτό κάποιος το λέει «επικοινωνία», πλην όμως είναι μέρος της εφαρμοσμένης πολιτικής και βασικό στοιχείο του δημοκρατικού πολιτεύματος. Η συνεχής ενημέρωση του πολίτη για την εξέλιξη μιας μεταρρύθμισης ή καινοτομίας. Είναι οι απαντήσεις στην όποια αρνητική κριτική γίνεται. Και φυσικά η δημόσια παραδοχή λαθών ή παραλείψεων. Μόνο έτσι μειώνεις την γκρίνια και τις θεωρίες συνωμοσίας και βάζεις τον πολίτη συμμετέχοντα στην ανάπτυξη της χώρας.

Για το Στεγαστικό θα αναφέρω και μια άλλη παράμετρο. Πολλοί κρατούν κλειστά μικρά διαμερίσματα σε μέτριες ή υποβαθμισμένες περιοχές διότι φοβούνται κατοικηλωτές ενοικιαστές που φεύγουν και αφήνουν απλήρωτα πολλά νοίκια και τα σπίτια σαν βομβαρδισμένα και οι ιδιοκτήτες είναι νομικά και πρακτικά τελείως απροστάτευτοι. Διότι ο νόμος ευνοεί στην πράξη τον ενοικιαστή. Νομίζω ότι η μόνη σίγουρη λύση είναι η εφαρμογή ενός προγράμματος κοινωνικής κατοικίας κατά τα πρότυπα της παλιάς εργατικής κατοικίας, που θα δώσει ζωή σε έρημες περιοχές στις παρυφές των πόλεων. Και υποθέτω ότι κάποια στιγμή εκεί θα καταλήξουμε.

Για το Δημογραφικό, καλές όλες οι παροχές που δίνονται, αλλά δεν ξέρω πόσο ικανές να πείσουν ένα ζευγάρι να κάνει 2 και 3 παιδιά. Τα έξοδα για να φτάσει ένα παιδί στα 18 του χρόνια είναι πολλά αν σκεφτεί κανείς ότι σε όλο το σύστημα εκπαίδευσης, δημιουργικής απασχόλησης, αθλημάτων και τέχνης, οι γονείς πρέπει να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη. Αλλά τα λίγα παιδιά στην Ευρώπη είναι στοιχείο πολιτισμικό πλέον, που δύσκολα αναθεωρείται. Συνεπώς η μόνη πραγματική λύση είναι η νόμιμη και επιλεγμένη μετανάστευση. Με έμφαση στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη για ευνόητους πολιτισμικούς λόγους. Αλλά και απ' όλον τον υπόλοιπο κόσμο. Πολλοί θα θέλουν να ζήσουν σε μια ευημερούσα Ελλάδα και η ευημερία είναι μπροστά στα σχέδια αυτής της κυβέρνησης.

Οι «μεταρρυθμιστές» πολιτικά κεντρώοι, φιλοευρωπαϊστές και πολλοί ψηφοφόροι του Κ. Μητσοτάκη νιώθουν πολύ καλύτερα μετά τη ΔΕΘ 2024. Τους βλέπω ικανοποιημένους που «εισακούστηκαν» και κάποια μέτρα τα θεωρούν και δική τους κατάκτηση. Φυσικά το μεγάλο μέλημα όλων αυτών είναι το κράτος και οι υπηρεσίες του και εκεί περιμένουν άμεσα κάποιες σοβαρές επεμβάσεις. Για να μην τα πολυλογούμε, γίνονται προσπάθειες αλλαγής υποδείγματος και γενικότερα της κατηγορίας της χώρας στην κατεύθυνση της περισσότερης ευημερίας και των λιγότερων ανισοτήτων. Γίνονται προσπάθειες εκσυγχρονισμού στην κατεύθυνση της ορθής λογικής. Αρκεί να συνοδεύονται από σκληρό και «αιματηρό» έλεγχο για το κατά πόσο και πώς εφαρμόζονται. Φυσικά και έχουμε το δικαίωμα να ελπίζουμε βάσιμα σε καλύτερες μέρες. **Α**

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλή

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Σύμβουλος Διεύθυνσης Χριστίνα Γαλανοπούλου

Αρχισυνταξία Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)

Editorial Manager Ηλένα Κρητικού

Βοηθός αρχισυντάκτη Τόνια Ζαραβέλα

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσίρμας

Social Media Manager Τάσος Ανέστης

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρουσ
Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλούτζου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμαντίης, Μ. Ανδριωτάκη, Ε. Βαρθάκη, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Κ. Γλυνιαδάκη, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δήμος, Θ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Μπ. Καλογιάννης, Κ. Καμπόσης, Δ. Καραθάνος, Α. Κασαπαλή, Ν. Κοσκινά, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Ε. Μιχαηλίδου, Γ. Μπελεσιώτης, Α. Μιρουντζάκη, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτό-πουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρη, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφυλλίου, Μ. Τσιλιπάνου, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Κ. Χριστοφόρου, Γ. Ψύχας, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos

LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης
Creative Marketing Manager Λαμπρινή Τρούγκου
Branded Content Editor Χάρη Αλεξανδροπούλου

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρχώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη, Πέτρος Νικόλαος, Λάζαρος Γραϊκός

Account Directors

Τίνα Γαϊτανίδου, Βόννη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director

Άννα Αντωνίου

Direct Market Advertising Managers

Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Advertising & Marketing Director VOICE 102.5

Κική Μαλέροδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη

marketing@athensvoice.gr

Digital Traffic Manager Εύη Τανάρη

Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Ψηφιακή Υποστήριξη Νικόλαος Αργυρίου,

Άγγελος Καραμανωλάκης

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη

Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαίρη Λυκούση,

Μανώλης Κοττάκης

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση

«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.

Χαρ. Τρικούνη 22, 106 79 Αθήνα

Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317

Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310

VOICE 102.5: 210 3648.213

Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής,

επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021

ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Αναγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Η COSMOTE TV φέρνει NETFLIX & NOVASPORTS σε μία συνδρομή.

NETFLIX

NOVA
SPORTS

Για πρώτη φορά η COSMOTE TV φέρνει NETFLIX και NOVASPORTS και αλλάζει την τηλεόραση όπως την ήξερες μέχρι σήμερα.

Για να έχεις τα αθλητικά που θες, ατελείωτες ταινίες και σειρές, **όλα μαζί σε μία συνδρομή.**

Member of Group

COSMOTE TV

Τα νούμερα της Εβδομάδας

Του ΣΤΑΜΑΘΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

163 σύντροφοι της Κεντρικής Επιτροπής του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία ψήφισαν υπέρ της πρότασης μομφής κατά του Στέφανου Κασσελάκη. «Δεν τους βγήκαν τα κουκιά» είχε προβλέψει μία ημέρα νωρίτερα ο Ευάγγελος Αντώνιος. Αμα δεν τους έβγαλαν, δεν θα έκαναν μομφή. Αριστεροί είναι, όχι πλίθιοι.

123 σύντροφοι ψήφισαν κατά. Σύμφωνα με φωτογραφικό ντοκουμέντο, οι διοργανωτές της ψηφοφορίας είχαν φροντίσει να εξηγήσουν στους συντρόφους τι σημαίνει υπέρ και κατά. Οπότε τα λάθη αποκλείονται.

210 μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α. - Π.Σ. ψήφισαν διά ζώσης, ενώ 76 τηλεφωνικά. Πρόκειται για το ίδιο κόμμα που δεν θέλει την επιστολική ψήφο στις εθνικές εκλογές, αλλά επιλέγει την τηλεφωνική εξυπηρέτηση. «Για μομφή, πατήστε το 1».

9 μέλη δεν ψήφισαν καν. Πιθανώς να μην είχαν μονάδες.

6 στελέχη έχουν ήδη εκφράσει αμέσως ή εμμέσως την πρόθεσή τους να ηγηθούν του ΣΥΡΙΖΑ στη μετά Κασσελάκη εποχή. Πρόκειται για τους: Πολάκη, Γκλέτσο, Φαραντούρη, Φάμελο, Δούρου και Νίκο Παππά (όχι τον μπασκετμπολίστα). Μαζί με τον Στέφανο (αν κατέβει), πιάνουν τον μαγικό αριθμό 7 και όπως έλεγαν και «στο βουνό»: the night is still young.

87 στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ στήριξαν την πρόταση μομφής και κατέθεσαν 100 υπογραφές. Το πολιτικό ανάλογο της «τριμελής επιτροπής από πεντέξι άτομα».

250 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για την ανακαίνιση σχολικών εγκαταστάσεων σε όλη τη χώρα, όπως ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός από το βήμα της ΔΕΘ. Η συντήρηση βεβαίως των σχολικών κτιρίων είναι δουλειά της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά προκειμένου να γλιτώσει την απαξία η κυβέρνηση προτιμά

93 ετών έφυγε από τον μάταιο κόσμο μας ο ηθοποιός James Earl Jones. Δεν τον γνωρίζετε ίσως, αλλά σίγουρα η φωνή του σημάδεψε αρκετές

γενιές. «You don't know the power of the dark side! I must obey my master» είχε δηλώσει ο Darth Vader με τη φωνή του Jones.

να υποκαταστήσει τους διάφορους βλαχοδήμαρχους, οι οποίοι δεν κάνουν τίποτα.

1 ημέρα αποβολή είναι η πρώτη ποινή για χρήση κινητού τηλεφώνου στο σχολείο, ακόμη και κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις του υπουργού Παιδείας Κυριάκου Πιερρακάκη. Η απαγόρευση ισχύει από σήμερα, αλλά ο πρωθυπουργός έχει ήδη δηλώσει ότι «δεν έχουμε κατ' ανάγκη την απαίτηση να έχουμε 100% συμμόρφωση από την πρώτη στιγμή», υπονομεύοντας προφανώς το μέτρο.

20% των γονέων, των καθηγητών και των μαθητών του Calvin College στην Ολλανδία, που ερωτήθηκαν προ εξετίας για την εφαρμογή ανάλογου μέτρου, ήταν θεναροί αντίθετοι. Ήταν το πρώτο ίδρυμα στην Ε.Ε. που απαγόρευσε τα κινητά.

200 σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Γαλλία δοκιμάζουν την πλήρη απαγόρευση, ενώ τα γαλλόφωνα δημοτικά σχολεία στη Βαλλονία και στις Βρυξέλλες έχουν προχωρήσει επίσης σε απαγορεύσεις.

40% των μαθητών δήλωσε ότι η απαγόρευση της χρήσης κινητών τους επέτρεψε να απολαύσουν καλύτερα τα διαλείμματά τους, ενώ το 37% ότι τους έλειπαν τα τηλεφώνια, σύμφωνα με έρευνα του πανεπιστημίου

Radboud στην Ολλανδία.

240 ειδοποιήσεις κάθε είδους από τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης δέχεται καθημερινά ένας έφηβος, σύμφωνα με έρευνα του αμερικανικού οργανισμού Common Sense Media.

4-5 χιλιάδες ειδοποιήσεις ημερησίως είναι το μέγιστο που λαμβάνουν οι έφηβοι. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, ο χρήστης πρόλαβε να δει περισσότερες από χίλιες ειδοποιήσεις, κάτι που σημαίνει πρακτικά ότι ασχολούνταν με το κινητό όλη μέρα.

6,1% από τις δημόσιες δαπάνες της χώρας μας κατευθύνεται στην εκπαίδευση, σύμφωνα με σχετική έκθεση του ΟΟΣΑ, ποσοστό που μας κατατάσσει υπερήφανα στην τελευταία θέση της σχετικής παγκόσμιας λίστας των χωρών που μετέχουν στον οργανισμό.

15% και άνω διαθέτουν για την εκπαίδευση στην Κόστα Ρίκα, στο Ισραήλ και στην Ελβετία.

26,7% λαμβάνει ο Χάρης Δούκας στο ερώτημα της πρόθεσης ψήφου, σε δημοσκόπηση που πραγματοποίησε η εταιρεία Interview με αφορμή τις εσωκομματικές εκλογές του ΠΑΣΟΚ.

21,1% είναι το αντίστοιχο ποσοστό για τον Νίκο Ανδρουλάκη, ο οποίος ακολουθεί.

44,4% λαμβάνει ο Χάρης Δούκας σε αντίστοιχο ερώτημα για τον δεύτερο γύρο, με τον Νίκο Ανδρουλάκη να βρίσκεται δέκα μονάδες πίσω στο 33,5%.

32,8% λαμβάνει ο Νίκος Ανδρουλάκης σε πανελλαδική δημοσκόπηση του Creta TV και έπεται ο Χάρης Δούκας με 26,3%.

13 δισ. ευρώ σε αναδρομικούς φόρους, που γλίτωσε λόγω του ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος της Ιρλανδίας, καλείται να καταβάλει η Apple καθώς έχασε τη σχετική δικαστική μάχη με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η απόφαση του Δικαστηρίου είναι οριστική και δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση.

383 δισ. δολάρια ήταν ο τζίρος της Apple το 2023.

800 δισ. ευρώ σε επενδύσεις χρειάζεται η Ευρώπη για να επιβιώσει, σύμφωνα με έκθεση του super Μάριο Ντράγκι για την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συστήνει επίσης την τακτική έκδοση κοινών ομολόγων, ώστε να ανταγωνιστεί την Κίνα και τις ΗΠΑ.

500 δισ. ευρώ θα απαιτηθούν τα επόμενα 15 χρόνια, ώστε να απαλλαγούν από τον άνθρακα οι τέσσερις πιο ρυπογόνοι κλάδοι της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

100 δισ. ευρώ θα απαιτηθούν κάθε χρόνο μεταξύ 2031 και 2050 για τη βελτίωση των μεταφορών στη γηραιά ήπειρο.

3% ήταν ο πληθωρισμός στη χώρα μας τον Αύγουστο, αυξημένος κατά 0,3% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Και πάλι καλά να λέμε, με τη ζήτηση να εκτοξεύεται από εκατομμύρια τουρίστες και ημεδαπούς με μαύρο χρήμα.

6,2% ήταν η μεγαλύτερη αύξηση πληθωρισμού στην Ελλάδα, η οποία παρατηρήθηκε στην ομάδα ένδυσης και υπόδησης.

5,5% η αμέσως επόμενη μεγαλύτερη αύξηση, στην ομάδα στέγασης.

Ο έκπτωτος, ο εγκάθετος, ο συνωμότης και ο Homo Erectus

Ένα οδοιπορικό στον Μπερντέ της Κουμουνδούρου

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Το τέλειο σχέδιο επίθεσης εξαρτάται απόλυτα από το κατά πόσο προετοιμάστηκε κατάλληλα η στοχευμένη στρατηγική της εξαπάτησης. Ακόμη και για τους στοιχειωδώς ικανούς στην πολιτική ίντριγκα, το δόγμα αυτό αποτελεί βασικό μέλημα οποιουδήποτε φιλοδοξεί να διαδραματίσει ρόλο στη διεκδίκηση εξουσίας. Της όποιος εξουσίας. Ακόμη κι εκείνης που έχει εναπομείνει ορφανή στη σπαρασσόμενη και μονοψήφια πλέον ποσοστό «κυβερνώσα Αριστερά». Θου, Κύριε, φυλακήν τω στόματί μου, δηλαδή.

Ο Κασσελάκης οδηγήθηκε στην έξοδο έπειτα από μια επιμελώς σχεδιασμένη τακτική της «Ομάδας Τσίπρα», σε συνεργασία με τις επιρροές του Παύλου Πολάκη και με την υπόγεια «ανοχή», η οποία κατέληξε εκ των πραγμάτων σε «συνενοχή», του Νίκου Παππά. Ωστόσο, η τελική έκβαση της εκπαρθύρωσης του πρώην προέδρου ανέδειξε τον μοναδικό, έστω και προσωρινά, νικητή αυτού του γύρου. Και ο νικητής, τουλάχιστον έως την εκλογή νέου αρχηγού, δεν είναι άλλος από τον Σκώτο. Δηλαδή το «εύρημα» του Αλέξη Τσίπρα, ο άνθρωπος ο οποίος ανεσύρθη από το πουθενά για να εξελιχθεί εν ριπή οφθαλμού στο alter ego του αρχηγού. Το ζήτημα εφεξής είναι εάν και σε ποιον βαθμό ο Νίκος Παππάς ενεργεί σε συνεννόηση με τον Αλέξη Τσίπρα.

Περίπου δύο εβδομάδες πριν από τις ανατρεπτικές κινήσεις στην Κεντρική Επιτροπή, πρόσωπο του άμεσου περιβάλλοντος του Αλέξη Τσίπρα, πιο άμεσο δεν γίνεται, σχολίαζε τις εξελίξεις στην Κουμουνδούρου με τη χαρακτηριστική φράση: «Μη βιάζεστε, τα πράγματα εξελίσσονται κατ' ευχήν». Η υπαρκτή θεολογική διάσταση που σχόλιο προδίδει την επιμονή στην εφαρμογή της στρατηγικής της εξαπάτησης. Άλλο το τι φαίνεται κι άλλο το τι γίνεται.

Σε αυτές τις 15 ημέρες οι «87» έγιναν «100», για να καταλήξουν σε «167» όταν η προεδρική πλειοψηφία στην Κεντρική Επιτροπή κατέρρευσε. Στο τέλος της ημέρας, ο Στέφανος Κασσελάκης αντελήφθη το μέγεθος της εσωκομματικής μοναξιάς του. Συν Πολάκη και χείρα κίνει, αλλά, δίχως τη διακριτική στήριξη του Νίκου Παππά, η εκπαρθύρωση δεν θα ήταν μια τόσο εύκολη υπόθεση, όπως αποδείχτηκε τελικά.

Τόσο η «Ομάδα Τσίπρα» όσο και ο Πολάκης κράτησαν κρυφά τα χαρτιά τους, αλλά ο περισσότερο «κρυφός» όλων ήταν ο «εγκάθετος». Εκείνος δηλαδή ο οποίος είχε τοποθετηθεί από τον Κασσελάκη στη θέση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας λίγα εικοσιτετράωρα νωρίτερα.

Το βράδυ της Κυριακής, η Κεντρική Επιτροπή θα ανέθετε στον Νίκο Παππά να εκπροσωπήσει το κόμμα στη Διεθνή Έκθεση της Θεσσαλονίκης. Το χειρότερο όλων είναι πως ο Νίκος Παππάς αποδέχτηκε να παίξει τον ρόλο του πολιτικού κολαούζου. Γιατί άραγε; Μήπως δεν διαθέτει την απαιτούμενη οξυδέρκεια για να αντιληφθεί τη φαρσοκωμωδία; Προφανώς και τη διαθέτει. Από το πρωί της Δευτέρας που μας πέρασε,

VERBA VOLANT

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ

«Έχασα το πορτοφόλι και το σουτιέν μου στο Ηρώδειο». Πρόκειται για μια δραματική ιστορία που καταδεικνύει το αδιέξοδο της σύγχρονης γυναίκας. Πατι; Οι άλλες που τα έκαιγαν καλύτερες ήταν;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

«Ο Κασσελάκης εξήγγιλε έναν πακτωλό ψεύτικων υποσχέσεων που θα οδηγούσε σε μνημό-

νια τη χώρα». Η στήλη εξαιρεί τη συνέπεια του συντρόφου, όπως έλεγε ακριβώς τα ίδια και το 2015, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ κινnyούσε την εξουσία.

ΑΡΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

«Δεν καταλαβαίνω πώς ένας πρόεδρος έγινε έκπτωτος από 160 άτομα, όταν τον ψήφισαν τόσο πολλοί». Ξέρω, είναι δύσκολο, αλλά ονομάζεται κομματική ιεραρχία. Για το αρχείο σας και μόνο να σημειώσω ότι και οι αμφισβητίες εκλεγμένοι είναι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

«Αυτόν τον απατεώνα πιστέψα-

τε και κάνατε το εμβόλιο; Αυτός άκουσε ο #Μητσοτακας και σας έβαλε με το ζόρι να κάνετε κάτι στο σώμα σας!» Ο δρυϊδης-πρόεδρος ξεμπροστιάζει Bill Gates και Μητσοτάκη μαζί. Άλλωστε το ποιόν του κυρίου Gates είναι γνωστό. Πριν γίνει πλούσιος, πωλούσε δήθεν αυθεντικές επιστολές του Steve Jobs και κηραλοιφές για την πλοήγηση. Τα συστήματα που θέλουν να μειώσουν τον δρυϊδης-πρόεδρο, στέκονται στην ασήμαντη λεπτομέρεια ότι το βίντεο-ντοκουμέντο που παρουσιάζει είναι fake. Πέφτω απ' τα σύννεφα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΚΛΕΤΣΟΣ

«Αν βγει ο Πολάκης θα τον υπηρεπίσω σαν πιστός κωπηλάτης». Και εκεί, όπως θα τραβίει κουπί, μπορεί να ρίξει και καμιά πετονιά για να πιάσει κανένα ψάρι.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΒΑΝΔΗ

«Έχει φέρει έναν άλλο αέρα επικοινωνίας, πιο αμερικάνικο. Καλογυμνασμένος άντρας, πάρα πολύ. Fit, τρομερός. Μηράβο». Η πρώην αντίζηλος της Άννας Βίσση αποθεώνει τον Κασσελάκη, λίγες ημέρες πριν τη μομφή. Με τέτοιο κριτήριο, δεν γίνεται ούτε αντίζηλος της Ραλλίας Χριστίδου.

σε όλα τα πολιτικά καφενεία (δηλαδή στα πολιτικά γραφεία και τα social media) το κυρίαρχο ερώτημα ήταν το κατά πόσο θα έπρεπε να αναμένεται μια καθοριστική παρέμβαση Τσίπρα.

Άνθρακες ο θοσαυρός. Ο πρώην αρχηγός, καθισμένος αναπαυτικά στην πολυθρόνα του γραφείου του στο «Ίδρυμα», απολάμβανε την εικόνα κατάρρευσης μετά το στραπάτσο που υπέστη ο Κασσελάκης στην Κεντρική Επιτροπή. Κάθε προσωπική του ανάμειξη στην υπόθεση θα συνιστούσε πολιτική αυτοχειρία. Ο Αλέξης Τσίπρας έχει μάθει να περιμένει. Οι εκλογές για την ανάδειξη νέου αρχηγού στον ΣΥΡΙΖΑ θα πάρουν χρόνο. Σε αυτό το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει θα χαραχθούν τα όρια μεταξύ των φραξιών και θα εκκαθαριστεί ο πυρήνας των Casselistas. Θα έχει αποφασιστεί εάν θα ιδρυθεί ή όχι κόμμα «Εξωτερικού» που θα πλευροκοπήσει την Κουμουνδούρου.

Το σημαντικότερο όλων, όμως, είναι η εξέλιξη καθοριστική εξέλιξη στα πολιτικά πράγματα των όμορων χώρων. Αρχές Οκτωβρίου αναμένεται ο 1ος γύρος των εκλογών στο ΠΑΣΟΚ για την ανάδειξη νέας ηγεσίας. Για τον Αλέξη Τσίπρα, ως φαίνεται, οι εξελίξεις στη Χαριλάου Τρικούπη είναι εξίσου ενδιαφέρουσες με εκείνες που λαμβάνουν χώρα στην πλατεία Κουμουνδούρου. Είπαμε, η τέχνη της εξαπάτησης βρίσκεται στον πυρήνα κάθε ενδιαφέρουσας πολιτικής ιντρίγκας,

Ο προβληματικός κατακερματισμός μιας αποσυντεθειμένης Κεντροαριστεράς

Είναι φανερό πως η όποια φιλοδοξία συγκρότησης ενός πολιτικά αποτελεσματικού πόλου απέναντι στον Μητσοτάκη, που θα βασιζόταν στον χώρο του αμιγώς δημοκρατικού τόξου, προσκρούει στο ανυπέρβλητο εμπόδιο του κατακερματισμού της αριστερής-κεντροαριστερής όχθης.

Φαίνεται πως η διαπίστωση αυτή, καθώς και οι πολυσύνθετες όσο και συχνά ανεπιτυχείς πρωτοβουλίες σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, έχουν πείσει τον Αλέξη Τσίπρα πως προϋπόθεση για μια πολιτική πρωτοβουλία η οποία θα είχε δυνατότητες ανατροπής του σημερινού πολιτικού status quo θα ήταν η συγκρότηση ενός ενιαίου μετώπου της Κεντροαριστεράς στα δεξιά του ΚΚΕ και στα αριστερά του σημαντικού Κέντρου. Σύμφωνα με πολλές αλλά επίμονες διαρροές και σχολιασμούς που προέρχονται από το λεγόμενο στενό περιβάλλον του Αλέξη Τσίπρα, μόνο μια τέτοια προοπτική θα μπορούσε να δικαιολογήσει την επάνοδό του στα τρέχοντα πολιτικά πράγματα με την έννοια της μαχητικής εμπλοκής του.

Ωστόσο, το όλο εγχείρημα προσκρούει σε μια εξαιρετικά άγνωστη εξίσωση. Που αφορά τον 2ο γύρο της εσωκομματικής αναμέτρησης στο ΠΑΣΟΚ. Ανδρουλάκης ή Δούκας; Αυτό είναι το ερώτημα.

Η συνάντηση του Γιώργου Παπανδρέου με τον Δήμαρχο της Αθήνας προ δύο ε-

βδομάδων στο Παρίσι κατέδειξε πως στο εσωκομματικό επίπεδο ο κ. Δούκας έχει τη στήριξη του πρώην προέδρου και πρωθυπουργού. Άραγε αυτό σημαίνει πως και οι ψηφοφόροι του Παύλου Γερούλανου, αν κληθούν σε έναν 2ο γύρο, θα επιλέξουν τον σημερινό δήμαρχο της πρωτεύουσας; Είναι γνωστή άλλωστε η στενή επαφή με διακυμάνσεις που χαρακτηρίζει τις σχέσεις Παπανδρέου-Γερούλανου.

Από την άλλη, πώς θα συμπεριφερθούν οι ψηφοφόροι της Άννας Διαμαντοπούλου σε έναν 2ο γύρο όπου δεν θα συμμετέχει η υποψήφιά τους, αν και εφόσον επιβεβαιωθούν οι δημοσκοπικοί και τα γραφεία στοιχημάτων; Ένα ικανό ποσοστό σημερινών θα στηρίξει την Άννα Διαμαντοπούλου – αυτό θεωρείται σίγουρο στη Χαριλάου Τρικούπη. Τι θα επιλέξει αυτό το ποσοστό σε μια αναμέτρηση μεταξύ των, κατά τους δημοσκόπους, διαφαινόμενων νικητών του 1ου γύρου;

Όμως η πολιτική εξίσωση στο ΠΑΣΟΚ είναι ακόμη πιο σύνθετη από τη στιγμή που ως βασικός αλγεβρικός συντελεστής εμπλέκεται και ο... Κυριάκος Μητσοτάκης. Όχι προσωπικά, αλλά διά μέσου δεξιών ψηφοφόρων, οι οποίοι ενδεχομένως θα κληθούν να διαδραματίσουν ρόλο καταλύτη στις εσωκομματικές εκλογές του ΠΑΣΟΚ. Η τέχνη της εξαπάτησης είναι βασικό πολιτικό προσόν.

Πίσω στην κόκκινη - ροζ αρένα

Λένε πως ο Παύλος Πολάκης διαθέτει κάπου 15, ενδεχομένως και 20 ψήφους στην Κεντρική Επιτροπή αλλά και πως επηρεάζει και κάποιους άλλους. Λένε επίσης πως ο Παύλος Πολάκης διαθέτει πολλές συμπάθειες στην κομματική βάση και κυρίως στην κοινωνία. Προσθέτουν οι ίδιοι κύκλοι πως το μοντέλο της επιθετικής, κουλιγκα-

νικής έμπνευσης αντιπολιτεύσεως, σε συνδυασμό με μια βαρβατή, πατριαρχικού τύπου και βαλκανικών διαστάσεων ανδροπρέπεια, αποτελεί διέξοδο στο βαλτωμένο πολιτικό σύστημα. Με λίγα λόγια, το μοντέλο των αγανακτισμένων προκρίνεται ως ιδανική πλατφόρμα συσπείρωσης της αριστερής ψήφου.

Είναι προφανές πως το παραπάνω μοντέλο δεν συνάδει με τη συγκρότηση μιας ευρύτε-

ρης λαϊκής Κεντροαριστεράς ούτε με τις μύχιες σκέψεις του Αλέξη Τσίπρα. Αν λοιπόν δούμε τον Παύλο Πολάκη να μην επιδιώκει με επιμονή και πάθος την αρχηγία και τον Νίκο Παππά να στηρίζει ευρύτερα σχήματα, αλλά και τη Νέα Αριστερά να μην κρύβει τη συμπάθειά της προς ένα Νέο Λαϊκό Μέτωπο χωρίς τις κραυγές και τις αμφισβησίες ενός Έλληνα Μελανσόν (Πολάκη), αυτό θα σημαίνει πως στο «Ίδρυμα» εξυφαινονται έντονες διεργασίες με προοπτική τριετίας, ακόμη και πενταετίας. **Α**

● ●
Για τον Αλέξη Τσίπρα
οι εξελίξεις στη
Χ. Τρικούπη είναι
εξίσου ενδιαφέρουσες
με εκείνες στην
Κουμουνδούρου
● ●

Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΟΥ GB ROOF GARDEN

Το εστιατόριο GB Roof Garden, στον 8^ο όροφο του Ξενοδοχείου Μεγάλη Βρεταννία, υποδέχεται τους επισκέπτες έπειτα από μια εντυπωσιακή ανακαίνιση. Ο νέος σχεδιασμός συνδυάζει φυσικά υλικά όπως λευκό μάρμαρο και ξύλο, αναδεικνύοντας τη μοναδική θέα στην Ακρόπολη. Το ανανεωμένο “fine comfort” μενού συνδέει τη σύγχρονη γαστρονομία με την ελληνική παράδοση.

ΓΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ, ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΚΑΛΕΣΤΕ
ΣΤΟ 210 33 30 766
Ή ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ GBROOFGARDEN.GR

End of the Road Festival

Ανταπόκριση από ένα διαφορετικό φεστιβάλ

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

FREE VOICES

Τα φεστιβάλ μουσικής, όπως το Glastonbury, είναι ένας από τους ιερούς θεσμούς της Βρετανίας, συνεχίζοντας την παράδοση του μεσαιωνικού καρναβαλιού ως χωροχρόνου απόδρασης και διονυσιακής εκτόνωσης. Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι κουβαλάνε τα μπογαλάκια τους (βλ. τη μισή οικοσκευή) και πάνε και κάνουν κάμπινγκ για μερικές μέρες στη μέση του πουθενά. Η μέση του πουθενά ξαφνικά μετατρέπεται στο κέντρο του κόσμου, με υποδομές και πρόγραμμα το οποίο έχει προετοιμαστεί πυρετωδώς από ομάδες υπευθύνων επί έναν ολόκληρο χρόνο.

Ένα παράλληλο σύμπαν

Ένα τέτοιο φεστιβάλ είναι και το πενήνταμορο End of the Road Festival, που πραγματοποιείται κάθε χρόνο τέτοια εποχή στους Κήπους του Larmer Tree στο Ντόρσετ (ίσως την πιο όμορφη κομητεία της Αγγλίας). Μόνο που το EOTR δεν είναι ένα απλό φεστιβάλ μουσικής. Με πέντε μουσικές σκηνές διαφορετικού μεγέθους και στιλ, με σκηνή για spoken word και stand-up comedy, με σκηνή και πρόγραμμα προβολής ταινιών, με το δικό του βιβλιοπωλείο, με εργαστήρια ζωγραφικής, κεραμικής, ταρό και γιό-

γκα, με μεγάλη ποικιλία από καντίνες με ethnic & street food, με παιδικές χαρές (με πραγματικό χώμα και παιχνίδια «σαν κι αυτά που είχαμε όταν ήμασταν κι εμείς παιδιά»), και κυρίως με πανέμορφους, λαβυρινθώδεις κήπους διακοσμημένους με φώτα και installations που το βράδυ μετατρέπονται σε ένα μαγικό δάσος, το EOTR είναι ένα παράλληλο σύμπαν – ίσως ό,τι κοντινότερο έχει η Βρετανία στο Burning Man.

Το φετινό πρόγραμμα περιελάμβανε κυριολεκτικά τα πάντα: από ιρλανδέζικη φολκ, με τους Lankum να μας σκάνουν την τρίχα με ήχο βγαλμένο από επική ταινία, μέχρι μουσική fusion από τη Σομαλιλάνδη (Sahra Halgan) και την Γκάνα (Florence Adooni), και από σόλο άρπα (Mary Lattimore) μέχρι indie pop με αναφορές στο new wave (Nation of Language, Camera Obscura).

Αυτό όμως που μου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση στο EOTR ήταν το πόσο εύκολα, ήρεμα και πολιτισμένα συνυπήρχαν για πέντε μέρες είκοσι χιλιάδες άνθρωποι, και κυρίως η ποικιλομορφία αυτής της κοινότητας, που περιελάμβανε πάρα πολλά παιδιά και πάρα πολλούς ηλικιωμένους ανθρώπους. Η κουλτούρα των ναρκωτικών και των πιωμένων επιθετικών

φωνακλάδων, που τόσο πολύ μας απωθούν στους περισσότερους δημόσιους χώρους και events της Βρετανίας, απλώς δεν υπήρχε στο EOTR, αποδεικνύοντας –αν χρειαζόταν ποτέ κανείς τέτοια απόδειξη– ότι δεν είναι στο DNA του. Απλώς είναι θέμα φιλοσοφίας, ταυτότητας και οργάνωσης.

Οι διοργανωτές απαγορεύουν διά ροπάλου τη μεταφορά και χρήση στον χώρο γυάλινων ποτηριών ή μπουκαλιών. Οι πάντες χρησιμοποιούν επαναχρησιμοποιούμενα πλαστικά ποτήρια. Μαζεύουν τα σκουπίδια τους σύμφωνα με την αρχή του Leave No Trace. Ο κόσμος είναι εκεί για να απολαύσει τη μουσική, την τέχνη, τον χώρο και τον χρόνο.

«Αμα συνεχίσεις να παίζεις, εγώ θα χορέψω»

Το Σάββατο το βράδυ, γύρω στα μεσάνυχτα, όπως τριγυρούσαμε στους κήπους, κοντοσταθήκαμε σε μια αυτοσχέδια σκηνή με ένα ταλαιπωρημένο πιάνο, στο οποίο ο καθένας μπορούσε να πάει και να παίζει. Δεκάδες άνθρωποι κάθονταν, χαλάρωναν και περίμεναν υπομονετικά, ακόμη κι όταν δεν έπαιζε κανείς, ή ακόμη κι όταν περαστικοί δοκίμαζαν τα πλήκτρα ή τον έναν σκοπό που ξέρουν από παιδιά.

Στο τέλος χειροκροτούσαν με ενθουσιασμό τον κάθε έναν. Με την υποκίνηση της παρέας μου σκώθηκαν κι εγώ και πήγα να παίξω ένα από τα κομμάτια που είχα συνθέσει τη δεκαετία του '90· πιο πολύ αυτοσχεδιασμός πλέον, αφού τα κομμάτια αυτά δεν έχουν γραφτεί σε παρτιτούρα. Όπως ετοιμαζόμουν να τελειώσω το κομμάτι και να σπκωθώ, έρχεται ένας μεσήλικας με σακίδιο και την μπίρα στο χέρι και μου ψιθυρίζει στο αυτί: «Αμα συνεχίσεις να παίζεις, εγώ θα χορέψω».

Για να είμαι ειλικρινής, εκείνη τη στιγμή δεν ήξερα πώς να το διαχειριστώ αυτό –άλλωστε ό,τι θυμόμουν από το κομμάτι λίγο πολύ το είχα παίξει. Απ' την άλλη όμως, ένιωσα ότι μεγαλύτερη σημασία είχε η στιγμή και η ευκαιρία αυτή παρά οι σωστές νότες. Η συνύπαρξη αυτή, του αυτοσχεδιασμού μου στη μουσική και του αυτοσχεδιασμού αυτού του Άγνωστου Χορευτή, στην αναξίτητη μνήμη μου κράτησε αρκετά λεπτά – όταν είσαι τόσο βυθισμένος στο Τώρα, αυτό κρατάει πολύ. Το βίντεο όμως αποκαθιστά την αλήθεια και αποδεικνύει ότι η όλη φάση κράτησε μόνο ένα λεπτό. Εκ των υστέρων σκέφτηκα ότι, αν δεν είχα αμφιβάλλει μέσα μου για τη σοβαρότητα όλης αυτής της κατάστασης, θα μπορούσαμε να είχαμε συνεχίσει αρκετά.

12-18
Σεπτεμβρίου
2024

04

Η χαμένη πιστωτική και ο καπετάνιος-ψαράς

Την Κυριακή το μεσημέρι, φεύγοντας από τη σκηνή με το προσωρινό βιβλιοπωλείο του φεστιβάλ, έχασα την πιστωτική μου κάρτα, ίσως από τον ενθουσιασμό μου για τα δύο βιβλία λατινοαμερικανικής λογοτεχνίας που είχα αγοράσει. (Εννοείται ότι δεν σκόπευα να αγοράσω κάτι, απλώς «μπήκα για να ρίξω μια ματιά». Άλλωστε, δεν διαβάζω συχνά λογοτεχνία, ειδικά της Λατινικής Αμερικής. Ήταν όμως κι αυτό μια μετα-κίνηση από τη «ζώνη της άνεσης», από τις δεδομένες επιλογές μου. Δεν το μετάνιωσα καθόλου.)

Όταν συνειδητοποίησα ότι δεν είχα κάρτα, είχαν ήδη περάσει δύο ώρες. Κι όμως, σε ένα φεστιβάλ με είκοσι χιλιάδες ανθρώπους –και άπειρες ευκαιρίες ανέπαφης χρήσης μιας πιστωτικής–, η κάρτα μου με περίμενε, άθικτη, στην άλλη άκρη της «πόλης», στη σκηνή με τα Lost & Found, τα αντικείμενα που χάθηκαν και βρέθηκαν.

Αμέσως μετά, στο ξύλινο τραπέζι όπου τρώγαμε ήρθαν κι έκατσαν δίπλα μας δύο τύποι: στα όρια της μέσης και της τρίτης ηλικίας, Άγγλοι, όχι ακριβώς «άγριοι» αλλά, ας πούμε, αρκετά τραχείς. Ο ένας από τους δύο ήταν –μα την Παναγία– φτυστός ο Captain Iglo, αυτός με τις ψαροκροκέτες. Μέχρι και το ίδιο ναυτικό καπέλο φορούσε.

Αυτό που μου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση στο EOTR ήταν το πόσο ήρεμα και πολιτισμένα συνυπήρχαν για 5 μέρες 20.000 άνθρωποι, και κυρίως η ποικιλομορφία αυτής της κοινότητας

Εφαρμόζοντας την απόφαση/πρόκληση που είχα θέσει στον εαυτό μου να πιάνω συζήτηση με ξένους, και ειδικά με αυτούς με τους οποίους συνήθως δεν θα συνομιλούσα, τους ρώτησα πώς πήγαινε το φεστιβάλ γι' αυτούς. Αφού μιλήσαμε για τις αγαπημένες μας μπάντες, είπα ότι, για μένα, η κορυφαία στιγμή ήταν η προβολή του εξαιρετικού ντοκιμαντέρ «*Made in England: The Films of Powell & Pressburger*» με τον Μάρτιν Σκορσέζε, που προβλήθηκε πριν από λίγο καιρό και στην Μπερλινάλε. Με το που το ανέφερα αυτό, ο καπετάνιος επέτρεψε στον εαυτό του ένα μειδίαμα.

Αναρωτήθηκα μέσα μου αν ήταν ειρωνικό· άλλωστε στο φεστιβάλ αυτό πας κυρίως για τη μουσική, όχι για τις ταινίες. Τον ρώτησα αν είδε την ταινία. Η απάντησή του με εξέπληξε: «Όχι, αλλά έκανα το μεταπτυχιακό μου στις Κινηματογραφικές Σπουδές και η διατριβή μου ήταν για τις ταινίες των Powell και Pressburger». Μετά έμαθα ότι το μεταπτυχιακό του το έκανε από απλό ενδιαφέρον και ότι η καριέρα του δεν είχε σχέση με το σινεμά. Ποτέ, μα ποτέ, μην κρίνεις ένα βιβλίο από το εξώφυλλό του – για να μην κριθείς κι εσύ από το δικό σου.

Τριβή με το διαφορετικό

Η φύση του ανθρώπου είναι, όσο μεγαλώνει, να κλείνεται ολοένα και περισσότερο στον εαυτό του· να αναπτύσσει ερμηνευτικά σχήματα –φίλτρα και «αντικλείδια»– με τα οποία κρίνει (συνήθως κατακρίνει) τους άλλους. Όσοι, δε, δεν έχουμε δίπλα μας δικούς μας ανθρώπους (ή δεν τους επιτρέπουμε) να αμφισβητούν, σθεναρά και σε καθημερινή βάση, τις απόψεις μας, τις προκαταλήψεις μας, τα τείχη που χτίζουμε, τους τρόπους με τους οποίους επαινούμε τον εαυτό μας και τις παραδοχές που όλοι κάνουμε –για τον εαυτό μας και για τους άλλους– νομοτελειακά γινόμαστε ανυπόφοροι, μονόχωντοι και αντικοινωνικοί. Η Αναϊς Νιν έλεγε ότι «δεν βλέπουμε τα πράγματα όπως είναι, αλλά όπως είμαστε εμείς». Με ψυχαναλυτικούς όρους, κάνουμε προβολές: δεν βλέπουμε τους άλλους όπως είναι, αλλά όπως νομίζουμε ή θέλουμε εμείς να είναι.

Όπως και με το Burning Man, η ταπεινή μου γνώμη είναι ότι η σπουδαιότερη υπηρεσία που μας προσφέρουν τα φεστιβάλ και οι προσωρινές συνευρέσεις κοινοτήτων είναι η τριβή, η διαπραγμάτευση και η συνύπαρξη με το διαφορετικό, με το Άλλο, με μεγάλους αριθμούς διαφορετικών ανθρώπων. Με ακούσματα, θεάματα, γεύσεις και δρώμενα τα οποία είτε αποφεύγουμε συνειδητά είτε δεν θα επιλέγαμε να βιώσουμε στον περιορισμένο χρόνο της καθημερινότητάς μας.

Δεν περίμενα ποτέ ότι θα ακούσω (πολύ περισσότερο ότι θα απολαύσω) ιρλανδέζικη φολκ μουσική – την απέφευγα επιμελώς μια ζωή. Κι όμως, όσο δύσκολο και να μου είναι να το παραδεχτώ, ήταν φανταστική. **A**

ΠΑΡΤΙ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ

ONASSIS STEGI

ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΜΕ

ΗΑΑΙ
JOKER /
TWO-FACE
Κ.ΑΤΟΥ
BILLIE KARK
LADELE
BREAKIN
MOVES

ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ
ΤΟΥ ΝΕΟΥ
ΚΟΣΜΟΥ

03.10.24

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ

PLISSKĒN

ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΤΗ

ONASSIS.ORG

NEW

ΘΑΝΑΣΗΣ ΔΡΙΤΣΑΣ

ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ
ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Θανάσης Δρίτσας

Συνομιλίες
με πρόσωπα της Υγείας

ATHENS
voicebooks

Κυκλοφορεί

Στα βιβλιοπωλεία
και στα γραφεία
της Α.Υ.

17 ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΟΛΟΥΣ ΜΑΣ

Γιάννης Χατζηγεωργίου Σάββας Παπαγρηγοριάδης
Νικήτας Κακκαβάς Χρήστος Λιονής Χριστόδουλος
Φλωρδέλλης Δημήτρης Κουρέτας Μίνα Πολέμη-Τοδούλου
Κυριάκος Σουλιάτης Γιώργος Θεοκάρης Φωτεινή Τζαβέλλα
Φώτης Παπαθανασίου Γιάννης Ιωαννίδης
Θεόδωρος Μουντοκαλάκης Γρηγόρης Γεροτζιάφας
Χαράλαμπος Μουτσόπουλος Τάσος Γερμενής Γιώργος Τόλης

ATHENS
voicebooks

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 2103617170 (εσωτ. 114), fax: 2103617310
Παραγγελίες on-line: athensvoice.gr/athens-voice-books

ΕΙΣ
ΕΝΟΣ
ΕΣ

Ιδέες
Γνώμες
Πολιτική

Τα βάζα με τις ντομάτες του χειμώνα

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Ήταν κάτι που έκαναν οι παλιές νοικοκυρές. Τέλος Αυγούστου, αρχές Σεπτεμβρίου, έφτιαχναν σάλτσα ντομάτας για τον χειμώνα. Ήταν κάτι που έκανε η μητέρα μου, οι γυάλες με τις ντομάτες μοιράζονταν στα σπίτια της οικογένειας κι είχαμε όλοι σάλτσα μέχρι το επόμενο καλοκαίρι. Μεγαλώνοντας, πήγαινα τέλος καλοκαιριού, βοηθούσα, όχι με ιδιαίτερη όρεξη για να είμαι ειλικρινής, πιο πολύ εκείνη με ήθελε κοντά της να μαθαίνω. Τα χρόνια περνούσαν, ήρθε η εποχή που τη δουλειά την κάναμε μαζί, ήταν ένας τρόπος να κάνουμε παρέα, είχε αξία όλο αυτό, μια επένδυση για τον καιρό που ερχόταν και μαζί μια τέχνη πρακτική που περνούσε από μάνα σε κόρη, χειρονομία φροντίδας. Τα τελευταία δύο χρόνια, που άρχισαν να λιγοστεύουν οι δυνάμεις της, πάλι αρχηγός ήταν στην κουζίνα, κι ας έκανα τον κύριο όγκο της δουλειάς, έδινε τις οδηγίες ή κάναμε μαζί τις κινήσεις που χρειάζονταν επιδεξιότητα – ακόμα και με τα χέρια της να τρέμουν είχε άλλον τρόπο, όπως το να ρίχνεις με την κουτάλα στην καυτή γυάλα τη βρασμένη ντομάτα μέχρι πάνω-πάνω χωρίς να πέσει έξω και μετά να βιδώσεις το καυτό καπάκι. Ήσυχαι και διακριτικά, έπαιρνα τη σκυτάλη.

Η πρώτη φορά που το έκανα χωρίς εκείνη ήταν το πρώτο μας προσωπικό μνημόσυνο. Μόλις 15 μέρες μετά από εκείνο το πρωί που πήγαν στη θάλασσα, 17 Αυγούστου, και γύρισε ο πατέρας μόνος. Δεν ξέρω πώς τα βγάλαμε πέρα εκείνη τη φορά. Εκείνος παρήγγειλε τα καφάσια με τις ντομάτες, όπως κάθε χρόνο, σαν να έπρεπε να εκτελέσουμε κανονικά τις οικογενειακές τελετουργίες, σαν αυτός να ήταν ένας τρόπος να βεβαιωθούμε ότι η ζωή συνεχιζόταν. Εκείνη τη μέρα, με την αίσθηση ότι ήταν κάπου εκεί και παρακολουθούσε, έκανα τις 60 γυάλες με προσήλωσή και ταχύτητα στις κινήσεις, σχεδόν εμμονικά, 60 κιλά ντομάτες χωρίς λέξη, σαν ένα έργο που έπρεπε να τελειώσει στην ώρα του και η δουλειά ήταν πολλή, ο χρόνος λίγος. Τα βάζα εκείνα τα μοίρασα σε συγγενείς και φίλους λέγοντας «στη μνήμη της μαμάς μου».

Το θυμήθηκα προχθές, που έφτιαχνα πάλι τα βάζα με τις ντομάτες του χειμώνα, τρίτη χρονιά μόνη μου, στη δική της κουζίνα, πάντα συγκεντρωμένη, πάντα με γρήγορες κινήσεις. Θέλει μεθοδικότητα όλο αυτό, ένα σύστημα: να πλύνεις τα πομοντόρια στον ένα νεροχύτη, να τα κόψεις στη μέση στον διπλανό, να τα βάλεις στο θερμομίξ να τα πολτοποιήσεις, να βάλεις τον χυμό σε δύο μεγάλες κατσαρόλες με μια κουτάλα λάδι και μια κούφρα αλάτι, και αμέσως στον φούρνο το ταψί με τα 9 βάζα και τα καπάκια χώρια –όσα χωράνε οι δύο κατσαρόλες να γεμίσουν–, να αποστειρωθούν στους 100 βαθμούς για μισή ώρα όσο βράζει η ντομάτα, και στο μισάωρο αυτό να αδειάσεις το δεύτερο καφάσι στον νεροχύτη και να επαναλάβεις τη διαδικασία, ώστε όταν γεμίσεις τις αποστειρωμένες γυάλες με τη βρασμένη ντομάτα να έχεις έτοιμες πολτοποιημένες τις επόμενες να μπουν στην κατσαρόλα. Ένας κύκλος εργασιών που επαναλαμβάνεις 4 φορές, ώστε να ετοιμάσεις 60 κιλά ντομάτες σε 60 βάζα, περίπου σε 6 ώρες.

Είναι μια κληρονομιά που μου άφησε η μαμά μου, οι ντομάτες του χειμώνα, κάτι που κάνω με περισκεψη και την εικόνα της να με συντροφεύει. Κι όταν έχω απορία, ανατρέχω σε εκείνο το άρθρο που είχα γράψει τον Σεπτέμβριο του 2020, την προτελευταία φορά που τις κάναμε μαζί, με τίτλο «Ντομάτες στα βάζα για όλο τον χειμώνα; Τώρα είναι η εποχή!», έχοντας φωτογραφίσει καρέ-καρέ τη διαδικασία, περιγράφοντας ακριβώς πώς το κάνεις, με την ελαφρότητα που του αρμόζει. Είναι κάτι που με ξενίζει πια, αυτή η ελαφρότητα, με κάνει να σκεφτώ πώς μας αλλάζουν οι απώλειες στο πέρασμα του χρόνου. Αλλά έτσι είναι οι κύκλοι της ζωής, κάποτε κλείνουν, μακάρι στην ώρα τους, μακάρι με τόσο ωραίο τρόπο. Όπως και να 'χει, τώρα είναι η εποχή.

«Αρχές φθινοπώρου είναι η εποχή για να κάνουμε τις προετοιμασίες του χειμώνα. Και αυτή εδώ η δουλειά είναι πανεύκολη. Θέλει μόνο να της αφιερώσεις ένα απόγευμα και θα ανταμειφθείς πολλές φορές τους μήνες που θα ακολουθήσουν. Έχει περάσει από γενιά σε γενιά, και σίγουρα της αξίζει μια θέση στα σύγχρονα νοικοκυριά. Εκτός του ότι εξοικονομούμε χρόνο και χρήμα, δίνει άλλη νοστιμιά στα μαγειρέματα του χειμώνα. Τη σάλτσα ντομάτας θα την κρατήσουμε μέχρι τις αρχές του επόμενου καλοκαιριού που θα βγει η καινούργια σοδειά. Τέλος εποχής –από τις 20 Αυγούστου και μετά– βρίσκεις ωραίες αρωματικές και φθινές ντομάτες στις λαϊκές αγορές –οι βιολογικές κοστίζουν κάτι παρά πάνω!» **A**

12-18
Σεπτεμβρίου
2024

06

2004 - 2024.

20 χρόνια μετά,
φωτίζουμε τις
σπουδαίες στιγμές
του τόπου μας.

Υπερήφανος Χορηγός

Ελληνική
Ολυμπιακή
Επιτροπή

ΜΠΟΛΟΣΕΚΗΣ

ΜΙΑ ΖΩΗΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ευεργέτης για πολλούς μα και αμφιλεγόμενη προσωπικότητα για άλλους, είναι ο άνθρωπος που από το μηδέν έφτασε να συνομιλεί με πρωθυπουργούς και βασιλείς. Αυτή είναι η ιστορία του, την οποία συνεχίζει να γράφει το ίδρυμα που ο ίδιος ίδρυσε και άφησε ως παρακαταθήκη.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Η Γη από τον Ήλιο απέχει 150.000 χιλιόμετρα. Στην αστροφυσική αυτό σημαίνει μία αστρονομική μονάδα. Ο Κρόνος απέχει από την Ήλιο 10, ο Ποσειδώνας 30, ο Πλούτωνας 40 αστρονομικές μονάδες. Το Voyager 1 που εκτοξεύθηκε στο διάστημα το 1977 είναι σήμερα μακριά από τη Γη περισσότερες από 160.000 αστρονομικές μονάδες – ζαλιζομαι, μου φαίνεται θα πέσω και θα χαθώ στο σύμπαν. Το Voyager 1, που από το 2012 βρίσκεται στο διαστρικό χώρο, μεταφέρει έναν δίσκο από χρυσάφι με έναν χαιρετισμό προς νοήμονα όντα που τυχόν θα βρεθούν στον δρόμο του. Αυτά και άλλα πολλά «μαγικά» έλεγε ο σπουδαίος αστροφυσικός Σταμάτης Κριμιζής, σε ομιλία του, το 2023, στην έκθεση «Life In Space». Την άκουσα ολόκληρη στο BLOD (Bodossaki Lectures on Demand), την πλατφόρμα που δημιούργησε από το 2012 το Ίδρυμα Μποδοσάκη, για την ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση. Στο BLOD υπάρχουν σήμερα 37 θεματικές κατηγορίες με περισσότερους από 7.500 ομιλητές. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη ίδρυσε ο ίδιος ο Μποδοσάκης το 1972, χαρακτηρίζοντας εκείνη την ημέρα ως «την ευτυχέστερη της ζωής του». Τον Ιούλιο του 1978, στη διαθήκη που συντάξε έξι μήνες πριν από τον θάνατό του, κατέστησε το ίδρυμα μόνο και αποκλειστικό κληρονόμο του. Ακολουθούν κάποια στιγμιότυπα από τη ζωή του, αλλά και από τις δράσεις του ιδρύματός του.

Τα πρώτα χρόνια στην Καππαδοκία

Ο Μποδοσάκης γεννήθηκε το 1891 στον Πόρο, μια κωμόπολη στη Νίγη στην Καππαδοκία, με 8.500 κατοίκους, από τους οποίους οι 3.000 περίπου ήταν Έλληνες. Το όνομα «Μποδοσάκης», με το οποίο έγινε γνωστός, αποτελεί παραφθορά της λέξης «Πρόδρομος» στα τουρκικά. Η οικογένεια του Μποδοσάκη ήταν φτωχή και, εκτός από εκείνον, είχαν άλλα τέσσερα παιδιά. Πολλά βράδια δεν είχαν πετρέλαιο για να ανάψουν τις λάμπες, όπως γράφει ο Κώστας Χ. Χατζιώτης στο βιβλίο του «Πρόδρομος Μποδοσάκης Αθανασιάδης, 1891-1979» (2005, Ίδρυμα Μποδοσάκη). Όταν ο μικρός Μποδοσάκης έγινε 5 ετών οι γονείς του τον έστειλαν στο σχολείο, όμως η οικογένεια αναγκάστηκε λόγω οικονομικών προβλημάτων να μεταγκατασταθεί στη Μερσίνα για ένα καλύτερο μέλλον. Εκεί, ο 9χρονος Μποδοσάκης κάθε βράδυ φορτώνει ένα γαϊδουράκι με προϊόντα κηπουρικής και τα πουλάει στην αγορά της Μερσίνας. Όταν τα οικονομικά της οικογένειας βελτιώθηκαν, η οικογένεια τον έστειλε και πάλι σχολείο. Ο Μποδοσάκης ήταν ο καλύτερος μαθητής και ο δάσκαλός του, ο οποίος τον συμπάθησε, τον σύστησε στην οικογένεια των πλούσιων χορηγών του σχολείου, για να βοηθά τον συμμαθητή του που δεν έδειχνε κάποια ιδιαίτερη κλίση στα γράμματα. Στο τέλος του σχολικού έτους, κατά την καθιερωμένη γιορτή απονομής των σχολικών βραβείων, ο Μποδοσάκης, που ήταν βέβαιος ότι ως ο καλύτερος μαθητής θα έπαιρνε το βραβείο, είδε με έκπληξη και αγανάκτηση ότι το βραβείο, για ευνόητους λόγους, απονεμήθηκε στον συμμαθητή που βοηθούσε. Μετά από αυτήν την αδικία, ο Πρόδρομος εγκατέλειψε το σχολείο και δεν επανήλθε ποτέ. Ρωτάω τον **Κ. Χατζιώτη** αν σήμερα θα μπορούσε κάποιος χωρίς καθόλου σχολική μόρφωση να γίνει ένας τόσο σπουδαίος επιχειρηματίας. «Και ναι και όχι» λέει. «Μη νομίζεις, υπάρχουν και σήμερα μεγάλοι επιχειρηματίες χωρίς τις μεγάλες σπουδές. Δεν είναι μόνο θέμα μορφώσεως, αλλά κυρίως μυαλού αλλά και συμπτώσεων».

Όταν οι άνθρωποι με μια ψιχάλα χάνουν τον ύπνο τους

Στον Παλαμά Καρδίτσας οι άνθρωποι δεν έχουν συνέλθει ακόμη από τις πλημμύρες του Σεπτεμβρίου. Η **Μαρία Κ.** και οι μαθήτριες κόρες της όταν βρέχει τη νύχτα δεν μπορούν να κοιμηθούν. «Στο σπίτι μας το νερό έφτασε τους 70 πόντους, την τελευταία στιγμή γλιτώσαμε. Για πολύ καιρό δεν μπορούσα να κοιμηθώ, είχα καταρρεύσει, δεν είχα διάθεση για τίποτα. Τα πήραμε όλα από την αρχή, έπιπλα, κρεβάτια, στρώματα, ρούχα. Δεν μπορούσα να χαρώ ούτε όταν μας έφεραν τα καινούργια έπιπλα στο σπίτι» λέει η Μαρία. Τον πρώτο καιρό την επισκεπτόταν ψυχολόγος των Πατρών του Κόσμου δύο φορές την εβδομάδα και σήμερα μία φορά την εβδομάδα. «Σε πολλά μας βοήθησαν, με τρόφιμα, φάρμακα, όχι μόνο υποστηρίζοντάς μας ψυχολογικά. Η ψυχολόγος με συμβούλευσε πώς να στηρίξω τις κόρες μου. Κάθε φορά που βρέχει να το βλέπω σαν ένα μεμονωμένο περιστατικό, γιατί αν βλέπουν εμένα να τρέμω σε κάθε ψιχάλα, θα φοβούνται και τα κορίτσια. Με βοήθησε πάρα πολύ και σιγά σιγά πρέμψαν και τα παιδιά».

Το ίδρυμα Μποδοσάκη υποστήριξε τους Γιατρούς του Κόσμου για την υλοποίηση εξαμηνίου προγράμματος επείγουσας βοήθειας, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη δημιουργία **Γραφείου Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Γιατρών του Κόσμου στη Θεσσαλία**.

Τα πρώτα βήματα ενός μεγάλου επιχειρηματία και ο γάμος του με την Ιωάννα

Εγκαταλείποντας το σχολείο, ο Μποδοσάκης επέστρεψε στην οικογενειακή επιχείρηση του πατέρα του, αναλαμβάνοντας να επεκτείνει τις δραστηριότητές της. «Σκέφτηκα ότι δεν έπρεπε να περιορισθώ μόνο στο εμπόριο δημητριακών», έγραφε ο ίδιος σε σημειώσεις του. Το 1908 έπεισε τους συνεταίρους της επιχείρησης να αποκτήσουν ατμοκίνητο αλευρόμυλο, κίνηση που αποδείχθηκε ιδιαίτερα επιτυχημένη. Ήδη στα 17 του ήταν ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες της περιοχής, πρώτα στη Μερσίνα και αργότερα στην Κωνσταντινούπολη. Το 1911 γνώρισε τη μέλλουσα σύζυγό του Ιωάννα Γκεμπάουερ, κόρη Αυστριακού μηχανικού που εργαζόταν στη σιδηροδρομική γραμμή Κωνσταντινούπολης - Βαγδάτης. Το 1912, όμως, εκτός από τη συζυγική ευτυχία, έφερε και σοβαρές οικονομικές περιπέτειες – και δεν θα ήταν η τελευταία φορά.

Φροντιστές που χρειάζονται επειγόντως φροντίδα

Η κυρία Έλλη είναι 70 ετών, ζει σε καθεστώς ανέχειας σε σημείο υποσιτισμού, έχει ορθοπεδικά προβλήματα, κατάθλιψη και κρίσεις πανικού και δεν έχει βοήθεια από κανέναν. Η κυρία Έλλη δεν έχει πια δυνάμεις να φροντίσει τον ίδιο της τον εαυτό. Κι όμως, έχει αναλάβει μία τεράστια ευθύνη: Να φροντίζει τον σχεδόν κατάκοιτο, 75χρονο σύζυγό της, ο οποίος εδώ και 5 χρόνια ζει με μηχανική υποστήριξη οξυγόνου σε 24ωρη βάση. «Σε πιάνει τρέλα κάποιες στιγμές... απόγνωση. Μια νύχτα πήρα τους δρόμους και δεν ήξερα πού πήγαινα» αναφέρει και μας εξηγεί πώς ζει έχοντας αναλάβει εξ ολοκλήρου τη φροντίδα ενός ανθρώπου: «Ακόμα και στον φούρνο όταν πετάγομαι έχω αγωνία». Πριν 4 μήνες, έμαθε για το σωματείο «Νοσηλεία» που παρέχει δωρεάν κατ' οίκον ιατρονοσηλευτική, ψυχοκοινωνική και φυσικοθεραπευτική φροντίδα σε ασθενείς με χρόνια νοσήματα. Με τη βοήθειά τους, η κυρία Έλλη είχε στήριξη από κοινωνικό λειτουργό και ψυχολόγο, που έδωσαν λύσεις στα πρακτικά θέματα καθημερινότητας και στα ψυχολογικά προβλήματα. Της έδωσαν τρόφιμα και αναλώσιμα, ολοκλήρωσε τον φάκελο για επίδομα αναπηρίας, ελέγχει τα συμπτώματα της κατάθλιψης και τις κρίσεις πανικού. Κυρίως, νιώθει και πάλι ο εαυτός της, έτοιμη να φροντίσει και τον σύζυγό της. «Ερχονται στο σπίτι και όποτε το χρειαστώ μιλάμε και στο τηλέφωνο. Μας φέρνουν τρόφιμα, πάνες, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι με στήριξαν ψυχολογικά, είχα αρχίσει να χάνω τον εαυτό μου και τώρα πάτησα και πάλι στα πόδια μου. Πρέπει να είμαι δυνατή, δεν γίνεται αλλιώς».

Η Έλλη **Μπαρμπαγιαννοπούλου** είναι ωφελούμενη του προγράμματος «**Εν Δράσει για την Ψυχική Υγεία**», το οποίο υλοποιείται από το σωματείο Νοσηλεία με την υποστήριξη του Ιδρύματος Μποδοσάκη, στο πλαίσιο των δωρεών του Ιδρύματος στον πυλώνα της αναβάθμισης της υγείας. Απευθύνεται σε άτομα με κινητικά προβλήματα και έντονη ψυχική δυσφορία ή άλλα βραντικά συναισθήματα, που πάσχουν από χρόνια νοσήματα ή νόσους βαρύτερα από Covid-19 ή μέλη της οικογένειας ως φροντιστές.

◀ Ο ερχομός του Μποδοσάκη στην Ελλάδα

Με τη Μικρασιατική καταστροφή, ο Μποδοσάκης ήρθε στην Ελλάδα. Στη Λωζάννη, όπου συναντήθηκε με τον Ελευθέριο Βενιζέλο, ο Βενιζέλος του είπε: «Θέλω να σε συλλυπηθώ για την τρομερή καταστροφή που υπέστης». Ο Μποδοσάκης του απάντησε: «Δεν πρέπει να με συλλυπηθείτε, κύριε πρόεδρε. Σε μια τόσο μεγάλη εθνική καταστροφή, υπέστην κι εγώ μερικές ζημιές. Θα τις επανορθώσω γρήγορα. Άλλοι έχασαν τη ζωή τους, άλλοι έφτασαν στην Ελλάδα ανέστιοι, εγώ και η οικογένειά μου είμαστε υγιείς και θα μπορέσουμε να συνεχίσουμε τη δράση μας. Αυτή είναι, άλλωστε, η μοίρα του έθνους μας: να ξαναφτιάχνει».

«Ο Μποδοσάκης», λέει στην Α.Ν. ο Κ. Χατζιώτης, «ήθελε να εγκατασταθεί στη Γερμανία, αλλά τον έπεισε ο Βενιζέλος να έρθει στην Ελλάδα. Το πρώτο του γραφείο ήταν στη Σταδίου και η πρώτη του δουλειά στην Ελλάδα είχε να κάνει με τούβλα. Μετά, ήταν εκ των ιδρυτών της Ανωνύμου Τηλεφωνικής Εταιρείας, του πρόδρομου του ΟΤΕ, δηλαδή. Αλλά ασχολούνταν με τα πάντα». Και γράφει στο βιβλίο του: «Ο Μποδοσάκης προέβλεψε από πολύ νωρίς ότι το μέλλον της χώρας ανήκε στην εκβιομηχάνιση. Τα 55 επόμενα χρόνια οι δραστηριότητές του κάλυπταν το 35% του συνολικού δυναμικού της Ελλάδας στο χώρο της βιομηχανίας και εκτείνονταν σε πολλούς διαφορετικούς τομείς».

Φοιτώντας σε ένα από τα κορυφαία μεταπτυχιακά παγκοσμίως

Η Λευκοθέα Σπάρτιωτη, 26 χρονών από την Αθήνα, παρακολουθεί μεταπτυχιακές σπουδές στο TU Delft της Ολλανδίας, στο πρόγραμμα Post-Master Program for Advanced Studies of Architecture and Urban Design. «Το πρόγραμμα αφορά στη διεπιστημονική σχέση της αρχιτεκτονικής με άλλους κλάδους, μέσω της οποίας είχα την ευκαιρία να εξερευνήσω περαιτέρω το ενδιαφέρον μου πάνω στη σχέση της βιοτεχνολογίας και της αρχιτεκτονικής» λέει.

Το πρόγραμμα αυτό θεωρείται ως ένα από τα 5 κορυφαία μεταπτυχιακά στον κόσμο και το παρακολουθούν 12 μόλις φοιτητές. «Εάν ήταν να συνεχίσω τις σπουδές μου, ήθελα κάτι που να αξίζει. Η πραγματοποίηση του μεταπτυχιακού αυτού μου δίνει την ευκαιρία όχι μόνο να καλλιεργηθώ από ένα διαφορετικό σύστημα εκπαίδευσης, αλλά και να εκτεθώ σε ένα πολυπολιτισμικό κοινωνικό περιβάλλον και διαφορετικό τρόπο ζωής. Αυτός ήταν και ένας από τους λόγους που το κινήθησα γιατί με την επαγγελματική ή ακαδημαϊκή εμπειρία στο εξωτερικό μπορεί κανείς να πάρει νέες ιδέες και γνώσεις και να τις φέρει στο ελληνικό υπόβαθρο», λέει η Λ. Σπάρτιωτη, η οποία σκοπεύει να μείνει για κάποιο διάστημα στο εξωτερικό για να δουλέψει, πριν γυρίσει στην Ελλάδα – «για να ανταμειφθεί μεταξύ άλλων ο κόπος μου μετά από τόσα χρόνια σπουδών και ώστε να μπορέσω να φέρω την τεχνολογία αυτή μια μέρα πίσω».

Η Λ. Σπάρτιωτη παρακολουθεί το μεταπτυχιακό της με υποτροφία από το Ίδρυμα Μποδοσάκη, το οποίο από το 1972 έχει χορηγήσει περισσότερες από 2.600 υποτροφίες (σήμερα, τρέχουν επτά ετήσιες 3 προγράμματα υποτροφιών, για μεταπτυχιακές, διδακτορικές και μεταδιδακτορικές σπουδές). «Ήταν», λέει, «από τις φορές που ένιωσα ότι η Ελλάδα ανταμείβει τους κόπους μας».

Η ασθένεια και ο θάνατος της Ιωάννας

Ο Μποδοσάκης δεν απέκτησε παιδιά και τα τελευταία χρόνια, εκτός από τα επιχειρηματικά προβλήματα, τον απασχολούσαν και τα οικογενειακά. Γράφει ο Κ. Χατζιώτης: «Στις 12 Απριλίου 1962 το ζεύγος Μποδοσάκη συμπλήρωσε 50 χρόνια έγγαμου βίου. Και ο Μποδοσάκης πρόσφερε στη γυναίκα του μια ανθοδέσμη με τριαντάφυλλα. Δυστυχώς, όμως, η ίδια είχε ήδη αρρωστήσει και δεν θυμόταν την επέτειό τους. Μερικές ημέρες αργότερα, την έπεισε να πάνε εκδρομή στην Επίδαυρο, με το κότερό τους, λόγω των εορτών του Πάσχα. Ήταν η τελευταία έξοδος, διότι λίγες εβδομάδες μετά την επιστροφή τους στην Αθήνα, η ασθένεια παρουσίασε σημεία επιδείνωσης και η άτυχη γυναίκα ήταν υποχρεωμένη να παραμένει τις περισσότερες ώρες της ημέρας κλινίρης. Η κατάσταση αυτή κράτησε 14 ολόκληρα χρόνια, φθείροντας ψυχικά τον Μποδοσάκη, που έβλεπε την αγαπημένη

Ο Πρόδρομος Μποδοσάκης Αθασιαδής και η σύζυγός του, Ιωάννα Γκεμπάουερ. Έζησαν 64 χρόνια παντρεμένοι.

του γυναίκα να βασιάνιζεται και να λιώνει χωρίς αυτός να μπορεί να της προσφέρει την ελάχιστη βοήθεια. Το τέλος ήρθε στις 27 Ιουνίου 1976».

Πισωγύρισμα στην ποιότητα του αέρα στη χώρα μας

Η εικόνα μιας παρέας τον χειμώνα γύρω από ένα τζάκι μοιάζει ρομαντική, όμως η αλήθεια είναι ότι η μυρωδιά από τα τζάκια δεν αντέχεται. Να και η ζημιά που κάνουν στην ατμόσφαιρα: τέσσερις ώρες λειτουργίας ενός τζακιού ισοδυναμούν με την κίνηση 10.000 αυτοκινήτων πρόσφατης τεχνολογίας, που το καθένα διανύει 20 χλμ.! Ποια είναι, τελικά, η ποιότητα του αέρα που αναπνέουμε; «Είχαμε κάνει σημαντικά βήματα, ειδικά στα ΙΧ και τη βιομηχανία. Παλαιότερα ευθύνονταν για το έως και 90% της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ενώ τώρα είναι μόλις στο 20%. Το κακό είναι

Η Λευκοθέα Σπάρτιωτη παρακολουθεί, με υποτροφία του Ίδρυματος Μποδοσάκη, ένα από τα 5 κορυφαία μεταπτυχιακά στον κόσμο

ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΔΕΞΙΩΣΗ Η ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ ΤΟΝ ΡΩΤΗΣΕ ΠΟΣΑ ΛΕΦΤΑ ΕΙΧΕ ΚΙ ΕΚΕΙΝΟΣ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕ “ΕΔΩ ΜΕΣΑ ΤΑ ΕΧΩ” ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΕΙΞΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΤΟΥ

ότι, πλέον, βρισκόμαστε σε ένα μεγάλο πισωγύρισμα που παρατηρείται σε ελάχιστες χώρες, κυρίως λόγω των τζακιών», λέει ο Σπύρος Πανδής, καθηγητής Μηχανικής Διεργασιών και Περιβάλλοντος, στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών. Ο Σ. Πανδής είναι επικεφαλής του έργου «Ανάπτυξης πανελλαδικού δικτύου μέτρησης αιωρούμενων σωματιδίων».

Ο καθηγητής τα λέει απλά: «Υπάρχουν δύο ειδών αιωρούμενα σωματίδια, τα λεπτόκοκκα και τα χονδρόκοκκα. Τα λεπτόκοκκα είναι πολύ πιο επιβαρυντικά για την υγεία μας, γιατί μπορούν να περάσουν εύκολα από τη μύτη μας και να καταλήξουν στους πνεύμονές μας. Η αφρικανική σκόνη, για παράδειγμα, αποτελείται από χονδρόκοκκα σωματίδια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει σημασία στο άθροισμα των δύο ειδών σωματιδίων, το ίδιο κάνει και η χώρα μας, με αποτέλεσμα κάποιες φορές να δίνονται στις μετρήσεις πολύ μεγάλες τιμές οι οποίες, ωστόσο, δεν ανταποκρίνονται στον κίνδυνο που διατρέχουμε. Το πρόγραμμά μας έρχεται να καλύψει αυτό το κενό, μετρώντας μόνο τα μικρότερα σωματίδια, αυτά που επιβαρύνουν σημαντικά δηλαδή – και είμαστε η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που το κάνει». Πώς γίνεται αυτό; «Εκμεταλλευόμαστε μια καινούργια τεχνολογία αισθητήρων χαμηλού κόστους. Φανταστείτε ότι ένα όργανο μεγάλης ακριβείας κοστίζει περίπου 20.000 ευρώ, ενώ οι αισθητήρες που χρησιμοποιούμε εμείς μόλις 200 ευρώ. Δεν είναι, βέβαια, τόσο ακριβείς, όμως είναι αρκετοί για να βλέπουμε πού βρίσκεται το πρόβλημα και πόσο μεγάλο είναι». Ο Σ. Πανδής λέει ότι «ο αέρας στη χώρα μας είναι καλός τον περισσότερο χρόνο. Τα προβλήματα παρουσιάζονται τις χειμερινές νύχτες όταν έχουμε τα τζάκια, με το μεγαλύτερο πρόβλημα να εντοπίζεται στα Ιωάννινα – επειδή υπάρχουν βουνά ολόγυρα, παγιδεύονται οι συγκεντρώσεις. Πηγή ενός άλλου προβλήματος είναι όταν έχουμε κάποια μεγάλη φωτιά και κάποιους μήνες το χρόνο, κυρίως την άνοιξη και το φθινόπωρο, όταν οι αγρότες καίνε αγροτικά κατάλοιπα. Το συμπέρασμα είναι ότι η αιτία του μεγαλύτερου προβλήματός μας είναι καινούργια, εμείς τη δημιουργήσαμε, γιατί πριν από την οικονομική κρίση δεν καίγαμε τόσα ξύλα στις πόλεις».

Μέχρι τώρα έχουν εγκατασταθεί πανελλαδικά 130 σταθμοί μέτρησης με στόχο να έχουν φτάσει τους

Οι δραστηριότητες του Μποδοσάκη κάλυπταν το 35% του συνολικού δυναμικού της Ελλάδας στον χώρο της βιομηχανίας

Για μια κοινωνία ίσων ευκαιριών

Η ΑΘΗΝΑ ΔΕΣΥΠΡΗ, πρόεδρος του ΔΣ του ιδρύματος Μποδοσάκη, για το μέλλον και το όραμά του

Ο ίδιος ο Μποδοσάκης, προερχόμενος από μια πολύ φτωχή οικογένεια σε μια πολύ δύσκολη εποχή, στερήθηκε τις ίσες ευκαιρίες και πάλεψε από παιδί για να δημιουργήσει και να προοδεύσει. Όταν πριν τον θάνατό του κληροδότησε το σύνολο της περιουσίας του στο Ίδρυμα Μποδοσάκη, το τελευταίο και πιο αγαπημένο παιδί του, όπως συνήθιζε να το αποκαλεί, το όραμά του δεν ήταν άλλο από τη δημιουργία μιας κοινωνίας ίσων ευκαιριών με δυνατότητες και προοπτική για όλους. Αυτό το όραμα καθοδηγεί μέχρι σήμερα τις δράσεις μας και είναι ο συνδετικός κρίκος μεταξύ όσων κάνουμε. Πραγματοποιούμε δωρεές, διαμορφώνουμε προγράμματα κοινωνικής προσφοράς, και αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη δημιουργία ίσων ευκαιριών. Προσπαθούμε, στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, να είμαστε δίπλα στους πιο ευάλωτους, οι υποτροφίες μας δεν χορηγούνται γενικά στους άριστους αλλά σε εκείνους τους άριστους που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να προχωρήσουν από μόνοι τους τις σπουδές τους, στηρίζουμε με στοχευμένες δωρεές τη δημιουργία ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση και ποιοτική περιθαλψή. Παράλληλα, στεκόμαστε ενισχυτικά δίπλα στην Κοινωνία των Πολιτών, ενώ είμαστε ένα από τα πρώτα Ίδρύματα στην Ελλάδα που προχωρά συστηματικά σε δωρεές για την προστασία του περιβάλλοντος. Κοιτώντας προς το μέλλον, ένα μέλλον μεγάλων ανισοτήτων, είναι σαφές ότι το ίδιο όραμα θα συνεχίσουμε να υπηρετούμε με όλες μας τις δυνάμεις. Είναι, όμως, επίσης σαφές ότι η εποχή καλεί για συνεργασίες και συμπράξεις με επίκεντρο τον άνθρωπο. Και το Ίδρυμα Μποδοσάκη είναι εδώ και είναι ανοιχτό στην κοινωνία και ανοιχτό σε συνεργασίες. Συμπράττουμε συστηματικά με τρίτους, με θεσμικούς φορείς, άλλα Ίδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, επιχειρήσεις και ιδιώτες δωρητές, δημιουργούμε και διαχειριζόμαστε για αυτούς προγράμματα κοινωνικής προσφοράς που στοχεύουν σε ίσες ευκαιρίες και στηρίζουν ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Με μία φράση, δρούμε ως καταλύτης κοινωνικής προσφοράς και σε αυτή την κατεύθυνση οραματιζόμαστε το μέλλον του Ιδρύματος. **A**

200 μέχρι το τέλος του καλοκαιριού. Όλες οι μετρήσεις από το φθινόπωρο θα είναι διαθέσιμες σε πραγματικό χρόνο για όλους, σε διαδικτυακή πλατφόρμα, και θα μπορούν να αξιοποιηθούν από τις τοπικές και τις εθνικές αρχές για τον εντοπισμό προβλημάτων και τη βελτίωση της ατμόσφαιρας. Πόσο σημαντικό είναι αυτό; Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, τα ατμοσφαιρικά αιωρούμενα σωματίδια ευθύνονται για 3 έως 10 εκατομμύρια πρόωρους θανάτους ετησίως σε όλο τον κόσμο – στη χώρα μας υπολογίζονται σε 5 έως και 15 χιλιάδες.

Το πρόγραμμα υλοποιείται από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας και την Υποδομή ΠΑΝΑΚΕΙΑ και χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κοινωνικό Ίδρυμα Κοινωνικού & Πολιτιστικού Έργου, στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας '21.

Το τέλος

«Ο Μποδοσάκης, εκτός από μεγάλος ευεργέτης, ήταν αναμφισβήτητο ο σπουδαιότερος επιχειρηματίας της εποχής του και για πολλές δεκαετίες. Μην ξεχνάμε ότι μόνο όσοι έφυγαν από την Ελλάδα διέπρεψαν, όπως ο Ωνάσης που από τη Σμύρνη πήγε στην Αργεντινή», μας λέει ο Κ. Χατζιώτης. «Ήταν ρισκαδόρος κατ' εξοχήν, αλλά έβλεπε και μακριά. Ήταν έξυπνος, δεν οργιζόταν εύκολα, δούλευε πολύ, δεν τον έβλεπες συχνά σε κοσμικές εκδηλώσεις. Και ήθελε να ξέρει τα πάντα. Είχε πολύ καλές σχέσεις με δημοσιογράφους του οικονομικού ρεπορτάζ, όπως με τον Γιάννη Μαρίνο, που ήταν διευθυντής του Οικονομικού Ταχυδρόμου. Ήταν 100% αυτοδημιούργητος. Σε κάποια δεξίωση η Φρειδερίκη τον ρώτησε πόσα λεφτά είχε κι εκείνος της απάντησε "εδώ μέσα τα έχω" και της έδειξε το μυαλό του». Ο Πρόδρομος Μποδοσάκης Αθανασιάδης πέθανε στο σπίτι του, στο Ψυχικό, ξημερώματα της 18ης Ιανουαρίου 1979. Στην κηδεία του, που έγινε δημοσία δαπάνη, η Μητρόπολη και ο γύρω χώρος γέμισαν ασφυκτικά. «Όλο», γράφει στο βιβλίο του ο Κ. Χατζιώτης, «ήθελαν να απευθύνουν έναν τελευταίο χαιρετισμό στον άνθρωπο που σε όλη του τη ζωή δεν του έλειψε ούτε στιγμή το θάρρος και η αυτοπεποίθηση, παρ' όλες τις κακοτυχίες που κατά καιρούς τον βρήκαν».

Η ΑΘΗΝΑ ΔΕΣΥΠΡΗ, πρόεδρος του ΔΣ του ιδρύματος Μποδοσάκη

ΑΛΛΑ από το

Από τα Τρίκαλα στην Αθήνα και από την οδό Υψηλάντου στη Σκουφά, η **Μαρία Αλμπάνη** και η **Alma** αποτελούν ένα αναπόσπαστο κομμάτι της αθηναϊκής εικαστικής σκηνής. Και αυτή είναι μια μικρή περίληψη και μερικών άλλων σημαντικών «μετακομίσεων» που έχει κάνει στη ζωή της η αγαπημένη γκαλερίστα.

ΑΛΜΠΑΝΗ,

ΜΙΑ από το

ΜΑΡΙΑ!

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

— **Κόκκινη κλωστή δεμένη... Βρίσκεσαι στα Τρίκαλα. Θέλω να ανακαλέσεις τη στιγμή που πήρες την απόφαση να κατεβείς στην Αθήνα. Τι σε ώθησε να πάρεις τέτοιο ρίσκο και να στήσεις μια ακόμα Alma Contemporary Art μετά τη Θεσσαλία και στην Αττική;**

Στα Τρίκαλα, παρά την οικονομική κρίση, η γκαλερί μας είχε συμπληρώσει ήδη πέντε χρόνια λειτουργίας. Καταφέραμε να παρουσιάσουμε ωραίες δουλειές και με πολύ ενδιαφέρον, όμως ήμασταν μακριά από την πρωτεύουσα. Είχα συμμετάσχει μέχρι τότε και δύο φορές στην Art Athina, οπότε στις αρχές του 2015, όταν μια φίλη μου πρόσφερε το κατάστημά της, δεν το πολυσκέφτηκα. Είχε γίνει πολλή δουλειά, ξέρεις, στην γκαλερί στα Τρίκαλα, απέκτησα επαφές και μια πολύ καλή χημεία με πολύ καλούς και γνωστούς καλλιτέχνες, οπότε, αφού το σκέφτηκα από πολύ λίγο έως... καθόλου και παίρνοντας σοβαρά υπ' όψιν εκείνο το «στις κρίσεις δημιουργούνται οι ευκαιρίες», άνοιξα την Alma στην Υψηλάντου 24 στο Κολωνάκι.

— **Πλην παρεκκλίσεων κεραμικής, γλυπτικής και διακριτικών εγκαταστάσεων, από την αρχή που σε παρακολουθώ εμμένεις ρομαντικά, αμετανόητα και στρατευμένα να παρουσιάζεις ζωγραφική, ζωγραφική και... ζωγραφική. Γιατί;**

Τη θεωρώ βασίλισσα των τεχνών και άλλωστε είμαι παντρεμένη με έναν ζωγράφο! Μου δημιουργούνται άπιστευτα συναισθήματα όταν βρίσκομαι μπροστά σε ένα τελάρο μισοτελειωμένο, σε εξέλιξη ή ολοκληρωμένο. Η άνοδος των εγκαταστάσεων και των εννοιολογικών τεχνών στη χώρα μας, όπως παντού στον κόσμο από τη δεκαετία του '90 και έπειτα, απέκλεισε από τον χώρο της Τέχνης σημαντικούς καλλιτέχνες, που θυμάμαι κάποιους να τους αποκαλούν προσβλητικά τελαράδες. Αν είναι δυνατόν... ακόμη και τη γενιά του '30, Μόραλη, Τσαρούχνη, Μαυροϊδη, τους θεωρούσαν τέχνη για τη μικροαστική τάξη. Πρόθεσή μου, βέβαια, δεν ήταν μια ιδεολογική σύγκρουση με αυτές τις απόψεις, αλλά μια διεύρυνση, ας πω, της οπτικής και της μονόπλευρης άποψης - θέσης περί μοντέρνου που κυριαρχεί και στην Αθήνα εδώ και χρόνια. Να όμως που τα τελευταία χρόνια η ζωγραφική του τελάρου επέστρεψε πανηγυρικά στις φουάρ και οι τελαράδες

πήραν πάλι τη θέση που τους αξίζει και που μάλλον δεν θα χάσουν, γιατί είναι πάντα ζωντανοί και παλλόμενοι!

— **Καιρό μετά, από το προκεχωρημένο φυλάκιο στις παρυφές του Κολωνακίου, μετακομίζεις...**

Την αγαπούσα την γκαλερί στην Υψηλάντου, αλλά το μειονέκτημά της λόγω στενότητας χώρου ήταν ότι περιορίζει τις δυνατότητες να εκθέσουν όσοι από τους καλλιτέχνες κάνουν έργα μεγάλης διαστάσεων. Αυτός ήταν και ο βασικός λόγος που προτιμήσαμε τη Σκουφά 24Α.

— **Πώς ανακαλύπτεις τον καλλιτέχνη, με ποια κριτήρια κάνεις το curating και τι απαιτείται για να εκθέσει κάποιος εικαστικός στην Alma; Δέχομαι προτάσεις από τους συνεργάτες μου. Οι επιμελητές, οι θεωρητικοί αυτού του χώρου, οι άνθρωποι που κατ' εξοχήν ψάχνουν τα ταλέντα και που είναι το αντικείμενο της έρευνάς τους, με φέρνουν σε επαφή με πολύ καλούς καλλιτέχνες. Είχαμε βέβαια και την τύχη να ξεκινήσουμε τη διαδρομή μας στα Τρίκαλα με καταξιωμένους καλλιτέχνες, όπως ο Παύλος Σάμιος και ο Μανώλης Χάρος. Η πρώτη μας έκθεση στα Τρίκαλα, θυμάμαι, ήταν σε επιμέλεια Θανάση Μουτσόπουλου και ο Θανάσης, που τον αγαπώ και τον θαυμάζω πολύ, στο ξεκίνημά μας ήταν ο αποκλειστικός επιμελητής μας. Δεν ξεχνώ την ατάκα του: «Μαρία, σε αυτή τη δουλειά πρέπει να έχεις έναν σύζυγο και πολλούς εραστές». Αυτός με προέτρεψε να πλησιάσω και άλλους συναδέλφους του, αλλά και με έφερε σε επαφή με τον Μιχάλη Μανουσάκη και τον Άγγελο Αντωνόπουλο με τους οποίους κάναμε μια εξαιρετική έκθεση στα Τρίκαλα. Συνεργάζομαι σε πάρα πολλές εκθέσεις και με τον Πάνη Μπόλη από τη Θεσσαλονίκη, αξιόλογο θεωρητικό, με πολύ καλή γνώση της ελληνικής εικαστικής σκηνής, με πολλές δημιουργικές ιδέες και προτάσεις, που στην πορεία κι αυτός έγινε ένας πολύ καλός φίλος. Εννιά χρόνια τώρα, στην Αθήνα η καλλιτεχνική οικογένειά μου έχει μεγαλώσει, όπως βλέπεις και με την ομαδική έκθεση που ντεμπουτάρει το άνοιγμα του νέου χώρου. Όμως επέτρεψέ μου, γιατί το θεωρώ χρέος και τιμή να αναφέρω όσους άφησαν το στίγμα τους στην Υψηλάντου, να σου τους παραθέσω: ο Μίμης Κοκκινίδης ήταν μέντοράς μου, διανοούμενος,**

πρότυπο έντιμου ανθρώπου και μια εγκυκλοπαίδεια γνώσης, ο εκρηκτικός Πύργος Μήλιος, ο Πύργος Αυγέρος, που δυστυχώς έφυγε πρόωρα, όπως και ο Παύλος Σάμιος, φίλος αγαπημένος, οικογένεια, αυτό που λέμε «σχέση αίματος», ένας ακομπλεξάριστος και χορτασμένος άνθρωπος που πάντα ήταν στο πλάι μου.

— **Τι θα δείξεις στη φετινή Art Athina;**

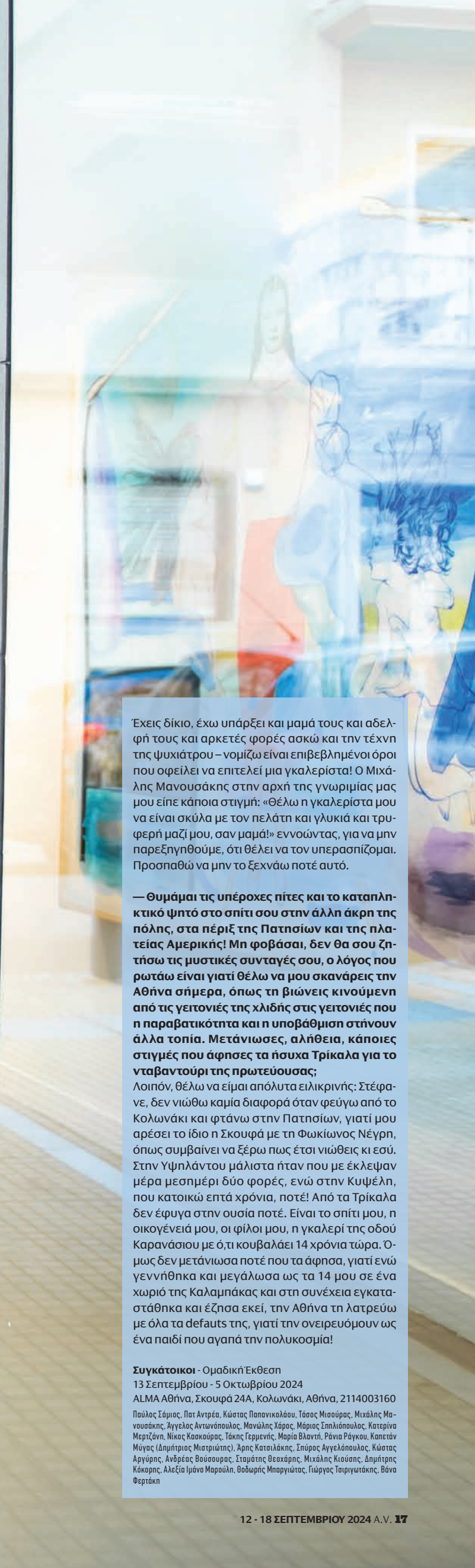
Θα παρουσιάσω ζωγραφική και γλυπτική. Θα δείξω καινούργια δουλειά του διεθνούς ζωγράφου Πατ Αντρέα, τον οποίο θαυμάζω απεριόριστα και είναι μεγάλη τιμή μου η συνεργασία μαζί του. Την επαφή μαζί του την οφείλω στον επί χρόνια συνεργάτη μου και φίλο ζωγράφο Τάσο Μισοσύρα. Αυτός με παρότρυνε να ζητήσω «ακρόαση» στο ατελιέ του στο Παρίσι. Συναντηθήκαμε και έκτοτε δημιουργήθηκε ένα κλίμα αμοιβαίας εκτίμησης και εμπιστοσύνης. Θα παρουσιάσουμε επίσης ζωγραφικά έργα της τελευταίας περιόδου του Νίκου Κασκούρα, ενός πολυαγαπημένου και αυθεντικού καλλιτέχνη. Όπως και ζωγραφικά έργα από την ενότητα «Αστικά Τοπία» του Κώστα Παπανικολάου, οργανωμένα με βάση την αρχαία πολυγνώτεια κλίμακα και τετραχρωμία. Ακόμη θα δείτε ζωγραφικά έργα της Ράνιας Ράγκου και γλυπτική του ζωγράφου και γλύπτη Κώστα Αργύρη.

— **Με τι ντεμπουτάρεις στη Σκουφά;**

Θα τιμήσω τους συνεργάτες που με τίμησαν με την εμπιστοσύνη τους σε όλη αυτή τη διαδρομή Τρίκαλα-Αθήνα, Μάρτιος 2010-Σεπτέμβριος 2024. Εξάλλου και επί τούτου ο τίτλος της έκθεσης είναι «Ζούμε μαζί». 24 καλλιτέχνες ζωγράφοι και γλύπτες, ανάμεσά τους δυο τρεις νέοι συνεργάτες, για πρώτη φορά θα ακουμπήσουν στον χώρο της Alma ένα έργο τους.

Θα ακολουθήσει μια νέα συνεργασία της γκαλερί με τον Τάκη Ζερδεβά, που θα παρουσιάσει φωτογραφία μέσα στον Οκτώβριο. Τον Νοέμβριο θα παρουσιάσουμε τη δεύτερη ατομική έκθεση του ταλαντούχου νέου ζωγράφου Δημήτρη Κόκορη.

— **Πώς «νταντεύεις» τους καλλιτέχνες σου; Ξέρω ότι η γκαλερίστα, εκτός από πράκτορας των έργων, είναι και δεύτερη μαμά, άτυπη αδελφή, ίσως και ψυχίατρος για τις ανασφάλειές τους...**

Έχεις δίκιο, έχω υπάρξει και μαμά τους και αδελφή τους και αρκετές φορές ασκώ και την τέχνη της ψυχιάτρου – νομίζω είναι επιβεβλημένοι όροι που οφείλει να επιτελεί μια γκαλερίστα! Ο Μιχάλης Μανουσάκης στην αρχή της γνωριμίας μας μου είπε κάποια στιγμή: «Θέλω η γκαλερίστα μου να είναι σκύλα με τον πελάτη και γλυκιά και τρυφερή μαζί μου, σαν μαμά!» εννοώντας, για να μην παρεξηγηθούμε, ότι θέλει να τον υπερασπιζομαι. Προσπαθώ να μην το ξεχνάω ποτέ αυτό.

— Θυμάμαι τις υπέροχες πίτες και το καταπληκτικό ψητό στο σπίτι σου στην άλλη άκρη της πόλης, στα περίξ της Πατνσιών και της πλατείας Αμερικής! Μην φοβάσαι, δεν θα σου ζητήσω τις μυστικές συνταγές σου, ο λόγος που ρωτώ είναι γιατί θέλω να μου σκανάρεις την Αθήνα σήμερα, όπως τη βιώνεις κινούμενη από τις γειτονιές της χλιδής στις γειτονιές που η παραβατικότητα και η υποβάθμιση στήνουν άλλα τοπία. Μετάνιωσες, αλήθεια, κάποιες στιγμές που άφησες τα ψύχα Τρίκαλα για το νταβαντούρι της πρωτεύουσας;

Λοιπόν, θέλω να είμαι απόλυτα ειλικρινής: Στέφανε, δεν νιώθω καμία διαφορά όταν φεύγω από το Κολωνάκι και φτάνω στην Πατνσιών, γιατί μου αρέσει το ίδιο η Σκουφά με τη Φωκίωνος Νέγρη, όπως συμβαίνει να ξέρω πως έτσι νιώθεις κι εσύ. Στην Υψηλάντου μάλιστα ήταν που με έκλειψαν μέρα μεσημέρι δύο φορές, ενώ στην Κυψέλη, που κατοικώ επτά χρόνια, ποτέ! Από τα Τρίκαλα δεν έφυγα στην ουσία ποτέ. Είναι το σπίτι μου, η οικογένειά μου, οι φίλοι μου, η γκαλερί της οδού Καρανάσιου με ό,τι κουβαλάει 14 χρόνια τώρα. Όμως δεν μετάνιωσα ποτέ που τα άφησα, γιατί ενώ γεννήθηκα και μεγάλωσα ως τα 14 μου σε ένα χωριό της Καλαμπάκας και στη συνέχεια εγκαταστάθηκα και έζησα εκεί, την Αθήνα τη λατρεύω με όλα τα defaults της, γιατί την ονειρευόμουν ως ένα παιδί που αγαπά την πολυκοσμία!

Συγκάτοικοι - Ομαδική Έκθεση

13 Σεπτεμβρίου - 5 Οκτωβρίου 2024

ALMA Αθήνα, Σκουφά 24Α, Κολωνάκι, Αθήνα, 2114003160

Παύλος Σάμιος, Πατ Αντρέα, Κώστας Παπανικολάου, Τάσος Μισούρας, Μιχάλης Μανουσάκης, Άγγελος Αντωνόπουλος, Μανώλης Χάρος, Μάριος Σπυλιόπουλος, Κατερίνα Μερτζάνη, Νίκος Κασκούρας, Τάκης Γερμενής, Μαρία Βλαντιή, Ράνια Ράγκου, Καπετάν Μύγας (Δημήτριος Μιστριώτης), Άρης Κατσιλάκης, Σπύρος Αγγελόπουλος, Κώστας Αργύρης, Ανδρέας Βούσουρας, Σταμάτης Θεοκάρης, Μιχάλης Κιούσης, Δημήτρης Κόκορης, Αλεξία Ιμάνο Μαρούλη, Θεοδωρής Μπαργιώτας, Γιώργος Τσιριγωτάκης, Βάνα Φερτάκη

Επάγγελμα Λαχειοπώλης

Η τύχη, τα λεφτά, οι τσιγκούνηδες και οι κιμπάρηδες, κι άλλες ιστορίες ενός ανθρώπου που πουλάει λαχεία όλη του τη ζωή

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Κάτι φορές που αγοράζω λαχείο και το βράδυ πίνω κάνα ποτάκι παραπάνω, μια σκοτούρα τυραννάει το μυαλό μου: τι θα κάνω τα λεφτά. Τόσα θα δώσω στις αδερφές μου, τόσα στα ανίψια μου, τόσα στους κολλητούς, τόσα σε φίλους και γνωστούς – και στο τέλος αυτά που μένουν δεν μου φτάνουν. Στη διαδρομή για τη γωνία της Αγίου Μελετίου με την Πατνσιών, έξω από τα Έβερρεστ, όπου έχει το πόστο του από το 1989 ο λαχειοπώλης **Μιχάλης Γκίνης**, σκεφτόμουν, δεν μπορεί, όλο και κάποια πολύτιμη συμβουλή θα έχει να μου δώσει. «Άκου, φίλε, όλα είναι θέμα τύχης και τίποτα περισσότερο». Εκεί, στην πολυκοσμία της Πατνσιών, ήπιαμε ένα καφεδάκι και τα είπαμε για την ιστορία του, για το επάγγελμα του λαχειοπώλη, για τύπους που έχουν κερδίσει αμύθητα ποσά και για διάφορα άλλα.

Η δουλειά του λαχειοπώλη έχει ως εξής: Πρώτα απ' όλα πρέπει να έχει πιστοποίηση από τον ΟΠΑΠ. Τα λαχεία τα προμηθεύεται από χονδρεμπόρους. Όσα δεν καταφέρει να πουλήσει, τα επιστρέφει κάποιες ώρες πριν από κάθε κλήρωση στον χονδρέμπορο – το Λαϊκό κληρώνει κάθε Τρίτη και το Εθνικό ανά 10-12 ημέρες. Αυτό σημαίνει ότι τα λαχεία που προμηθεύεται τα προπληρώνει. «Πρέπει να έχεις ένα κεφάλαιο. Πολύ δύσκολα πλέον να σου δώσει κάποιος με πίστωση, πρέπει να σε ξέρει πολύ καλά και να σε εμπιστεύεται», λέει ο Μ. Γκίνης, ο οποίος είναι πρόεδρος του σωματείου λαχειοπωλών Πυθία, που αριθμεί περίπου 30 μέλη. Υπάρχουν άλλο ένα σωματείο στην Αθήνα και ένα στη Θεσσαλονίκη, με περίπου 160 μέλη και τα τρία μαζί – αλλά πανελλαδικά οι πιστοποιημένοι λαχειοπώλες μπορεί να φτάνουν και τους 5.000.

«Εγώ είμαι από την Παναγιά Τρικάλων. Από το χωριό μου ή λαχειοπώλες ήταν οι άνθρωποι ή οικοδόμοι. Ήρθα στην Αθήνα τη δεκαετία του 1970 και τότε πουλούσα λαχεία τότε δούλευα στην οικοδομή. Πήγα φαντάρος, παντρεύτηκα και από το 1989 έχω το πόστο μου εδώ, Αγίου Μελετίου και Πατνσιών. Παλιότερα έκανα και γύρες, πήγαινα και στα γήπεδα, σε όλα τα γήπεδα, στη Λεωφόρο, στο Ολυμπιακό Στάδιο, στη Νέα Φιλαδέλφεια, στο Καραϊσκάκη, όχι όμως πια».

Όσο μιλάμε, σταματούν δυο τρεις να αγοράσουν λαχεία και μιλούν εγκάρδια με τον κ. Μιχάλη. «Ο λαχειοπώλης πρέπει να είναι ευγενικός και φιλικός, να αναπτύσσει σχέσεις με τους πελάτες του. Εγώ με πελάτες δουλεύω κυρίως, δύσκολα να σταματήσει περαστικός να πάρει λαχείο. Έχω πελάτες 40 χρόνια. Κάποιοι παίζουν μόνο Λαϊκό, κάποιοι μόνο Εθνικό, κάποιοι και τα δύο». Τον ρωτάω αν έχει τύχει καμιά φορά πελάτες του να του ζητήσουν να πάρουν λαχείο βερεσέ. «Συμβαίνει κι αυτό. Αν είναι πελάτης μου ο άλλος και τον ξέρω, θα τον εξυπηρετήσω, και την άλλη εβδομάδα που θα ξαναέρθει θα μου δώσει και τα χρήματα που μου χρωστάει. Έχουν υπάρξει και “πιστόλια”, όμως. Πελάτες που τους έδωσα λαχεία με πίστωση και δεν τους ξαναείδα ποτέ».

Ο κάθε πελάτης έχει τα γούρια του, αυτό που ψάχνουν συνήθως είναι συγκεκριμένο λήγοντα. Το Λαϊκό πωλείται σε πεντάδες (10 ευρώ η πεντάδα) και το Εθνικό σε δεκάδες (40 ευρώ η δεκάδα). «Εγώ δεν δίνω μεμονωμένους λαχνούς, μόνο πεντάδες και δεκάδες. Τι να τα κάνω τα άλλα, να μου μείνουν;»

Υπάρχουν πελάτες κιμπάρηδες, που αν κερδίσουν θα περάσουν ξανά να αφήσουν και κάτι στον κύριο Μιχάλη. «Συμβαίνει καμιά φορά. Παλιά, ένας πελάτης είχε κερδίσει δύο φορές από ένα εκατ. δραχμές. Πέρασε και τις δύο φορές και μου έδωσε από 100.000 δραχμές. “Παρ’ τα” μου είπε, “το δέκα τοις εκατό, δικά σου”. Υπάρχουν όμως και οι άλλοι: «Εγώ είχα πουλήσει το 1998 τον πρώτο λαχνό που έδωσε 250 εκατ. δραχμές. Περίμενα ότι θα ερχόταν αυτός που τα κέρδισε, αλλά όσο τον είδες εσύ άλλο τόσο τον είδα κι εγώ. Άλλη περίπτωση: πέρασε πέρυσι ένας και μου λέει “κέρδισα 100.000 ευρώ από λαχείο που πήρα από σένα”. Και τι έρχεσαι και μου το λες έτσι, ρε φίλε. Πες μου έστω “πάρε κι εσύ πέντε φράγκα να πεις έναν καφέ”».

Ο ίδιος έχει κερδίσει μικροποσά και μια φορά στο Εθνικό 1 εκ. δραχμές. Τότε αυτά τα λεφτά ισοδυναμούσαν με 10 σημερινούς βασικούς μισθούς. Ο Μ. Γκίνης λέει, πάντως, ότι αρκετοί συνάδελφοί του έχουν κερδίσει. «Ένας συνάδελφος από το χωριό μου, που δεν υπάρχει πια, είχε κερδίσει τη δεκαετία του 1970 τρία εκ. δραχμές στο Λαϊκό. Φαντάσου ότι με αυτά τα λεφτά αγόραζες πολυκατοικία. Και λίγο καιρό μετά κέρδισε 1,8 εκ. δραχμές. Μάλιστα, για κάποια χρόνια συνέχισε να δουλεύει, αλλά τελικά σωθήκανε μόνο τα λεφτά που έγραψε στη γυναίκα του και στα παιδιά του. Τα άλλα τα έπαιξε ξανά από 'δω κι από 'κει, αλλά η τύχη έρχεται μια, δυο, τρεις φορές, όχι κάθε μέρα».

Σπάνια να σταθεί να αγοράσει λαχείο κάποιος κάτω από 50 χρονών. «Οι περισσότεροι είναι από 60 μέχρι 90 και κυρίως άντρες» λέει ο Μ. Γκίνης, η προμήθεια του οποίου από κάθε λαχείο είναι 10%. Βρίσκεται καθημερινά στο πόστο του, και Σαββατοκύριακα, από τις 7 και μισή το πρωί έως τη 1 μετά το μεσημέρι. «Η δουλειά», λέει, «είναι κάθε περόκι και καλύτερα. Παλιότερα βγάζαμε καλύτερο μεροκάματο, ήταν πιο μεγάλη η προμήθεια η δική μας, αγόραζε και ο κόσμος περισσότερο λαχεία». Μπαίνουν στο επάγγελμα νέοι αλλά λίγοι – «κάποιοι συνεχίζουν, κάποιοι τα παρατάνε». Αν ερχόταν ένας νέος, 20-25 χρονών, και σας ρωτούσε να γίνει λαχειοπώλης ή όχι, τι θα του λέγατε; «Ότι αν το αποφασίσει, να θυμάται ότι αυτή η δουλειά θέλει υπομονή. Μπορεί να περάσει μια ολόκληρη εβδομάδα και να βγάλει ένα 20άρικο όλο κι όλο. Να ξέρει ότι η δουλειά θέλει πίστωση χρόνου και κυνήγι».

Φεύγοντας, πήρα μια πεντάδα για το καλό. «Καμιά ιδέα, κύριε Μιχάλη, καμιά πρόταση;» «Τα 'παμε αυτά, δεν υπάρχουν τέτοια, ό,τι πιάσει το χέρι σου». Έπασα κι εγώ στην τύχη. Να δεις, σκέφτηκα, που το βραδάκι θα έχω πάλι έγνοιες για το τι θα κάνω τα λεφτά... Όπως και να 'χει, άμα κερδίσω θα περάσω σίγουρα ξανά από το πόστο του κυρίου Μιχάλη. **Α**

Ο Λαχειοπώλης τ' Ουρανού

Από τα εβδομαδιαία σχόλια του **Μάνου Χατζιδάκι**, την περίοδο που ήταν διευθυντής του Τρίτου Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας

«...Σηκώθηκα απ' το πιάνο και πλησιάζω τον καθρέφτη. Ήμουν α ξαναμμένος. Είδα το είδωλό μου να κρατά φτερά του παγωνιού και δροσερούς καρπούς του Θέρους. Κι είπα από μέσα μου: Είμαι ο Λαχειοπώλης τ' Ουρανού. Μοιράζω αριθμούς σε ξωτικά κι αγγέλους. Ο πρώτος αριθμός σημαίνει συνουσία. Βάση ρευστή για δημιουργία. Κι αποφασίζω ευθύς την πιο μεγάλη μου πράξη. Σκόρπισα τα λαχεία μου στους γαλαξίες και στο άπειρο. Έτσι δεν θα 'ναι δυνατό κανείς να ξαναδημιουργήσει, να πράξει το καλό -που λεν- ή το κακό. Σπατάλη η απόφασή μου, μα ο κόσμος πάει για να χαθεί.

Το λέω για να τ' ακούν οι νέοι, και να σκορπίσουν τα λαχεία τους κι αυτοί, όπου μπορέσουν κι όπου βρουν. Να μην τ' αφήσουν κέρδος στους πολλούς. Έτσι τουλάχιστον, θα κατακτήσουμε τη δυνατότητα να μας φοβούνται. Ποιους; Εμάς, τους ποιητές. Μια και δεν είναι δυνατό να μας εντάξουν στα συρτάρια τους, σ' ότι μπορούν να ελέγξουν και να προβλέψουν οι ανερχόμενοι πολλοί.

Τους φοβερίζει η άρνησή μας να δεχτούμε φάκελο, κατάταξη, τάξη κι αριθμό. Τους φοβερίζει η άρνησή μας να ενταχούμε στις ομάδες αυτών που όταν κοιμούνται, τα χέρια τους είναι από μέσα ή απ' έξω από το πάπλωμα. Γιατί τα χέρια τα δικά μας την ώρα του ύπνου, ζωγραφίζουν ελεύθερα τους ανέμους, με χρώματα και με σχηματισμούς πτηνών, και μας τοποθετούν παντοτινά μες στους αιώνες, με την αθάνατη κι ερωτική μορφή του Λαχειοπώλη τ' Ουρανού».

Απόσπασμα από το βιβλίο του Μάνου Χατζιδάκι «ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ» (εκδόσεις Εξάντας)

Ο λαχειοπώλης Μιχάλης Γκίνης βρίσκεται, από το 1989, στη γωνία Πατισίων και Αγίου Μελετίου

A photograph of two dogs, one brown and one tan, looking out from behind metal wire bars of a cage. The background is a dark, textured wall.

SAVE A GREEK STRAY

ΟΠΟΙΟΣ ΑΓΑΠΑΕΙ
ΣΤΕΙΡΩΝΕΙ, Η ΠΩΣ ΘΑ
ΓΙΝΟΥΜΕ ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ

*Ένας οδηγός φιλοζωίας - μια εφ' όλης της ύλης
συζήτηση με την **Ελενη Ψαρού**,
για να αρχίσουμε να νοιαζόμαστε*

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

88η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Αεροφωτογραφίες: ΣΑΚΗΣ ΓΙΟΥΜΠΑΣΗΣ

Τάσος Τζήκας

«Η επόμενη δεκαετία είναι η δεκαετία της Θεσσαλονίκης!»

Ο πρόεδρος της ΔΕΘ-Helexpro, πέραν των άλλων καθηκόντων του, θα μπορούσε να είναι και πρόεδρος της Λέσχης των Αθεράπευτα Αισιόδοξων Θεσσαλονικέων. Τι τον κάνει να πιστεύει στο καλό μέλλον της πόλης;

ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ - Φωτό: ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΕΚΟΣ

Ο Τάσος Τζήκας παραμένει στη θέση του προέδρου ΔΕΘ-HELEXPRO δεκατρία χρόνια, ενώ η χώρα άλλαξε τέσσερις πρωθυπουργούς, τέσσερις κυβερνήσεις, ίδια διοίκηση στη ΔΕΘ. Από τον Γιώργο Παπανδρέου, που πρώτος ανίχνευσε το τάλαντο του Τάσου Τζήκα στις καινοτομίες και το μανάτζμεντ, τον Αντώνη Σαμαρά, που τον εκτίμησε, και τον Αλέξη Τσίπρα, που μπορεί και να ψάρωσε με τη θητεία του στον Ρήγα Φεραίο στα φοιτητικά χρόνια στους Ηλεκτρολόγους του ΑΠΘ, ο Τζήκας είναι εδώ και με την κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Η συνέντευξή μας ξεκινά και ο πρόεδρος βάζει τα πράγματα στη θέση τους: «Με τον Κυριάκο Μητσοτάκη είχαμε συνεργαστεί πολύ πριν γίνει πρωθυπουργός, τότε που εργαζόταν στην Εθνική Επιχειρηματικών Συμμετοχών του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας και χρηματοδοτούσε τις γρήγορα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις κι εγώ είχα την ευθύνη της Singular Software». Το βιογραφικό του Τάσου Τζήκα δεν είναι παίξε γέλασε. Υπήρξε συνιδρυτής της Singular και από το 2001 είναι πρόεδρος του Πάρκου Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας - Τεχνόπολη Θεσσαλονίκης ΑΕ και παραμένει επίτιμος πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος, του οποίου υπήρξε πρόεδρος για οκτώ χρόνια. Επίσης είναι επίτιμος πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος. Τα παραπάνω φτάνουν για να εξηγήσουν γιατί ο πρόεδρος της ΔΕΘ-Helexpro είναι κεφάλαιο και ένα από τα πιο λαμπρά μυαλά της πόλης. Για ένα διάστημα το όνομά του έπαιζε ως σοβαρή υποψηφιότητα απέναντι στην εσωστρέφεια που χαρακτήριζε την πόλη επί Παπαγεωργόπουλου και Ψωμιάδη. Ευτυχώς που δεν πολιτεύθηκε κι έμεινε στη ΔΕΘ και που όλοι οι προηγούμενοι πρωθυπουργοί, συν τον τωρινό, τον εμπιστεύτηκαν. Κι έτσι σε λίγα χρόνια (στοιχηματίζει) η Θεσσαλονίκη θα είναι αγνώριστη χάρис στο «ConfEx Park», που επιτέλους πήρε μπρος.

Από πού πάνε για το Σαλονικιώτικο Central Park;

«Είναι το μεγαλύτερο έργο αστικής ανάπλα-

σης στην ιστορία της Θεσσαλονίκης και το σημαντικότερο που έγινε πολεοδομικά μετά τη Μεταπολίτευση. Αν όλα κυλήσουν απρόσκοπτα, θα παραδοθεί το 2031». Η συζήτησή μας γίνεται στο γραφείο του. Απέναντί μας βρίσκεται η γιγάντια φωτορεαλιστική απεικόνιση του ροκ μέλλοντος, που θα την καμάρωνε ο Νιόνιος. Ένα εντυπωσιακό φουτουριστικό και space επιχειρηματικό και συνεδριακό κέντρο, ένα ξενοδοχείο 150 κλινών και το υπόγειο πάρκινγκ που θα λειτουργεί στο σημείο που χρόνια στη Θεσσαλονίκη αποκαλούμε «Εκθεση». Παρατηρώ τους ημιυπαίθριους χώρους κάτω από τα στέγαστρα με θέα στο πάρκο και τη θάλασσα: μοιάζουν όλα με μικρά νησιά που επιπλέουν εντός μιας πράσινης λίμνης. Μου εξηγεί πως τα βιοκλιματικά hi tech στέγαστρα, που ενσωματώνουν χρήσεις όπως αξιοποίηση του βρόχινου νερού, πλιακά ενεργειακά συστήματα και κλιματισμό, εξυπηρετούν τον επιθυμητό βιοκλιματικό χαρακτήρα που ως προδιαγραφή χαρακτηρίζει πλέον τις σύγχρονες ανάλογες εκθέσεις του εξωτερικού.

Ως «ένα καταπληκτικό δώρο για την πόλη της Θεσσαλονίκης, με πολύ περισσότερο πράσινο, μικρότερη εδαφική κάλυψη των κτιρίων και χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα» χαρακτήρισε την ανάπλαση του εκθεσιακού κέντρου ο αρχιτέκτονας Juan Lucas Young, εκ μέρους της ομάδας των Sauerbruch Hutton & Gustafson Porter + Bowman Offices και της Έλενας Σταυροπούλου, που κέρδισαν το πρώτο βραβείο στον σχετικό διεθνή διαγωνισμό. Είναι η ίδια ομάδα που στο παρελθόν επιμελήθηκε το Experimenta Science Center (Heilbronn, 2019) και το M9 Museum Quarter (Venice Mestre, 2018). Ο Τζήκας δεν κρύβει τον ενθουσιασμό του: «116 αρχιτεκτονικά γραφεία από όλο τον κόσμο κατέθεσαν τις προτάσεις τους, μια και η θέση της Εκθεσης -165 στρέμματα στην καρδιά της πόλης- αποτέλεσε για τους αρχιτέκτονες τρομερή πρόκληση και δέλεαρ. Με το ConfEx Park η Θεσσαλονίκη θα αποκτήσει την εμβληματική μνημειακή αρχιτεκτονική που προσδιορίζει τον πυρήνα κάθε μεγάλης σύγχρονης μητροπόλης, κι έτσι όλοι ήθελαν να βάλουν την υπογραφή τους και να συνδεθούν με το έργο.

Η πόλη θα πάψει να είναι μια σκέτη βαλκάνια μεγαλούπολη. Σε πείσμα μεγάλης μερίδας των συμπολιτών μας που σταθερά αμφισβητούν την προοπτική ενός ευοίωνου μέλλοντος, εγώ δηλώνω αθεράπευτα αισιόδοξος. Θεωρώ την επόμενη δεκαετία δεκαετία της Θεσσαλονίκης. Τα περασμένα και πολύ άδικα χαμένα τριάντα χρόνια, με τα στάσιμα μεγάλα έργα και την ελλιπή επένδυση σε δημόσιες υποδομές, νομίζω πως ήδη αναπληρώνονται με μια συνολική πρακτική αλλαγή προφίλ και ρότας. Είναι στο χέρι μας πλέον να αναπτύξουμε άλλες δυναμικές πέρα από τις υπάρχουσες».

Ρωτώ: Θα εφαρμοστεί η πρόταση των αρχιτεκτόνων αυτούσια; Απαντά: «Κάναμε κάποιες αλλαγές στην αρχική πρόταση, ώστε να ικανοποιηθούν κάποιες προϋποθέσεις που έθεσε ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Οι κυριότερες αφορούσαν: τη μείωση κατά 4.000 τ.μ. του εμβαδού του συνεδριακού κέντρου που θα δημιουργηθεί στο νότιο τμήμα της έκτασης, ώστε να υπάρχει καλύτερη επικοινωνία του οικοπέδου της ΔΕΘ με το Γ' Σώμα Στρατού- την τροποποίηση της χωροθέτησης του επιχειρηματικού κέντρου και του ξενοδοχείου, συν την αύξηση των δενδροφυτεύσεων, οι οποίες θα ξεπεράσουν τις 3.000. Παρ' ότι γνωστά κτίρια της ΔΕΘ θα γκρεμιστούν, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το συνεδριακό κέντρο Ι. Βελλίδης στη Λ. Στρατού, υπάρχουν και κάποια που θα διατηρηθούν λόγω της αρχιτεκτονικής, ιστορικής και πολιτιστικής τους αξίας. Αυτά θα είναι ο πύργος του ΟΤΕ, το Παλάι ντε Σπορ, το κτίριο του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, το παλιό μικρό περίπτερο της Esso Pappas, ως χαρακτηριστικό δείγμα αρχιτεκτονικής της δεκαετίας του '60, και το τόξο στην πύλη που κοιτάζει προς τη ΧΑΝΘ».

Για να ολοκληρωθεί το έργο, θα συμπράξουν ο δημόσιος με τον ιδιωτικό τομέα. Η συμμετοχή του δημοσίου ανέρχεται σε 120 εκ., εκ των οποίων τα 20-30 θα τα βάλει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Από το σύνολο του μέγιστου προϋπολογισμού των 300 εκ. ευρώ, που θα χρειαστούν για την κατασκευή του, τα υπόλοιπα κεφάλαια προέρχονται από δανεισμό και ιδιωτικούς πόρους. Το έργο ανάπλασης της έκτασης της ΔΕΘ-Helexpro ΑΕ βρέθηκε εγγύτερα στην αφετηρία του με τη σύμβαση που υπεγράφη στις 7 Αυγούστου, οπότε και μπήκε σε τροχιά επιτάχυνσης.

«Με αυτό το Πάρκο 110 στρεμμάτων στην «καρδιά» μας, όντως κλείνει ένας μεγάλος κύκλος διαβουλεύσεων, διάρκειας 12 ετών. Περιλάμβανε πολύ προσεκτική και ουσιαστική

ΤΟ CONFEX PARK ΕΙΝΑΙ
ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΡΓΟ ΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

προετοιμασία μελετών, διεθνών διαγωνισμών, εγκρίσεων του master plan και των προεδρικών διαταγμάτων και τελικά διαβουλεύσεων με την κοινωνία, τους φορείς της πόλης και τα αρμόδια υπουργεία, σε απόλυτη συνεργασία με τον μέτοκό μας, το Υπερταμείο».

Μπορώ να ερμηνεύσω τον ενθουσιασμό και τη χαρά του Τζήκα, μια και γνωρίζω τι ασκήσεις ισορροπίας έκανε αυτός ο επίμονος γέννημα-θρέμμα Θεσσαλονικιός, που κοπίασε σκληρά τα προηγούμενα δώδεκα χρόνια για να φτάσει η Θεσσαλονίκη να βλέπει φως (κυριολεκτικά και μεταφορικά πράσινο).

«Πρόκειται για ένα έργο που θα αλλάξει την πόλη και θα την κάνει πιο ανταγωνιστική, πράσινη και ελκυστική για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της. Το σημαντικότερο είναι ότι από τα 165 στρέμματα του συνολικού οικοπέδου της ΔΕΘ, τα 100 θα μετατραπούν σε πάρκο, ενώ, αν προστεθεί και η έκταση της Αγίας Φωτεινής (σ.σ. στο βορειοανατολικό τμήμα του Διεθνούς Εκθεσιακού Κέντρου επί της Εγνατίας), η «καρδιά» μας θα αποκτήσει 110 καταπράσινα στρέμματα, προσβάσιμα από όλους. Βλέπεις, πάνω από το 60% της έκτασης θα είναι πάρκο για τους δημότες».

The future is so bright: Πυροτεχνήματα τεχνητής νοημοσύνης

Σε άλλα νέα και καθώς ο φωτογράφος Λάζαρος Γρεκός τον φωτογραφίζει μπροστά από το ConfEx Park του μέλλοντός μας, παρατηρώ πως στο γραφείο του, εκτός από το φακελομάνι, υπάρχει και ένα αντίτυπο του μυθιστορημάτων «Πετροκελίδονα» του Βάσκου Φερνάντο Αραμπούρο. Το διάβασα το φετινό καλοκαίρι και με μάγεψε: Ένας καθηγητής γυμνασίου, ο Τόνι, αποφασίζει να βάλει τέλος στη ζωή του, επιλέγοντας, στον έναν χρόνο που του απομένει, να γράψει το χρονικό της ζωής του. Με σπαρταριστά ερωτικά, κοινωνικά και πολιτικά επεισόδια από τη ζωή του και τη ζωή της Ισπανίας των τελευταίων εξήντα χρόνων, ο Αραμπούρο μάς κέρασε ένα αξέχαστο μάθημα ζωής και ιστορίας. «Και από μουσικές;» Δεν το πολυσκέφτεται: «Αξίον Εστί» και «Πορνογραφία» από Θεοδωράκη και Χατζιδάκι αντίστοιχα και όλα του Ντίλαν, με μια μεγαλύτερη έμφαση στο «Desire».

Με 1.300 εκθέτες, 25 ακόμα κρατικές διεθνείς συμμετοχές πλην Γερμανίας, εννέα αφιερώματα από όλο το φάσμα της οικονομίας και της κοινωνίας, 350 επιχειρήσεις από όλη την Ελλάδα και ειδικά στοχευμένες θεματικές για την ενέργεια, την κυκλική οικονομία, τη γαστρονομία, τις ξένες και ελληνικές λιανικές πωλήσεις, η 88η ΔΕΘ ξεκίνησε και ολοκληρώνεται την επόμενη Κυριακή. Στις αποστολές περιλαμβάνονται και χώρες που έρχονται για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, το Κατάρ, η Ιαπωνία, οι χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής, το Εκουαδόρ και το Κόσοβο.

Τον ρωτώ για το πόσο με τα drone lights: «Πριν σου πω γι' αυτά, θα μου επιτρέψεις να γυρίσω πίσω τον χρόνο στη δεκαετία του '60. Κάθε Σεπτέμβρη, όλα τα παιδιά που μέναμε στο Διοικητήριο ανεβαίναμε στις ταρατσες των πολυκατοικιών της Αγίου Δημητρίου για να χαζέψουμε τα βεγγαλικά και τα πυροτεχνήματα. Το ίδιο κάνουμε και φέτος, μόνο που ο ουρανός της Θεσσαλονίκης θα φωτιστεί από το μεγαλύτερο drone light show που έχει γίνει ποτέ στην Ελλάδα! Σε ανάμνηση της ρίψης πυροτεχνημάτων που παραδοσιακά διοργανωνόταν στη ΔΕΘ, κάτοικοι και επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν τρία drone light shows, όπου πρωταγωνιστούν 500 drones και έχουν διάρκεια 15 λεπτά το καθένα». Η εποχή των ψηφιακών πυροτεχνημάτων, σκέφτομαι, καθώς τον αποχαιρετώ. Η Θεσσαλονίκη προχωρά, κι εγώ, μαζί με τον Τάσο Τζήκα, γίνομαι μέλος των αθεράπευτα αισιόδοξων! ●

Επενδυτική άνθηση στο real estate της Θεσσαλονίκης

Ποιες είναι οι μεγάλες κτιριακές αναπτύξεις στην πόλη

Επενδυτική άνθηση γνωρίζει η αγορά ακινήτων της Θεσσαλονίκης, με σημαντικά νέα έργα να δρομολογούνται, εάν δεν ολοκληρώνονται. Πέραν της κατοικίας, που παραδοσιακά προσελκύει ισχυρή επενδυτική ζήτηση, οι αγοραπωλησίες σε επαγγελματικά ακίνητα, δηλαδή καταστήματα και γραφεία, δεν παύουν να αυξάνονται. Είναι ενδεικτικό ότι, σύμφωνα με έρευνα της BNB Paribas, στην οδό Τιμισσκή –μεταξύ των οδών Κούσκουρα και Κομνηνών– οι μηνιαίες τιμές ενοικίασης καταστημάτων κυμαίνονται από 120 έως 140 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο. Η επικείμενη έναρξη λειτουργίας του μετρό έχει ενισχύσει τη ζήτηση για ακίνητα πλησίον στις περιοχές που θα δημιουργηθούν οι σταθμοί, γεγονός που τροφοδοτεί και σημαντικά deals. Την ίδια στιγμή, μεγάλα έργα ανάπτυξης που βασίζονται στην αξιοποίηση σημαντικών εκτάσεων από μεγάλους παίκτες του real estate προχωρούν.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ

Στο πλαίσιο αυτό, πριν από μερικές ημέρες, εγκαινιάστηκε το υπερσύγχρονο βιοκλιματικό συγκρότημα γραφείων που ανήκει στην εταιρεία **Ourania** την οποία ελέγχουν από κοινού η Dimand και η Prodea. Αποτελείται από τέσσερα κτίρια με δύο επίπεδα 230 υπόγειων χώρων στάθμευσης και βοηθητικών χώρων, και διαθέτει συνολικό εμβαδό ανωδομής και υπογείων 31.000 τ.μ., ενώ βρίσκεται σε ακίνητο συνολικής επιφάνειας 7.704 τ.μ. το οποίο στοχεύει σε πιστοποίηση LEED Gold. Στο υφιστάμενο συγκρότημα θα προστεθεί ένα πέμπτο κτίριο, που αυτή τη στιγμή κατασκευάζεται για να στεγάσει την έδρα της Παρευξείνιας Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, πριν από μερικές ημέρες, εγκαινιάστηκε το υπερσύγχρονο βιοκλιματικό συγκρότημα γραφείων **Hub 26**. Οι μισθωτές του Hub 26 περιλαμβάνουν μεγάλους ομίλους, όπως η Τράπεζα Πειραιώς, η Alpha Bank, η Coca Cola και η αμερικανική εταιρεία παροχής υπηρεσιών εξυπηρέτησης πελατών Taskus. Η αξία της συγκεκριμένης επένδυσης, που αναμορφώνει πλήρως τη Δυτική Θεσσαλονίκη, υπερβαίνει τα 80 εκατ. ευρώ.

Στη Θεσσαλονίκη, μόνο η Dimand υλοποιεί επενδύσεις της τάξεως των 400 εκατ. ευρώ με χρονικό ορίζοντα το 2026. Εκτός από το Hub 26 και τη μετατροπή σε logistic center του κτιρίου της Βαλκάν Έξπορτ, στα μεγαλύτερα projects ανήκει η ανάπλαση του εμβληματικού διατηρητέου **βιομηχανικού συγκροτήματος «ΦΙΕ»** στη δυτική είσοδο της πόλης. Το εν λόγω έργο είναι επένδυση ύψους 180 εκατ. ευρώ στην ο-

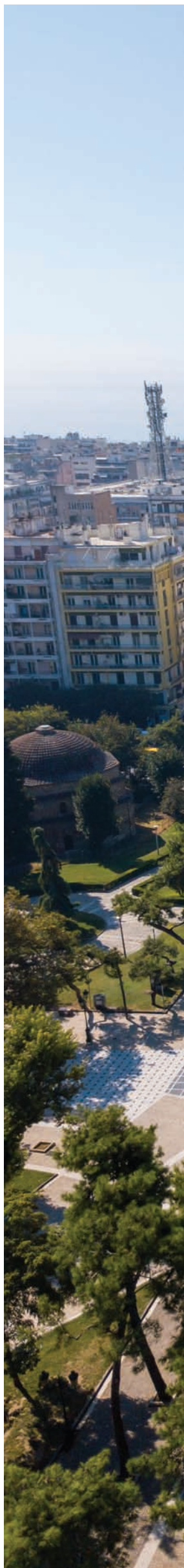
ποία συμμετέχει η βιομηχανία αλουμινίου Elvial και αφορά την επανάχρηση τριών διατηρητέων κτιρίων της πρώην ζυθοποιίας, όπως και την ανέγερση δύο ακόμη κτιρίων. Θα δημιουργηθεί δηλαδή, συγκρότημα πέντε κτιρίων με δύο υπόγειους χώρους στάθμευσης, σε επιφάνεια 46.500 τ.μ. και οικόπεδο 23 στρεμμάτων. Αναμένεται να ολοκληρωθεί σε χρονικό ορίζοντα διετίας, ενώ η Dimand διαθέτει στρατηγική συνεργασία με την τράπεζα Πειραιώς η οποία θα χορηγήσει ομολογιακό δάνειο 100 εκατ. ευρώ.

Ένα ακόμη έργο, που δεν αποτελεί απλώς κτιριακή ανάπτυξη αλλά παρουσιάζει ισχυρό ιστορικό και πολιτιστικό ενδιαφέρον, αφορά το **Μουσείο Ολοκαυτώματος** στη Θεσσαλονίκη. Είναι προϋπολογισμού της τάξεως των 45-50 εκατ. ευρώ και αναμένεται να δημοπρατηθεί μέχρι το τέλος της χρονιάς. Το Μουσείο έχει συνολική επιφάνεια περίπου 9.000 τ.μ., θα αποτελείται από έξι υπέργειους και δύο υπόγειους ορόφους και θα αναπτύσσεται γύρω από ένα μικρό αστικό άλσος. Όπως επισημαίνει σε παλαιότερη ενημέρωση, η εταιρεία «Σαμαράς & Συνεργάτες ΑΕ - Σύμβουλοι Μηχανικοί», πέρα από τις αίθουσες της μόνιμης έκθεσης, το Μουσείο Ολοκαυτώματος Ελλάδας θα περιλαμβάνει αίθουσες περιοδικών εκθέσεων, αρχείων, εκπαίδευσης και έρευνας, καθώς και χώρους πολλαπλών χρήσεων και αναψυχής και γραφεία διοίκησης. Σε όμορο αυτού ακίνητο θα δημιουργηθεί υπαίθριος χώρος στάθμευσης. Τις πρόδρομες εργασίες υλοποιεί η εταιρεία «ΓΕΩΡΕΥΝΑ-ΟFS». Την εκπόνηση της αρχιτεκτονικής μελέτης συνυπογράφουν τα αρχιτεκτονικά γραφεία Efrat

Kowalsky Architects από το Ισραήλ, Heide von Beckerath από τη Γερμανία και Π. Μακρίδης & Συνεργάτες από τη Θεσσαλονίκη.

Το νέο απόκτημα της Θεσσαλονίκης θα ακούει στο όνομα **Thess Intec**, αποτελώντας το Κέντρο Καινοτομίας και Τεχνολογίας της πόλης για το οποίο έχουν ξεκινήσει οι πρόδρομες εργασίες. Στο τεχνολογικό πάρκο 4ης γενιάς θα βρίσκεται σε ειδικά οργανωμένο χώρο 7.600 στρεμμάτων στην περιοχή του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης, στον δήμο Θερμαϊκού. Σύμφωνα με στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, το Thess Intec, σε βάθος εικοσαετίας, θα αποφέρει συνολική οικονομική απόδοση από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις ύψους 1,5 δισ. ευρώ, θα προσελκύσει εθνικές και ξένες επενδύσεις εκτιμώμενης αξίας άνω των 11 δισ. ευρώ και θα αποφέρει ετήσια έσοδα από ΦΠΑ και φόρους ύψους 180 εκατ. ευρώ. Εκτιμάται ότι θα δημιουργήσει 7.000 θέσεις εργασίες και θα ενισχύσει το τοπικό ΑΕΠ κατά 6%. Το συνολικό εμβαδόν των υποδομών του Κέντρου Καινοτομίας θα είναι 250.000 τ.μ. και η Thess INTEC A.E. έχει αναλάβει την ανέγερση του 10% των κτιρίων (25.000 τ.μ.). Το υπόλοιπο 90% θα αναπτυχθεί μέσω ιδιωτικών επενδύσεων που θα στοχεύουν στην καθημερινή διάδραση και συνεργασία μεταξύ έρευνας και βιομηχανίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι θα διαθέτει και πράσινους ανοιχτούς χώρους 340.000 τ.μ., με υποδομές άθλησης και αναψυχής.

Ένα ακόμη από τα έργα που αποτελούν σημαντικό κομμάτι του παζλ των αναπλάσεων στη Θεσσαλονίκη αφορά την επανάχρηση του διατηρητέου **βιομηχανικού ακινήτου στα Κεραμεία Αλλατίνη** που έχει συνολικό εμβαδόν 13 χιλ. τ.μ. Τα Κεραμεία Αλλατίνη έχουν εμβαδόν 81,2 στρέμματα και βρίσκονται στο νοτιοανατολικό άκρο του δήμου Θεσσαλονίκης, με τις διαδικασίες ωρίμανσης της αξιοποίησης της έκτασης να βρίσκονται σε εξέλιξη. Το project χαρακτηρίζεται «μικρό Ελληνικό» και αποτελεί επένδυση της τάξεως των 100 εκατ. ευρώ που δρομολογεί η εταιρεία Στάντα, πρόεδρος της οποίας είναι ο επιχειρηματίας Σταύρος Ανδρεάδης, επίτιμος πρόεδρος του Ξενοδοχειακού ομίλου Sani/Ikos. Το μεγάλο κεντρικό κτίριο των κεραμείων συνολικού εμβαδού 13.000 τ.μ., είναι διατηρητέο ως προς το κέλυφος, προορίζεται μόνο για πολιτιστικές χρήσεις και θα εισφερθεί στον δήμο Θεσσαλονίκης για να το αξιοποιήσει. Στους υπόλοιπους δύο όγκους των διατηρητέων, που έχουν εμβαδό 7.100 τ.μ., επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης και προς την κατεύθυνση αυτή δεν αποκλείεται να δημιουργηθούν χώροι γραφείων, αναψυχής και εστίασης.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΜΕ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 45-50 ΕΚ. ΕΥΡΩ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΘΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Μέχρι το τέλος της χρονιάς και τις αρχές του 2025 εκτιμάται ότι θα ξεκινήσει ο διαγωνισμός για την ανάπλαση του χώρου όπου φιλοξενείται η **Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης**. Τις διαδικασίες του έργου έχει αναλάβει να υλοποιήσει η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ και στόχος είναι στις αρχές του 2026 να ξεκινήσουν οι κατασκευαστικές εργασίες. Η ανάπλαση της ΔΕΘ, που θα υλοποιείται τμηματικά ώστε να μη διακοπεί η λειτουργία του Διεθνούς Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλονίκης, εκτιμάται ότι θα έχει ολοκληρωθεί έως το 2031. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός του πρότζεκτ είναι 300 εκατ. ευρώ. Ο σχεδιασμός προβλέπει τη μετατροπή περίπου του 60% της περιοχής σε Μητροπολιτικό Πάρκο το οποίο θα είναι ανοικτό και προσβάσιμο στους πολίτες. Η ανάπλαση της ΔΕΘ θα συνοδευτεί με τη δημιουργία χώρου στάθμευσης 1.300 θέσεων, που εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού προβλήματος της πόλης, σε συνδυασμό με τη λειτουργία του μετρό Θεσσαλονίκης. Θα δημιουργηθεί και ξενοδοχείο, ενώ όταν τεθεί σε λειτουργία η «νέα ΔΕΘ» υπολογίζεται ότι η επίδρασή της στη συνολική οικονομική δραστηριότητα της πόλης, θα είναι της τάξεως του μισού δις. ευρώ ανά χρόνο.

Πόλος έλξης πολυεθνικών

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της Δανός/BNB Paribas, η Θεσσαλονίκη έχει μετατραπεί σε προορισμό μεγάλων πολυεθνικών ομίλων, όπως η **Pfizer**, η **Deloitte** και η **Chubb**. Επίσης, «στα σκαριά» από τον επενδυτικό όμιλο Thermi βρίσκεται μεγάλο εμπορικό κέντρο στην περιοχή της Θέρμης, ανατολικά της Θεσσαλονίκης, με προϋπολογισμό 15 εκ. ευρώ. Συγκεκριμένα, η συνδεδεμένη εταιρεία με το Thermi group, Thermi real estate έχει αποκτήσει από την τράπεζα Πειραιώς ακίνητο που περιλαμβάνει δύο κτίρια, διαθέτοντας συνολική επιφάνεια 14 χιλ. τ.μ. και έκταση 12 χιλ. τ.μ. Η εταιρεία δρομολογεί την πλήρη ανακαίνιση του ακινήτου με χρονικό ορίζοντα το πρώτο εξάμηνο του 2025. Επίσης, η πολυεθνική εταιρεία ευέλικτων χώρων IWG διαθέτει σχέδια επέκτασης της δραστηριότητάς της στο ανατολικό τμήμα της Θεσσαλονίκης, όπου καταγράφεται ισχυρή ζήτηση για κοινόχρηστους χώρους εργασίας. Η αυξημένη ζήτηση για γραφεία τροφοδοτεί την κατασκευαστική δραστηριότητα, με τις εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων να αναζητούν νέους χώρους και κτίρια. Τόσο το κέντρο της πόλης όσο και η ανατολική πλευρά της Θεσσαλονίκης ανήκουν στις πιο περιζήτητες περιοχές, ενώ το δυτικό τμήμα –λόγω της εγγύτητάς του με το κέντρο της πόλης– προσελκύει διαρκώς ολοένα και ισχυρότερη ζήτηση. Ισχυρή δραστηριότητα καταγράφει και η αγορά καταστημάτων όπου η απόδοση –τα χρήματα που εισπράττει ο ιδιοκτήτης που εκμισθώνει ένα ακίνητο– κυμαίνεται από 5,5% έως 6% στους υψηλής ζήτησης δρόμους εμπορίου, όπως η Τσιμισκή. ●

Ποια μεγάλα έργα υποδομής Οι παρεμβάσεις που προχωρούν στους ο

Έστω και με καθυστέρηση δεκαετιών, η Θεσσαλονίκη και ευρύτερα η Βόρεια Ελλάδα αποκτούν μεγάλα έργα υποδομής τα οποία όχι μόνο συμβάλλουν στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, αλλά εκτιμάται ότι θα έχουν σημαντική συνεισφορά στην ενίσχυση του τοπικού ΑΕΠ. Ποια είναι τα μεγάλα projects που μεταμορφώνουν τη Βόρεια Ελλάδα;

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ

Μετρό Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για το πιο σημαντικό συγκοινωνιακό έργο της Θεσσαλονίκης, του οποίου η επικείμενη παράδοση σε λειτουργία στις 30 Νοεμβρίου δεν θα αλλάξει μόνο τη ζωή των κατοίκων και επισκεπτών της πόλης του Βορρά, αλλά θα σηματοδοτήσει και το τέλος ενός σιριαλ πολλών δεκαετιών που ξεκίνησε στα τέλη του 1980. Τότε, όπως ίσως θυμούνται οι παλαιότεροι, υπήρξε η πρώτη απόπειρα, πλην αποτυχημένη, για την κατασκευή μετρό από τον δήμο Θεσσαλονίκης. Οι αρχικές εργασίες δημιούργησαν τη λεγόμενη «τρύπα του Κούβελα» κάτω από την Εγνατία Οδό, οδηγώντας στη ματαίωση του έργου. Ύστερα από παλινωδίες δεκαετιών, το Μετρό Θεσσαλονίκης θα παραδοθεί σε λειτουργία στις 30 Νοεμβρίου, όπως ανακοίνωσε πριν από μερικές εβδομάδες ο Πρόεδρος και Δι-

ευθύνων Σύμβουλος της ΑΚΤΩΡ, Αλέξανδρος Εξάρχου. Η βασική γραμμή του μετρό Θεσσαλονίκης έχει μήκος 9,6 χλμ., θα περιλαμβάνει 13 σύγχρονους σταθμούς και ένα αμαξοστάσιο, συνολικής έκτασης 55 στρεμμάτων, στην περιοχή της Πυλαίας. Ποιες περιοχές θα καλύπτει; Το κέντρο της Θεσσαλονίκης, τον Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό, τις οδούς Μοναστηρίου, την Εγνατία και την οδό Δελφών, και τη Νέα Ελβετία στην οποία θα καλύπτει, όπου και θα συνδέεται με το αμαξοστάσιο Πυλαίας. Το έργο έχει προϋπολογισμό 1,46 δισ. ευρώ, με την υλοποίηση της βασικής γραμμής να διαδέχεται η επέκταση του μετρό προς την Καλαμαριά που εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2025.

► **Fly Over.** Ο υπερσύγχρονος εναέριος αυτοκινητόδρομος θα εξασφαλίσει την πρόσβα-

ση από τη μία άκρη της Θεσσαλονίκης στην άλλη, από την Ευκαρπία ως την Καλαμαριά. Είναι προϋπολογισμού της τάξεως των 463 εκατ. ευρώ και διαθέτει χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης τον Μάιο του 2027. Θα έχει μήκος 13 χιλιόμετρα και αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά τις κυκλοφοριακές συνθήκες της Θεσσαλονίκης. Θα περιλαμβάνει 9 ανισόπεδους κόμβους, 8 νέες γέφυρες και τρεις νέες σήραγγες. Αυτή τη στιγμή, σύμφωνα με το Υπουργείο Υποδομών, οι εργασίες στα εργοτάξια είναι σε πλήρη ανάπτυξη στους χώρους κατασκευής που έχουν παραδοθεί. Σήμερα στα εργοτάξια απασχολούνται συνολικά περίπου 250 άτομα και 80 βαρέα μηχανήματα.

► **Σιδηροδρομικά έργα.** Ένα από τα σπουδαιότερα έργα στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Βόρειας Ελλάδας περιλαμβάνει την αναβάθμιση της σηματοδότησης και της τηλεδιοίκησης στο τμήμα ΤΧ1 από τη Θεσσαλονίκη μέχρι την Ειδομένη. Το έργο βρίσκεται στη διαδικασία του διαγωνισμού για την επιλογή αναδόχου, έχει προϋπολογισμό περίπου 51 εκατ. ευρώ και αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη του 2026. Η σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη - Ειδομένη είναι από τις πιο σημαντικές διασυνοριακές συνδέσεις προς τις βαλκανικές χώρες και την υπόλοιπη Ευρώπη. Επίσης, η λίστα

Οδικές αξόνες και τα σιδηροδρομικά έργα

Ο ΕΝΑΕΡΙΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΘΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΚΑΡΠΙΑ ΩΣ ΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

των σιδηροδρομικών έργων περιλαμβάνει:

- την αναβάθμιση της υποδομής της υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής Μουριές - Προμαχώνας, αλλά και την οριστική μελέτη για την εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης στον άξονα Θεσσαλονίκη - Στρυμόνας - Προμαχώνας, με προϋπολογισμό 202 εκατ. ευρώ.
- τη συντήρηση της υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής Πλατύ - Έδεσσα - Φλώρινα, ύψους 3,27 εκατ. ευρώ. Για το έργο αναμένεται να μπου υπογραφές μέσα στο τρίτο τρίμηνο της χρονιάς.

► **Οδικά έργα.** Πλούσιο είναι και το «χαρτοφυλάκιο» οδικών έργων του υπουργείου Υποδομών, με τα βασικότερα από αυτά να περιλαμβάνουν:

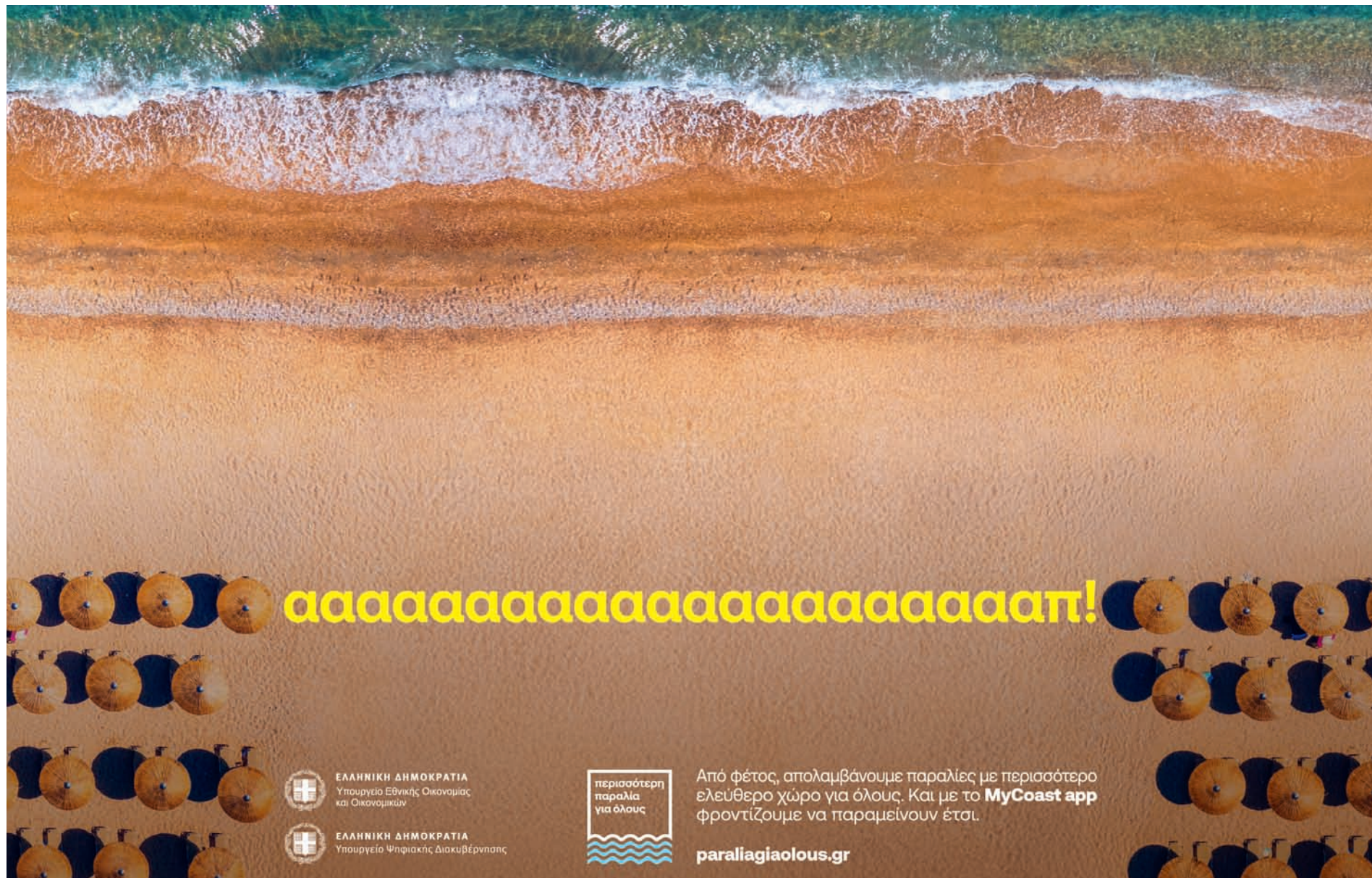
- την ολοκλήρωση, έως τις αρχές του 2025, της σύνδεσης αυτοκινητοδρόμου Πάτρα - Αθήνα - Θεσσαλονίκη - Εύζωνοι (ΠΑΘΕ) και Εγνατίας Οδού με τον έκτο προβλήτα Λιμένα Θεσσαλονίκης και το οδικό δίκτυο της περιοχής Καλωριού. Το έργο είναι ύψους 81 εκατ. ευρώ.
- την κατασκευή του οδικού άξονα Θεσσαλονίκη - Έδεσσα (Ε02), έργο ύψους 411 εκατ.

Ευρώ, για το οποίο η επιλογή αναδόχου αναμένεται να ολοκληρωθεί τους πρώτους μήνες του 2025. Θα έχει μήκος 80 χιλιομέτρων και θα συμβάλει στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας των πολιτών του νομού και των διερχομένων.

- την υλοποίηση του οδικού άξονα Δράμα - Αμφίπολη με προϋπολογισμό 199,8 εκατ. ευρώ. Ο ανάδοχος αναμένεται να επιλεγεί το πρώτο τρίμηνο του 2025. Η οδική σύνδεση Δράμας - Αμφίπολης - Εγνατίας Οδού αποτελεί τον βασικό άξονα εξυπηρέτησης των εμπορευματικών και επιβατικών κυκλοφοριακών ροών μεταξύ της πόλης της Δράμας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής με τον οδικό άξονα της Εγνατίας Οδού που διατρέχει τη Βόρεια Ελλάδα και συνδέεται με πόλεις, λιμάνια, αεροδρόμια, αλλά και βιομηχανικές περιοχές. Η ένωση της Δράμας με τις γύρω μεγάλες πόλεις με έναν σύγχρονο και ασφαλή οδικό άξονα, όπως είναι η Εγνατία Οδός, αποτελεί ένα χρόνιο πρόβλημα για όλους τους διερχόμενους οδηγούς, αλλά και για όσους εισέρχονται στη χώρα μας από τα βόρεια σύνορά της, με κατεύθυνση τη Θεσσαλονίκη και τη Νότια Ελλάδα.

► **Αστικές συγκοινωνίες.** Προχωράει η προμήθεια 250 ηλεκτρικών λεωφορείων από τα οποία 110 έχουν ήδη παραδοθεί, με το έργο να έχει συνολικό προϋπολογισμό 137 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιείται σταθμός φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων που αντιστοιχεί σε συνολική επένδυση 10 εκατ. ευρώ. Ακόμη, προχωράει η παροχή επιβατικών μεταφορών στον οργανισμό συγκοινωνιακού έργου Θεσσαλονίκης.

Ορισμένα ακόμη έργα υποδομής που σχεδιάζονται στη Βόρεια Ελλάδα, περιλαμβάνουν την ανέγερση δικαστικών μεγάρων Έδεσσας, Σερρών, Κιλκίς, όπως και η ανακατασκευή του δικαστικού μεγάρου Θεσσαλονίκης και η συντήρηση και διαχείριση μέσω ΣΔΙΤ. Τα συγκεκριμένα έργα έχουν προϋπολογισμό 120 εκατ. ευρώ και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός τριών χρόνων από την υπογραφή της σύμβασης. Προχωρούν και οι διαδικασίες για την κατασκευή 17 σχολικών μονάδων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με προϋπολογισμό 144 εκατ. ευρώ. ●

ααααααααααααααααααααααααααπ!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

περισσότερη
παραλία
για όλους

Από φέτος, απολαμβάνουμε παραλίες με περισσότερο ελεύθερο χώρο για όλους. Και με το **MyCoast app** φροντίζουμε να παραμείνουν έτσι.

paraliagioulos.gr

Μαγνήτης επενδύσεων σε logistics ο Βορράς

Ποια μεγάλα έργα δρομολογούνται

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΥΛΟ-
ΠΟΙΗΣΗ
LOGISTICS
CENTERS
ΠΡΟΣΕΛΚΥΕΙ
Η ΒΟΡΕΙΑ
ΕΛΛΑΔΑ**

Σημαντικές επενδύσεις με αντικείμενο την υλοποίηση ολοκληρωμένων συγκροτημάτων αποθήκευσης και διανομής προϊόντων, γνωστών και ως logistics centers, προσελκύει η Βόρεια Ελλάδα. Αυτού του είδους τα έργα είναι καταλυτικής σημασίας προκειμένου η Ελλάδα να βελτιώσει τη διεθνή της κατάταξη όσον αφορά τη διευκόλυνση και την ανταγωνιστικότητα του εμπορίου. Όπως και να βελτιώσει τη διασυνδεσιμότητά της με παγκόσμιους εμπορικούς διαύλους και άλλους κόμβους. Κι αυτό δεδομένου ότι η Θεσσαλονίκη, λόγω θέσης, εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση προς τις αγορές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ

Ειδικότερα, τα πιο σημαντικά έργα logistics που προωθούνται, περιλαμβάνουν:

► **Την επέκταση του έκτου προβλήτα** του λιμανιού Θεσσαλονίκης που θα επιτρέψει στον ΟΛΘ (Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης) να υποδέχεται πλοία κυρίων γραμμών μεγαλύτερης χωρητικότητας. Όπως έχει πει ο επικεφαλής Πωλήσεων και Επιχειρηματικής Ανάπτυξης του ΟΛΘ, Κωνσταντίνος Αγαίτσας, το έργο θα δημιουργήσει 3.900 θέσεις εργασίας και έσοδα 230 εκατ. ευρώ για το σύστημα των logistics.

► **Το επιχειρηματικό πάρκο στο πρώην Στρατόπεδο Γκόνου**, με επίκεντρο την εφοδιαστική αλυσίδα και τα logistics, για το οποίο σε εξέλιξη βρίσκεται ο διαγωνισμός με ημερομηνία υποβολής προσφορών έως τις 15 Οκτωβρίου. Το ακίνητο ανήκει στη ΓΑΙΑΟΣΕ, με τον διαγωνισμό για την επιλογή τεχνικής εταιρείας να «τρέχει» ο ΤΑΙΠΕΔ. Το εμπορευματικό κέντρο υπολογίζεται ότι θα δημιουργήσει 3.500 θέσεις εργασίας, θα αποφέρει όφελος 300 εκατ. ευρώ στην ελληνική οικονομία, ενώ η απόδοση κεφαλαίων τοποθετείται σε 8% έως 10%. Στόχος του project είναι να αναδειχθεί η Θεσσαλονίκη και η Βόρεια Ελλάδα σε πύλη εμπορευματικών μεταφορών διεθνούς εμβέλειας.

► **Το εμπορευματικό κέντρο που σχεδιάζει η Dimand** στο ακίνητο που ανήκει στη Βαλκάν Έξπορτ, εταιρεία του ομίλου Μηχανική. Το έργο έχει προϋπολογισμό 150 εκατ. ευρώ, θα διαθέ-

τει επιφάνεια 120 χιλ. τετραγωνικών μέτρων και θα βρίσκεται σε έκταση 356 στρεμμάτων. Η τοποθεσία του ακινήτου είναι κομβική διότι απέχει 23 χλμ. από το κέντρο και 16 χλμ. από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Υπολογίζεται ότι το έργο logistics θα έχει προϋπολογισμό της τάξεως των 150 εκατ. ευρώ και θα υλοποιηθεί σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση περιλαμβάνει την ανάπτυξη περίπου 55 χιλ. τ.μ. σε χρονικό ορίζοντα διετίας και η δεύτερη προβλέπει δόμηση της τάξεως των 55 χιλ. τ.μ. εντός 30 μηνών.

► **Τη δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου**, σε έκταση 90 στρεμμάτων στη Μενεμένη Θεσσαλονίκης. Το συγκεκριμένο έργο είναι σημαντικό λόγω και της εγγύτητάς του με τον οδικό άξονα που οδηγεί στον έκτο εμπορευματικό προβλήτα του λιμένα Θεσσαλονίκης. Αυτή τη στιγμή, προχωρούν οι διαδικασίες ωρίμανσης της επένδυσης με στόχο την προκήρυξη διαγωνισμού για την επιλογή της εταιρείας που θα αναλάβει την κατασκευή του έργου.

► **Σημειώνεται πως τις προοπτικές της Βόρειας Ελλάδας** όσον αφορά τα logistics φανερώνει η πρόσφατη εξαγορά σύγχρονης εγκατάστασης logistics στη ΒΙΠΕ Σίνδου από την εταιρεία Streem Global που συνδέεται με το fund HIG. Βασικό πλεονέκτημα της έκτασης είναι η ύπαρξη σιδηροδρομικής υποδομής εντός της εγκατάστασης που συνδέεται με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο και μπορεί να υποστηρίξει τη μεταφορά φορτίων, με χρήση τρένου, προς την κεντρική Ευρώπη.

ΕΧΕΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Έχουμε ολοκληρωμένες προτάσεις ενεργειακών λύσεων για την επιχείρησή σας και σας περιμένουμε στη ΔΕΘ, 7-15 Σεπτεμβρίου.

Αναζητάτε νέους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας; Ξέρετε ότι μπορείτε να παράγετε μόνοι σας την ενέργεια που καταναλώνετε; Θέλετε να ωφεληθείτε από τα προνόμια της ηλεκτροκίνησης;

Αν ψάχνετε αναβαθμισμένες λύσεις ενέργειας για την επιχείρησή σας, επισκεφθείτε το περίπτερο ΔΕΗ στην 88^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, για να επιλέξουμε μαζί τα προϊόντα που ταιριάζουν στις ενεργειακές ανάγκες και της δικής σας επιχείρησης.

Ένα με το μέλλον
dei.gr

Ο αντικαγκελάριος και ομοσπονδιακός υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων και Προστασίας του Κλίματος της Γερμανίας, Dr. Robert Habeck, μαζί με την υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αλεξάνδρα Σδούκου στο Κέντρο Λειτουργίας και Συντήρησης Βορείου Ελλάδος, μία από τις σημαντικότερες εγκαταστάσεις του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου στη Νέα Μεσημβρία

© KAY NIETFIELD/PICTURE ALLIANCE VIA GETTY IMAGES

Τα μεγάλα ενεργειακά έργα της Δυτικής Μακεδονίας

Περισσότερα από 350 έργα συνολικής αξίας 3,7 δισ. ευρώ προωθούνται

Περισσότερα από 350 έργα συνολικής αξίας 3,7 δισ. ευρώ προωθούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας με στόχο, μεταξύ άλλων, την αναβάθμιση των δικτύων και των υποδομών, τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα και την πράσινη μετάβαση. Από αυτά πολλά είναι μεγάλα ενεργειακά έργα που εντάσσονται και στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης για τις λιγνιτικές περιοχές στην Ελλάδα. Ποια είναι αυτά;

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ

► Ο αγωγός φυσικού αερίου υψηλής πίεσης προς τη Δυτική Μακεδονία, προϋπολογισμού 167 εκατ. ευρώ. Θα έχει μήκος 157 χλμ. με το έργο, που αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλη της χρονιάς, να συνδέεται άμεσα με τις εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης σε Κοζάνη, Πτολεμαΐδα και Αμύνταιο.

► Η μονάδα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) που θα εγκατασταθεί στον χώρο του Ατμοηλεκτρικού σταθμού Κοζάνης. Θα λειτουργεί με καύσιμο φυσικό αέριο, ενώ προβλέπεται ότι θα είναι hydrogen ready για ποσοστό υδρογόνου 10% στο μείγμα του φυσικού αερίου. Αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο οι διαδικασίες για τη συμβασιοποίηση του έργου προϋπολο-

γισμού 99 εκατ. ευρώ.

► Ο υπόγειος δίδυμος αγωγός μεταφοράς θερμικής ενέργειας από τη Μονάδα V του ΑΗΣ Πτολεμαΐδας προς τις κεντρικές εγκαταστάσεις της τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας. Μέσω του συγκεκριμένου εν εξελίξει έργου, ύψους 19,8 εκατ. ευρώ, θα διασφαλιστεί η διαρκής, αξιόπιστη, χαμηλού κόστους, περιβαλλοντικά φιλική παροχή ωφέλιμης θερμότητας στους κατοίκους.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτέλεσε για πολλές δεκαετίες το ενεργειακό κέντρο της χώρας σηματοδοτώντας την εξάρτηση της οικονομίας από δραστηριότητες σχετικές με την εξόρυξη του λιγνίτη και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις περιφερειακές ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας. Ο στρατηγικός σχεδι-

ασμός για την περιφέρεια πλέον καθορίζεται από την πρόκληση της μετάβασης στη μεταλιγνιτική περίοδο και την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης της ανεργίας, η οποία παρ' ότι έχει μειωθεί δραστικά από το 2019 παραμένει υψηλότερη από τον μέσο όρο της χώρας. Προς την κατεύθυνση αυτή υλοποιείται έργο στήριξης ενεργειακών κοινοτήτων για την ανάπτυξη δράσεων αυτοπαραγωγής από την ενεργειακή κοινότητα Κοζάνης. Ουσιαστικά πρόκειται για δράση της τάξεως των 16,4 εκατ. ευρώ που καλύπτει το κόστος για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή ενέργειας. Σημειώνεται ότι οι ενεργειακές κοινότητες είναι συνεταιρισμοί που επιτρέπουν στους πολίτες να συμμετέχουν στην παραγωγή ενέργειας, μέσα από καθαρές ή ανανεώσιμες πηγές, ενισχύοντας το εισόδημά τους.

Το περιφερειακό σχέδιο για την ανάπτυξη της Δυτικής Μακεδονίας αξιοποιεί τη σημαντική γεωγραφική θέση της ως κόμβου εισόδου προς τα Δυτικά Βαλκάνια, αλλά και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται για τον μετασχηματισμό της οικονομίας. Τα σημαντικά οδικά έργα που έγιναν και συνεχίζονται, όπως η Εγνατία Οδός και οι κάθετοι άξονες, έχουν βγάλει την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την απομόνωση, καθώς μέχρι πρόσφατα αποτελούσε την πιο δύσκολα προσπελάσιμη περιοχή. ●

ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΟΣΑ ΠΑΝΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ

Βιωσιμότητα

Μείωση των εκπομπών ρύπων άνω του 26% σε έναν χρόνο
Εφαρμογή των κριτηρίων ESG και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ

Ενεργειακή Ασφάλεια

Με το ανταγωνιστικό χαρτοφυλάκιο προμήθειας φυσικού αερίου εγγυόμαστε την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας

ΑΠΕ

Ισχύς άνω των 700 MW σε όλη τη χώρα, με στόχο το 1 GW
Ανάπτυξη πράσινων καυσίμων (υδρογόνο, βιομεθάνιο)

Αγωγός IGB

Δυναμικότητα 3 δισεκατομμύρια m³ φυσικού αερίου ετησίως

Τερματικός LNG Αλεξανδρούπολης

Χωρητικότητα 153.500 m³ LNG
Δυναμικότητα 5,5 δισεκατομμύρια m³ τον χρόνο

Ηλεκτροπαραγωγή με φυσικό αέριο

Μονάδα Αλεξανδρούπολης ισχύος 840 MW προς αντικατάσταση 3 ρυπογόνων λιγνιτικών μονάδων
Μονάδα Αλβανίας ισχύος 174 MW

Διεθνής Δραστηριοποίηση και Εξωστρέφεια

Παρουσία σε όλες τις βασικές περιφερειακές αγορές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και συνεχής αύξηση των εξαγωγών

FISIKON

Πανελλαδικό δίκτυο 28 πρατηρίων με CNG/FISIKON και προώθηση της αεριοκίνησης

choose

Είμαστε πίσω από τη δυναμική μεταμόρφωση της ΔΕΠΑ Εμπορίας σε μία σύγχρονη ολοκληρωμένη εταιρεία ενέργειας, με υψηλή καθετοποίηση. Χάρη στον μακρόπνοο σχεδιασμό, τις στοχευμένες επενδύσεις και τις στρατηγικές συνεργασίες, αντιμετωπίσαμε με επιτυχία τις προκλήσεις της ενεργειακής κρίσης και θωρακίσαμε την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας. Στηρίζουμε την ελληνική οικονομία εξασφαλίζοντας ενεργειακή επάρκεια και προσιτές τιμές για τις επιχειρήσεις και τις βιομηχανίες της χώρας. Είμαστε πίσω από το πράσινο σχέδιο που μας πάει στο μέλλον, με επενδύσεις σε ηλεκτροπαραγωγή από φυσικό αέριο, ΑΠΕ και πράσινα καύσιμα.

ΟΜΙΛΟΣ

ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε.

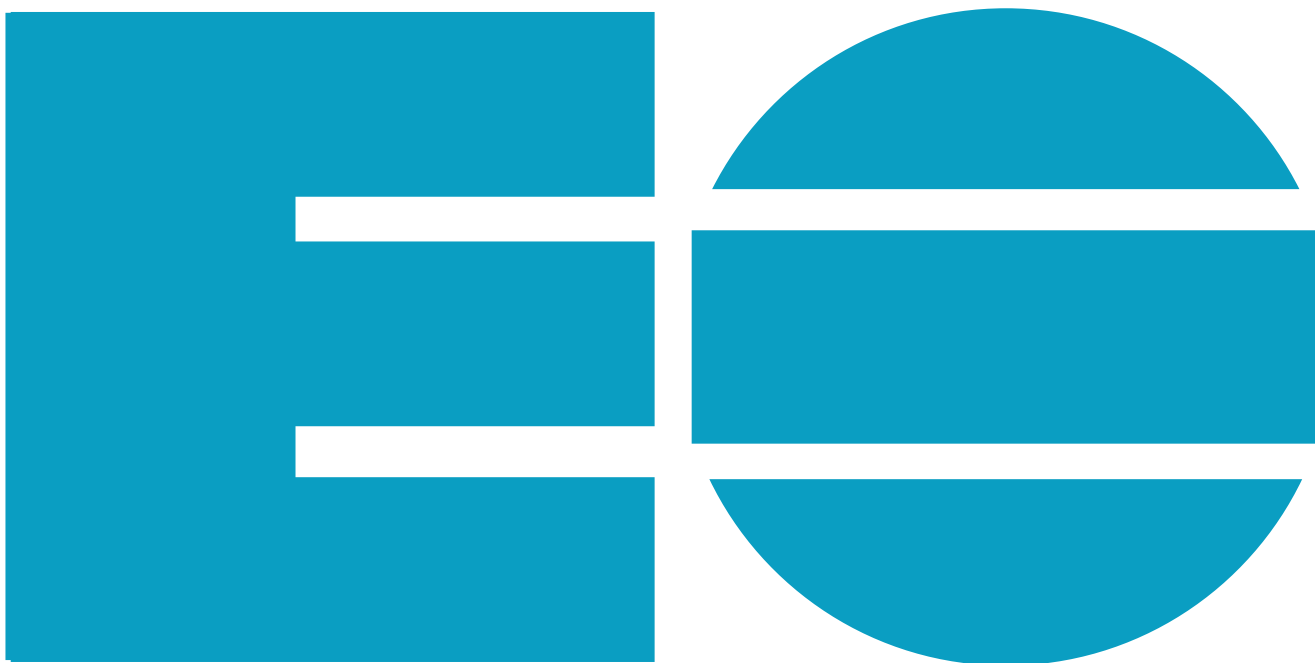

Κ Ρ Α Τ Α Μ Ε Τ Η Ζ Ω Η Ε Ν Ε Ρ Γ Η

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Στιγμές
στον
χρόνο

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Εεφυλλίζουμε σελίδες από την έκδοση «Διεθνής Έκθεση 1926- 2017» του Κυριάκου Α. Ποζρικίδη. Εναλλακτικά θα της πήγαιναν και τίτλοι όπως «ΔΕΘ, ωραία χρόνια» ή και «Οι αναμνήσεις ξαναγυρίζουν», αφού κάποτε Διεθνής Έκθεση, Φεστιβάλ Τραγουδιού και Τόλης Βοσκόπουλος ήταν ένα και το αυτό!

Το 1926, στην πρώτη διοργάνωση, στο ελβετικό σπιτάκι της Nestlé, μια αγελάδα αρμέγεται ζωντανά και όλα τα πιτσιρικά πιίνουν δωρεάν γάλα. Λίγο παραδίπλα, η αντιζηλος Nutricia παρουσιάζει για πρώτη φορά γάλα σε σκόνη σαν συμπλήρωμα του μητρικού θηλασμού. Είναι τα χρόνια του Μεσοπολέμου και η σύφιλη σαρώνει, οπότε φανταστείτε τι σεισμό προκαλούν τα φαρμακευτικά προϊόντα Παστέρ, που παρουσίασαν τη ριζική θεραπεία της με ελληνικό βιομούθιο. Το ίδιο και με τους ρευματισμούς, που τα Παστέρ συνιστούν ρευματολόγ και τέλος. Σε εκείνη την πρώτη Έκθεση, η μπίρα Φιξ κοστίζει μία δραχμή και μέγας ντόρος γίνεται όταν οι Κομοτηναιοί και οι Ξανθιώτες παραγωγοί καπνού αρνούνται να δειγματίσουν τα καπνά τους στο Εθνικό Καπνικό Περίπτερο, διατεινόμενοι ότι τα χαρμάνια Κιρέτσιλερ και οι

μπασμάδες της Γεννησέας είναι πολύ ανώτερα για να συγκατοικήσουν με τους καπνούς της Αιτωλοακαρνανίας.

Το 1928 παρουσιάζονται τα μακαρόνια Μίσκο, ενώ οι καραμέλες Life Savers κάνουν πανικό, όταν το φορτηγάκι τους γυρίζει την Έκθεση πάνω κάτω και μοιράζει καραμέλες τζάμπα.

Για σας, κυρία μου! Το 1931 ο αντιπρόσωπος Μήτσος Μπαχαριάς παρουσίασε τα διάσημα καλλυντικά της Elisabeth Arden, ενώ στο περίπτερο Roger & Gallet οι Θεσσαλονικιές μπορούσαν πλέον να αγοράζουν πούδρες χωρίς ταλκ και υδράργυρο, όπως και κρέμες προσώπου χωρίς λίπος. Την ίδια χρονιά, για πρώτη φορά στην ιστορία του ελληνικού θεάματος, παρουσιάζεται ο Γύρος του Θανάτου με τους Ιπτάμενους Μοτοσικλετιστές να

ΤΟ 1933 ΕΙΝΑΙ ΤΕΤΟΙΑ Η ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΘ, ΠΟΥ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΕΙ ΔΙΠΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΘΗΝΑΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

γυροβολάνε μέσα στο βαρέλι, ενώ το 1933 είναι τέτοια η ζήτηση για τη ΔΕΘ, που η Ελληνική Εταιρεία Εναέριων Συγκοινωνιών δρομολογεί διπλή καθημερινή αεροπορική σύνδεση Αθήνας - Θεσσαλονίκης. Το 1934 μια αυστροελληνική εταιρεία παρουσίασε για πρώτη φορά τσιγάρα χωρίς ή με ελάχιστη νικοτίνη, τα γνωστά lights, χωρίς ιδιαίτερη εμπορική ανταπόκριση. Ήταν τα χρόνια τα σέρτικα, τα χρόνια τα μερακλίδικα, με άγνοια κινδύνου και θέληση για ποτό, τσιγάρο και χορούς ως το πρωί. Την επόμενη χρονιά, το 1935, η Telefunken παρουσίασε το πρώτο ραδιόφωνο παγκόσμιας λήψης κι έτσι μπορούσες να χορεύεις από τη Νάουσα ή τους Αμπελόκηπους με τον Duke Ellington, χωρίς να τρέχει τίποτα που δεν ζούσες στο Χάρλεμ της Νέας Υόρκης. Το 1936 τα μεγάλα βραβεία σαρώνουν τα κρασιά Μπουτάρη, οι ακανέδες Λαϊλιά και η Achaia Claus, ενώ το 1939 η εταιρεία Αμβυξ του Αλβέρτου Ρεβάχ παρουσιάζει τη σαμπάνια Moet & Chandon, το απεριτίφ Campari και τα Cointreau και Benedictine, ιστορικό βάθος χρόνου που εξηγεί γιατί τόσα χρόνια η Θεσσαλονίκη είναι (κα!) πρωτεύουσα του fine drinking.

Σημαδιακή χρονιά είναι και το 1954, όταν στο Εθνικό Περίπτερο Οικονομικής Ανάπτυξης όλοι οι παρακάτω, Ζαναέ, Ιζόλα, Κάρολος Φιξ, Μίσκο, Παπαστράτος, Πειραιϊκή Πατραϊκή, Τιτάν και Υφανέτ, μαρτυρούν ακμάζουσα ελληνική βιομηχανία. Το 1957, μια και προηγουμένως μιλούσαμε για ανάπτυξη, έρχεται και η καινοτομία, αφού ο Δημήτρης Βακόνδιος χτυπά στο σέικερ με παγάκια τον καφέ της Nestlé και ο φραπές θέτει τις βάσεις για τη σταδιακή μετατροπή της Θεσσαλονίκης αλλά και της χώρας σε Φραπεδούπολη. Λίγο παραδίπλα από τον Βακόνδιο, στο περίπτερο του Αγίου Όρους, ο μοναχός Αρσένιος διαθέτει το θεραπευτικό σαπούνι δαφνέλαιου, υποστηρίζοντας πως ενισχύει την τριχοφυΐα και συντελεί στην απομάκρυνση της πιτυρίδας, ενώ στο αμερικανικό περίπτερο ψήθηκε ενώπιον κόσμου ένα κοτόπουλο με ηλιακή ενέργεια, πιστοποιώντας την υπεροχή της Αμερικής, εκτός από τις ηλεκτρικές καρέκλες για θανατοποινίτες, και στους οικιακούς φούρνους. Έναν χρόνο αργότερα, το 1958, ο Τοιστάνης με τη Γιώτα Λύδια στο Πανόραμα, ο Στέλιος Καζαντζίδης με τη Μαρινέλα στους Χορτατζήδες, ο Χιώτης με τη Μαίρη Λίντα και τη Σούλη Σαμπάχ στο Παλλάς και ο Τώνης Μαρούδας στη Χαβάν στήνουν νύχτες μαγικές κι ονειρεμένες.

Το 1962 το προφίλ της Θεσσαλονίκης, απόλυτης, λόγω ΔΕΘ, διασκεδαστούπολης, κάνει τον αντιπρόεδρο της Αμερικής Λίντον Τζόνσον να χορεύει αισθαντικά τανγκό υπό τις μελωδίες της Γιοβάννας στο διάσημο κέντρο Λουξεμβούργου. Εξήντα χρόνια δε πριν αρχίσουμε να ξεροσταλιάζουμε για τις έρευνες της

MRB και της Prorata, το 1964 δηλαδή, η ΔΕΘ προχωρά σε σφυγμομέτρηση της κοινής γνώμης – γκάλοπ, με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου. Στην ίδια ΔΕΘ, η Μις Υψηλός Κορίνα Τσοπέη συναντιέται στο περίπτερο της Mobil, που γιόρταζε τα 50 της χρόνια, με τη Μις ΗΠΑ Μπόμπι Τζόνσον, ισοφαρίζοντας κατά τι τα χάντικαπ: Αν οι Αμερικανοί έβγαζαν πετρέλαιο, εμείς γεννούσαμε θεάρες.

1965: το πρώτο Ράλι ΔΕΘ είναι γεγονός και νικητής είναι ο Σταύρος Γεωργιάδης με Mini Cooper S. Στη Θεσσαλονίκη έρχονται και οι Γκόρντον Κούπερ και Τσαρλς Κόνραντ, αστροναύτες του Gemini, με τον Κούπερ να δηλώνει: «*Είμαι περήφανος που η λέξη αστροναύτης είναι ελληνική*». Όμως οι Σοβιετικοί που κρυφακούν τις συνομιλίες κάνουν ρελάνς φέρνοντας τους Πάβελ Μπελιάγιεφ και Αλεξέι Λεόνωφ, επίσης κοσμοναύτες, που δηλώνουν: «*Η ελληνική μυθολογία μας εμπνεύσει ως πηγή θάρρους και δυνάμεως για τη διαπλανητική μας πτήση*». Η φωτιά που ξεσπάει στο περίπτερο 8 προκαλεί ζημιές στα σταυτά των Αφού Λαμπρόπουλοι, Ράδιο Αθήνα και Telefunken, ενώ την επόμενη χρονιά, 1966, στο 50 Φεστιβάλ Τραγουδιού πρόεδρος είναι η Σοφία Βέμπο. Παραδίπλα από το Παλαί, στο Θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, ξεκινά το 1ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου με αφιέρωμα στον Μπάστερ Κίτον και μέλη της επιτροπής, πλην άλλων, τους Φιλοποίτην Φίνο, Γιάννη Τσαρούχη και Έλλη Λαμπέτη. Καλύτερη ταινία ψηφίστηκεν οι «*Ξεχασμένοι ήρωες*» του Τζέιμς Πάρις, βραβείο ανδρικού ρόλου κέρδισε ο Γιώργος Φούντας και γυναικείου η Βούλα Ζουμπουλάκη. Το σάντουιτς με λουκάνικο βραστό ή τηγανιτό κοστίζει 4 δραχμές, αλλά μας διαφεύγει η τιμή των αμυγδάλων, που το 1968 πέρασαν στην ιστορία με το «*Στάσου, μύγδαλα*», που φώναξε ο Γιάννης Βόγλης στην Αν Λόμπεργκ. Ήταν τέτοια η δύναμη της ικεσίας του που τα «*Κορίτσια στον ήλιο*» σήκωσαν την κούπα.

Το 1969 η Νταλιντά στο Παλέ με σαπόρτ τη Βίκυ Λεάνδρος μαγεύει, όπως και το «*Εκείνη*» του Τόλη Βοσκόπουλου, που, παρά την ανεπανήληπτη καψουρίαση, παίρνει το δεύτερο βραβείο. 1970: Οι Αλμπάνο και Ρομίνα με σαπόρτ τους Idols τραγουδούν και ξεσηκώνουν, ενώ στις εγκαταστάσεις της ΔΕΘ παρουσιάζονται δείγματα σεληνιακών πετρωμάτων από την επιχείρηση του Απόλλων 11 στη Σελήνη. Την ίδια χρονιά εγκαινιάζεται ο Πύργος του ΟΤΕ με ανελκυστήρα που ανεβοκατεβάζει 180 άτομα την ώρα. Το 1972 θεμελιώθηκαν οι εγκαταστάσεις της Στάγερ Ελλάς στο Καλοχώρι και στην πλατεία Σιντριβανίου τα ελληνικά τρακτέρ σπίνουν πομπή τρικούβερτη, ενώ το 1974 το γεωτρύπανόπλοιο Οσεάνικ ενώπιον του κοινού δειγματίζει τρόπους για υποθαλάσσιες γεωτρήσεις στη Θάσο. ●

Σα βγεις στον πηγαιμό

για

ΘΕΣ ΣΑΛΔΟ ΝΙΚΗ

ΟΙ ΤΑΣΕΙΣ, ΤΑ ΣΤΕΚΙΑ, Η ΓΛΩΣΣΑ, ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ,
ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ, ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ, ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΜΙΑΣ ΠΟΛΗΣ
ΠΟΥ ΚΑΘΕ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΤΗ ΘΥΜΑΤΑΙ ΟΛΗ Η ΕΛΛΑΔΑ

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΖΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ - Φωτό: ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

«Ισχύει» και
«Ξεκάθαρα»

Όλοι μιλάνε
σαν Millennials

Ήταν οι πιο πολυχρησι-
μοποιημένες λέξεις. Τις
άκουγα κατά κόρον από
συνάδελφους λουόμενους
στον Ποταμό της Επανομής.
Ενισχύουν στον υπερθετι-
κό τους προσδιορισμούς
«κουλ», «τζάμι» ή κατα-
κρημνίζουν στην άβυσσο
όποιον μπει στη μαύρη
λίστα. Παραδείγματα:

1. Το θερινό σινεμά Τζένη
Καρέζη στην Πολίχνη, με τα
άσπρα χαλίκια και τα πράσι-
να καθίσματα, είναι το πιο
ωραίο της πόλης. Απάντηση
και έγκριση: Ισχύει!

2. Καβαλάνε ασύστολα οι
μαλάκες τα πεζοδρόμια.
Προχθές, μπροστά στα μά-
τια μου τράκαραν μια κυρία
που σταμάτησε για κερύ
στην Παναγιά την Ελεούσα
της Τσιμισκή, οπότε καλά
κάνει ο δήμαρχος και απει-
λεί τους ηλεκτροπανατζή-
δες με πρόστιμα και κατά-
σχεση. Δεύτερη έγκριση και
αποδοχή: Ξεκάθαρα.

«Ισχύει» και «Ξεκάθαρα»:
Όλοι στον βορρά μιλάνε
σαν Millennials

Περιμένοντας το μεγαλύτερο ανοικτό μουσείο στο σταθμό μετρό της Βενιζέλου

Σταθμός Βενιζέλου

Αποχαιρετισμός στα όπλα!

Στις 30 Νοεμβρίου το παραδίδουν επιτέλους, κι ας χάσαμε έξι χρόνια στο ήδη επιβαρυνμένο χρονοδιάγραμμα εξαιτίας των επαγγελματιών επαναστατών και των γκρινιάρηδων του πάλαι ποτέ κινήματος Έγκλημα στη Βενιζέλου. Οι καλόβουλοι πολίτες που πραγματικά θέλουμε να δούμε πώς γίνεται πράξη η συμβίωση της ρωμαϊκής λεωφόρου Decumanus Maximus με τον κόσμο των προχωρημένων τεχνολογιών περιμένουμε να ταξιδέψουμε με το **μετρό** από άκρη σε άκρη, όμως με μια ιδιαίτερη λαχτάρα για χάξι στον σταθμό της Βενιζέλου. Θέλω να δω το ανοικτό μουσείο με τα αρχαία και τα βυζαντινά μονοπάτια της διασωθείσας αγοράς. Είναι, λένε, το πρώτο του είδους του στον κόσμο.

Η Σοφία Νικολαΐδου

στα «Δικά μας παιδιά»

Η Σοφία γράφει ένα μυθιστόρημα ψυχογράφημα της γενιάς που στα τραγούδια του Λεξ βρήκε την **αλήθεια για την πόλη της**. «Ήταν οι μέρες που βρισκόταν σε ήπια πτήση, βάδιζε λίγα εκατοστά πάνω από το έδαφος, τον διαπερνούσαν σαν ρεύμα οι εικόνες στον δρόμο. Ένωθε λες και δεν είχε δέρμα. Οι ρίμες αιωρούνταν, έμοιαζαν με κομμένα καλώδια σε στύλο της ΔΕΗ, πετούσαν σπίθες. Κι αυτός περίμενε ώσπου δεν άντεχε άλλο, ό,τι έβραζε εντός του τίναζε επιτέλους το καπάκι. Μόνο τότε άνοιγε το μπλοκάκι του. Οι λέξεις γλιστρούσαν κι ο Κωστής σέρφαρε στον ρυθμό τους. Ο πρώτος στίχος ήταν πάντα η σανίδα του, τον οδηγούσε. Όλα του άρεσαν κι ύστερα όλα του βρομούσαν, έγραφε, έσβηνε, ξαναγυρνούσε στα σβησμένα, τη δεύτερη φορά ήταν πιο σίγουρος ότι ήταν για πέταμα...» Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις εκδ. Μεταίχμιο.

SiMa

Το πιο «ισχύει» pop-up-guerilla εστιατόριο της Χαλκιδικής που αποχαιρετάμε

Ημίπαστο σκουμπρί με αμπελόφυλλο, καρπούζι, φύκια, κρέμα αγριοράπανου και πίκλα κοκάρι, συν ξιφίας με μελιτζανοσαλάτα, νερό ντομάτας, κίμτσι και πίκλα μπάμιας. Ο Σωκράτης Μπελιγιάννης και η Ρόη Απίκου του **Μαιτρ και Μαργαρίτα**, μαζί με τον Αλέξανδρο Μπαρμπουνάκη του **+Τροφή**, ένωσαν τις δυνάμεις τους στο υπαίθριο εστιατόριο SiMa του Domes Noruz Cassandra στη Χανιώτη. Όταν με το καλό ο καθένας τους επιστρέψει στις κουζίνες του στη Θεσσαλονίκη, ωραίο θα ήταν αυτά τα δυο πιάτα να συνεχίσουν στο μενού ώσπου να τελειώσουν τα καρπούζια και ο επερχόμενος χειμώνας να παγώσει τις μπάμιες. Παρεμπιπτόντως, τα +Τροφή και Μαιτρ και Μαργαρίτα είναι δύο από τα εστιατόρια που πάνω τους ακουμπά ο θρύλος που θέλει τη Θεσσαλονίκη, μια δεκαετία και βάλε τώρα, να λανσάρει την πιο δημιουργική μεσογειακή κουζίνα. Ξεκάθαρα...

Ο Αλέξανδρος Μπαρμπουνάκης του +Τροφή

Η συγγραφέας Σοφία Νικολαΐδου

Οι Σωκράτης Μπελιγιάννης & Ρόη Απίκου του Μαιτρ και Μαργαρίτα

Ο Γιώργος Δημαρέλος

καθημερινά παίζει ξύλο με τα σκουπίδια!

Ο **αντιδήμαρχος Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Κλιματικής Προστασίας** είναι το κομάντο-καταδρομέας-Μπρους Λι-Ρόκι που είχε ανάγκη η Θεσσαλονίκη για να τα βάλει με τα σκουπίδια και να τιθασεύσει το μπάχαλο της βρόμας. Μικρό χωριό είμαστε και τα νέα όχι μόνο διαδίδονται αλλά και φαίνονται, αφού ο Δημαρέλος δείχνει έργο. Από τον πρώτο μήνα που ανέλαβε καθήκοντα και σήκωσε μανίκια ως τώρα, ο τύπος δεν αστειεύεται. Με καθημερινά περιπολα και αυτοψίες αλωνίζει την πόλη. Τον πετυχαίνω καθημερινά σχεδόν με το μηχανάκι του να εποπτεύει γειτονιές και να προσπαθεί να βάλει μυαλό σε ατάσθαλους που μαγαρίζουν τον ιστό με αναλγησία και θράσος. Δικαίως ο Δημαρέλος θεωρείται ένα από τα πιο ισχυρά χαρτιά του δημάρχου Αγγελούδη στην πόκα με το τέρας της μπίχλας.

Richie Hawtin

20 χρόνια Reworks

Ο **Μπάμπης Ανθόπουλος** και ο **Τάσος Διόλατζης** είχαν ένα όνειρο, ή βρε βρε, πώς μεγάλωσε και ποπό τι έχει να γίνει από 18 ως 22 Σεπτεμβρίου! Το ωραιότερο, ευγενέστερο και πιο γκρουβάτο φεστιβάλ χορευτικής μουσικής, σήμα κατατεθέν της Θεσσαλονίκης, γιορτάζει τα είκοσι χρόνια του. Ο φιλόσοφος και μετρονομημένος θρύλος του Detroit Techno, Richie Hawtin, ο ντι-σκοφρενής προπάτορας και γενεσιουργός της French Touch οκτάβας, Cerrone, η Louie Vega, που μαζί με την Anane φέρνουν στην πόλη την εκστατική συμφωνία του The Ritual, παρά με Solomun, ARTBAT, Nina Kraviz, Maceo Plex και άλλους επίλεκτους «ξυλοκόπους», θα μας ρυθμίσουν όπως πρέπει. Κudos και για τους Νορβηγούς Royksopp, που, αν τυχόν στο πολυαναμενόμενο σετ τους δεν ακούσω τους ύμνους τους «*What else is there*», «*Sordid affair*», «*Happy up here*», «*Poor Leno*» και «*Only the moment*», θα κάνω ταραχή και δεν θα τους αφήσω να κατεβούν από τα ντεκ μέχρι να ακουστούν οι παραγγελιές μου.

Η Άννα Καψάλη

ήταν, είναι και θα είναι
une very stylish fille

Το **Stylefax** βρίσκεται στην Προξένου Κορομπλά και η κυρά του είναι μια ασύγκριτη περσόνα που τη μόδα την παίζει στα δάχτυλα. Ισχύει, ξεκάθαρα, το Stylefax, με τα Zeus+Dione και τα ελεγκάντ φορέματα του Βασίλη Ζούλια, μου θυμίζει πάντα εκείνη την Προξένου Κορομπλά που οι μπουτίκ είχαν ένα κνack και μίαν αίγλη συνδεδεμένη άμεσα με την αύρα και τις γνώσεις της ιδιοκτήτριας. Η Καψάλη το έχει, προτείνει και μεταμορφώνει με μια ματιά. Δεν είναι τυχαίο που, όταν πόζαρε στον φακό, από τα χεϊά του Stylefax έπαιζε η διασκευή των Χαχάκες στο «*Sealed With A Kiss*». Σε αυτήν την πόλη το γούστο, η αισθητική και το παιχνίδι με την καλαισθησία είναι αέναα συντονισμένα.

Ο πανκ ροκ αντιδήμαρχος Καθαριότητας, Ανακύκλωσης, Κλιματικής Προστασίας Γιώργος Δημαρέλος

Royksopp

Άννα Καψάλη, Stylefax

© ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

© ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

© REWORKS

Σα βγεις στον πηγαμό
για

ΘΕΣ ΣΑΛΟ ΝΙΚΗ

Η Αριάδνη Βιτάσταλη

και οι θηλυκές μεταμορφώσεις

«Παρενθέσεις και μύθοι», αφαίρεση και ρωμαϊκά χρόνια, αρχαιοελληνικοί μπρουταλισμοί και θηλυκότητες, όπου ρόλοι κοριτσίστικοι, μητρικοί και καλλιτεχνικοί εμπλέκονται και ανοίγουν διαλόγους για το όμορφο και το άσχημο, το χαστικό, το λείο και το επεξεργασμένο. Εντάσεις από στικές λαδιού, ποικιλία από αναφορές στην ιστορία της τέχνης και να μια Θεσσαλονικιά αγαπημένη ζωγράφος που ξεμύτισε με την ατομική της έκθεση να ντεμπούταρει τη νέα σεζόν της **Donopoulos Fine Arts** στον πεζόδρομο της Αγίας Θεοδώρας.

Αριάδνη Βιτάσταλη

Η Ζενέ Βογιατζή στο Wagon Lit

© ΑΛΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Το μπαρ **Wagon Li** είναι πιο μικρό ακόμα και από το Au Revoir της Πατησίων

Το ψυχωμένο, κούτσικο και τοσοδούλικο σαν σπιρτόκουτο μπαρ της **Ρενέ Βογιατζή** ήταν από τα πρώτα που άνοιξαν στην αρχή της Ολύμπου και την κόζι πλέον γειτονιά των Δώδεκα Αποστόλων. Στην περιοχή γίνεται το έλα να δεις από καλλιτέχνες που βρίσκουν φθηνά στούντιο για ενοικίαση και την αλτέρνατιβ Θεσσαλονίκη, που ρίχνει άκυρο στο κέντρο, καθώς το θεωρεί μπανάλ και υπερτουριστικοποιημένο. Τα κρασιά της Ρενέ έρχονται από ψαγμένους αμπελώνες. Η οικοδέσποινα μου έμαθε το μοσχάτο του Κουτσοδόνη από τον Μαραθόκαμπο Σάμου, το ροζέ Ξινόμαυρο του Αρβαντιδίδη, τον καμπερνέ, σιρά και μερλό Έρωχο από τη Βοιωτία και την αγωγίτικη Δρυόπη από το Αρκαδικό κτήμα Τσέλεπου. Τα μαυροκόκκινα νυχτερινά φώτα και σκαμπό στο μπαρ που θυμίζουν τρένο, σαν αυτά που ταξιδεύουν στη «μαύρη» σειρά του Σιμενόν, κι όλοι να περιμένουμε να κρυώσει λίγο, μια και το Wagon Li έκανε μόδα τις γκουρμέ σούπες. Η Ρενέ κάθε βράδυ ετοιμάζει σούπες βελουτέ κουνουπίδι με τσορίθο ή με λεμόνι και παρμαντιέ με πράσο και πατάτα. Στα εξτραδάκια οι μουσικές με υπογραφή Dj Meaux.

Η ραδιοφωνική παραγωγός Ντίνα Βενιέρη

© ΑΛΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Η ραδιοφωνική παραγωγός **Ντίνα Βενιέρη** το κρατάει ακόμα αληθινό

Παίζει και μιλά κάθε Σάββατο και Κυριακή από τις 3 ως τις 5 στους **104.7 Rock Radio**, μιζάροντας ακομπλεξάριστα φανκ, πανκ, παλιά, νέα, ηλεκτρονικά, τζαζ, σόουλ και ροκ από εστέτ ως μαζικής κατανάλωσης. Γρήγορες και το the point ατάκες για την πόλη, τον καιρό, τη μουσική και το σύμπαν. Την ακούω φανατικά και απολαμβάνω το σόου της ακόμα περισσότερο όταν βρίσκομαι εν κινήσει στο αυτοκίνητο. Ραδιοφωνική θεότητα παλιάς κοπής, από εκείνες που το εργοστάσιο του ραδιοφώνου σταμάτησε να βγάζει.

Ο σερίφης του Ελ Πάσο Φώτης Παυλίδης

© ΑΛΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Αμερικάνικο

διά χειρός Βαγγέλη Θεοδώρου Η μυρωδιά του με κάνει να κλαίω

Στο πιο παλιό τοστάδικο της πόλης, ο Νικ Γκάλης, νεοαφιχθείς στη Θεσσαλονίκη, μετά τις εξαντλητικές προπονήσεις στο Παλαί, πενούσε για να αναπληρώσει θερμίδες και να τιμηήσει κάτι μερακλίδικο. Ο Βασίλης Χατζηπαναγής, από το 1975 που πρωτοφόρεσε τη φανέλα του Ηρακλή μέχρι και σήμερα, σχεδόν κάθε βράδυ περνά για ένα με κασέρι, γαλοπούλα και ντομάτα. Το «Αμερικάνικο» είναι ψημένο σε κλασική old school μαντεμνία τοστιέρα και όχι σε απλό μηχανάκι. Οι ξεροψημένες χαρακιές πάνω από το εξάισια φρυγανισμένο ψωμί περικλείουν το πιο διάσημο θεσσαλονικιώτικο τοστ: καπνιστό Μετσόβου, αυγό, μπέικον, μανούρι, σαλάμι αέρος και για σαλάτα ρωσική ή ουγγαρέζα, αναλόγως της περίπτωσης. Το «Αμερικάνικο» του κυρίου **Βαγγέλη Θεοδώρου** κανονικά θα έπρεπε να πατενταριστεί και να αποδίδονται στον δημιουργό του πνευματικά δικαιώματα από κάθε τοστερί που θα το συμπεριλαμβάνει στον κατάλόγό της. Από το 1974, ανοίγει από νωρίς το πρωί και ξενυχτά ως αργά, πάντα απέναντι από το Ράδιο Σίτι, ασχέτως αν στην οδό Παρασκευοπούλου δεν συχνάζουν πια τόσο πολλοί, όπως παλιά, ηθοποιοί και σκηνοθέτες και το πρώην ωραιότερο σινεμά της πόλης δεν παίζει ταινίες που προκαλούσαν ουρές στη γειτονιά. «Έτσι είναι. Παλιά δούλευα με πέντε τοστιέρες και πέντε υπαλλήλους, τώρα χαλαρά, με τον φίλο Αρμπέν Καρατίλι το πρωί κι εμένα στη νυχτερινή βάρδια. Περιμένουμε τον Σεφερλή, σε λίγο καιρό που θα ανεβεί στη Θεσσαλονίκη. Πάντα στους Σεφερλή γίνεται λαϊκό προσκύνημα, οπότε κι η δουλειά θα χτυπήσει κόκκινα».

Ο Βαγγέλης Θεοδώρου, ο Αρμπέν Καρατίλι και το διάσημο τοστ «Αμερικάνικο»

© ΑΛΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Μονομαχίες στο Ελ Πάσο

45 χρόνια σφαιριστήριο Ελ Πάσο στην Αγίου Δημητρίου με ποδοσφαιράκι, μπιλιάρδο, πιγκ πονγκ, αρχαία βίντατζ ηλεκτρονικά, βελάκια, φλίπερ, ποτάκια, παρτάρες, «φέρτε την τούρτα σας και κάντε τα γενέθλια εδώ» ή και «ελάτε να γίνουμε λιάρδα από τα μπιλιάρδα». Το υπόγειο του **Φώτη Παυλίδη** ζει μια δεύτερη άνοιξη, αφού στόμα στόμα το καλτ και η ιστορία του διαδόθηκαν στους πιτσιρικάδες, που θα έχουν πάντα τη ροπή-ανάγκη να αράζουν «σε στέκια επαρχιώτικα, βρε, ώσπου η σύναξις αυτή σαν χωριό αυτόνομο να ξεδιπλωθεί». Και ξεδιπλώθηκε: Το Ελ Πάσο ξαναβρήκε την αίγλη του και σίγουρα κομμάτι της έχει να κάνει με τον κύριο Φώτη Παυλίδη, άρχοντα, ψυχάρα και αγωνιστή από την Κατερίνη, που πουλά την μπίρα στα 3,5 ευρώ και την μπαμπάτσικια μερίδα πεντακάθου Tullamore στα έξι. Μιλά γερμανικά, αγγλικά, γαλλικά και... ποντιακά και ίσως γι' αυτό τα ηγάνει πολύ καλά με όλες τις φυλές, ειδικά αυτή των Ερασιμητών, που συχνάζουν φανατικά εδώ.

Σα βγεις στον πηγαϊμό για

**ΘΕΣ
ΣΑΛΟ
ΝΙΚΗ**

Τα πιο σένια παιδιά αράζουν στο Shed

© ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Studio Hervik: Ο Ηρακλής και ο Βίκτωρας Γκουντάρας είναι η νέα δύναμη της οπτικής επικοινωνίας

Παναγιά μου Αχειροποίητη,
σώσε τη γειτονιά σου από τους

Φασαίους!

Η πιο χαλαρή γειτονιά και τα πιο ανθρώπινα στέκια μακριά από την hype-ία, την instagram-ιά, τον influencer-ισμό και άλλες ασθένειες του θεσσαλονικιώτικου φασαισμού είναι η επικράτεια που απλώνεται πίσω από την Εκκλησία της Αχειροποίητου. Βέβαια, λόγω της στάσης Αγία Σοφία και των διαδρομών του μετρό, το σποτ κινδυνεύει να αλωθεί από τα στίφη των τρενταριστών, οπότε ας προσευχηθούμε όλα εκεί να παραμείνουν αενάως χαλαρά και αληθινά: οι κυρίες που πίνουν τον καφέ του Πορφυριδί με το μελαλίδικο ισλί του, το κουλ φοιτητριάτο που αράζει στη συνεταιριστική **Μικρή Φρίντα**, το **κομμωτήριο του Σπύρου Ροσσόλυμου**, τα παραδίπλα μαγειρευτά του Πάννη και το τατουατζίδικο **Bad Habits**. Μνεϊά και αποθέωση του φαλαφελάδικου **Laziza Street Food** με το πιο γεια σου μπαμπά γκανούς (ψητή μελιτζάνα με ταχίνι, γιαούρτι και μελάσα ροδιού), όπως και στο λιλιπούτειο καφέ **Shed** (9,5 τ.μ. εμβαδόν, παρακαλώ), που σερβίρει απίστευτα μονοποικιλιακά ή blended χαρμάνια από όλη την υφήλιο. Και πολλά εύγε (εκτός από τα βραβεία ΕΒΓΕ που κέρδισαν φέτος) και για το **Studio Hervik** του Βίκτορα και του Ηρακλή Γκουντάρα, που τους θεωρώ τη νέα δύναμη του θεσσαλονικιώτικου ντιζάιν. Μακάρι στην Αχειροποίητο να παραμείνουν όλα έτσι αγνά και η γειτονιά να γλιτώσει από τους καραφασαίους. **A**

© ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Ο Σαμ από την Αίγυπτο και ο Μαχμούντ από τη Συρία κερνάνε στο Laziza street food το καλύτερο μπαμπαγκανούς της πόλης

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

17 Στέκια στην πόλη που δεν κοιμάται ποτέ

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

Βόλτα στην παραλία, στον λευκό Πύργο, στην πλατεία Αριστοτέλους, στις γειτονιές της πόλης. Η Θεσσαλονίκη έχει μια γοητεία που σε κάνει να θέλεις να ξαναγυρίσεις κοντά της. Κι έχει πολλά να κάνει. Στις σελίδες που ακολουθούν θα βρεις κάποιους από τους καλύτερους προορισμούς για να βαδίζεις στα σίγουρα.

CHOUREAL

Το καλύτερο προφιτερόλ
σε ολόκληρη την Ελλάδα

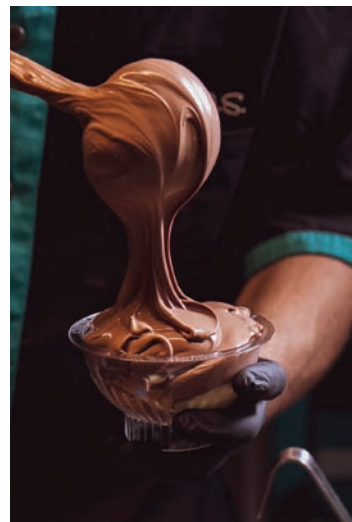

Τη στιγμή που μια γενναιόδωρη ποσότητα σοκολάτας πέφτει πάνω από το φρεσκοψημένο χouch, κάθε ήχος σταματά σε αυτή τη ζαχαρένια γωνιά. Όλοι παρακολουθούμε με έκθαμβο βλέμμα το tailor made προφιτερόλ, το πρώτο της Ελλάδας, να δημιουργείται από την αρχή μπροστά στα μάτια μας. Δεν είναι μόνο αυτός ο λόγος που έστειλε το **Choureal**, κατευθειάν με το που άνοιξε, στην κορυφή των pastry shops. Είναι κυρίως η προσήλωσή του στην ποιότητα των υλικών. Ολόφρεσκα αυγά και αγνό γάλα, καλό αλεύρι, βούτυρο από τη Βρετανία, φυσική βανίλια Μαδαγασκάρης και οι καλύτερες σοκολάτες του κόσμου (εκτός από τη γνωστή μας

Valrhona, χρησιμοποιείται επίσης και η Noalya, μία extra premium από την Τοσκάνη που εισάγει αποκλειστικά το Choureal). Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, που το Choureal έχει κερδίσει πάνω από 25 βραβεία γεύσης... Όσο για τα χouch στο προφιτερόλ σου, εννοείται πως και αυτά (όπως κάθε τι άλλο) φτιάχνονται εδώ. Μάλιστα πολλές μικρές παρτίδες ξεφουρνίζονται μέσα στη μέρα για να τα βρίσκεις πάντα φρέσκα. Ύστερα, τα χouch γεμίζονται με αυθεντική κρέμα ζαχαροπλαστικής ή χειροποίητο παγωτό, δικής τους παραγωγής.

Στο παγωτό-προφιτερόλ, signature συνταγή του Choureal, μπορείς να επιλέξεις ανάμεσα σε δέκα γεύσεις παγωτού για να γεμίσεις τα σουδάκια σου. Αν δίπλα σε αυτό προσθέσουμε και την πλούσια ποικιλία σε σοκολάτες με τις οποίες θα περιχύσεις το προφιτερόλ σου (θα βρεις από σοκολάτα φιστίκι μέχρι σοκολάτα με passion fruit, αλλά και... espresso mocha!) και τις δεκάδες επιλογές σε γαρνιτούρες, καταλαβαίνεις ότι οι συνδυασμοί είναι αμέτρητοι – ανάμεσά τους και εκείνος για το δικό σου αγαπημένο προφιτερόλ.

Extra tip: Έχεις δοκιμάσει τα τρομερά εκκλέρ; Ξεφουρνίζονται κάθε πρωί σε περιορισμένη παραγωγή και είναι τόσο νόστιμα που εξαντλούνται αμέσως, οπότε... τρέξε!

INFO

Παλαιών Πατρών
Γερμανού 9
2310252766 /
Ελ. Βενιζέλου 20
2310285353
www.choureal.com
Facebook Choureal – Choux
& Profiterole
Instagram choureal_
profiterole

Στην καρδιά της Θεσσαλονίκης, λίγα μόνο μέτρα μακριά από σημαντικά αξιοθέατα της πόλης, πολυτελή εμπορικά σημεία και το επιχειρηματικό κέντρο, βρίσκεται το εμβληματικό Macedonia Palace, ένα ξενοδοχείο-ορόσημο που ξεχωρίζει διαχρονικά για την απaráμιλλη αισθητική, την πολυτέλεια και τις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες του. Δεν χαρακτηρίζεται άλλωστε τυχαία ως στολίδι της Θεσσαλονίκης κι αυτό το καταλαβαίνετε ήδη από τον χώρο της reception. Γήινα χρώματα, σύγχρονο design και αριστοκρατική ατμόσφαιρα χαρίζουν την αίσθηση ηρεμίας και χαλάρωσης. Η μοναδική εμπειρία Macedonia Palace περιλαμβάνει υπηρεσίες και ειδικά σχεδιασμένες παροχές που καλύπτουν τις ανάγκες σας κάθε στιγμή της ημέρας, για μία πραγματικά αξέχαστη διαμονή.

Τα 276 δωμάτια διαθέτουν όλα άπλετο φυσικό φως και θέα στον θερμιακό κόλπο και στη Νέα Παραλία. Είναι ευρύχωρα και σε καθένα από αυτά απολαμβάνετε «καθαρές» διακοσμητικές γραμμές, υψηλή τεχνολογία και αυτοματισμούς, απόλυτη χαλάρωση στα κρεβάτια Coco-Mat, καθώς και tea and coffee facilities. Μπορείτε επίσης να επιλέξετε ανάμεσα σε διαφορετικούς τύπους δωματίων, εκείνο που ανταποκρίνεται στις ανάγκες σας.

Στο Salonika Restaurant κάθε γεύμα σας αποτελεί μία αξέχαστη γαστρονομική εμπειρία με θέα στη θάλασσα και στον Λευκό Πύργο. Το εμπνευσμένο μενού έχει την υπογραφή του βραβευμένου executive chef Σωτήρη Ευαγγέλου. Η μέρα ξεκινάει με awarded breakfast και συνεχίζεται με μεσογειακές γεύσεις από τα πιο αγνά υλικά. Στο Macedonia Palace μπορείτε, επίσης, να αφεθείτε στην αξέχαστη απόλαυση που προσφέρει το Hammam Baths, επιλέγοντας ή συνδυάζοντας κάποια από τις υπηρεσίες που προσφέρει. Μπορείτε επίσης να ξεκουραστείτε στο cafe μετά από μία βόλτα στα εμπορικά καταστήματα του ξενοδοχείου, απολαμβάνοντας τον καφέ ή το ποτό σας.

Όσο κι αν μείνετε στη Θεσσαλονίκη αξίζει να χαρίσετε στον εαυτό σας τη μοναδική εμπειρία φιλοξενίας Macedonia Palace.

MAKEDONIA PALACE

Υψηλή αισθητική, πολυτέλεια και μοναδικές υπηρεσίες δημιουργούν την απόλυτη εμπειρία φιλοξενίας

INFO

Λεωφόρος Μεγάλου
Αλεξάνδρου 2
2310897197
makedoniapalace.com
 Macedonia
Palace Hotel
 makedonia_
palace_hotel

BUFALA GELATO

Στην πλατεία Αριστοτέλους για φρέσκο βουβαλινό παγωτό και πεντανόστιμο brunch

Τι θα έλεγες για μια λαχταριστή bubble waffle με παγωτό Τρίγωνο Πανοράματος; Αρχικά θα έλεγες ότι βρίσκεσαι στη Θεσσαλονίκη και συγκεκριμένα στο Bufala Gelato! Κι έπειτα, αφού δοκιμάζεις, θα ήθελες να γευτείς τα πάντα εκεί μέσα. Και είναι αλήθεια ότι την εμπειρία του Bufala πρέπει να τη ζήσεις. Αρχικά γιατί το παγωτό είναι ολόφρεσκο ημέρας από 100% ελληνικό βουβαλινό γάλα με βελοδίνη υφή και πλήθος θρεπτικών συστατικών. Θα το ανακαλύψεις σε πληθώρα ευφάνταστων γεύσεων – οπωσδήποτε θα δοκιμάσεις τις πιο δημοφιλείς όπως Cookie dough, Red

Velvet, Spritz Sorbet, Yogurt Mango. Θα επιλέξεις λαχταριστά toppings, από σοκολάτες, ξηρούς καρπούς, σιρόπια, καραμελάκια και φρέσκα φρούτα. Θα γεμίσεις με αυτά μια φρεσκοψημένη bubble βάφλα με βανίλια ή δίπλα σοκολατένια με σταγόνες βελγικής σοκολάτας. Αν είσαι παραδοσιακός λάτρης παγωτού για σένα είναι το φρεσκοψημένο χειροποίητο χωνάκι! Αν πάλι είσαι της πιο προσεκτικής διατροφής, ασυναγώνιστες είναι και οι επιλογές σε vegan και sorbet. Σε κάθε περίπτωση θα ζήσεις την απόλυτη street food desert εμπειρία, με μια βάφλα στο χέρι απολαμβάνοντας τη βόλτα σου στην ξελογιάστρα. Σημείωσε ότι στην Πλατεία Αριστοτέλους στον γεμάτο χρώματα, ντιζαϊνάτο χώρο του Bufala θα απολαύσεις καθημερινά και πεντανόστιμο brunch. Το πρωί σε περιμένει μερακλίδικο BUFFALOCCINO με espresso και στην συνέχεια signature FROZEN cocktails που πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσεις! Εκτός από την Πλατεία Αριστοτέλους, BUFALA θα βρεις και στη Θέρμη, στην Πλατεία Παραμάνας και οπωσδήποτε στην Αθήνα (Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, Μοναστηράκι, Νέα Σμύρνη, Γλυφάδα, Βούλα, Βουλιαγμένη), στην Πάτρα και στη Ρόδο!

INFO

Πλατεία Αριστοτέλους
4, 2310227733
www.bufalagelato.com

Bufala Gelato
 bufalagelato.official

MONO UNIQUE FRESH

Η Αυθεντική panineria – spritzeria της Θεσσαλονίκης

Στο **MONO Unique Fresh**, στην καρδιά της Θεσσαλονίκης, η απόλαυση του street food συναντά τη γαστρονομική δημιουργία. Εδώ, στην ανοιχτή κουζίνα, η φρέσκια ζύμη με προζύμι και ελαιόλαδο μετατρέπεται σε μοναδικά panini με φρέσκα υλικά και προσεγμένες συνταγές. Το μενού περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία από χειροποίητα panini, με συνδυασμούς που θα ενθουσιάσουν κάθε λάτρη της καλής γεύσης. Ανάμεσα στις εκλεκτές προτάσεις εκείνες με το Prosciutto Πάρμας 12μηνης ωρίμανσης, Burrata με φρέσκια ντο-

μάτα, ρόκα και ελαιόλαδο βασιλικού ή η επιλογή με Mortadella Μπολόνια, Burrata με φιστίκι Αιγίνης, μαρμελάδα lime και λάδι φυσιτικού Αιγίνης. Από τις 12:00 και μετά, μην χάσετε τα εκλεκτά, σιγομαγειρεμένα κρέατα, όπως Porchetta και Brisket, που μόλις βγουν από τον φούρνο, τοποθετούνται στο ζεστό panini, αποτελώντας τα special πιάτα που γίνονται γρήγορα sold out. Εκτός από panini, στο MONO Unique Fresh μπορείτε να απολαύσετε εξαιρετικές χειροποίητες Focaccia και Barchetta, αλλά και μια μεγάλη ποικιλία πιάτων για brunch, light lunch και aperitivo, όλα αυτά σε έναν ντιζαϊνάτο ζεστό και φιλόξενο χώρο, ιδανικό τόσο για τη στιγμή της παρέας όσο και για επαγγελματικά ραντεβού και lunch breaks. Μετά τις 16:00, το σαλόνι του MONO μεταμορφώνεται σε spritzeria. Απολαύστε spritz και κοκτέιλ ή ένα εκλεκτό ποτήρι κρασί από μια προσεκτικά επιλεγμένη λίστα. Συνοδεύστε τα με ένα plateau από τυριά και αλλαντικά για να ολοκληρώσετε τη γευστική σας εμπειρία. Όλο το μενού του MONO Unique Fresh είναι διαθέσιμο και μέσω delivery, από eFood και Wolt.

INFO

Πλατεία Αριστοτέλους
& Μητροπόλεως 28
2310223501

MONOuniquefresh
 monouniquefresh

Στο **Παραδοσιακό** η μπουγάτσα και το κλασικό κουλούρι Θεσσαλονίκης είναι υπερπαραρκετά για να νιώσεις το μεράκι και την αγάπη που δείχνουν οι άνθρωποί του, 65 χρόνια τώρα, σε αυτό που κάνουν. Και είναι πολύτιμο αυτό, γιατί όταν ξεκινάει η μέρα με την καλή της γεύση, τίποτα δεν μπορεί να πάει στραβά. Όλα τα προϊόντα είναι βασισμένα σε συνταγές και τεχνολογία παράδοσης, παρασκευασμένα μόνο με φρέσκες πρώτες ύλες και υλικά απαράμιλλης ποιότητας. Ο περαστικός, ο άνθρωπος της πόλης που θα πει εκεί την πρώτη καλημέρα του παίρνοντας μαζί το πρωινό του σνακ και τον εκλεκτό καφέ του, είναι παραπάνω από πελάτης, είναι «*συγκάτοικος στην κουζίνα του σπιτιού μας*», με τα δικά τους λόγια. Εκεί η διαδικασία της μπουγάτσας είναι υψηλή τέχνη που πάει από γενιά σε γενιά. Όμως ο χρόνος δεν είναι σταματημένος στο παρελθόν. Οι μαμαδίστικες γεύσεις, το χειροποίητο φύλλο αέρος της μπουγάτσας και οι ωριμάτικες πίτες δένουν άψογα με τις σύγχρονες διατροφικές τάσεις, με δημιουργική προσέγγιση και νέες πρώτες ύλες.

Έτσι στο Παραδοσιακό, από νωρίς το πρωί μέχρι το απόγευμα, όλοι οι διαβάτες της πόλης θα βρουν αυτό ακριβώς που θέλουν για να απαλύνουν την πείνα τους γευστικά. Τα νόστιμα σάντουιτς με ελληνικά τυριά και εκλεκτά αλλαντικά, αλλά και οι ολόφρεσκες σαλάτες γίνονται ανάρπαστα καθημερινά. Το μενού περιλαμβάνει ακόμα και σειρά προϊόντων PLANT BASED για όσους ακολουθούν φυτοφαγική διατροφή. Η ποικιλία των healthy meals με λαχανικά, ζυμαρικά, όσπρια, κινόα και πρωτεϊνούχες ύλες είναι εντυπωσιακή με προτάσεις από τη σύγχρονη ισορροπημένη μεσογειακή διατροφή για ένα ελαφρύ αλλά χορταστικό και γευστικό lunch break.

Και βέβαια τι να πει κανείς για την Scrocchiarella και το πείνερλί! Εμπνευσμένα και πεντανόστιμα και τα δύο. Ακόμα κι αν χτυπήσει την πόρτα η όρεξη για γλυκό, το Παραδοσιακό είναι ιδανικός προορισμός. Με επιλογές από σύγχρονα donut cakes, σοκολατόπιτα και muffins, μέχρι την παραδοσιακή κρέμα βανίλιας και το ρυζόγαλο, όλοι φεύγουν με ένα πλατύ και γλυκό χαμόγελο!

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ

Η παράδοση της μπουγάτσας συναντά τις σύγχρονες διατροφικές απαιτήσεις

INFO

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:
One Salonica Outlet Mall (ισόγειο), Γιαννιτσών 61 & Κωλέττη / Αριστοτέλους 27 & Εγνατία, Κέντρο / Αριστοτέλους 3 & Τσιμισκή 28, Κέντρο / Αγίας Σοφίας 37 & Καστριτσίου, Κέντρο / Τσιμισκή 89 & Γρηγ. Παλαμά, Κέντρο / Mediterranean Cosmos, 11ο κλμ. Θεσσαλονίκης - Μουδανίων / Άνω Τούμπα, Γρ. Λαμπράκη 201 / Πανόραμα, Π. Παπαδοπούλου 17

ΚΥΠΡΟΣ:
Έγκωμη, 28η Οκτωβρίου 11Α & σύντομα Λευκωσία, Στασάνδρου 4 & Αγίας Ελένης

www.paradosiako.net

[paradosiako.net](https://www.facebook.com/paradosiako.net)
[paradosiako_gram](https://www.instagram.com/paradosiako_gram)

ΜΑΙΤΡ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Μία δυνατή ιστορία αγάπης μεταξύ της δημιουργίας και της πρώτης ύλης

Ένα αντισυμβατικό wine bistro, γνωστό για τη δημιουργική ελευθερία στην κουζίνα και την αγάπη για την ελληνική γη και τα παράγωγά της. Σημείο αναφοράς για τη γαστρονομία της πόλης, την ιστορία της και τις γεύσεις της, ως ανάμνηση των παιδικών μας χρόνων.

Στο **Μαιτρ και Μαργαρίτα** επιλέγουμε εποχιακά, τοπικά υλικά, χωρίς περιττές φλυαρίες να τα επισκιάζουν. Προτείνουμε να σερβίρουμε τα φαγητά στη μέση του τραπέζιού. Να ξαναθυμηθούμε την «τελετουργία» του κοινού τραπέζματος, την αίσθηση της φροντίδας μέσα από το μοίρασμα της τροφής. Με

οδηγούς το βίωμα και τη γευστική μας μνήμη, φέρνουμε στο πιάτο τη δική μας προσέγγιση της ελληνικής κουζίνας. Με φροντίδα και σεβασμό στην περιορισμένη πρώτη ύλη, προτείνουμε τη δική μας comfort εκδοχή της ντόπιας κουζίνας.

Μαθαίνουμε κι αναζητούμε τα νέα της ελληνικής γης και του ελληνικού αμπελώνα με ετικέτες γνωστές και άγνωστες στο ευρύ κοινό. Φυσικά, orange και βιοδυναμικά κρασιά. Άλλα με έντονο χαρακτήρα που μπορούν να πρωταγωνιστήσουν στο τραπέζι με τη συνοδεία κάποιου τυριού ή σαλάτας. Άλλα, πάλι, με έντονες γωνίες και τανίνες που απαιτούν τη λιπαρότητα ενός πλήρους γεύματος. Επιμελούμαστε καθημερινά τη μεγάλη λίστα κρασιών ανάλογα με το μενού και επιλέγουμε μικρά οινοποιεία ανά την Ελλάδα, με κρασιά που ξεχωρίζουν και δύσκολα συναντάς.

Το φετινό καλοκαίρι μάς βρήκε στη Χαλκιδική, στο Domes Noruz Cassandra, όπου μαζί με τη Συν-τροφή δημιουργήσαμε ένα γαστρονομικό pop-up με το όνομα Simá. Επιστρέφουμε ανανεωμένοι, με ανατρεπτικές ιδέες για το νέο μας μενού και τις ιδιαίτερες επιλογές κρασιού που αναδεικνύουν την ελληνική κουζίνα.

INFO

Φράγκων 3 & Στρ.
Σφέτσου, 2314007586
maitrandmargarita.com
f Maitr & Margarita
i maitr.margarita

ΖΥΘΟΣ

Κομψότητα και νοστιμιά στο κέντρο της πόλης

Αυτή η νόστιμη υπήρξε σταθμός για τη γαστρονομική ιστορία της Θεσσαλονίκης, καθώς πρόκειται για την πρώτη μπυραρία της πόλης! Άνοιξε το 1990 στα Λαδάδικα και το 1995 ήρθε και το δεύτερο κατάστημα στη σκιά του Λευκού Πύργου. Από τότε μέχρι σήμερα, ο **Ζύθος** παραμένει οικογενειακή επιχείρηση και κλασικό στέκι για όλους όσοι

αγαπούν τη φρέσκια μπίρα και το καλό φαγητό. Όλοι θα σου πουν για το ασυναγώνιστο Χουνκιάρι μπεγεντί, για τη ζουμερή ταλιάτα, για τη θρυλική καπνιστή πανσέτα που έχει αφήσει εποχή, για το σαγανάκι ελληνικών τυριών (με κρητική γραβιέρα και κρέμα πικάντικης ντομάτας), αλλά και για τις χρυσαφένιες κροκέτες παστίτσιου, αυτές τις μικρές μπουκιές αποκάλυψης. Όχι ότι τα υπόλοιπα πιάτα του καταλόγου πάνε πίσω...

Ο εξαιρετικός σεφ Απόστολος Τσούκαλης παντρεύει την παράδοση με τις σύγχρονες τεχνικές και το αποτέλεσμα είναι μερικά αξέχαστα νόστιμα πιάτα. Θα συνοδέψεις το γεύμα σου με υπέροχες μπίρες (πάνω από 35 ετικέτες σε περιμένουν, οι περισσότερες από τις οποίες προέρχονται από ελληνικές μικροζυθοποιίες) και θα περάσεις υπέροχα. Γι' αυτό και θα επιστρέψεις πολύ πιο σύντομα από ό,τι υπολόγιζες...

INFO

Κατούν 5
Λαδάδικα
2310540284 και
Τσιρογιάννη 7
Λευκός Πύργος
2310279010
www.zithos.
f Zithos
i zithos

MOLDEE

Ένα σπουδαίο κεφάλαιο στο γαστρονομικό βιβλίο της Θεσσαλονίκης

Τη γαστρονομική ιστορία της Θεσσαλονίκης ήρθε να αλλάξει το **Moldee Bar Restaurant**, αποτέλεσμα της συνεργασίας των επιτυχημένων σεφ Βασίλη Μουρατίδη και Σοφοκλή Μαραγκουδάκη. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα δύο χρόνια της λειτουργίας του έχει ήδη αποσπάσει τα βραβεία Big See Interior Design 2023, Χρυσός Σκούφος 2024 και 2 Star FNL 2024, όμως το πιο μεγάλο του βραβείο είναι η καθολική του αποδοχή από τους Θεσσαλονικείς που αγαπούν το καλό φαγητό.

Σε έναν ιδιαίτερα καλαίσθητο και μοντέρνο χώρο, πολύ κοντά στον Λευκό Πύργο, η κουζίνα θα σας προτείνει πιάτα

που βασίζονται στη μεσογειακή παράδοση με διεθνείς επιρροές, με έμφαση πάντα στη γεύση και με βάση την εποχικότητα και την επιλογή άριστων πρώτων υλών.

Εξίσου σημαντική και το γεγονός ότι η δημιουργικότητα και η φαντασία στα πιάτα συνδυάζονται άριστα με τη μεγάλη λίστα premium ποτών, αλλά και εμπνευσμένα κοκτέιλ από το πολυβραβευμένο The Clumsies.

Κομψό, πολιτισμένο και φιλόξενο, με ευγενικούς ανθρώπους, αποτελεί την ιδανική επιλογή για lunch και dinner. Ένα εστιατόριο που πραγματικά έγινε σημείο αναφοράς.

INFO

Μητροπολίτου Ιωσήφ 8
και Πρόξενου Κορομηλά
2310286000

[f moldeebarrestaurant](#)

[@moldee_bar_restaurant](#)

ΝΕΑ ΔΙΑΓΩΝΙΟΣ

Η κλασική και βραβευμένη κρεατοφαγική εμπειρία στη Θεσσαλονίκη

Από το 2009, το εστιατόριο **Νέα Διαγώνιος** στη Θεσσαλονίκη έχει καθιερωθεί ως ο ιδανικός προορισμός για τους λάτρεις του κρέατος. Σε μια εκπληκτική τοποθεσία στην ανατολική Θεσσαλονίκη, μπροστά στη θάλασσα, ο μινιμαλιστικός χώρος με φυσικά υλικά, όπως πέτρα και ξύλο, προσφέρει άνεση και ζεστή ατμόσφαιρα, ιδανική για μια γαστρονομική εμπειρία ανώτερης ποιότητας.

Ο σεφ Ιωάννης Χαντακός, με πολυάριθμες διακρίσεις και πλούσιο βιογραφικό στον χώρο της γαστρονομίας, έχει δημιουργήσει ένα μενού που ενσωματώ-

νει άριστες πρώτες ύλες και εξαιρετική τεχνική. Γεννημένος και μεγαλωμένος μέσα στις κουζίνες της οικογένειάς του, έχει αναπτύξει τη δική του φιλοσοφία στο μαγείρεμα, συνδυάζοντας την παράδοση με τις νέες γευστικές τάσεις.

Η γαστρονομική πρόταση της Νέας Διαγώνιος είναι προσανατολισμένη στις αυθεντικές κοπές κρεάτων και τις λαχταριστές παρασκευές. Μερικά από τα πιάτα που δεν πρέπει να χάσετε είναι τα κλασικά πλέον χειροποίητα σουτζουκάκια από 100% μοσχαρίσιο κιμά ζυμωμένα με αυγά και ο μοναδικός χοιρινός γύρος. Οποσδήποτε θα τολμήσετε και δημιουργίες όπως τα πρωτότυπα Κρητικά Bao Buns με τραγανό χειροποίητο κοτόπουλο απάκι.

Φυσικά, κάθε γεύμα ολοκληρώνεται με χειροποίητες γλυκές γεύσεις – ανάμεσά τους το παγωτό με τις πρωτότυπες γεύσεις, όπως Συριανό λουκούμι τριαντάφυλλο ή Κρητικό χαρούφι με ανθότυρο και μέλι!

Αν είστε λάτρεις του κρέατος και αναζητάτε μια αυθεντική γαστρονομική εμπειρία στη Θεσσαλονίκη, η Νέα Διαγώνιος είναι ο προορισμός σας!

INFO

Θεμ. Σοφούλη 64Α
2310029085
[www.nediagonios.gr](#)

[f Νέα Διαγώνιος](#)

[@neddiagonios](#)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

BRUNCHSIN

Το στέκι για serious brunchsing!

Βρίσκεσαι στη Θεσσαλονίκη και αναζητάς κάτι αλμυρό ή γλυκό εκεί που γυρνοβολάς στο κέντρο, λατρεύοντας αυτήν την ολοζώντανη πόλη ολόενα και περισσότερο; Το hot spot είναι ένα και λέγεται Brunchsin. Πρόκειται για ένα από τα γνσιότερα concept brunch shops, μπορεί και σε όλη την Ελλάδα! Σερβίρει μόνο χειροποίητες νοστιμιές από τις 8.30 το πρωί μέχρι τις 5.30 το απόγευμα και η φιλοσοφία του βασίζεται στην εξαιρετική πρώτη ύλη, στη φαντασία στην κουζίνα και στη φιλι-

κή εξυπηρέτηση. Μέσα στην όμορφη σάλα του θα νιώσεις σαν να βρίσκεσαι σε ένα μοντέρνο σπίτι, όπου θα δημιουργήσεις γευστικές αναμνήσεις με φίλους αγαπημένους ή και κατά μόνας, αν το προτιμάς. Εκεί θα γευτείς πεντανόστιμα Dutch pancakes που δύσκολα θα βρεις αλλού. Πρόκειται για αφράτες, μαστιχωτές τηγανίτες φούρνου που λατρεύουν μικροί και μεγάλοι. Θα τις απολαύσεις περιχυμένες με λευκή, bitter ή πραλίνα φουντουκιού. Στην κατηγορία αυγά δεν θα παραλείψεις το New Eggsperience, που είναι στην πραγματικότητα μια τέλεια εκτελεσμένη ομελέτα τυλιγμένη σε φρεσκοψημένη κρέπα με μπεσαμέλ τυριών, σπανάκι και γραβιέρα. Η βιάφλα της ημέρας ή αλλιώς #WOTD: Waffle Of The Day με παναρισμένο κοτόπουλο, 2 αυγά ποσέ, σος hollandaise και σχινόπρασο είναι ένα από τα πιάτα που θα σου μείνουν αξέχαστα.

Σημείωσε ότι εκεί θα απολαύσεις και εκλεκτό καφέ, αλλά και δροσιστικές signature μιμόζες, τα κοκτέιλ που θα ολοκληρώσουν την εμπειρία του brunch.

INFO

Π. Π. Γερμανού 26
2310227260
f Brunchsin
i Brunchsin

THE CARAVAN CAFE BRUNCH

Το πιο νόστιμο brunch της πόλης είναι ένα γευστικό ταξίδι στον κόσμο

Στο κέντρο της Θεσσαλονίκης υπάρχει ένα μικρό κρυμμένο στολίδι για όσους αναζητούν μια μοναδική γαστρονομική εμπειρία. Το The Caravan Cafe|Brunch, «κρυμμένο» πίσω από το μνημείο του Αλκαζάρ στη γειτονιά του Καραβάν Σαράι, έχει καταφέρει να γίνει ο απόλυτος προορισμός για τους λάτρεις του brunch, προσφέροντας κάτι πολύ περισσότερο από ένα απλό γεύμα.

Με βαθιά γνώση της γαστρονομίας, ο σεφ Αντώνης Μουστάκης έχει δημιουργήσει ένα contemporary μενού που συνδυάζει σύγχρονες γεύσεις και παρα-

δοσιακές πιναλιές. Κάθε πιάτο είναι μια έκρηξη δημιουργικότητας και αγάπης για την πρώτη ύλη. Από το βουτυρένιο μπριός με scrambled eggs, το κροκμαντάμ με καπνιστό μετσοβόνο και γαλοπούλα, αλλά και το παραδοσιακό πεϊνιρλί shakshouka με chutney πιπεριάς, cheddar και τηγανητό αυγό, μέχρι τα avocado toast παντζαριού/μανιταριών, τον καγιανά και τα Benedict eggs, κάθε πιάτο αναδεικνύει την αγάπη και την προσοχή που δίνεται στην παρασκευή του. Στο The Caravan θα γευτείτε μπλόπιτα με σάλτσα καραμέλας και αυγόφρετα από τσουρέκι με γλυκό τριαντάφυλλο που θα σας θυμίσουν την κουζίνα της γιαγιάς, ενώ στο μενού θα βρείτε πολλές vegetarian και vegan επιλογές.

Παράλληλα, με τη vintage αισθητική του, με παλιά έπιπλα και μοντέρνες πιναλιές, δημιουργεί μια αίσθηση οικειότητας, ενώ ο εξωτερικός χώρος με τις χρωματιστές καρέκλες και τις κίτρινες τέντες, σε καλεί να απολαύσεις την καλοκαιρινή ατμόσφαιρα της Θεσσαλονίκης. Επίσης, για μια εμπειρία που συνδυάζει τη γοητεία του παλιού με την άνεση του σύγχρονου, μπορείτε να μείνετε στον πολυβραβευμένο ξενώνα του.

INFO

Βαμβακά 3, 2313062790
www.thecaravancafe.gr
www.thecaravan.gr
f thecaravanthesaloniki
i thecaravangr
d thecaravangr

Ένας χώρος στ' αλήθεια μαγικός. Σε ένα από τα πιο όμορφα σημεία της Θεσσαλονίκης, με θέα το απέραντο γαλάζιο και με φιλόξε- νους ανθρώπους, θα βιώσετε μια εμπειρία που μοιάζει φανταστι- κή, αλλά είναι πραγματική: τον παραμυθένιο κόσμο του ροζ.

Εδώ, σε αυτό τον υπέροχο χώρο που ξυπνά αναμνήσεις από το Παρίσι, το Λονδίνο, το Λος Άντζε- λες, κάθε στιγμή της ημέρας είναι μοναδική, γιατί το **Pink Dot** φημί- ζεται για ένα σωρό πράγματα: για το φοβερό του coffee blend, για τη μεγάλη ποικιλία από ιδιαίτε- ρα τσάι, δυναμωτικά smoothies, instagrammable ροφήματα, αλ- λά και εμπνευσμένα cocktails!

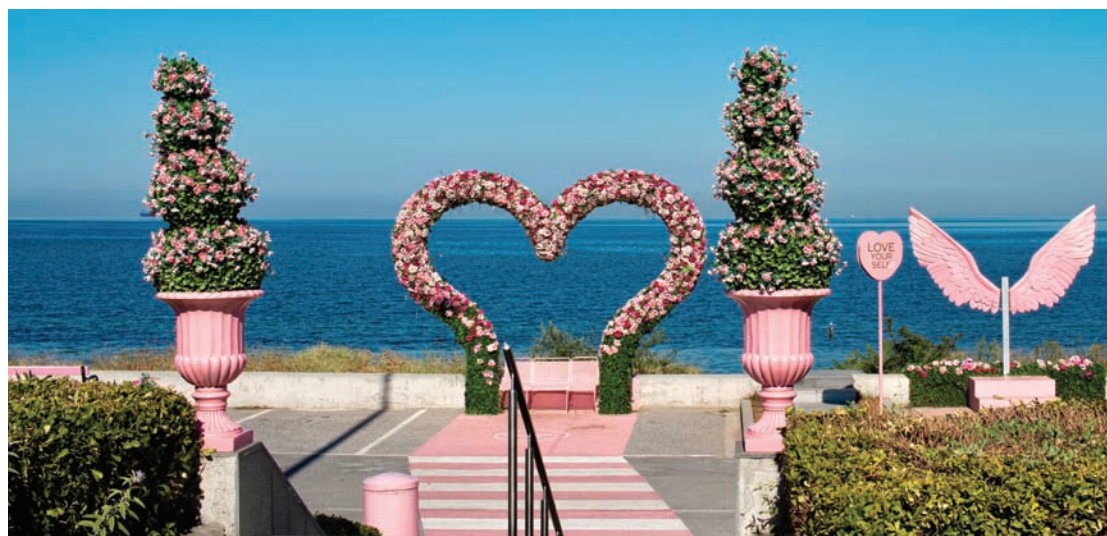
Φυσικά, δεν γίνεται να παραλεί- ψετε μια... επίσκεψη από τον πιο γλυκό μπουφέ που έχετε συνα- ντήσει ποτέ, με τα homemade γλυκά, φτιαγμένα από τα καλύτε- ρα υλικά, να είναι τοποθετημένα με τρόπο τέτοιο που θυμίζει ζω- γραφία. Το μενού θα σας προτεί- νει, επίσης, εξαιρετικές αλμυρές, healthy και vegan επιλογές, από διάφορα σνακ και δροσερές σα- λάτες, μέχρι χορταστικά burgers και πεντανόστιμες μακαρονάδες – όλα τους τέλεια.

Να θυμάστε ακόμη ότι το Pink Dot αγαπάει τα πάρτι και τις εκ- πληξεις (γι' αυτό να είστε συ- ντονισμένοι στα social για να μη χάνετε τίποτα), ενώ μας δίνει τη δυνατότητα να διοργανώσουμε την πιο παραμυθένια μας εμπει- ρία, μια γιορτή, τα γενέθλιά μας, οτιδήποτε που θέλουμε να μας μείνει αξέχαστο, σε έναν χώρο που μοιάζει να γεννήθηκε από τα πιο γλυκά μας όνειρα!

PINK DOT CAFE

Ο ροζ, αγαπημένος μας κόσμος

Λεωφόρος Γεωργικής
Σχολής 84
2310806053
Πυλαία
www.pinkdot.gr
f pinkdotcafe
@ pinkdot.gr
pinkdot.gr

Η ΚΑΝΟΥΛΑ

Μια γευστική εμπειρία
στη Ρωμαϊκή Αγορά Θεσσαλονίκης

Στη γαστρονομική καρδιά της Θεσσαλονίκης, στη Ρωμαϊκή Αγορά, η **Κάνουλα** προσφέρει μοναδική εμπειρία γεύσης από το 2000 και σε νέο, άνετο και φιλόξενο χώρο από το 2020. Με οικεία ατμόσφαιρα, το εστιατόριο αποτελεί ιδανικό προορισμό για όσους αναζητούν αξέχαστα γευστικά ταξίδια.

Η Κάνουλα απευθύνεται σε όλους τους καλοφαγάδες ανεξαρτήτως προτιμήσεων, προσφέροντας επιλογές από τη μεσογειακή και ανατολίτικη κουζίνα, με έμφαση στις παραδοσιακές συνταγές, αλλά με δημιουργική, μοντέρνα προσέγγιση. Εκεί η μαγειρική διαδικασία εί-

ναι ιερή. Η σεφ και συνιδιοκτήτρια Στέλλα Ροδίου, χρησιμοποιεί μόνο φρέσκες πρώτες ύλες και εποχιακά υλικά δημιουργώντας πιάτα με αυθεντική γεύση και χειροποίητη φροντίδα. Μαζί με τον Μανώλη Ντάλτο, υπεύθυνο για τη σάλα και συνιδιοκτήτη, φροντίζουν για την άψογη εξυπηρέτηση και την άνετη παραμονή των πελατών.

Θα απολαύσετε πεντανόστιμη προβατίνα τσιγαριστή λεμονάτη με νιόκι, εμπνευσμένη από την κρητική κουζίνα, αλλά και λαχταριστό μπεγεντί, πιάτα που συνδυάζουν παραδοσιακά στοιχεία με μια μοντέρνα πινελιά. Οι σαλάτες είναι εξίσου εμπνευσμένες και χορταστικές, όπως η ολόδροση πράσινη σαλάτα με χειροποίητο γλυκό του κουταλιού σταφύλι, κατσικίσιο τυρί και καρύδι.

Στην Κάνουλα θα βρείτε επίσης επιλογές vegan και gluten-free, ώστε να καλύπτονται όλες οι διατροφικές προτιμήσεις. Θα δοκιμάσετε χύμα κρασί βιολογικής καλλιέργειας ή θα επιλέξετε από μια εκλεκτή λίστα ελληνικού αμπελώνα. Συνιστάται η κράτηση, καθώς η ζήτηση είναι μεγάλη. Η ποιότητα, η ζεστασιά του χώρου και η γαστρονομική εμπειρία που προσφέρεται, καθιστούν το εστιατόριο έναν προορισμό που δεν πρέπει να χάσετε στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

INFO

Τάσκου
Παπαγεωργίου 4
2310222185
www.kanoula.gr
f kanoula.
thessaloniki
i kanoulathessaloniki

MAESTRANZA

Όταν το comfort food συναντά
την υψηλή γαστρονομία

Αν ανήκετε στο είδος γνήσιος καλοφαγάς, τότε το **Maestranza** στη Θεσσαλονίκη είναι το μέρος που πρέπει να επισκεφτείτε. Από το 2022, αυτό το μοναδικό εστιατόριο φέρνει ένα νέο επίπεδο στο comfort food. Στο επίκεντρο του καλαίσθητου minimal και industrial χώρου του, που έχει επιμεληθεί η αρχιτέκτονας Βίλη Ράπαντα, δεσπόζει η επιβλητική κατασκευή για ψήσιμο στα ξύλα, που δεν είναι απλά εντυπωσιακή: αποτελεί το σημείο όπου εκτελείται η «μαγεία» του φαγητού.

Ο σεφ και ιδιοκτήτης Κώστας Παπαδόπουλος, με οικογενειακή παράδοση στην εστίαση, και η μαγειρική του ομάδα

δημιουργούν ένα μενού που βασίζεται σε άριστες πρώτες ύλες, πολλές από τις οποίες είναι εποχικές και προέρχονται από τη δική τους μονάδα microfarming, σε συνεργασία με το τμήμα γεωπονίας του ΑΠΘ.

Κλείστε θέση στο πάσο και παρακολουθήστε πώς παρασκευάζονται πιάτα. Απολαύστε αρνί σουβλάκι σερβιρισμένο με νουντς και λαχανικά, ένα πιάτο που συνδυάζει την παράδοση με σύγχρονες πινελιές. Ή δοκιμάστε κρέμα μαύρης τρούφας με γλασαρισμένα άγρια μανιτάρια, μια γευστική έκρηξη που θα σας ταξιδέψει. Για τους λάτρεις του κρέατος, η πανσέτα με το δέρμα, πρεσαρισμένη, χωρίς καθόλου λίπος και σερβιρισμένη με ένα γευστικό κασουλέ από φασόλια, είναι μια απόλαυση που δεν πρέπει να χάσετε.

Όλα εδώ φτιάχνονται από το μηδέν: το ψωμί παρασκευάζεται καθημερινά με ένα δωδεκαετές προζύμι, ενώ ακόμα και τα τυριά φτιάχνονται από γάλα φάρμας. Η wine list, επιμελημένη από τον σομελιέ Μιχάλη Λιάκο, περιλαμβάνει εκλεκτά κρασιά από τον ελληνικό αμπελώνα. Και για το φινάλε; Μην παραλείψετε την καννιστή κρέμα σοκολάτας, ένα επιδόρπιο που δεν θα βρείτε πουθενά αλλού.

INFO

Πτολεμαίων 29β
2310555150
f Maestranza.sk
i Maestranza.sk

BIRDIE NUM NUM

Από τον καφέ στα gyroza και ασυναγώνιστη Paloma για φινάλε

Ο καλύτερος τρόπος για να διακρίνεις το vibe ενός μαγαζιού είναι τα ειδικρινή χαμόγελα του προσωπικού και των πελατών του. Αυτή είναι η πρώτη εικόνα που αντικρίζεις μόλις φτάσεις στο Birdie Num Num, το μαγαζί που σε καλεί να το κάνεις το νέο σου στέκι, στην οδό Βαφοπούλου, με τα ιστορικά πλατάνια. Το όνομα και η αισθητική του είναι εμπνευσμένα από την ταινία «The Party» κι έτσι η ατμόσφαιρα αποπνέει μια κινηματογραφική ενέργεια με σύγχρονο design που δύσκολα αντιστέκεσαι στο να το φωτογραφίσεις.

Οι πόρτες ανοίγουν από το πρωί και τα αρώματα από τον specialty coffee και τα φρεσκοψημένα snacks καλημερίζουν

όσους αναζητούν έναν ήρεμο χώρο για χαλάρωση ή εξ αποστάσεως εργασία. Τραγανά croissant, carrot cake με cream cheese frosting, banana cake, lemon poppy seed cake, bagel σολομού, είναι μόνο μερικές από τις επιλογές που γεμίζουν τα τραπέζια. Extra tip: Ο cold brew δεν παίζεται.

Μετά τις 19.00, οι μυρωδιές από τα δημοφιλή ιαπωνικά ζυμαρικά gyroza, γεμιστά με κοτόπουλο sweet soya σος και σοϊνόπρασο, ανοίγουν την όρεξη. Flatbread κολοκυθάκι, Katsu sandwich και άλλες mouthwatering επιλογές, συνοδεύουν τα αγαπημένα σου early drinks, όπως το πολυσυζητημένο GReek Lover.

Όσο ο ήλιος πέφτει, τα φώτα στην αυλή αλλά και στον εσωτερικό χώρο του Birdie κάνουν το περιβάλλον ακόμη πιο φιλόξενο, τόσο που ξεχνάς να φύγεις. Τα signature cocktails αλλά και τα mocktails είναι σίγουρα «δυνατά χαρτιά». Με Yasmine, LilaV κι Excellent έχει κάνει πάντα τη σωστή επιλογή και η φήμη για την καλύτερη Paloma της Θεσσαλονίκης αληθεύει. Όσο για τις μουσικές επιλογές, σύγχρονες, cool και ατμοσφαιρικές.

INFO

Γεωργίου
Βαφοπούλου 28,
2314046130

[f Birdie Num Num](#)
[@ birdie_num_num_](#)

SENOL

Ο παράδεισος του κρουασάν

Μοσχοβολάει νοστιμιές αυτή η γειτονιά της Θεσσαλονίκης, εδώ όπου το **Senol** έχει γίνει το απόλυτο σποτ για όσους αγαπούν τα κρουασάν! Γλυκά και αλμυρά, αλλά και φοβερές μπαγκέτες, ολόφρεσκα και τέλεια όλα τους, καθημερινά φτιαγμένα εδώ από τον αρτοποιό και ζαχαροπλάστη Σενόλ και την ομάδα του.

Η διαδικασία στο εργαστήριο μοιάζει με μυσταγωγία: το βούτυρο, τα φύλλα των κρουασάν, πρώτες ύλες κατευθείαν από τη Γαλλία που χρησιμοποιούνται, δημιουργούν ένα αποτέλεσμα που θα σας μείνει αξέχαστο. Να θυμάστε ότι το μενού αλλάζει και αναπτύσσεται συνεχώς,

ανάλογα με την εποχή, αφίνοντας ακόμα και τους θαμώνες του μαγαζιού να αναρωτιούνται τι καινούργιο έχει βγει. Έτσι πάντα θα έχετε και μια ξεχωριστή γεύση να απολαύσετε.

Στις τελευταίες εξαιρετικές προσθήκες, για παράδειγμα, θα βρείτε το Double Baked κρουασάν, σιροπιασμένο με κρέμα αμυγδάλου και πραλίνα, την αξεπέραστη τάρτα κρουασάν αχλαδιού με μαρμελάδα κόκκινων φρούτων, αλλά και τα French toast ή αλλιώς αυγόφρετες κρουασάν, σε διάφορες εκτελέσεις όπως Club Sandwich ή Spicy Cheescake με chorizo και κρέμα τυριού.

Φυσικά τα all time classic όπως το κρουασάν pistachio, τα Supreme και Cubes σε πολλές γεύσεις, αλλά και οι μπαγκέτες Italiano με μορταδέλα, πεκορίνο και P&P με προσούτο, παρμεζάνα είναι οι πυλώνες του μενού και ο λόγος της φήμης του μαγαζιού ότι εδώ θα φάτε αυθεντικά γαλλικά κρουασάν και μπαγκέτες.

Όλες αυτές τις νοστιμιές μπορείτε να τις συνδυάσετε και με καλοφτιαγμένο καφέ, καθημερινά από τις 9 το πρωί έως τις 9 το βράδυ. Μην το χάσετε!

INFO

Παλαιών Πατρών
Γερμανού 23
2310223860

[f senol.croissant](#)
[@ senol.croissant](#)

LEAFS BACK

Η εκπαίδευση αλλάζει. Η τεχνολογία, ειδικά η τεχνητή νοημοσύνη (AI), αναμένεται να φέρει σημαντικές αλλαγές στο μέλλον, όπως για παράδειγμα την εξατομικευμένη μάθηση και τη ρομποτική, μέχρι και το πώς η τεχνολογία φέρνει τη συμπερίληψη στο προσκήνιο. Η Athens Voice μίλησε με ειδικούς για να μάθει περισσότερα.

ΜΙΑ ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤ

Η τεχνητή νοημοσύνη αλλάζει σταδιακά όλη τη δομή της εκπαίδευσης. Οι μαθητές εισέρχονται σταδιακά σε μια νέα πραγματικότητα

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

αίδευση – η μάθηση θα είναι εξατομικευμένη, ο παραδοσιακός ρόλος των δασκάλων αλλάζει,
Ο Γιώργος Σιάτος, ειδικός της Amazon Web Systems για την AI, μας ξεναγεί στο μέλλον.

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

Η τεχνητή νοημοσύνη αναδεικνύεται ως μία από τις πιο ανατρεπτικές τεχνολογίες – η επίδρασή της (και) στην εκπαίδευση είναι αναμφισβήτητη. Η 6η Τεχνολογική Επανάσταση, η οποία καθορίζεται από την εξάπλωση της AI και της αυτοματοποίησης, αναμένεται να μεταμορφώσει τη διαδικασία μάθησης, ανατρέποντας παραδοσιακά εκπαιδευτικά μοντέλα και δημιουργώντας νέες δυνατότητες, συνάμα και σειρά προκλήσεων.

Το θέμα της ομιλίας του Γιώργου Σιάτου σε ημερίδα για την GenAI ήταν: «*Το κύμα της AI: Κατακτώντας την 6η Τεχνολογική Επανάσταση*» κι ένα 24ωρο νωρίτερα συναντηθήκαμε προκειμένου να ρωτήσω τον ειδικό της Amazon Web Systems σε ποιο σημείο αυτού του κύκλου βρισκόμαστε και πώς ήδη επηρεάζεται η «αρχιτεκτονική» της εκπαίδευσης. Πρόκειται για ξενάγηση σε μία εν εξελίξει διαδικασία που έχει μια ιδιαιτερότητα: Δεν δίνει τη δυνατότητα ασφαλούς πρόβλεψης για το πού πάμε, καθώς η διαδικασία έχει δυναμικές που υπερβαίνουν οτιδήποτε γνωρίζαμε έως τώρα.

Με τον κ. Σιάτο η συζήτηση έγινε στα αγγλικά μολονότι τα ελληνικά του είναι αρκετά καλά. Πρόκειται για παιδί μεταναστών, που πριν από αρκετές δεκαετίες άφησαν την ελληνική επαρχία για να αναζητήσουν το όνειρο στην Αυστραλία. Εκεί γεννήθηκε και μεγάλωσε ο Γιώργος Σιάτος. Στη Μελβούρνη σπούδασε πληροφορική, εκεί ήταν η βάση από την οποία ξεκίνησε την επαγγελματική του διαδρομή. Στις αρχές των 90s, νέο παιδί, αποφασίζει να μεταναστεύσει κι ο ίδιος – πάει στην Αγγλία. Εργάζεται στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και κατόπιν στην οργάνωση του NHS, πάντα παίρνοντας τ' απαραίτητα ρίσκα. Δεκαπέντε χρόνια μετά, επιστρέφει στην Αυστραλία, εργάζεται στο πεδίο της φαρμακευτικής, αλλά τελικά οι σειρήνες της ζωής τον καλούν να επιστρέψει στην Αγγλία: εργάζεται στον τραπεζικό τομέα, μα ταυτόχρονα γνωρίζει την Ισπανίδα σύζυγό του και κάνουν οικογένεια. Πριν από μερικά χρόνια μπαίνει (και) στην οικογένεια της Amazon Web System ως σπεσιαλίστας της Τεχνητής Νοημοσύνης (*Global Delivery Advisor, Cloud Transformation και Gen AI Professional*).

Τώρα τον έχω απέναντί μου, βομβαρδίζοντάς τον με ερωτήσεις, σε μια απόπειρα αποκωδικοποίησης του πού βρισκόμαστε και του πού πάμε.

Ο τρόπος της αλληλεπίδρασης

Ο Γιώργος Σιάτος, αφού ανέλυσε επί τροχάδην τα πρώτα πέντε κύματα της Τεχνολογικής Επανάστασης – η αφετηρία τους εντοπίζεται το 1771 με τη Βιομηχανική Επανάσταση –, τόνισε ότι σήμερα «με βάση το βάρος των δεδομένων, της ιστορίας και των οικονομικών κύκλων, φτάνουμε στον κύκλο της Τεχνητής Νοημοσύνης».

Κάθε κύκλος αποτελείται από δύο μέρη: Υπάρχει η περίοδος επέκτασης με τη ροή της δραστηριότητας, οπότε εισρέουν πολλά χρηματοοικονομικά κεφάλαια και ακολουθεί μία περίοδος ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον ίδιο, βρισκόμαστε στην αρχή της 6ης Τεχνολογικής Επανάστασης, με κυρίαρχο στοιχείο την τεχνητή νοημοσύνη (AI). «Μεταξύ των δύο περιόδων, υπάρχει μια μικρή προσαρμογή, μία οικονομική πτώση, το σκάσιμο της φούσκας, όπως θέλετε πείτε το. Αυτός είναι ακριβώς ο τρόπος με τον οποίο γίνονται πάντα. Έτσι, αυτή τη στιγμή βλέπουμε μια ροή δραστηριότητας. Δισεκατομμύρια δολάρια επενδύονται στην έρευνα».

Η πρόοδος σε αυτόν τον τομέα θα οδηγήσει σε μεγάλες αλλαγές τόσο στον τρόπο που αλληλεπιδρούμε με την τεχνολογία όσο και μεταξύ μας. «Στο δεύτερο στάδιο αυτής της επανάστασης, το λειτουργικό κεφάλαιο θα παίξει κεντρικό ρόλο, καθώς οι επενδύσεις θα στραφούν στην ανάπτυξη υποδομών και τη βελτίωση των συστημάτων AI για πρακτική χρήση. Αντί για κερδοσκοπικές επενδύσεις, θα υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση για απόδοση της επένδυσης».

Ο ίδιος προβλέπει ότι στο μέλλον θα αλλάξουν οι τρόποι με τους οποίους χρησιμοποιούμε τα τεχνολογικά εργαλεία, όπως τα πληκτρολόγια και τα ποντίκια, και θα περάσουμε σε διεπαφές βασισμένες στη φωνή και την τεχνητή νοημοσύνη.

Επίσης, οι γλωσσικοί φραγμοί θα μειωθούν καθώς η AI θα προσφέρει αυτόματες μεταφράσεις σε πραγματικό χρόνο, διευκολύνοντας την επικοινωνία μεταξύ διαφορετικών γλωσσών και πολιτισμών. «Βλέπουμε πολλές τεχνολογίες να εφαρμόζονται σε πραγματικό χρόνο σε μεταφράσεις, σε κλήσεις Zoom για παράδειγμα – μπορώ να καλέσω τον φίλο μου στην Μποτσουάνα και να έχω αυτόματα και σωστή μετάφραση. Αν είμαι ιδιοκτήτης επιχείρησης και διευσθύνω ένα τηλεφωνικό κέντρο στην Αμερική έχοντας ένα τμήμα που μιλάει ισπανικά, τώρα μπορώ να εξυπηρετήσω τις Φιλιππίνες ή τη Γερμανία επειδή έχω μετάφραση με τεχνητή νοημοσύνη, και μπορώ να προσφέρω τις ίδιες προσαρμοσμένες υπηρεσίες σε πολλές γλώσσες, οπότε οι γλώσσες θα γίνουν μικρότερο εμπόδιο λόγω της μετάφρασης». Και προσθέτει: «Η AI θα αλλάξει ριζικά τον τρόπο αλληλεπίδρασης μεταξύ ανθρώπων και τεχνολογίας και αυτή η αλλαγή θα αποτελέσει τη βάση της 6ης τεχνολογικής επανάστασης, η οποία αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε στάδιο ταχείας εξέλιξης και εφαρμογής σε πολλαπλούς τομείς».

Η νέα σελίδα της εκπαίδευσης

Πώς (προ)βλέπει να διαμορφώνεται το εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά κι ο ίδιος ο πυρήνας της εκπαίδευσης μέσω της AI;

Ο κ. Σιάτος σημειώνει ότι ένας από τους μεγαλύτερους στόχους των εκπαιδευτικών (το «ιερό δικαίωμα») όπως το χαρακτηρίζει ήταν πάντα η εξατομικευση της μάθησης για κάθε μαθητή, καθώς έχουν διαφορετικά μαθησιακά στυλ, ικανότητες και ρυθμούς. «Στην παραδοσιακή εκπαίδευση, αυτό είναι δύσκολο να επιτευχθεί καθώς ένας δάσκαλος δεν μπορεί να προσαρμόσει το μάθημα ξεχωριστά για κάθε παιδί σε μια τάξη 15 ή 20 ατόμων».

Η τεχνητή νοημοσύνη φέρνει τη δυνατότητα της πραγματικής εξατομικεύσης. «Με εργαλεία που κατανοούν τα μαθησιακά πρότυπα κάθε μαθητή, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσφέρουν προσαρμοσμένο περιεχόμενο που ταιριάζει στον τρόπο με τον οποίο κάθε παιδί μαθαίνει καλύτερα» τονίζει.

Η AI μπορεί να αναλύει τα δεδομένα μάθησης

Ο συνδυασμός της AI με άλλες τεχνολογίες, όπως η εικονική και η επαυξημένη πραγματικότητα, θα προσφέρει πιο διαδραστικά και εξατομικευμένα μαθησιακά περιβάλλοντα. Ωστόσο, η ανάπτυξη αυτή εγείρει σημαντικές ηθικές και κοινωνικές προκλήσεις.

του μαθητή και να προσαρμόζει τις μεθόδους διδασκαλίας ανάλογα. «Για παράδειγμα, κάποιοι μαθητές μπορεί να ανταποκρίνονται καλύτερα στην οπτική μάθηση, άλλοι στους αριθμούς, ενώ άλλοι στις λέξεις. Αυτό το επίπεδο προσαρμογής που προηγουμένως ήταν δύσκολο να επιτευχθεί, γίνεται τώρα εφικτό».

Ρίχνει στην κουβέντα ως καλό παράδειγμα αυτής της προσέγγισης το Duolingo, το οποίο χρησιμοποιεί μικρομάθηση για να εξατομικεύσει την εκπαίδευση με βάση την απόδοση του χρήστη. «Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να προσαρμόζει τις ασκήσεις που παρέχει με βάση τις αδυναμίες του μαθητή, ενισχύοντας έτσι τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση. Με την τεχνητή νοημοσύνη, αυτό μπορεί να γίνει σε μεγαλύτερη κλίμακα και με μεγαλύτερη ακρίβεια» υπογραμμίζει.

Στο μέλλον, η AI μπορεί να μεταμορφώσει την τά-

ξη με διαδραστικά εργαλεία που θα επιτρέπουν την αδιάκοπη εξατομικευση των μαθημάτων, διευκολύνοντας τους δασκάλους και ενισχύοντας την εμπειρία της μάθησης. «Αυτή η αλλαγή μπορεί να οδηγήσει σε πιο αποτελεσματικά μαθησιακά αποτελέσματα και να αντιμετωπίσει τις ατομικές ανάγκες κάθε μαθητή με τρόπους που δεν ήταν εφικτοί στο παρελθόν» συμπληρώνει.

Πώς, όμως, εξατομικεύεται η γνώση μέσα σε μια ομάδα ανθρώπων; Και πώς, εν τέλει, αυτό θα επηρεάσει την κοινωνικοποίηση των παιδιών;

Σε συνεργασία με τον δρ Λοΐζο Σοφό από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου πειραματίζονται σε αυτό το πεδίο, δημιουργώντας ένα AI tutor, το οποίο θα προσαρμόζει την εμπειρία μάθησης με βάση τα δεδομένα του μαθητή, ώστε να εξατομικεύει την εκπαίδευση σε ομαδικά περιβάλλοντα, χρησιμο-

ποιώντας παιχνίδια και άλλες δραστηριότητες για την ενίσχυση της μάθησης.

Η ισορροπία της μάθησης

Πώς πετυχαίνουμε ωστόσο μια ισορροπία μεταξύ εξατομικευμένης μάθησης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης;

Η τεχνολογία μπορεί να εξατομικεύσει τη γνώση, αλλά ο κίνδυνος απομόνωσης και αλλαγής του τρόπου που τα παιδιά κοινωνικοποιούνται και αναπτύσσουν κοινωνικές δεξιότητες είναι πραγματικός. Ο κ. Σιάτος αναφέρει παραδείγματα, όπως αυτό του flipped classroom, όπου οι μαθητές διδάσκονται όσα πρέπει εκτός τάξης και εστιάζουν στη συζήτηση επί αυτών και στην απαραίτητη αλληλεπίδραση στην τάξη. «Αυτό μπορεί να είναι μία λύση. Οι μαθητές χρησιμοποιούν την AI για εξατομικευμένη μάθηση, αλλά το ομαδικό περιβάλλον παραμένει κεντρικός χώρος για την ανταλλαγή ιδεών και την κοινωνικοποίηση». Οι αλλαγές αυτές μπορεί να αργήσουν να φτάσουν στα δημόσια σχολεία, τα ιδιωτικά σχολεία ωστόσο θα μπορούσαν να οδηγήσουν τις εξελίξεις, όπως συμπληρώνει.

Η εισαγωγή της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση φέρνει μεγάλες προκλήσεις και αβεβαιότητες, όχι μόνο για το εκπαιδευτικό σύστημα αλλά και για την ευρύτερη οικονομία. «Αν φανταστούμε έναν κόσμο όπου η μάθηση γίνεται κυρίως σε ατομικό επίπεδο, αυτό θα μπορούσε να αλλάξει ριζικά τον τρόπο που λειτουργούν τα σχολεία, τις ανάγκες σε εκπαιδευτικούς, ακόμα και τις επενδύσεις σε υποδομές» λέει ο κ. Σιάτος.

Η αλλαγή αυτή, εφόσον πραγματοποιηθεί σε μεγάλη κλίμακα, θα επηρεάσει την οικονομία, καθώς θα αλλάξει η ζήτηση για ορισμένους τύπους επαγγελματιών (π.χ. δάσκαλοι), ενώ θα προκύψουν νέες ανάγκες και ευκαιρίες σε τεχνολογικούς και εκπαιδευτικούς τομείς. Είναι πιθανό να δούμε «θύλακες» καινοτομίας σε ορισμένα σχολεία ή περιοχές, αλλά μια συνολική και γρήγορη αλλαγή φαίνεται απίθανη βραχυπρόθεσμα.

Κάποια εξωστρεφή σχολεία και εκπαιδευτικοί οργανισμοί θα πειραματιστούν με νέες τεχνολογίες και εκπαιδευτικά μοντέλα, είναι αβέβαιο όμως πότε κι αν θα υπάρξει ευρεία αποδοχή. «Στα ιδιωτικά σχολεία –λόγω της μεγαλύτερης ευελιξίας στη λήψη αποφάσεων– βλέπουμε ήδη πειραματισμούς, αλλά τα δημόσια σχολεία που επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες και κανονισμούς, μπορεί να είναι πιο διστακτικά».

Οι προκλήσεις της επόμενης ημέρας

Στα επόμενα 5-10 χρόνια, η AI αναμένεται να εξελιχθεί ραγδαία, επηρεάζοντας πολλούς τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. «Τα συστήματα της AI θα γίνουν πιο αυτοδύναμα και έξυπνα, με βελτιώσεις στην αυτόνομη λήψη αποφάσεων και την κατανόηση του φυσικού λόγου».

Ο συνδυασμός της AI με άλλες τεχνολογίες, όπως η εικονική και η επαυξημένη πραγματικότητα, θα προσφέρει πιο διαδραστικά και εξατομικευμένα μαθησιακά περιβάλλοντα. Ωστόσο, η ανάπτυξη αυτή εγείρει σημαντικές ηθικές και κοινωνικές προκλήσεις.

«Η προστασία της ιδιωτικότητας και η διαχείριση των δεδομένων είναι κρίσιμα ζητήματα, καθώς οι συστάσεις για κανονισμούς και προστατευτικά μέτρα αναδύονται. Η κοινωνία θα χρειαστεί να προσαρμοστεί στις αλλαγές που φέρνει η AI στην αγορά εργασίας, η οποία θα μπορούσε να μειώσει ή να δημιουργήσει θέσεις εργασίας, αλλά και τη δημιουργία νέων ευκαιριών. Η πρόκληση θα είναι η ισορροπία μεταξύ της καινοτομίας και της ηθικής χρήσης της AI, με στόχο τη διασφάλιση του κοινού καλού και την αποφυγή νέων ανισοτήτων ή προβλημάτων» υπογραμμίζει ο Γιώργος Σιάτος.

ΑΝΤΙΟ BRAT SUMMER ΚΑΙ WELCOME ΝΕΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

Οδηγίες για νέους φοιτητές και την ένταξή τους στο νέο περιβάλλον

Της ΜΑΡΙΑΣ-ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΑΛΟΥ

Σειρά μετά από ένα brat summer έχει ένας very demure, αλλά και very mindful χειμώνας. Έφτασε, λοιπόν, ο Σεπτέμβριος και κάθε κατεργάρης πάει στον πάγκο του. Και εσύ που είσαι νέος φοιτητής, αυτή τη στιγμή λογικά πακετάρεις τα πράγματά σου – και τα όνειρά σου – για να εγκατασταθείς στη νέα σου πόλη. Μπορεί όλο αυτό το νέο κεφάλαιο κάπως να σε φοβίζει, και λογικό, αλλά trust me... Ξεκινά η ωραιότερη εποχή της ζωής σου και κυρίως η πιο ανέμελη. Γι' αυτό μη χάνεις την ενέργειά σου! Εμείς είμαστε εδώ για να σου δώσουμε κάποια tips ώστε να ενσωματωθείς εύκολα και γρήγορα στο νέο σου περιβάλλον και να είσαι μέσα σε όλα.

1] Επίλεξε ένα σπίτι κοντά στη σχολή ή με καλή συγκοινωνία

Σίγουρα το Νο 1 είναι να βρεις ένα διαμέρισμα που να σε εκπράζει. Να είναι όπως το θες. Ωστόσο φρόντισε να είναι κοντά στη σχολή. Θα γλιτώνεις πολύ χρόνο τον οποίο θα αξιοποιείς σε κάτι άλλο, π.χ. σε ένα νέο χόμπι. Επίσης, έχει στον νου σου ότι πολλοί από τους φίλους που θα κάνεις, λογικά, έχουν και αυτοί το ίδιο κριτήριο στον νου τους, οπότε θα μοιράζεστε όλοι την ίδια γειτονιά. Τα παγκάκια στα κοντινά πάρκα θα «γράφουν» το όνομά σας. Αν ένα σπίτι που να μπορείς να πηγαίνεις με τα πόδια από το πανεπιστήμιο δεν είναι εφικτό σενάριο, τότε φρόντισε η συγκοινωνία να είναι καλή και άμεση. Το να αλλάζεις πολλά λεωφορεία και μετρό, μόνο πονοκέφαλο θα σου δημιουργήσει στο τέλος της ημέρας.

2] Ψάξε τα πιο συμφέροντα σύμβολα για το σπίτι

Σίγουρα ένα νέο ξεκίνημα σε μια άλλη πόλη έρχεται πακέτο με επιπλέον έξοδα – το κακό της υπόθεσης. Ρεύμα, νερό, σταθερό, Internet. Φρόντισε, λοιπόν, να κάνεις μια καλή έρευνα και να επιλέξεις πακέτα που εξυπηρετούν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες σου. Τσέκαρε μία το νέο **ΔΕΗmyHome4Students**, προϊόν ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και φουλ παροχές... αποκλειστικά για φοιτητές – το πολύ καλό της υπόθεσης. Ήξερες ότι σου προσφέρει δωρεάν **GreenPass** για ολόκληρη τη διάρκεια του συμβολαίου (12 μήνες), επιτρέποντάς σου να χρησιμοποιείς ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές; Αν όχι... λογικό, γιατί δεν σου χρειάστηκε το παρελθόν, τώρα όμως το έμαθες! Και το καλύτερο; Μπορείς να κάνεις και οικονομία, αφού με το νέο πακέτο της **ΔΕΗ** οι πρώτες 150 kWh προσφέρονται σε χαμηλή τιμή, ενώ για τους καλοκαιρινούς μήνες δεν χρεώνονται πάγια. Αυτό σημαίνει 3 μήνες δωρεάν! Πάρε ένα καράβι, πήγαινε στο νησί και μη σε νοιάζει τίποτα. Και να θυμάσαι, ένας happy φοιτητής είναι ένας ψαγμένος φοιτητής.

3] Οργάνωση του σπιτιού από το μηδέν

Είναι πολύ σημαντικό να δημιουργήσεις έναν χώρο που είναι οργανωμένος. Έπιπλα, οικιακές συσκευές

–έχεις έως 10% παραπάνω έκπτωση για αγορές από τον **Κωτσόβολο***–, αντικείμενα διακόσμησης και αποθήκευσης. Ξεκινά από το υπνοδωμάτιο και το γραφείο σου. Ενδεχομένως θα είναι οι χώροι που θα περνάς τον περισσότερο χρόνο σου. Επίσης σημαντικό είναι να οργανώσεις την κουζίνα σου. Ως φοιτητής μακριά από την οικογενειακή εστία, πρέπει να μάθεις να μαγειρεύεις. Τα πολύ καλά νέα είναι ότι το πρώτο γέμισμα του ψυγείου είναι δώρο από την **efood***. Ηρθε η ώρα να γίνεις ο σεφ της παρέας!

4] Βρες το καφέ και το μπαρ που σου ταιριάζουν

Για να πούμε ότι έχεις εγκλιματιστεί σε μια πόλη, πρέπει να έχεις περπατήσει τα στενά της. Τι σημαίνει αυτό; Ότι έχεις εξερευνήσει τα καφέ και τα μπαράκια της. Τα πρωινά, έχεις πάρει τον καφέ σου στο χέρι, έχεις φορέσει τα ακουστικά σου, έχεις περπατήσει ή έχεις πάρει τα μέσα για τη σχολή σου. Και τα βράδια, έχεις πιει το τζιν τόνικ σου, έχεις ακούσει τη μουσική σου, έχεις χορέψει, έχεις βαιμπάρει και έχεις φλερτάρει. Τι άλλο να ζητήσεις από μια πόλη; Έναν δωρεάν καφέ κάθε πρώτη του μηνός για να σου πάει καλά. Ε, τώρα το έχεις και αυτό από οποιοδήποτε κατάστημα **Coffee Island***.

5] Βγάλε τον πιο κοινωνικό και αληθινό σου εαυτό

New town, new me! Λένε ότι το πρώτο άτομο που θα γνωρίσεις στη σχολή είναι αυτό που θα σε συνοδεύει σε όλες τις τρέλες. Μπορεί και να ισχύει. Το μόνο σίγουρο είναι ότι στα φοιτητικά χρόνια γνωρίζεις άτομα που θα μείνουν στη ζωή σου. Είναι σημαντικό τις πρώτες ημέρες να πας με καλή διάθεση και όρεξη και να είσαι ορεπ σε νέες γνωριμίες και εμπειρίες. Το πιο σημαντικό όμως είναι να νιώθεις άνετα και να είσαι ο αληθινός σου εαυτός. The town is yours... Τα φιλαράκια σου και εσύ οργώστε την!

6] Μη χάνεις την επαφή με τους δικούς σου

Κάπου εδώ να πούμε ότι ο νέος είναι ωραίος, αλλά ο παλιός είναι αλλιώς. Μπορεί η νέα πόλη να σε συνεπάρει και +1 σε αυτό, όμως μην ξεχνάς και τους δικούς σου πίσω στη γενέτειρα. Μια επιστροφή πού και πού θα σε ανανεώνει και θα σου δίνει δύναμη να συνεχίσεις – και ένα έξτρα χαρτζιλίκι φυσικά. Γνωρίζοντας πόσο σημαντικό είναι το οικογενειακό bonding, η **AEGEAN** χαρίζει 5.000 Miles+Bonus μίλια για εξαργύρωση σε πτήση εντός Ελλάδας*. Φυσικά δεν ισχύει μόνο για το πατρικό σου, αλλά και για οποιαδήποτε άλλον προορισμό. Μπορεί ένα φιλαράκι σου να πέρασε στο Ηράκλειο Κρήτης και να θες να εξερευνήσεις το νησί. Feel free.

Τώρα ξέρεις τι θα σου δώσει την ενέργεια ώστε να είσαι μέσα σ' όλα!

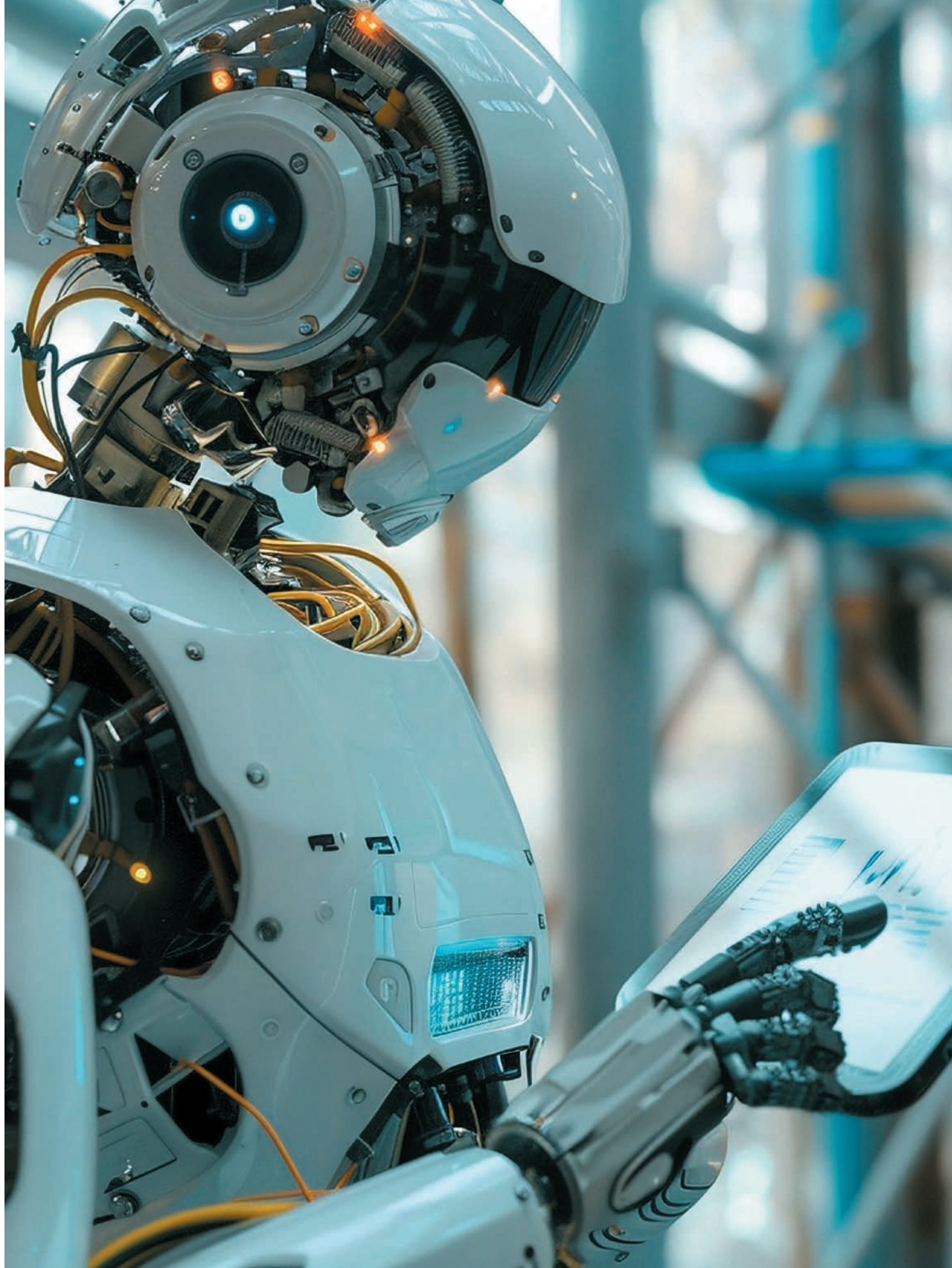
Μοναδικά προνόμια από το νέο πακέτο **ΔΕΗmyHome4Students**, προϊόν ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με πολλές παροχές αποκλειστικά για φοιτητές. Σημειώνεται ότι τα προνόμια θα εμπλουτίζονται με την πάροδο του χρόνου.

Για περισσότερα επισκεφτείτε το dei.gr

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στην Παγκόσμια Ολυμπιάδα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής εδώ και 16 περίπου χρόνια, μετρώντας 9 μετάλλια και 20 διακρίσεις – το 2023 μάλιστα αναδείχθηκε πρώτη στην Ευρώπη και τέταρτη στον κόσμο ανάμεσα σε άλλες 90 χώρες. Όμως τι πραγματικά εννοούμε όταν λέμε ρομπότ και πού θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η ρομποτική στην ελληνική καθημερινότητα; Η ρομποτική θα μπορούσε να αποτελεί μάθημα στο σχολείο; Ο Δρ. Ευάγγελος Παπαδόπουλος, καθηγητής ΕΜΠ, διευθυντής του Εργαστηρίου Αυτομάτου Ελέγχου και επικεφαλής του HERON στο Ινστιτούτο Ρομποτικής του Ερευνητικού Κέντρου Αθηνά, μιλά στην Athens Voice για τη χρήση ρομπότ στην ελληνική παραγωγή, την εκπαίδευση και την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Πρόσφατα δόθηκε στην ερευνητική ομάδα του Ινστιτούτου Ρομποτικής του Ερευνητικού Κέντρου Αθηνά επιχορήγηση άνω των 30 εκατομμυρίων ευρώ για τη δημιουργία του HERON, του πρώτου Κέντρου Αριστείας για τη Ρομποτική στην Ελλάδα. Ποιο είναι το όραμα και ο στόχος του κέντρου Αριστείας; Μια ομάδα διεθνώς αναγνωρισμένων ερευνητών στη ρομποτική και την Τεχνητή Νοημοσύνη προτείναμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με ανταγωνιστική πρόταση, τη δημιουργία του πρώτου Κέντρου Αριστείας στις Τεχνολογίες της Ρομποτικής στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Ελλάδα, με την επωνυμία HERON. Επικεφαλής του HERON είναι οι καθηγητές του ΕΜΠ Πέτρος Μαραγκός και ο υποφαινόμενος, ενώ ο πρόεδρος του Ερευνητικού Κέντρου Αθηνά, καθηγητής ΕΚΠΑ Ιωάννης Εμίρης, θα ενεργεί ως συντονιστής. Το HERON είναι το πρώτο Κέντρο Αριστείας στην Ελλάδα που εστιάζει στη ρομποτική, έναν τομέα που η χώρα μας χρειάζεται επειγόντως. Η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ελλάδα και ιδιωτικές πηγές κατέστησε το όραμα αυτό δυνατό. Στο HERON συμμετέχουν Έλληνες ειδικοί στη ρομποτική πεδίο, υγείας και ασφάλειας, ενώ θα συνεισφέρουν και ερευνητές από την ελληνική διασπορά. Μαζί, θα προσπαθήσουμε

Η ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΑΘΗΜΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ;

Τι πραγματικά εννοούμε όταν λέμε ρομπότ;

Ο Δρ. Ευάγγελος Παπαδόπουλος, καθηγητής ΕΜΠ και επικεφαλής του HERON, εξηγεί

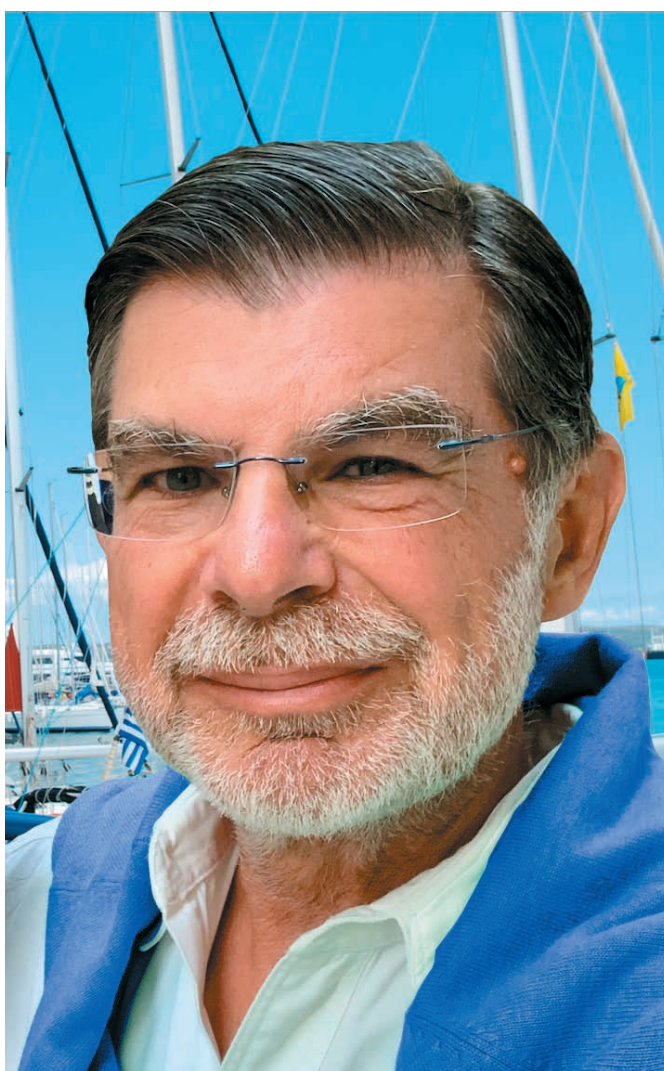
Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

να αναπτύξουμε ρομπότ, συστήματα και ερευνητικά έργα αιχμής που όχι μόνο θα ηγηθούν του πεδίου στην Ελλάδα και παγκοσμίως, αλλά και θα έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία μας, αντιμετωπίζοντας επείγουσες ανάγκες, εκπαιδεύοντας εξαιρετικούς ερευνητές και προκαλώντας την επιστροφή άλλων από το εξωτερικό. Με το Makerspace του, το HERON θα προωθήσει την προσέγγιση του κατασκευαστή, που είναι τόσο απαραίτητη αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, εκπαιδεύοντας φοιτητές και ερευνητές στη δημιουργία, εξερεύνηση και κοινή χρήση εργαλείων υψηλής τεχνολογίας και εργαλείων χειρός. Είμαστε περήφανοι για το HERON και ελπίζουμε ότι θα θέσουμε ένα σημαντικό ορόσημο στις συλλογικές προσπάθειες μεταξύ ακαδημαϊκών, βιομηχανίας και επαγγελματιών που εργάζονται στη ρομποτική στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης, προωθώντας μια σύγχρονη, προηγμένη και χωρίς αποκλεισμούς ελληνική κοινωνία.

Όμως, τι πραγματικά εννοούμε όταν λέμε ρομποτική και ρομπότ; Αρχικά, με τη λέξη ρομπότ εννοούσαμε ογκώδη βιομηχανικά ρομπότ και σε αντιστοιχία ο ορισμός αναφερόταν σε επαναπρογραμματιζόμενους, πολυλειτουργικούς βραχιόνες σχεδιασμένους να φέρουν εξαρτήματα, εργαλεία ή ειδικές διατάξεις και μέσω προγραμματισμένων κινήσεων να εκτελούν διάφορες εργασίες. Πλέον όμως τα ρομπότ έχουν βγει από τα εργαστήρια και βρίσκονται παντού, κινούμενα πολλές φορές δίπλα μας. Άρα ένας καλύτερος ορισμός είναι πλέον ότι ρομποτική είναι το πεδίο που ασχολείται με την έξυπνη σύνδεση (λογισμικό) της αντίληψης (αισθητήρες) με τη δράση (επενέργηση). Αυτά ισχύουν στην πραγματικότητα, διότι στην επιστημονική φαντασία τα ρομπότ έχουν συνήθως ανθρώπινη μορφή και είναι υπέρ-άνθρωπα, άλλοτε καλά και άλλοτε όχι!

Υπάρχει ρομποτική στην Ελλάδα; Σε τι επίπεδα βρίσκεται συγκριτικά με τις άλλες χώρες, αλλά και σε σχέση με 10 χρόνια πριν στη χώρα μας; Στην Ελλάδα υπάρχουν ρομπότ κυρίως στη βιομηχανία, στα πανεπιστήμια, στα ερευνητικά κέντρα και στις ένοπλες δυνάμεις. Αν και δεν υπάρχουν λεπτομερή στοιχεία, η χώρα μας υστερεί σε σχέση με άλλες, εφόσον η οικονομία της έχει κάπως διαφορετικό προσανατολισμό. Όμως αυτό αλλάζει αρκετά γρήγορα. Τριάντα χρόνια πριν, τα ρομπότ ήταν μόνο επιστημονική φαντασία. Δέκα χρόνια πριν, υπήρχαν πολλά, κυρίως βιομηχανικά ρομπότ. Πλέον, με την εξέλιξη του επιπέδου της τεχνολογίας και με την έλευση της Τεχνητής Νοημοσύνης, η κατάσταση αλλάζει ραγδαία.

Η Ελλάδα φτιάχνει ρομπότ; Και αν ναι, η παρουσία τους στην ελληνική βιομηχανία ποιες εφαρμογές αφορά; Διεθνώς, όσον αφορά τα βιομηχανικά ρομπότ, υπάρχουν λίγες και μεγάλες εταιρείες που τα κατασκευάζουν. Υπάρχουν πολλές μικρότερες που ασχολούνται με τα ρομπότ για υπηρεσίες. Στην Ελλάδα, εξειδικευμένες εταιρείες συνήθως προσαρμόζουν ρομπότ εισαγωγής στις παραγωγικές ανάγκες μέσω ανάπτυξης λογισμικού ή προσθήκης ειδικών εξαρτημάτων. Σε πανεπιστημιακά εργαστήρια δίνεται μεγαλύτερη έμφαση σε πρωτότυπα ρομπότ. Στο Εργαστήριο Αυτόματου Ελέγχου του ΕΜΠ έχουν σχεδιαστεί και κατασκευαστεί με επιτυχία πολλά ρομπότ, ξεκινώντας από την ιδέα, μελετώντας την αναμενόμενη συμπεριφορά, προδιαγράφοντας το ρομπότ, αναπτύσσοντας τα μέρη του και

το λογισμικό του και συναρμολογώντας το σε ένα λειτουργικό πρωτότυπο. Έχουν αναπτυχθεί δίποδα, τετράποδα και εξάποδα ρομπότ, ρομποτικά ψάρια, ρομπότ για μελέτη αποστολών σε τροχιά γύρω από τη Γη, μικρο-ρομπότ και πολλά άλλα. Όσο εξελίσσεται το επίπεδο της οικονομίας της χώρας, τόσο θα αυξάνεται ο αριθμός, η ποιότητα και οι δυνατότητες των ρομπότ στην Ελλάδα. Επομένως, το μέλλον είναι ιδιαίτερα θετικό σε όλους τους τομείς που ανέφερα προηγουμένως.

Η ρομποτική θα μπορούσε να εισαχθεί ως μάθημα στο σχολείο; Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα για σχεδόν οτιδήποτε εκτός από τη μηχανική (engineering) και τον σχεδιασμό (design). Τα πλησιέστερα μαθήματα είναι η Φυσική και η Πληροφορική, αλλά και αυτά δεν καλύπτουν τη διαδικασία επίλυσης προβλήματος (problem solving) μέσω σχεδιασμού και κατασκευής κάποιων συσκευής, συστήματος, διαδικασίας κ.λπ. Επίσης, το σχολικό εκπαιδευτικό προσωπικό έχει κυρίως επιστημονική εκπαίδευση και όχι εκπαίδευση μηχανικού. Αυτά δημιουργούν ένα κενό, το οποίο μπορεί να καλύψει ένα μάθημα ρομποτικής, εφόσον σε αυτό σχεδιάζεται και κατασκευάζεται κάτι νέο, που έχει επιπλέον κάποιον συγκεκριμένο σκοπό. Επειδή δε αυτό είναι διασκεδαστικό και κοντά στο παιχνίδι, ένα τέτοιο μάθημα γίνεται ελκυστικό. Οι μαθητές που συμμετέχουν μαθαίνουν να λύνουν προβλήματα, να συνεργάζονται, να βρίσκουν την καλύτερη δυνατή λύση, να μαθαίνουν από τα λάθη τους, να έχουν επιμονή και υπομονή, δηλαδή δεξιότητες και χαρακτηριστικά χρήσιμα στη ζωή. Με άλλα λόγια, ένα μάθημα ρομποτικής το βλέπω χρήσιμο ως όχημα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και όχι για την εκπαίδευση

Ένα μάθημα ρομποτικής το βλέπω χρήσιμο ως όχημα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και όχι για την εκπαίδευση ειδικών στη ρομποτική.

ειδικών στη ρομποτική. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι ένα τέτοιο μάθημα πρέπει να είναι υποχρεωτικό, αφενός διότι δεν υπάρχει το απαιτούμενο προσωπικό, αφετέρου διότι κινδυνεύει να γίνει βαρετό για κάποιους μαθητές. Όσο για την ηλικία, δεν είναι εύκολο να πω, αλλά πάντως θα πρέπει τα παιδιά να είναι τουλάχιστον στο γυμνάσιο και πριν από την πίεση των Πανελλαδικών.

Με ποιον τρόπο η ρομποτική συνδέεται με την Τεχνητή Νοημοσύνη; Εάν η ρομποτική παρέχει την πληροφορία από το περιβάλλον και τους μυς για δράση, η Τεχνητή Νοημοσύνη παρέχει το μυαλό που δίνει σε ένα ρομπότ αντίληψη και την ικανότητα για λήψη αποφάσεων. Αφενός η εξέλιξη της τεχνολογίας (κινητήρες, αισθητήρες, υπολογιστές και μπαταρίες) και αφετέρου η εκθετική πρόοδος της Τεχνητής Νοημοσύνης, καθιστούν τον συνδυασμό ιδιαίτερα υποσχόμενο. Για παράδειγμα, μπορούμε να έχουμε ένα ρομπότ που κρατάει συντροφιά σε μια ηλικιωμένη, ρωτώντας την πώς νιώθει, προτείνοντας δραστηριότητες, υπενθυμίζοντάς της τη θεραπευτική αγωγή της και επικοινωνώντας με τον θεράποντα γιατρό. Ή ένα ρομπότ που συμμετέχει σε επιχείρηση διάσωσης σε βουνό, σαρώνοντας μόνο του μια απόκρημνη πλαγιά ώστε να εντοπίσει ορειβάτες σε κίνδυνο και να ειδοποιήσει τους διασώστες. Ένα σημερινό παράδειγμα είναι ότι σε αρκετά εστιατόρια το φαγητό ήδη σερβίρεται από στόλο αυτόνομων ρομπότ.

Η ρομποτική στην ελληνική καθημερινότητα πού θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί; Όπου και σε άλλες χώρες, δηλαδή, μεταξύ άλλων, στην ασφάλεια και στην άμυνα, στη γεωργία, στη βιομηχανία και την εφοδιαστική (logistics), στα μεταλλεία, σε θαλάσσιες και υποθαλάσσιες εφαρμογές, στον έλεγχο των κατασκευών, στη διασκέδαση και την αναψυχή, στις υπηρεσίες υγείας, σε υπηρεσίες προς ηλικιωμένους, στη γνωστική βοήθεια και στην κοινωνικά υποστηρικτική ρομποτική. Φανταστείτε αυτόνομα εναέρια ρομποτικά συστήματα τύπου drones να επιτηρούν δάση και να ειδοποιούν την πυροσβεστική εγκαίρως, τετράποδα ρομπότ να ελέγχουν αμπελώνες σε απότομες πλαγιές, αυτόνομα τροχοφόρα ρομπότ να μεταφέρουν εμπορεύματα από τα ράφια για αποστολή σε πελάτες, αυτόνομα καταμαράν να χαρτογραφούν τις παραλίες μας, υποβρύχια ρομπότ να αναγνωρίζουν αρχαία ναυάγια, ιπτάμενα ρομποτικά συστήματα να ελέγχουν την ακεραιότητα γεφυρών, ανθρωποειδή ρομπότ να χρησιμοποιούνται σε αναπαράσταση ιστορικών στιγμών, φιλικά ρομπότ να κάνουν παρέα σε ηλικιωμένους και να παρακολουθούν την υγεία τους, ή ρομπότ να συνδιαλέγονται με αυτιστικά παιδιά.

Πόσο θα έχουν εξελιχθεί τα ρομπότ και με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι θα επηρεάζουν τις ζωές μας σε μια δεκαετία; Οι δυνατότητες των ρομπότ θα αυξάνονται συνεχώς. Άλλα θα γίνουν πολύ μικρά, για να κυκλοφορούν μέσα στο σώμα μας, και άλλα θα είναι πολύ μεγάλα, για να χειρίζονται βαριά αντικείμενα. Άλλα θα είναι άκαμπτα, για μεγάλη ακρίβεια, και άλλα μαλακά, για συνεργασία με ανθρώπους. Τα ρομπότ θα μπουν στα σπίτια μας και στο περιβάλλον μας και δεν θα προκαλούν εντύπωση. Η αυτόνομη οδήγηση θα είναι συνηθισμένη, τουλάχιστον για τις μεταφορές και τις μεγάλες αρτηρίες. Πολλά από αυτά υπάρχουν σε αρχική μορφή ακόμη και σήμερα, άρα η πιθανότητα να συμβούν είναι μεγάλη. Και όσο μια εργασία είναι βαρετή, επικίνδυνη ή ακατάλληλη για ανθρώπους, τόσο πιο πιθανό είναι να γίνεται αποκλειστικά από ρομπότ!

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΛΛΑΖΕΙ

Πώς η Τεχνολογία φέρνει τη συμπερίληψη στο προσκήνιο

Της ΑΡΙΑΔΩΝΗΣ ΑΡΓΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ*

Την τελευταία περίοδο, ακούμε συνεχώς για τις αλλαγές που έρχονται στην εκπαίδευση με τη νέα σχολική χρονιά. Από την ψηφιακή πλατφόρμα για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας μέχρι το ψηφιακό φροντιστήριο και τους χιλιάδες διαδραστικούς πίνακες που πρόκειται να εγκατασταθούν, όλα δείχνουν πως το ελληνικό σχολείο κάνει ένα σημαντικό βήμα προς τη σύγχρονη εποχή.

Η τεχνολογία έχει τη δύναμη να μεταμορφώσει την εκπαίδευση και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους νευροδιαφορετικούς μαθητές, εκείνους με διαταραχές όπως ο αυτισμός, η ΔΕΠ-Υ, η δυσλεξία και άλλες μαθησιακές δυσκολίες. Για αυτούς τους μαθητές τα ψηφιακά εργαλεία δεν είναι απλώς μια αναβάθμιση. Είναι μια ευκαιρία να μάθουν με τον τρόπο που ταιριάζει καλύτερα στις ατομικές τους ανάγκες, με τον δικό τους ρυθμό και χωρίς τα εμπόδια που συχνά συναντούν στη συμβατική διδασκαλία.

Στο πλαίσιο των συζητήσεων για τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό των σχολείων, η τεχνολογία πράγματι μπορεί να γίνει το κλειδί για μια πιο συμπεριληπτική εκπαίδευση. Πώς; Παρέχοντας εργαλεία που μπορούν να ενισχύσουν τη μαθησιακή εμπειρία των νευροδιαφορετικών μαθητών, φέρνοντάς τους πιο κοντά σε ένα σχολείο που αγκαλιάζει τις ανάγκες του καθενός.

Από την ένταξη στη συμπερίληψη: Ο δρόμος για μια δίκαιη εκπαίδευση

Στον κλάδο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ο όρος «ένταξη» συναντάται συχνά. Η ένταξη προβλέπει ότι όλοι οι μαθητές, ανεξάρτητα από τις ικανότητές και τις δυσκολίες τους, έχουν ίσες ευκαιρίες για μάθηση και συμμετοχή. Αλλά η ένταξη από μόνη της δεν είναι αρκετή. Για να υπάρξει πραγματική πρόοδος πρέπει να ακολουθήσει η συμπερίληψη. Συμπερίληψη δεν σημαίνει απλώς ότι οι νευροδιαφορετικοί μαθητές μπαίνουν στην ίδια τάξη με τους τυπικά αναπτυσσόμενους συνομηλίκους τους. Σημαίνει ότι οι νευροδιαφορετικοί μαθητές λαμβάνουν τα κατάλληλα εργαλεία και την υποστήριξη που χρειάζονται για να μάθουν αποτελεσματικά και να ανθίσουν γνωστικά, πλάι στους συμμαθητές τους.

Πώς μπορεί να βοηθήσει η τεχνολογία στη συμπερίληψη

Η συμπερίληψη δεν είναι απλώς ένας στόχος, αλλά μια μόνιμη προσέγγιση για να διασφαλισουμε ότι κάθε μαθητής, ανεξάρτητα από τις προκλήσεις του, μπορεί να μάθει, να εξελιχθεί και να πετύχει στο σχολικό περιβάλλον. Η τεχνολογία μπορεί να είναι ο καταλύτης για να επιτευχθεί αυτό, διότι έρχεται να προσφέρει μια πληθώρα εργαλείων που μπορούν να κάνουν τη μάθηση πιο προσβάσιμη και ενδιαφέρουσα για τους νευροδιαφορετικούς μαθητές. Αυτά τα εργαλεία, πέρα από το ότι είναι συχνά πιο ελκυστικά και διασκεδαστικά, μπορούν να προσαρμοστούν στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες. Με αυτόν τον τρόπο βοηθούν τους μαθητές να παραμένουν σε επαφή με το πρόγραμμα σπουδών τους, να επικοινωνούν καλύτερα και να συμμετέχουν ενεργά και ισότιμα στις σχολικές δραστηριότητες. Ας δούμε, λοιπόν, μερικά παραδείγματα που η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ενισχύσει τη συμπεριληπτική εκπαίδευση.

Τι είναι: Η υποστηρικτική τεχνολογία περιλαμβάνει συσκευές ή λογισμικό που βοηθούν τα παιδιά να αντιμετωπίσουν μαθησιακές προκλήσεις.

Παράδειγμα: Εφαρμογές μετατροπής κειμένου σε ομιλία, οι οποίες διαβάζουν το κείμενο δυνατά ή το αντίστροφο, εργαλεία μετατροπής ομιλίας σε κείμενο που επιτρέπουν στα παιδιά να απαγορεύουν τις σκέψεις τους.

Πώς βοηθάει: Αυτά τα εργαλεία διευκολύνουν τους μαθητές με προβλήματα στην ανάγνωση ή τη γραφή, όπως μαθητές με δυσλεξία ή δυσγραφία. Οι συγκεκριμένες εφαρμογές βελτιώνουν την κατανόηση κειμένου και τη συγκέντρωση, εξοικονομούν χρόνο και ενέργεια για τον μαθητή και ενισχύουν την αυτοπεποίθησή του.

Εξατομικευμένες πλατφόρμες μάθησης (Adaptive Learning Platforms)

Τι είναι: Διαδικτυακές πλατφόρμες που προσφέρονται για περαιτέρω εξάσκηση και κατανόηση ενός γνωστικού αντικείμενου προσαρμόζοντας τα μαθήματα με βάση την επίδοση του μαθητή. Ο

μαθητής αλληλεπιδρά με το γνωστικό αντικείμενο και η πλατφόρμα ανεβάζει το επίπεδο δυσκολίας όταν είναι έτοιμος.

Παράδειγμα: Εφαρμογές όπως το DreamBox ή το IXL παρέχουν εξατομικευμένες ασκήσεις που προσαρμόζονται στον ρυθμό κάθε μαθητή.

Πώς βοηθάει: Η εξατομικευμένη μάθηση βοηθά τα παιδιά που δυσκολεύονται σε μια παραδοσιακή τάξη, να μάθουν με τη δική τους ταχύτητα, μειώνοντας την απογοήτευση που μπορεί να αισθάνονται, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους.

Εργαλεία επικοινωνίας

Τι είναι: Τα εργαλεία βοηθούν τους μαθητές που δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν προφορικά.

Παράδειγμα: Εφαρμογές όπως το Proloquo2Go ή το TouchChat χρησιμοποιούν εικόνες και σύμβολα για να βοηθήσουν τους μαθητές με προβλήματα ομιλίας να επικοινωνήσουν τις σκέψεις και τις ανάγκες τους.

Πώς βοηθάει: Επιτρέπουν στους μαθητές να επιλέγουν εικόνες και λέξεις για να συνθέσουν προτάσεις, οι οποίες στη συνέχεια προφέρονται μέσω της εφαρμογής. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές αποκτούν φωνή, επιτρέποντάς τους να αλληλεπιδρούν πιο εύκολα με τους δασκάλους και τους συμμαθητές τους.

Εκπαιδευτικά παιχνίδια (Game-based Learning)

Τι είναι: Τα εκπαιδευτικά παιχνίδια είναι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που έχουν τη μορφή παιχνιδιού όπως escape rooms, παιχνίδια μνήμης (memory games), ψηφιακά επιτραπέζια (digital board games) κ.ά.

Παράδειγμα: Εφαρμογές όπως το Kahoot! και Genially επιτρέπουν τη δημιουργία εκπαιδευτικών παιχνιδιών σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα προσαρμοσμένα στο επίπεδο που επιθυμεί ο εκπαιδευτικός. Μετατρέπουν τη μάθηση σε παιχνίδι, βοηθώντας τα παιδιά να εξασκήσουν τις δεξιότητές τους με διασκεδαστικό τρόπο.

Πώς βοηθάει: Τα παιχνίδια ενισχύουν το κίνητρο και τη συγκέντρωση των μαθητών, διευκολύνοντάς τους να αποκτήσουν νέες δεξιότητες χωρίς να αισθάνονται ότι εργάζονται.

Εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα (Virtual and Augmented Reality)

Τι είναι: Το VR και το AR μπορούν να δημιουργήσουν συναρπαστικές εμπειρίες στη μάθηση, όπως την εξερεύνηση ενός εικονικού κόσμου ή τη θέαση τρισδιάστατων εικόνων όσων μαθαίνουν.

Παράδειγμα: Προγράμματα όπως το ClassVR επιτρέπουν στα παιδιά να κάνουν εικονικές εκδρομές ή να εξασκούν κοινωνικές δεξιότητες σε ελεγχόμενο περιβάλλον.

Πώς βοηθάει: Αυτά τα εργαλεία κάνουν τη μάθη-

ση πιο πρακτική και μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά να κατανοήσουν περίπλοκες ιδέες με έναν βιωματικό τρόπο.

Η τεχνολογία στην εκπαίδευση δεν είναι χωρίς προκλήσεις

Η τεχνολογία φέρνει επανάσταση στην εκπαίδευση, αλλά δεν είναι πανακεία. Υπάρχουν προκλήσεις που πρέπει να ξεπεραστούν. Αρχικά, δεν έχουν όλα τα σχολεία πρόσβαση στις τελευταίες τεχνολογικές καινοτομίες και δεν είναι όλοι οι εκπαιδευτικοί πλήρως καταρτισμένοι για να αξιοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες. Επιπλέον, αυτό που λειτουργεί τέλεια για ένα παιδί μπορεί να μην είναι κατάλληλο για ένα άλλο. Δεν πρέπει να ξεχνάμε και το ζήτημα της ασφάλειας. Σε έναν κόσμο που οι εφαρμογές και οι πλατφόρμες συλλέγουν δεδομένα, οι γονείς και τα σχολεία πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται πρέπει να είναι ασφαλής και να προστατεύει την ιδιωτικότητα των μαθητών.

Το μέλλον της εκπαίδευσης: Τεχνολογία και προσωπική μάθηση

Καθώς η τεχνολογία συνεχίζει να εξελίσσεται, ο ρόλος της στην εκπαίδευση θα γίνεται όλο και πιο σημαντικός. Τα μελλοντικά εργαλεία, ενισχυμένα με τεχνητή νοημοσύνη, θα μπορούν να προσαρμόζονται στα μαθήματα στις ανάγκες κάθε μαθητή, βοηθώντας τον να μαθαίνει με τον πιο αποδοτικό τρόπο. Ωστόσο, όσο και αν εξελιχθεί η τεχνολογία δεν μπορεί να αντικαταστήσει την πραγματική διδασκαλία και την ανθρώπινη αλληλεπίδραση που προσφέρει ο εκπαιδευτικός. Η τεχνολογία μπορεί να συμβάλει ως ένα πολύτιμο εργαλείο που θα χρησιμοποιήσει ο εκάστοτε εκπαιδευτικός για να αναδείξει το καλύτερο στους μαθητές του. Η τεχνολογία, λοιπόν, μπορεί να φέρει καινοτομίες στην εκπαίδευση πάντα στο πλευρό του εκπαιδευτικού και όχι στη θέση του.

Σύνοψη Η χρήση τεχνολογίας ανοίγει νέες πόρτες για τους μαθητές με νευροδιαφορετικότητες, κάνοντας την εκπαίδευση πιο συμπεριληπτική από ποτέ. Με εργαλεία που προσαρμόζονται σε διάφορους τρόπους μάθησης, διασφαλίζεται ότι κάθε παιδί έχει την ευκαιρία να επιτύχει. Το μυστικό για γονείς, εκπαιδευτικούς και σχολεία είναι να βρουν τα κατάλληλα εργαλεία και να τα χρησιμοποιήσουν με τρόπο ώστε να καλύπτουν τις μοναδικές ανάγκες κάθε μαθητή. Με τη σωστή χρήση της τεχνολογίας μπορούμε να δημιουργήσουμε αίσθητους διδασκαλίας όπου όλα τα παιδιά μπορούν να αναπτυχθούν και να ευδοκιμήσουν, ανεξάρτητα από τη διαφορετικότητά τους.

*Η Αριάννη Αργατζοπούλου είναι υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, απόφοιτος του τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και του τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εργαστεί ως δημοσιογράφος και εκπαιδευτικός.

CONVERSE ➔

CONVERSE.GR

#ΚΙΠΑCΙΑΟ

Η @marina_satti επιλέγει Converse

TO SUCCESS STORY ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

ίγο πριν μεταβούν στην Αρχαία Ολυμπία προκειμένου να λάβουν μέρος στον διεθνή τελικό

της Οικονομικής Ολυμπιάδας, πέντε αγόρια –που μόλις έχουν τελειώσει το λύκειο– πήγαν για ένα διήμερο προετοιμασίας στην Κέρκυρα. Πρώτες ημέρες του Σεπτεμβρίου, ο καιρός παρήμενε ζεστός, το τοπίο ανείπωτης ομορφιάς κι όμως δεν ήταν ώρα για διακοπές.

Με τη συνδρομή του καθηγητή Άρη Νότη και του εκτελεστικού διευθυντή του ΚΕΦΙΜ Νίκου Ρώμπαπα, οι νέοι –που είχαν μοιραστεί τα βασικά θέματα– έκαναν παρουσιάσεις και επί της ουσίας προπόνησαν ο ένας τον άλλον για τον μεγάλο αγώνα. Μπορεί η συμμετοχή να είναι ατομική, ταυτόχρονα ωστόσο επικρατούσε η λογική της ομάδας: αδιάκοπη αλληλεπίδραση, ερωταπαντήσεις, γνώση.

Μία εβδομάδα μετά, τρεις από τους συμμετέχοντες της ελληνικής ομάδας κάθονται γύρω από ένα τραπέζι και τους ρωτάω για την εμπειρία τους και κυρίως για το πώς κατάφεραν να υπερβούν τις δυσκολίες του σχολείου και των Πανελληνίων. Πώς κατάφεραν να αφιερώσουν παράλληλα χρόνο στην (προσωπική) μελέτη της οικονομικής επιστήμης, σε σημείο ώστε να είναι έτοιμοι να διαγωνιστούν σε κάτι τόσο απαιτητικό, έχοντας απέναντί τους αντιπάλους από 18 άλλες χώρες.

Μιλώντας μαζί τους διαπιστώνεις ότι δεν πρόκειται για «παιδιά θαύματα», αλλά για σοβαρούς τύπους που διατηρώντας ακέραιη τη νεανική τους φύση, επέδειξαν ωριμότητα, κεντράροντας το βλέμμα τους (και) στο μέλλον. Δεν είναι τυχαίο ότι στις Πανελλήνιες και οι τρεις κατάφεραν να περάσουν στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο με την πρώτη. Ούτε είναι τυχαίο το γεγονός ότι διέπρεψαν στον Διεθνή Τελικό της Οικονομικής Ολυμπιάδας, φέρνοντας την ελληνική ομάδα στη 2η θέση. Και οι δύο περιπτώσεις ήταν αποτέλεσμα σοβαρής προετοιμασίας. Αυτό τα λέει όλα...

«Ήταν μία πολύ ωραία εμπειρία, το επίπεδο ήταν υψηλό κι όλο αυτό μας έδινε παραπάνω κίνητρο», λέει ο Άγγελος Δεμπόνος, ο οποίος είχε λάβει μέρος και πέρυσι (βγήκε 4ος), ενώ φέτος πήρε την 8η θέση (στην εγχώρια οικονομική Ολυμπιάδα είχε πάρει την 1η θέση). Εκτιμά ότι ο φετινός διαγωνισμός είχε μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας, ο τόνος της φωνής του ωστόσο παραμένει ευχάριστος υπογραμμίζοντας ότι όλοι τους είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν ανθρώπους από άλλες χώρες, να αλληλεπιδράσουν, να αντλήσουν γνώσεις και εμπειρίες.

Ο Άγγελος είναι από την Αθήνα και τελείωσε ιδιωτικό σχολείο, πλην όμως το μεγαλύτερο μέρος των θεμάτων στα οποία εξετάστηκε δεν υπήρχε ούτε για δείγμα στη σχολική ύλη. Όλα ανήκαν στη σφαίρα της προσωπικής του προσπάθειας, με τη μικρή ενίσχυση ενός καθηγητή, ο οποίος τον προπονούσε έχοντας την ίδια αγάπη για την επιστήμη των οικονομικών. Στο ερώτημα πώς προετοιμάστηκε, απαντά: «Μελετούσα κλασικά εγχειρίδια οικονομικής θεωρίας, παρακολουθούσα βίντεο οι-

Άγγελος Δεμπόνος, Γιάννης Ναβροζίδης, Χρήστος Λούκας

κονομικών, αλλά κυρίως ήταν η επικαιρότητα που με βοήθησε να μπορώ να κατανοήσω στην πράξη τη θεωρία».

Έχοντας τελειώσει το Λύκειο της Μαγούλας, ο Χρήστος Λούκας έχει κάθε λόγο να χαμογελά για την 3η θέση που έλαβε στη Διεθνή Ολυμπιάδα. Τον ενθουσίασε το γεγονός ότι γνώρισε νέους ανθρώπους από όλο τον κόσμο, τονίζοντας παράλληλα την αξία της ανταγωνιστικής αυτής εμπειρίας, σε συνδυασμό με το μαθησιακό της ενδιαφέρον – κάτι που ουδόλως βίωσε σε αυτόν τον βαθμό στο σχολείο. Τις γνώσεις του γύρω από τα οικονομικά τις διέυρνε διαβάζοντας εξωσχολικά βιβλία. «Πάρα πολλά εγχειρίδια οικονομικών. Όλα έγιναν με προσωπική μελέτη, δεν είχα κάποιον καθηγητή».

Ο Γιάννης Ναβροζίδης, που τελείωσε το ΓΕΛ Αιγάλεω, είναι ο πιο συνεσταλμένος της παρέας. Σημειώνει πόσο διαφορετική ήταν η Οικονομική Ολυμπιάδα από τις Πανελλήνιες Εξετάσεις και εκφράζει την ικανοποίησή του για το ότι γνώρισε συνομήλικούς του από άλλες χώρες. Παραδέχεται ότι οι γνώσεις του γύρω από τα οικονομικά δεν είναι πλούσιες κι ότι μόλις το τελευταίο διάστημα άρχισε εντατική προετοιμασία, αξιοποιώντας σειρά πηγών, όπως κάποια εξειδικευμένα βίντεο στο YouTube, ακόμα και ερωτήσεις στο ChatGPT. Προετοιμάστηκε απολύτως μόνος του, με τη μικρή βοήθεια μιας καθηγήτριάς του που του έδινε ύλη και ερωτήσεις.

Παρατηρώ ότι η ομάδα που έλαβε μέρος στον τελικό της Αρχαίας Ολυμπίας είχε μόνο αγόρια (πέντε μαθητές). Ο Νίκος Ρώμπαπας απαντά ότι στον εθνικό διαγωνισμό, απ' όπου οι πέντε πρώτοι οδηγούνται στον διεθνή τελικό, η συμμετοχή είναι 52% αγόρια και 48% κορίτσια. Τον περασμένο Ιούνιο, οπότε και διεξήχθη ο εγχώριος τελικός, συμμετείχαν 3.672 παιδιά από 208 λύκεια όλης της χώρας.

«Είναι μεγάλη η χαρά μας να έχουμε τέτοια παιδιά για τον διαγωνισμό. Δουλεύουν συστηματικά και κυρίως μόνοι τους. Το διάβασμα που έχουν ρίξει, το έχουν κάνει μόνοι τους. Είναι εργατικοί και καλά παιδιά», λέει ο κ. Ρώμπαπας πλέκοντας το εγκώμιο της ομάδας.

Ο ίδιος υπογραμμίζει ότι τα πέντε αγόρια εί-

χαν προσωπικό κίνητρο και εν τέλει μόνοι τους έφτασαν στην επιτυχία. Τα οικονομικά που διδάχθηκαν στο σχολείο δεν έχουν την επάρκεια και το βάθος που απαιτείται για να λάβουν μέρος και να διαπρέψουν σε έναν διεθνή διαγωνισμό.

Επιμύθιο: Αφιέρωσαν προσωπικό χρόνο στη μελέτη, εμπλούτισαν τις γνώσεις τους, τόλμησαν και πέτυχαν. Το less και success story στο περιθώριο μιας κοπιώδους και ψυχοφθόρας διαδικασίας, όπως είναι οι Πανελλήνιες Εξετάσεις.

Πριν κλείσουμε τη συζήτηση, ρωτάω κάτι κλισέ: Ποια είναι τα σχέδιά σας για το μέλλον; Απέναντί μου έχω 18χρονους, που τώρα αρχίζει η ακαδημαϊκή τους διαδρομή – δεν έχουν καν εγγραφεί στο ΟΠΑ (την παλαιότερη ΑΣΟΕΕ), άρα η προτεραιότητά τους είναι να σπουδάσουν Οικονομικά και το μέλλον είναι μπροστά τους.

Η παρουσία της ελληνικής ομάδας

Οι Έλληνες μαθητές διέπρεψαν στον Διεθνή Τελικό της Οικονομικής Ολυμπιάδας 2024, που διεξήχθη στις εγκαταστάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας (ΔΟΑ) στην Αρχαία Ολυμπία, φέρνοντας την Ελλάδα στη 2η θέση σε συνολικές διακρίσεις.

Ανάμεσα σε 85 συμμετέχοντες από 18 χώρες –που ξεχώρισαν από τους συνολικά 97.000 μαθητές και μαθήτριες οι οποίοι συμμετείχαν στους εθνικούς γύρους– από την ελληνική αποστολή διακρίθηκαν οι Χρήστος Λούκας (3ος), Άγγελος Δεμπόνος (8ος), Αλέξανδρος Χατζόπουλος (11ος), Χριστόφορος Αηδονάς (13ος) και Γιάννης Ναβροζίδης (36ος).

Η Οικονομική Ολυμπιάδα διοργανώνεται στην Ελλάδα από το ΚΕΦΙΜ σε συνεργασία με το Τσεχικό Ινστιτούτο Οικονομικής Εκπαίδευσης (INEV) και συνεχίζει να αποτελεί την κύρια πλατφόρμα για την προώθηση του οικονομικού εγγραμματισμού μεταξύ των μαθητών λυκείου.

Η εκδήλωση του τελικού ξεκίνησε με μια εισαγωγή στην ιστορία των ολυμπιακών αξιών και της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας από τον Διονύση Γάγγα, ανώτερο σύμβουλο του προέδρου της ΔΟΑ, ενώ ακολούθησε ομιλία του αναπληρωτή υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Χρήστου Δήμα.

Την κεντρική ομιλία της εκδήλωσης απύθυνε ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, ο οποίος τόνισε τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζει ο οικονομικός εγγραμματισμός στην κοινωνία, δηλώνοντας πως «η οικονομική εκπαίδευση μπορεί να προστατεύσει από τον λαϊκισμό».

Κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Τελικού η Μιράντα Ξαφά, πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΔΝΤ και μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Οικονομικής Ολυμπιάδας και του ΚΕΦΙΜ, μαζί με τον Πύργο Καραγεώργο, επικεφαλής του Γραφείου Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα της Freedom Finance Europe, πραγματοποίησαν συνεδρίες «Meet a Mentor» όπου οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν μαζί τους και να ενημερωθούν για τη λειτουργία του ΔΝΤ και του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Τι είναι η Οικονομική Ολυμπιάδα

Η Οικονομική Ολυμπιάδα είναι ένας διεθνής διαγωνισμός οικονομικών γνώσεων που απευθύνεται σε μαθητές λυκείων της Ελλάδας και του εξωτερικού και φιλοδοξεί να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των γνώσεων των μαθητών και των μαθητριών στο πεδίο των οικονομικών.

Οι Έλληνες μαθητές διέπρεψαν στον Διεθνή Τελικό της Οικονομικής Ολυμπιάδας 2024, που διεξήχθη στις εγκαταστάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας (ΔΟΑ) στην Αρχαία Ολυμπία, φέρνοντας την Ελλάδα στη 2η θέση σε συνολικές διακρίσεις.

ΜΕ ΣΧΟΛΙΚΑ 'Η ΑΝΕΥ

της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Η καλή ξύστρα, η βαρελάκι-κουτάκι, αυτή που μαζεύει τα ξύσματα και δεν τα σκορπίζει στο θρανίο, υπήρξε μεγάλη εφεύρεση που στην Ελλάδα έφτασε προς το τέλος της δεκαετίας του '90. Ως τότε, η καλή καλή ξύστρα ήταν η μεταλλική, βαριά, ασημιά, με καπάκι και ανταλλακτικά, αλλά χωρίς κουτάκι. Το παιδί έπρεπε να μαζεύει τα ξύσματα στο καπάκι και να τα πετάει στα σκουπίδια, κάτι που κανένα τους δεν έκανε, ποτέ των ποτών: τα πέταγε στο πάτωμα ή στη σχολική τσάντα. Η οποία έπαιρνε δρόμο στο τέλος της χρονιάς επειδή διαλυόταν κι είχε ένα στρώμα ξύσματα στον πάτο της, αλλά αυτό είναι άλλο ζήτημα.

Με τρία παιδιά στο ενεργητικό μου, ΚΙ ΑΝ έχω αγοράσει ξύστρες. Μαζί με μολύβια, στιλό, μπικ, μαρκαδόρους,μπογιές, κόλλες, τετράδια, μπλοκ, χαρτιά οντουλέ και σαγρά και αστινέ, κασετίνες, φακέλους, μπάνιτερ, χαρτόνια, σβηστήρες, διαβήτες, χάρακες, μοιρογνωμόνια και όλα τα σχετικά με τη σχολική τσάντα. Την όλη ιστορία «ψωνίζουμε σχολικά», την έκανα κάθε χρόνο με συγκατημένο ενθουσιασμό, για να μην με παίρνουνε πρέφα τα παιδιά μου και για να συντονίζομαι με τις άλλες μαμάδες που ήταν αγχωμένες φρικτά, ή με τους μπαμπάδες που ήταν ανυπόμονοι και τσαντίλες. Ο μέσος ενήλικας δεν παθαίνει ντελίριο (όπως παθαίνω εγώ) σε κατάσταση με σχολικά, έχει δουλειές, πιέσεις, τηλεφωνήματα, δεν έχει καμιά διάθεση να ψάχνει ανάμεσα στις ξύστρες να βρει την ιδανική, και σκασίλα του. Δεν ενδι-

αφέρεται για τις κασετίνες, όλες ίδιες του/της φαίνονται.

Οι κασετίνες είναι άλλο λαμπερό κεφάλαιο, από την ώρα που μπήκε η Ντίσνεϊ ή/και η Πιξάρ στο παιχνίδι, οι κασετίνες έπαψαν να είναι διχρωμες ή τριχρωμες κι έγιναν μίνι διαφημιστικά πάνελ της εκάστοτε ταινίας σουξέ. Έχουμε πάρει κασετίνα Αλαντίν, Σταρ Γουορς, τον Βασιλιά των Λιονταριών, Πινκ Πάνθερ, Μίνιόνς, Σπáιντερμαν, Σούπερμαν, Ντόρα η Εξερευνήτρια, Φρόζεν κι εκατό άλλες που δεν τις θυμάμαι. Από τα 90s μέχρι πριν τέσσερα-πέντε χρόνια ενισχύαμε το Χόλυγουντ ή ίσως κάποιες θολές βιοτεχνίες σε ταλαιπωρημένες χώρες με φρικτές εργασιακές νομοθεσίες. Περάσαμε από την απλή κασετίνα, την άδεια, αυτήν που αγοράζες τα απαραίτητα (μπογιές, ξύστρα, σβηστήρα, μολύβια κ.λπ.) για να την γεμίσεις, στην σουπερ ενισχυμένη, την προ-γεμισμένη, που είχε τα πάντα μέσα, μέχρι και μαρκαδόρους υπογράμμισης. Μετά το γυμνάσιο, οι προ-γεμισμένες κασετίνες θεωρήθηκαν μπασκλασαρίες και πήγαμε στις άδειες αλλά ημι-φιρμάτες, αυτές που υποστηρίζουν π.χ. κάποιοι τράπερς, ράπερς, αθλητές και άλλοι διάσημοι σταρς τους οποίους δεν έμαθα ποτέ. Ούτε καμιά άλλη μαμά τούς έμαθε, δεν της φτάνει ο πόνος της που μετράει τάλιρα και αναρωτιέται πώς άραγε θα κουβαλήσει όλην αυτήν την πραγματεία μέχρι το σπίτι της.

Το κεφάλαιο «σχολική τσάντα», από το γυμνάσιο και μετά, φεύγει από τα χέρια της μαμάς και πάει στο παιδιού που πια θέλει συγκεκριμένα πράγματα, όχι βλακείες. Είναι μπλαζέ το σύνομα πρώην παιδί, τελευταία στιγμή παραγγέλνει κάτι που έχουν ΟΛΟΙ οι

συμμαθητές του και ξεμπερδεύει. Ναι, από το γυμνάσιο και μετά η συμμετοχή των γονιών στα σχολικά είναι μόνο οικονομική – το παιδί ξέρει ακριβώς τι θέλει, ή μάλλον, δεν έχει ιδέα τι σκοτά θέλει, ή μάλλον, δεν έχει ιδέα τι σκοτά παραδεχτεί, ούτε να το δείξει, θα ψάξει και θα βολευτεί, οκέι; Ας μην το κάνουμε θέμα. Σχολικά είναι, βαριέσαι (ως παιδί γυμνασίου), ας σε αφήσουν ήσυχο εσένα το παιδί γυμνασίου, θα φας άλλη μια χρονιά στη μάπα και δεν έχεις καμιά όρεξη να σχολοίσεις με μολύβια και άλλες μπουφδες την ώρα που τρέχουν καλπάζοντας τα σοβαρότερα θέματα, δηλαδή τα γκομενικά σου... Βουρλίζεσαι, τέλος πάντων, ως μαμά ή μπαμπάς, για πολλά χρόνια κάθε Σεπτέμβρη συνοδεύοντας το παιδί σου σε κατάσταση με σχολικά είδη, διαλέγοντας, μετρώντας, ιδρώνοντας και κουβαλώντας. Λες «πωπωω, έχω και τα σχολικά τώρα, δεν μου φτάνανε όλα τα άλλα!» και ζαλώνεσαι ανθεκτικές σακούλες, γιατί την ξέρεις τη δουλειά, η πραγματεία θα είναι μπόλικη, κι ας μείνει αχρησιμοποίητη η μισή ως το τέλος της σχολικής χρονιάς.

Κι έπειτα, μια μέρα εντελώς ξαφνικά, τα παιδιά σου είναι μεγάλα πια, το θέμα «σχολικά» δεν υπάρχει, όπου να 'ναι δεν θα υπάρχει και το θέμα «παιδιά» όπως το ήξερες. Θα μεταλλαχτεί σε άλλο θέμα – κάποιοι ενήλικες με τους οποίους έχεις ή δεν έχεις κάτι να πεις. Κάποια άτομα με τα οποία σε συνδέουν δυνατά αισθήματα, εκτός από κοινή ζωή, αναμνήσεις κ.λπ. Σε συνδέει μεγάλη, τεράστια αγάπη με αυτά τα μεγάλα, αγαπσιάρικα άτομα που ήταν κάποτε τα μικρά παιδάκια σου, αλλά δεν είναι πια. Σε συνδέουν χιλιάδες πράγματα. Αλλά όχι, δυστυχώς, τα σχολικά είδη.

Τετράδια, μολύβια και μπικ, αυτοκόλλητα, ετικέτες και κασετίνες – η προμήθεια «σχολικών» είναι η ετήσια αγγαρεία του Σεπτέμβρη για κάθε γονιό. Μέχρι που δεν είναι πια.

Στηρίζουμε το χαμόγελο του παιδιού.

Με κάθε αγορά παιδικών παπουτσιών προσφέρουμε μέρος των εσόδων στον Οργανισμό.

New Balance Stores

- **THE MALL ATHENS** - ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 35 ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210-6300177
- **ΓΛΥΦΑΔΑ** - ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΜΕΤΑΞΑ 25, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210-8980241
- **ΑΤΤΙΚΑ CITY LINK** - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 9, ΑΘΗΝΑ, 105 64
ΤΗΛ: 211-1802763
- **ΝΟΤΟΣ** - ΣΤΑΔΙΟΥ & ΑΙΟΛΟΥ
ΤΗΛ: 210-3311894
- **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ** - ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 52
ΤΗΛ: 2310-286619
- **MEDITERRANEAN COSMOS** - 110 ΧΛΜ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ, Α/Δ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ν. ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ
ΤΗΛ: 2310 478782
- **ΚΥΠΡΟΣ** - ΛΕΜΕΣΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΙΙ 202
ΤΗΛ: 00357-25363136

New Balance Outlet Stores

- **DESIGNER OUTLET ATHENS** - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ, ΓΙΑΛΟΥ, ΣΠΑΤΑ
ΤΗΛ: 210 6638241
- **FACTORY OUTLET** - ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΠΑΙΑΝΙΑ - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210-3541221
- **FACTORY OUTLET** - ΠΕΙΡΑΙΩΣ 76 ΝΕΟ ΦΑΛΗΡΟ - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210 4834203
- **MEGA OUTLET** - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 43
ΤΗΛ: 2310-473803

E-shop: www.newbalance.gr

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

www.gnomonas.gr

ΓΝΩΜΟΝΑΣ

ΠΑΤΡΑ:
Κύπρου 44
Τηλ.: 2610 439393
ΑΘΗΝΑ:
Τηλ.: 211 0114852
ΙΩΑΝΝΙΝΑ:
Τηλ.: 26512 34511

email: info@gnomonas.gr

web : www.gnomonas.gr

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

BACK 2 SCHOOL

Σεπτέμβριος, ο μήνας της επιστροφής στο σχολείο. Αλλά και μια ευκαιρία για μικρούς και μεγάλους να υλοποιήσουν τα σχέδια του καλοκαιριού: να μάθουν από την αρχή μια ξένη γλώσσα ή να τελειοποιήσουν αυτήν που ήδη γνωρίζουν, να ασχοληθούν με τη μουσική, να αφοσιωθούν στις σπουδές ή στα μαθήματά τους. Στο αφιέρωμα που ακολουθεί θα βρείτε προτάσεις και επιλογές που σίγουρα θα καλύψουν τις ανάγκες σας.

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

ΩΔΕΙΟ # ΡΥΘΜΟΙ

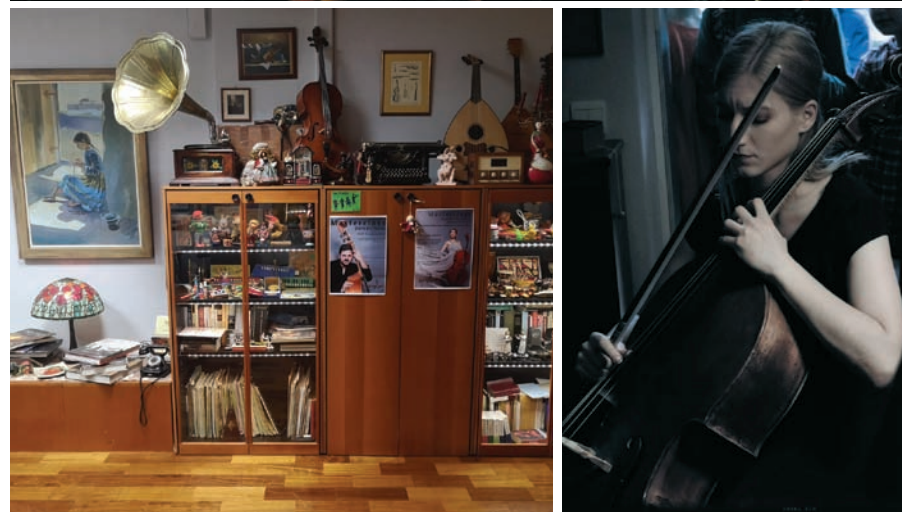
*Ένα σχολείο μουσικής γεμάτο δημιουργία,
αγάπη και χαρά*

Ο Σεπτέμβρης έφτασε κι όπως κάθε χρόνο το **Ωδείο Ρυθμοί** άνοιξε διάπλατα τις πόρτες του για να υποδεχθεί τους μικρούς και μεγάλους μαθητές που θέλουν να γνωρίσουν τον κόσμο της μουσικής, να εκφραστούν ελεύθερα και να συμμετέχουν σε ένα υπέροχο ταξίδι γνώσης και χαράς. Πρόκειται για ένα ξεχωριστό σχολείο μουσικής στα Βριλήσσια, που δημιουργήθηκε με αγάπη για τη μουσική και την ιδέα ότι η τέχνη και η μουσική αφορούν όλα τα παιδιά. Αυτός είναι κι ο λόγος που στον φιλόξενο χώρο του λειτουργούν πολλά τμήματα που απευθύνονται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες.

Στα πιστοποιημένα τμήματα Προπαιδείας, κατάλληλα για προσχολική ηλικία έως Α' Δημοτικού, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τη μουσική μέσα από το παιχνίδι, αναπτύσσοντας τη φαντασία τους, αποκτώ-

ντας γνώσεις και μαθαίνοντας να συνεργάζονται αποτελεσματικά στο πλαίσιο της ομάδας με υλικό της ελληνικής παράδοσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα καινοτόμα τμήματα Παιδικής Χορωδίας και Μιούζικαλ υπό τη διεύθυνση του Δημήτρη Μπουζάνη, στα οποία διδάσκεται τραγούδι και παράλληλα καλλιεργούνται δεξιότητες υποκριτικής και αυτοσχεδιασμού. Πολύ συχνά, μικροί και μεγάλοι μαθητές των τάξεων των ατομικών οργάνων παίρνουν μέρος σε διαγωνισμούς και βραβεύονται. Λειτουργούν ακόμα τμήματα Μουσικής Δωματίου, σύνολα εγχόρδων και σύνολα πνευστών, στα οποία τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν και να βελτιώσουν τη μουσική τους αντίληψη, ανακαλύπτοντας τη μοναδική ευχαρίστηση που προσφέρει η επικοινωνία μέσω της μουσικής.

Λ. Πεντέλης 14, Βριλήσσια, 2106857901
www.odeiorythmoi.gr Ωδείο # Ρυθμοί

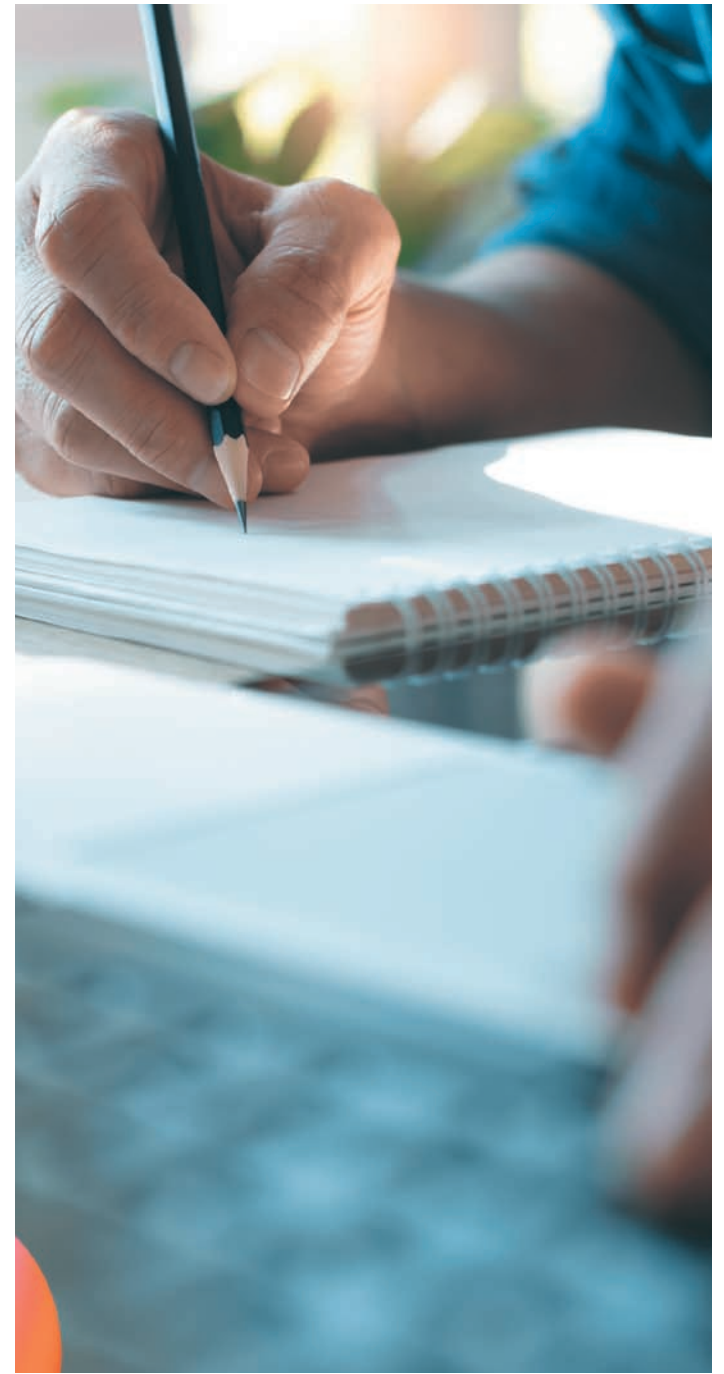

Το τέλειο σχολικό πλάνο

- Όλα τα σχολικά είδη
- Η σχολική σου λίστα
- Άνετο parking
- Και προϊόντα τεχνολογίας & οικιακές συσκευές!

Public+home

CEARS+

Ξεκινήστε τη χρονιά δυναμικά με το κορυφαίο online φροντιστήριο

Η νέα σχολική χρονιά είναι προ των πυλών και το φροντιστήριο CEARS+ βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της επιτυχίας για κάθε μαθητή λυκείου. Με πάνω από 12 χρόνια εμπειρίας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, το CEARS+ γνωρίζει πώς να προσφέρει στους μαθητές του την καλύτερη δυνατή προετοιμασία, με έμφαση στην γνώση, την αυτοπεποίθηση και την επιτυχία!

Γιατί να επιλέξετε το CEARS+;

- Εξειδικευμένοι καθηγητές με πολυετή εμπειρία: Το δυναμικό του αποτελείται από εκπαιδευτικούς με χρόνια εμπειρίας, που γνωρίζουν πώς να κάνουν τη μάθηση μια συναρπαστική και αποτελεσματική εμπειρία.

- Σύγχρονη τηλεεκπαίδευση και καινοτόμα εργαλεία: Με τη βοήθεια της σύγχρονης πλατφόρμας μας e-learning, το CEARS+ προσφέρει πλούσιο συμπληρωματικό υλικό, διαδραστικές ασκήσεις και βίντεο που ενισχύουν την κατανόηση και την αφομοίωση της ύλης.
- Προσομοιωτικά διαγωνίσματα και εξατομικευμένα προγράμματα μελέτης: Ειδικά διαγωνίσματα προσομοίωσης, καθώς και προσαρμοσμένα προγράμματα μελέτης, βοηθούν τους μαθητές να προετοιμαστούν με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση για τις εξετάσεις.
- Δωρεάν επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνταξη μηχανογραφικού: Οι μαθητές του CEARS+ κάνουν δωρεάν τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού και λαμβάνουν βοήθεια στη σύνταξη του μηχανογρα-

φικού τους, εξασφαλίζοντας τις σωστές επιλογές για το μέλλον τους.

- Ειδικός προγραμματισμός ύλης: Η ύλη προγραμματίζεται με στόχο την πλήρη κάλυψη των απαιτήσεων του σχολικού προγράμματος και των πανελληνίων εξετάσεων, εξασφαλίζοντας στους μαθητές μια μεθοδική και οργανωμένη πορεία μάθησης.

CEARS+: Μαζί κάνουμε κάθε μαθητή πρωταγωνιστή! Στο CEARS+, στόχος είναι να δώσουν σε κάθε μαθητή τα εργαλεία και την υποστήριξη που χρειάζεται για να πετύχει τους στόχους του. Με την εμπειρία, τα εξειδικευμένα προγράμματα και την αφοσίωσή τους, χτίζουν το μέλλον των μαθητών τους ένα βήμα τη φορά.

CE.A.R.S (Center of Academic Research and Studies)

www.cearsplus.edu.gr / www.cears.edu.gr [cearsedu](https://www.facebook.com/cearsedu) [cearsedu](https://www.instagram.com/cearsedu) Τηλ. +30 2610-240831

ΣΧΟΛΗ

Ι.Μ.ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ελληνικό Εκπαιδευτήριο

Ένα σύγχρονο σχολείο με ιστορία από το 1891

«Η παιδεία έχει χρέος να προσφέρει στην κοινωνία και στο έθνος ανθρώπους με ανοικτό μυαλό [...] και εφοδιασμένους με όλα όσα η τροπή των καιρών απαιτεί».

- Ι.Μ.Παναγιωτόπουλος, «Ισομοιρία. Ελληνικά, Αρχαία και Νέα», εφημ. Ελευθερία, 10/9/1961

Η Σχολή Ι.Μ.Παναγιωτόπουλου, με ιστορία που διαπερνά 3 αιώνες (έτος ίδρυσης το 1891), είναι ένα σύγχρονο σχολείο με διεθνή προσανατολισμό, που δεν φοβάται τις εκπαιδευτικές προκλήσεις. Στρατηγικός στόχος της Σχολής είναι η γνωστική και συναισθηματική καλλιέργεια των παιδιών, καθώς και η διάπλαση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, ικανών να δραστηριοποιηθούν σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και να διεκδικήσουν θέσεις με διεθνείς προοπτικές. Οι μαθητές μαθαίνουν να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, να αγαπούν τη γνώση και να αντιλαμβάνονται τη θέση τους ως πολίτες του κόσμου.

Η Σχολή Ι.Μ.Παναγιωτόπουλου επενδύει σε ένα υψηλού επιπέδου Πρόγραμμα Σπουδών, που διαρκώς ανανεώνεται, εμπλουτίζεται και προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της εποχής και στις ανάγκες της εκάστοτε βαθμίδας.

Κύρια χαρακτηριστικά του προγράμματος αυτού είναι:

- το δίγλωσσο – ελληνικό και αγγλικό – πρόγραμμα που ξεκινά από τον Παιδικό Σταθμό και συνεχίζεται στις υπόλοιπες βαθμίδες με τη διδασκαλία της αγγλικής ως Additional Language (EAL),
 - ο εμπλουτισμός του ελληνικού προγράμματος,
 - το ενισχυμένο πρόγραμμα διδασκαλίας των γαλλικών και των γερμανικών, ως πρώτης ξένης γλώσσας,
 - το Προπαρασκευαστικό Πρόγραμμα Προετοιμασίας για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις,
 - το Πρόγραμμα της Τριπλής Επιλογής, για όσα παιδιά επιθυμούν πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων, και το Πρόγραμμα International A-Levels για τα παιδιά που επιθυμούν να σπουδάσουν απ' ευθείας στο εξωτερικό.
- Όλα τα παραπάνω συνθέτουν το εκπαιδευτικό προφίλ της Σχολής και υλοποιούνται σε ένα περιβάλλον παιδαγωγικά φιλικό και οικείο, οικοδομώντας αρχές και αξίες θεμελιώδεις για τη μετέπειτα ζωή των μαθητών. Παράλληλα, η μαθητική ζωή πλαισιώνεται με ένα πλήθος δράσεων, διεθνών εκπαιδευτικών επισκέψεων, διαγωνισμών και απογευματινών δραστηριοτήτων. Για τις διεθνείς προοπτικές του προγράμματός της και για τις συνεχείς συνεργασίες με σχολεία του εξωτερικού, η Σχολή Ι.Μ.Παναγιωτόπουλου έχει βραβευθεί με το International School Award του British Council.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ POLYGLOT

.....
**Ό,τι χρειαστείς για τις
ξένες γλώσσες βρίσκεται στα ράφια του**

Με την επιστροφή στα σχολεία, το βιβλιοπωλείο **Polyglot** είναι ο ιδανικός προορισμός για την κάλυψη όλων των εκπαιδευτικών αναγκών σε ξένες γλώσσες. Βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, στη διασταύρωση των οδών Ακαδημίας και Μπενάκη, και από το 2013 προσφέρει μια εξαιρετική γκάμα βιβλίων που καλύπτουν ακόμα και τις πιο εξειδικευμένες γλωσσικές ανάγκες.

Το Polyglot προσφέρει ξενόγλωσσα εκπαιδευτικά βιβλία για όλες τις δημοφιλείς γλώσσες, αλλά και για πιο σπάνιες όπως τα κινεζικά, τα κορεατικά, τα αραβικά ή όποια άλλη γλώσσα μπορείτε να φανταστείτε! Είτε είστε μαθητής είτε εκπαιδευτικός, εδώ θα βρείτε ό,τι χρειάζεστε για τη διδασκαλία και την εκμάθηση της ξένης γλώσσας για όλα τα μαθησιακά επίπεδα.

Στο κατάστημα θα ανακαλύψετε ακόμα και απλοποιημένες ιστορίες σε διάφορες

γλώσσες, ιδανικές τόσο για χρήση στη διδασκαλία όσο και για προσωπική εμπέδωση στον ελεύθερο χρόνο. Παράλληλα, διαθέτει μεγάλη ποικιλία λεξικών και βοηθητικών εγχειριδίων εκμάθησης, όπως επίσης και μια αξιόλογη συλλογή λογοτεχνικών βιβλίων για τους πιο έμπειρους χρήστες της γλώσσας.

Ο ίδιος ο χώρος του βιβλιοπωλείου είναι μοναδικός. Με την είσοδό σας, θα νιώσετε σαν να βρίσκεστε σε έναν πολύχρωμο και ζεστό χώρο γεμάτο γνώση. Τα βιβλία είναι τακτοποιημένα ανά γλώσσα, κάνοντας εύκολη την περιήγηση. Η ομάδα του Polyglot, που αγαπά πραγματικά το βιβλίο, είναι έτοιμη να σας βοηθήσει να βρείτε το σωστό, θυμίζοντας την αφοσιωμένη Παπινέζα βιβλιοθηκάρια της Μισσίκο Αογιάμα στη «Βιβλιοθήκη των Κρυφών Ονείρων».

Αν βρίσκεστε εκτός του κέντρου της Αθήνας θα εξυπηρετηθείτε μέσω του eshop.

Ακαδημίας 84, 2103300455 / www.polyglotbooks.gr

SIOUNTRI SCHOOL

.....
**Το σχολείο που ξεχωρίζει στην ξενόγλωσσα
εκπαίδευση παιδιών και ενηλίκων**

«Τα παιδιά παίζει, εμείς όχι» λένε στο **Siountri School** και το εννοούν. Με γνώμονα τη 40ετή πορεία στον χώρο της ξενόγλωσσας εκπαίδευσης στη Νέα Σμύρνη, τον Χολαργό και πλέον online, έχουν διαμορφώσει και εξελίξουν διαρκώς ένα πρόγραμμα σπουδών που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες εκπαιδευτικές τάσεις, όπως είναι η βιωματική εκπαίδευση μέσα από ομαδικά project (PBL), η μεθοδολογία CLIL (Content & Language Integrated Learning) και τα μαθήματα STEAM στα Αγγλικά.

Το κυριότερο όμως είναι ότι στο Siountri School έχουν εξασφαλίσει για την υλοποίηση του προγράμματος αυτού εκπαιδευτικούς που διδάσκουν κατά κύριο λόγο τη μητρική τους, με μεράκι, εμπειρία και ποικίλα ενδιαφέροντα, μεταδίδοντας την αγάπη τους για τη γλώσσα και τον πολιτισμό της στους μαθητές τους.

Γλώσσες για παιδιά: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά
Επιπλέον γλώσσες για ενήλικες: ιαπωνικά, κινεζικά, αραβικά, ρωσικά, ισπανικά

Νέα Σμύρνη: 2109358062 / Χολαργός: 2106511631, www.siountri.gr

[f siountrischool](https://www.facebook.com/siountrischool) [i siountrischool](https://www.instagram.com/siountrischool) [y siountrischool](https://www.youtube.com/siountrischool)

ΕΘΝΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

Εδώ χτυπά η καρδιά της μουσικής παιδείας

Το 2026, το **Εθνικό Ωδείο** συμπληρώνει έναν αιώνα από την ίδρυσή του, από το μεγάλο μουσουργό Μανώλη Καλομοίρη. Ταυτισμένο με την ιστορία της ελληνικής μουσικής, έχει διαγράψει μια ζηλευτή και συνεχώς εξελισσόμενη πορεία στον χώρο της μουσικής εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Το Εθνικό Ωδείο υπήρξε ο πρώτος και, για πολλά χρόνια, ο μόνος ελληνικός εκπαιδευτικός και πολιτιστικός φορέας που ίδρυσε παραρτήματα στην ελληνική επαρχία, αλλά και πέρα από τα όρια του ελληνικού κράτους, όπως στην Αίγυπτο (Κάιρο, Αλεξάνδρεια) και την Κύπρο. Σήμερα, με περισσότερα από 30 παραρτήματα στην επικράτεια, αποτελεί φωτεινό παράδειγμα προσήλωσης στην ποιοτική μουσική καλλιέργεια των νέων κάθε ηλικίας.

Αποτελεί έναν σύγχρονο μουσικό οργανισμό που υπερβαίνει την τυπική σχολική δραστηριότητα. Είναι ένας φορέας

πολιτισμού που πρωτοστατεί στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, διατηρώντας γόνιμες συνεργασίες, τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό, ενώ παράλληλα αποτελεί τον μεγάλο στυλοβάτη της ελληνικής μουσικής δημιουργίας, προβάλλοντας Έλληνες συνθέτες και ερμηνευτές, μέσω πολυάριθμων εκδηλώσεων και πρωτοβουλιών. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, λειτουργεί ο Σύλλογος «Μανώλης Καλομοίρης» και ο Σύλλογος Αποφοίτων του Εθνικού Ωδείου, που συνδέει παλαιούς μαθητές με το παρόν του Ωδείου. Ταυτόχρονα, η διοίκηση του Εθνικού Ωδείου, με ιδιαίτερη ευαισθησία, αναλαμβάνει ειδικά προγράμματα υποτροφιών για νέους σπουδαστές σε συνεργασία με τους καθηγητές τους και τον Σύλλογο Αποφοίτων.

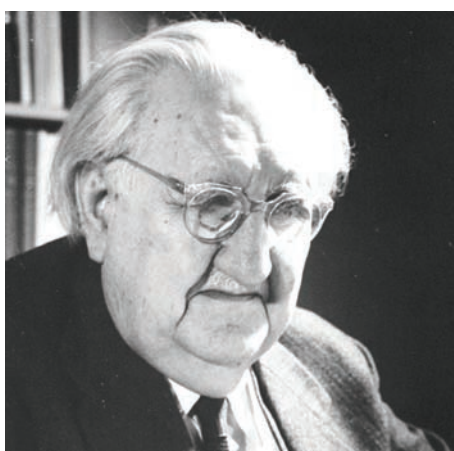
Το Εθνικό Ωδείο παρέχει τμήματα Κλασικών και Σύγχρονων Σπουδών, ενώ ακολουθώντας τις εξελίξεις, δίνει έμφαση στις

νέες τεχνολογίες, διοργανώνοντας Εργαστήρια Μουσικής Πληροφορικής και Μοντέρνας Μουσικής.

Ανάμεσα στους πολυάριθμους σπουδαστές και αποφοίτους του Εθνικού Ωδείου που διέπρεψαν στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ξεχωρίζουν λαμπρά ονόματα όπως η Μαρία Κάλλας, ο Κώστας Πασχάλης, η Μαρία Χαιρογιώργου, η Έλενα Μουζάλα, ο Δημήτρης Δραγατάκης και πολλοί άλλοι.

Έχοντας τη Χαρά Καλομοίρη ως γενική διευθύντρια, τον διακεκριμένο συνθέτη Περικλή Κούκο ως καλλιτεχνικό διευθυντή και ένα επιτελείο από διαπρεπείς μουσικούς και έμπειρους παιδαγωγούς, το Εθνικό Ωδείο στέκεται, σχεδόν έναν αιώνα, στην πρώτη γραμμή της εθνικής μουσικής εκπαίδευσης, συμβάλλοντας αποφασιστικά στη δημιουργία και προώθηση νέων καλλιτεχνών.

Μάγερ 18, Πλατεία Βάθν, 2105233175, 2105248304 Ethniko.Odeio.Athens / Email: ethnikoodeio1926@gmail.com

Μανώλης Καλομοίρης

Χαρά Καλομοίρη

Περικλής Κούκος

Μαρία Κάλλας

Η AthensVoice στο TikTok

ATHENS VOICE

Αγγελική Μανουσάκη

Αστρολογικές Προβλέψεις

Η Αγγελική Μανουσάκη είναι η πιο cool αστρολόγος της Gen Z! Αγαπημένη του TikTok γιατί τα λέει έξω από τα δόντια, γελάς αλλά σε βοηθάει και στα σκαμπανεβάσματα των σχέσεων.

Ερωτήσεις στο δρόμο

Ο Αλέξης Μαρκάζος, ο πιο δημοφιλής content creator του TikTok, αναζητά απαντήσεις για viral κοινωνικά θέματα στον δρόμο. Αν τον πετύχεις με το μικρόφωνο στο χέρι πρόσεχε τι θα πεις!

Αλέξης Μαρκάζος (Sarkazos)

Κακές Αποφάσεις / @kakesapofaseis

Παίρνεις συνεχώς κακές αποφάσεις; Μοιράσου τις με δημοφιλείς creators που θα σου πουν την άποψή τους μαζί με άλλες δικές τους ξεκαρδιστικές ιστορίες.

ΚΑΚΕΣ!
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

@kakesapofaseis / #kakesapofaseis

Street Fashion

Σε ενδιαφέρει η μόδα; Η Athens Voice βγαίνει στον δρόμο, ανακαλύπτει cool και stylish άτομα στην πόλη και τα καλεί να πρωταγωνιστήσουν σε ένα αυθόρμητο κι αυθεντικό catwalk. Θα είσαι ο/η επόμενος/η;

STREET Fashion

Rate Everything

Η στήλη Rate Everything αναλαμβάνει τα πιο viral ζητήματα του διαδικτύου και όχι μόνο.

Κυριάκος Αθανασιάδης

Paperback

Δεν ξέρεις ποιο βιβλίο να διαβάσεις; Ο συγγραφέας Κυριάκος Αθανασιάδης θα σε βοηθήσει να επιλέξεις. Στη σειρά Paperback παρουσιάζει και σχολιάζει τα ωραιότερα βιβλία που κυκλοφορούν στα βιβλιοπωλεία.

PAPER BACK

Vet n Pet

Η Αναστασία Στουπάκη, η κτηνίατρος της Athens Voice, εξηγεί όσα οι μικροί μας φίλοι παλεύουν να μας δείξουν κουνώντας ανυπόμονα την ουρά τους.

Αναστασία Στουπάκη

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

look

Calvin Klein & Kylie Jenner

Το supermodel είναι το πρόσωπο της νέας καμπάνιας FW24

Tι γίνεται όταν συναντιούνται δύο θρύλοι της σύγχρονης μόδας; Η **Calvin Klein** παρουσιάζει τη νέα καμπάνια για το φθινόπωρο 2024, με πρωταγωνίστρια το supermodel **Kendall Jenner**. Φορώντας epic items από τη νέα συλλογή γυναικείων ρούχων του brand, ποζάρει στον φακό και μας ενθουσιάζει. Η συλλογή FW 2024 έχει σχεδιαστεί με φρέσκους χρωματικούς συνδυασμούς, μεταβατικά layers και νέες προσεγγίσεις στον μινιμαλισμό, για να φορεθεί με στιλ από το πρωί μέχρι το βράδυ. Αποτελεί ωδή στα 90s μέσα από τα flexible νέα μαλακά

tailored κομμάτια και τα εμβληματικά slip dresses του brand. Η σεζόν εισάγει επίσης το Calvin Klein Studio, μια αναβαθμισμένη έκφραση των essentials του brand, κατασκευασμένα με premium υλικά, προσεγμένο tailoring και μοντέρνες σιλουέτες. «Πάντα ενθουσιάζομαι όταν συνεργάζομαι με την ομάδα για κάθε καμπάνια. Αυτή τη φορά φόρεσα μερικά από τα πιο εμβληματικά κομμάτια του Calvin, όπως το slip dress και το παλτό. Έτσι μπόρεσα να αποδώσω αυτόν τον κλασικό αισθησιασμό για τον οποίο είναι γνωστό το brand» δήλωσε η Kendall.

CONVERSE
Τσάντα backpack €45

PUBLIC
Σημειωματάριο σπιδάλ Coolbee Rainbow
14,8 εκ. x 21 εκ. €4,98

NEW BALANCE
Παιδικά αθλητικά παπούτσια
327 W Μαύρο €74,95

PUBLIC
Σημειωματάριο μαγνητικό Legami Something
to Remember Panda €8

SWATCH
Ρολόι Burgundy Berry €90

NEW BALANCE
Παιδικά αθλητικά παπούτσια 550 W Λευκό €79,95

CONVERSE
Τζάκετ €80

TEZENIS
Ενισχυμένο αθλητικό top και shaping κολάν
€16,99 και €18,99

Back
to school

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

BERSHKA
Σακάκι Beetlejuice

VERONICA BEARD
Μίνι φούστα Adriel €240

«Πρωτεύουσα
της Κεϋλάνης
είναι η Λίπτον Τι»
(μάθημα Γεωγραφίας,
Λύκειο Χανίων, 1990)

PENNY BLACK
Πουκάμισο €120

GANNI
Faux leather slingback flats €345

MODIVO
Τσάντα Herschel €91

52ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το ραντεβού των βιβλιόφιλων είναι και φέτος στο Πεδίον του Άρεως

Αν πιστεύεις ότι η ιδανική εποχή για βόλτες στα πάρκα είναι ο Σεπτέμβριος, ήδη θα έχεις περάσει από το Πεδίον του Άρεως, εκεί όπου συνεχίζεται το 52ο Φεστιβάλ Βιβλίου το οποίο ξεκίνησε στις 6 Σεπτεμβρίου και θα διαρκέσει μέχρι και τις 22 Σεπτεμβρίου. Όσοι αγαπούν το διάβασμα θα ευχαριστηθούν. Όλοι οι εκδοτικοί οίκοι –φυσικά δεν θα μπορούσε να λείπει το περίπτερο της Athens Voice και από το φετινό φεστιβάλ– εκθέτουν τα βιβλία τους, παλαιότερα και πιο πρόσφατα. Θα περιηγηθείς στα περίπτερα, θα αγοράσεις βιβλία, θα μάθεις τα νέα των εκδοτικών οίκων και θα γνωρίσεις τους αγαπημένους σου συγγραφείς, οι οποίοι μάλιστα υπογράφουν και τα βιβλία τους, σε μέρες και ώρες που ορίζονται από τον προγραμματισμό του Φεστιβάλ.

Όσο για το κεντρικό αφιέρωμα της φετινής χρονιάς έχει τίτλο «Νεολαία και ανάγνωση: Η άνοιξη εξαρτάται από σένα» και αφο-

ρά τη σχέση των νέων με το βιβλίο και πώς αυτή εξελίσσεται στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης. Με επίκεντρο τα παιδιά και τους νέους, το φεστιβάλ θέλει να ευαισθητοποιήσει την κοινωνία σε ζητήματα όπως η ορθή χρήση της τεχνολογίας, η τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το περιβάλλον... Πώς το βιβλίο εντέλει δίνει απαντήσεις σε όλα αυτά τα θέματα και πώς η ανάγνωση μπορεί να επιδράσει στη ζωή και την εξέλιξη των παιδιών και των νέων ανθρώπων. Τα παραπάνω ζητήματα είναι μόνο μερικά από αυτά που τίγονται στις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται καθημερινά στις εγκαταστάσεις του Φεστιβάλ, τόσο στην κεντρική σκηνή του όσο και στις υπόλοιπες.

Στις προσεχείς εκδηλώσεις αναφέρουμε ενδεικτικά: Στρογγυλό τραπέζι με θέμα «Παγκόσμια Ειρήνη», με συνεργασία του

ΣΕΚΒ και της Πανελληνίας Ένωσης Λογοτεχνών (13/9, Κεντρική Σκηνή, 20:00). Στρογγυλό τραπέζι με θέμα «Νεολαία και νεολαίες στη μεταπολεμική Ελλάδα: Πολιτική, πολιτισμός, πολιτισμοί» (15/9, Κεντρική Σκηνή, 20:15) και ένα ακόμα με θέμα «Γράφεται η τέχνη με AI» με συνεργασία του ΣΕΚΒ και της Ελληνικής Ακαδημίας Κόμιξ (19/9, Κεντρική Σκηνή, 20:00). Να πούμε τέλος ότι την αφίσα και το εξώφυλλο του καταλόγου του 52ου Φεστιβάλ Βιβλίου 2024 κοσμή έργο του γνωστού εικαστικού Λεωνίδα Παννακόπουλου. Ραντεβού λοιπόν εκεί! -**Νίκη Κοσκινά**

INFO 52ο Φεστιβάλ Βιβλίου, Πεδίον του Άρεως

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή: Δευτέρα έως Παρασκευή: 18:00- 22:30, Σάββατο: 18:00- 23:00, Κυριακή: 10:30-15:00 & 18:00- 22:30

Θέατρο, μουσική, εκθέσεις, προβολές. Πολιτιστικές προτάσεις που μας ιντριγκάρουν αυτό το επτάημερο

© CHRIS SHONITING

1 Plisskën Festival 2024: Η μουσική του αύριο σήμερα

2 μέρες, 4 stages, δεκάδες καλλιτέχνες. Οι Σουηδοί post-punk rockers **Viagra Boys** ξέρουν το σπορ ενός καλού live και θα είναι headliners την πρώτη μέρα. Ο επο ράπερ που εμπιστεύτηκε ο Travis Scott, ο Yung Lean, θα κάνει την παρθενική του εμφάνιση στην Ελλάδα. Το ντουέτο φαινόμενο **2manydjs** που άνοιξε νέους δρόμους στα remixes θα είναι εκεί για να μοιράσει ενέργεια. **Acid Pauli**, **Parra for Cuva**, **Los Bitchos** και πολλοί άλλοι καλλιτέχνες θα προσφέρουν μια σπουδαία φεστιβαλική εμπειρία, με ένα από τα πιο ψαγμένα και «συμβαίνει τώρα» line up των τελευταίων ετών. **Πειραιώς 260, 13 και 14 Σεπτεμβρίου**

2 Ο Christopher Lambert στο θέατρο Παλλάς σε μια rock ballet opera

Ο τιμημένος με Σεζάρ διάσημος ηθοποιός Christopher Lambert έρχεται στην Ελλάδα για να ερμηνεύσει κάποια μέρη από το λιμπρέτο μιας ροκ μπάλετ παράστασης, αφιερωμένης στην αγάπη και την πάλη του καλού με το κακό. Το «*Blind Forgiveness*» ξεκινά από τη χώρα μας την παγκόσμια περιοδεία του. Η παράσταση είναι ένας ύμνος στην αγάπη καθώς ο νεαρός ήρωας ερωτεύεται μια τυφλή κοπέλα που του δείχνει τη φωτεινή πλευρά των πραγμάτων. Την ορχήστρα διευθύνει ο μαέστρος Arman Urazgaliev, τις χορογραφίες έχει επιμεληθεί ο Kirill Radev, ενώ σκηνοθέτης της παράστασης είναι ο **Alexander Mogilev**. **Θέατρο Παλλάς, 13 και 14 Σεπτεμβρίου**

3 Η θάλασσα και ο γέρος στο Άλσος Βεΐκου και στον Κορυδαλλό

Αυλαία σιγά σιγά και την παράσταση «*Η θάλασσα και ο γέρος*» που κλείνει την καλοκαιρινή της περιοδεία με δύο παραστάσεις. Το έργο είναι βασισμένο στο γνωστό μυθιστόρημα του Έρνεστ Χέμινγουεϊ «*Ο γέρος και η θάλασσα*» σε διασκευή-σκηνοθεσία της **Μαρλέν Καμίνσκι**, με τον **Τάσο Νούσια** στον πρωταγωνιστικό ρόλο. Ένας ψαράς που έχει 48 μέρες να ψαρέψει κάτι, ένα τεράστιο ψάρι και η αδυναμία του να το μεταφέρει συνθέτουν την ιστορία της παράστασης. Η πάλη του ανθρώπου για την επιβίωση και η έκθεσή του στα φυσικά φαινόμενα είναι ένα ζήτημα που απασχολεί ιδιαίτερα τη διασκευή του πρωτότυπου κειμένου, που έρχεται πιο κοντά στη σημερινή πραγματικότητα. **Άλσος Βεΐκου, 16 Σεπτεμβρίου, Δημοτικό Αμφιθέατρο Θανάσης Βέγγος, 17 Σεπτεμβρίου στις 21:30**

4 14 ιστορίες για την Αθήνα της Κατοχής στην Τεχνόπολη

Πώς ήταν να ζεις στην Αθήνα κατά τη διάρκεια της ναζιστικής Κατοχής; Ποιοι και πώς αντιστάθηκαν και ποιοι συνεργάστηκαν με τον κατακτητή; Πώς ήρθε η απελευθέρωση; Μη χάσεις την έκθεση κόμικς «*Ενα γλυκό ξημέρωμα - 14 ιστορίες για την Αθήνα της Κατοχής*» σε επιμέλεια **Μενέλαου Χαραλαμπίδη** και **Γιάννη Κουκουλά**, με έργα δεκαετησάρων Ελλήνων δημιουργών κόμικς που αφηγούνται ιστορίες για την Αθήνα της Κατοχής, επικεντρωμένες στους ανθρώπους που έβλεπαν ή ονειρεύονταν «γλυκά ξημέρωμα» τη στιγμή που βίωναν σκοτεινές ημέρες, ζοφερές νύχτες, εφιαλτικές εποχές. Μέσα από μυθοπλαστικές αφηγήσεις οι Solour, Αλέκος Παπαδάτος, Αλέξια Οθωναίου, Γιώργος Γούσης, Γιώργος Φαραζής, Δημήτρης Καμένος, Θανάσης Πέτρου, Θεοδωρής Μπαργιώτας, Λεάνδρος, Πέτρος Ζερβός, Πέτρος Αριστούλιας, Σπύρος Δερβενιώτης, Τάσος Μαραγκός και Τόμεκ Ποβάνης αποτυπώνουν με τον δικό τους τρόπο πτυχές των θλιβερών χρόνων της Κατοχής. **Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων. Καθημερινά 10:00-16:00 έως τις 17 Σεπτεμβρίου.**

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικά στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

5 Οϊ Όρνιθες του Άρν Μπινιάρν στο Θέατρο Βράχων

Οι «Όρνιθες», σε σκηνοθεσία Άρν Μπινιάρν με τους **Οδυσσέα Παπασπυλιόπουλο** και **Γιώργο Χρυσοστόμου** στους κεντρικούς ρόλους θα παιζονται για μερικές ακόμη παραστάσεις. Αυτήν την εβδομάδα θα τους δούμε στο Θέατρο Βράχων - Μελίνα Μερκούρη. Στο πάντα επίκαιρο-έργο του Αριστοφάνη, οι δύο πρωταγωνιστές, ο Πισθέταιρος και ο Ευελπίδης, απογοητευμένοι από την κοινωνία όπου ζουν, αναζητούν έναν νέο τόπο. Και έτσι βρίσκουν καταφύγιο στη χώρα των πουλιών, ζώντας μεταξύ ουρανού και γης.

Θέατρο Βράχων, 16 και 17 Σεπτεμβρίου

6 Το ντοκιμαντέρ «Dial H-I-S-T-O-R-Y» στην τσάρα του ΕΜΣΤ

Λίγο θερινό σινεμά ακόμα από το Cinefix και μια ευκαιρία να παρακολουθήσουμε την ταινία ορόσημο «Dial H-I-S-T-O-R-Y», αφιερωμένη στην ιστορία της τρομοκρατίας, που γυρίστηκε πολύ πριν από τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου και συγκεκριμένα το 1997. Ένας φανταστικός διάλογος ανάμεσα σε έναν τρομοκράτη και έναν συγγραφέα. Το ντοκιμαντέρ «Dial History» του Βέλγου σκηνοθέτη Johan Grimontz προέκυψε μετά από μακροχρόνια έρευνα σε αρχειακό υλικό, δημοσιεύματα και κινηματογραφικές ταινίες, αποσπώντας πολλά βραβεία σε φεστιβάλ.

Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 12 Σεπτεμβρίου. Η ταινία θα προβληθεί στα αγγλικά με ελληνικούς υπότιτλους, στις 8 μ.μ. και στις 9.30 μ.μ.

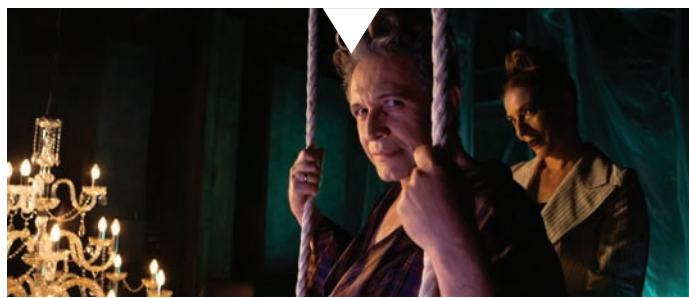

© ΜΑΡΙΖΑ ΚΑΥΑΜΠΕΡΗ

7 Ο κατά φαντασίαν ασθενής στο Φεστιβάλ Ηλιούπολης

Το γνωστό έργο του Μολιέρου «Ο κατά φαντασίαν ασθενής» σε σκηνοθεσία και απόδοση **Μανώλη Δούνια** και **Αιμίλιου Χειλάκη**, ολοκληρώνει τις παραστάσεις της καλοκαιρινής του περιοδείας. Το έργο αυτό βάζει στον στόχαστρο όσους παρουσιάζονται ως ειδήμονες και κρύβονται πίσω από εντυπωσιακές και δυσνόητες ορολογίες και πομπώδεις εκφράσεις. Τον κεντρικό ρόλο έχει ο Αιμίλιος Χειλάκης και μαζί του θα δούμε τους Αθηνά Μαξίμου, Μυρτώ Αλικάκη, Θεοδωρή Ρωμανίδη, Νίκος Γκέλια, Παναγιώτη Γαβρέλα, Βίκυ Διαμαντοπούλου, Γιώργο Ζυγούρη, Δημήτρη Φιλιππίδη.

Φεστιβάλ Ηλιούπολης 2024, 15 Σεπτεμβρίου

© VAG GINET

8 Ο Σταύρος Ξαρχάκος στο Ηρώδειο

Το θρυλικό «Ρεμπέτικο» του Σταύρου Ξαρχάκου αναβιώνει ξανά επί σκηνής 40+1 χρόνια μετά την κυκλοφορία του θρυλικού δίσκου που πούλησε περισσότερα από 250.000 αντίτυπα και έδωσε νέα ώθηση στο ρεμπέτικο, με τραγούδια που έχουν χιλιοτραγουδηθεί όπως το «Δίχτυ», «Μάνα μου Ελλάς», «Στου Θωμά». Η πρώτη του αναβίωση έγινε πέρυσι με δύο sold out συναυλίες στο Ηρώδειο και άλλες δύο στο Μέγαρο Μουσικής. Στη φετινή παρουσίαση, ο συνθέτης δίνει στην ορχήστρα του τον πρώτο λόγο, επιλέγοντας λιγότερο γνωστά ονόματα για την ερμηνεία των κομματιών του.

Ωδείο Ηρώδου Αττικού, 13 Σεπτεμβρίου, στις 21:00

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

9 Jazzét Festival για πρώτη φορά στο Θέατρο Πέτρας

Το Jazzét Festival - 1st Hellenic International Jazz Festival θα συμβεί για πρώτη φορά στο Θέατρο Πέτρας υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του **Λευτέρη Χριστοφή**. Συμμετέχουν: το σχήμα Galassio με καλλιτέχνες διεθνούς φήμης, όπως ο Νορβηγός κοντραμπασίστας **Arild Andersen** και ο βραβευμένος με 7 Grammy Αμερικανός ντράμερ **Paul Wertico**, η ανερχόμενη συνθέτρια και τραγουδίστρια **Katerina Pipili** με το κουαρτέτο της από τη Γαλλία, το βραβευμένο **Claude Diallo Situation** από την Ελβετία, η Έλλη Πασπαλά και το πρότζεκτ **Elly loves Jazz** με τη συμμετοχή του **David Lynch** και του **Τάκη Φαραζή**, και το **BYS Trio**, με guests τους **Χάρη Λαμπράκη** και **Άννα Λινάρδου**, το **Ntinos Manos Quintet**, με κορυφαίους μουσικούς της τζαζ σκηνής της Θεσσαλονίκης. Προετοιμαστείτε για παράπλευρες καλλιτεχνικές δράσεις και δρώμενα από ομάδες τζαζ χορού και κρουστών, την έκθεση τζαζ φωτογραφίας με τίτλο «Jazz as a Portrait Art» του **John D. Carnesiotis** και επισκέψεις στα περίπτερα **δισκογραφικών εταιρειών, ωδείων, μουσικών σχολών, πολιτιστικών φορέων και οργανισμών.**

Θέατρο Πέτρας, 13, 14, 15 Σεπτεμβρίου

© KATOUFAS BROTHERS

10 Η Βούλα Καραμπατζάκη στην Γκαλερί Ζουμπουλάκη

Με βασικό υλικό το κυψελωτό χαρτόνι που μετατρέπεται σε κτίσμα, η **Βούλα Καραμπατζάκη** παρουσιάζει την πρώτη της ατομική έκθεση με τίτλο «Κτίσματα». Το κυψελωτό χαρτόνι είναι ένα ανθεκτικό υλικό αρκετά σκληρό σε υφή που προσομοιάζει αρκετά με το ξύλο, από το οποίο προέρχεται. Έτσι τα έργα που θα δούμε είναι ανθεκτικά στον χώρο και τον χρόνο τόσο κυριολεκτικά όσο και μεταφορικά. **Γκαλερί Ζουμπουλάκη, μέχρι τις 5/10**

11 Οι Πυξ Λαξ στον Λυκαβηττό

Οι Πυξ Λαξ ολοκληρώνουν την καλοκαιρινή τους περιοδεία με ένα μοναδικό live στον Λυκαβηττό. Οι συστάσεις για την κλασική πλέον ροκ μπάντα που αντέχει στον χρόνο είναι μάλλον περιττές. Μαζί τους ως special guest θα εμφανιστεί ο **Κώστας Τουρνάς**, συνθέτης και τραγουδοποιός που ξεκίνησε την καριέρα του από το θρυλικό συγκρότημα των POLL, ενώ έχει προσφέρει πάνω από 600 τραγούδια στην ελληνική μουσική σκηνή. **Θέατρο Λυκαβηττού, 12 Σεπτεμβρίου στις 20:00**

Τοπίο με Αργοναύτες

© JOHN KOUSKOUTIS

12 Η Στεφανία Στρούζα στο Momus - Μουσείο Άλεξ Μυλωνά

Η Στεφανία Στρούζα εγκαινιάζει την έκθεση «Primary Tide», μια έκθεση που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αναδρομή στη δουλειά της εικαστικού τα τελευταία 10 χρόνια. Με αφετηρία την αρχιτεκτονική (που αποτελεί το πρώτο της πτυχίο), η καλλιτέχνης μελετά τον χώρο στο έργο της μέσα από γλυπτά και εγκαταστάσεις, όπου αποτυπώνει στοιχεία γεωγραφίας, ιστορίας, πολιτισμού και φιλοσοφίας. Η διαταραγμένη σχέση του ανθρώπου με τη φύση είναι το ζήτημα που την απασχολεί περισσότερο και προσαφείς να αναδείξει με το έργο της. **Momus - Μουσείο Άλεξ Μυλωνά, 12 έως 03 Νοεμβρίου**

Γεύση

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

κριτική
εστιατορίων,
πρόσωπα,
αφιξεις,
συνταγές,
tips γεύσης

Σεβίτσε με μάνγκο και φύτρες
φασολιού στο Ουζερί του ψαρά,
Πόρτο Χέλι

Πουβετσάκι στον ταβά
στη Χορεύτρα, Τίνος

Φημισμένα κασπακιανά ντολμαδάκια
στην ταβέρνα Το Εξοχικό στον
Κάσπακα της Λίμνου

Πα αστακούς στα Παλάτια
στην Αγία Άννα, Νάξος

Μακαρούνες με σφιρίδα στον Βασιλαίνα στην Αντιπάρο

Σεβίτσε και ντόπια χόρτα στην ονειρεμένη Cantina, Σίφνος

Ξύγαλο τυρί και βούτες με τηγαντές πατάτες στην ταβέρνα Θέα στην Ιεράπετρα

Ξέρω τι έφαγες το καλοκαίρι

Οι μισοί σεβίτσε κι οι άλλοι μισοί σουβλάκι-παγκάκι

Βρέθηκα πέρσι στο Κολοκοτρωνίτσι Αργολίδας σ' εκείνη την «ταβέρνα της γιαγιάς» (στο πουθενά) που είχα να πάω από τα πολύ νιάτα μου (αιώνες) και εντύπωση μεγάλη μου έκανε που αντί για τα αυγά με τις πατάτες, άντε και καμιά μαρίδα, έφαγα γαλοτύρι με μαρμελάδα ντομάτας, ταραμοσαλάτα μαύρη με μελάνι σουπιάς και λαυράκι σεβίτσε. Εγώ στραβομουτσούνιασα, οι υπόλοιποι πολύ που τους ένοιωξε, ίσα ίσα που ανενόχλητοι τα καταβρόχθισαν έχοντας μάλιστα κι ένα καυτό πιρούνι λιγότερο στην παρέα. Είπα, μπα, τυχαίο το γεγονός, μάλλον τη θέση της γιαγιάς στις κατσαρόλες της κουζίνας θα την πήρε νεαρός φέρελπις εγγονός, σπουδαγμένος μάγειρας και μας κάνει τα δικά του.

Φέτος όμως κι έχοντας και πάλι γυρίσει από έναν μήνα περιπλάνησης σε λόγγους, βουνά και ακρογιάλια, και ακούγοντας όλους μας στο γραφείο, αντιλαμβάνομαι πως νεαροί φερέλπιδες μάγειροι έχουν κατακτήσει και εξαπλωθεί σχεδόν παντού στις περιφερειακές ταβέρνες της χώρας κάνοντας τα δικά τους – είναι δεν είναι εγγόνια της παλιάς ιδιοκτήτριας γιαγιάς.

Το οποίοι, φέτος το καλοκαίρι ξέρω ότι και πολύ σεβίτσε φάγαμε και μαρμελάδα ντομάτας τιμήσαμε, και πολύ χορτάσαμε από αυτά που μας χορταίνουν όλον τον χρόνο στην Αθήνα, τα λεγόμενα «αθηναϊκά» και «έντεχνα». Η αλήθεια, λοιπόν, είναι πως αυτό που τα τελευταία χρόνια συζητάγαμε (και αρκετοί το φοβόμασταν), πως δηλαδή τα αθηναϊκά γαστρονομικά τρεντς με τέτοιο σουξέ που γνωρίζουν (και με τόσους νέους σεφ που βγαίνουν από τις σχολές και ψάχνουν για δουλειά) θα μεταφερθούν και στο τελευταίο νησί-χωριό-ραχούλα της επικράτειας, είναι πια γεγονός. Και δεν μιλάω για τα «συνήθως ύποπτα» εστιατόρια υπερπαγωγές των κοσμικών, ας πούμε, νησιών... Σεβίτσε φέτος κοντέψαμε να φάμε και στο πιο απροσδόκτο και απομονωμένο χωριό της παραθαλάσσιας Ελλάδας!

Από την άλλη, στις φετινές διακοπές, πολύ δούλεψε και το «σουβλάκι-παγκάκι», ενδεικτικό πως τα αθηναϊκά τρεντς για να τα απολαύσεις στο νησί τα χρειάζονται κάτι ευρώ παραπάνω, ευρώ που πολλοί από τους διακοπευτές δεν διέθεταν για να τα δώσουν στον εγγονό σεφ της γιαγιάς να τους «σεβιτσάρει» το λαυράκι. Πατί, μη μου πείτε, όλοι μας γυρνώντας

το σημειώσαμε πως το «κατ' άτομον» ήταν πολύ πιο πάνω από ό,τι πιο παλιές χρονιές στα εστιατόρια των διακοπών μας, το 40-50 ευρώ το κεφάλι ήταν πια συνηθισμένο στ' αυτιά και στο πορτοφόλι μας, όταν μάλιστα ακόμα και στο σουβλατζίδικο εύκολα το ήθελες το εικοςάευρο.

Παρ' όλα αυτά, και ψάχνοντας, τα βρήκαμε όλα: ναι, φάγαμε πολύ σεβίτσε, κριθαρότα γαρίδας-καραβίδας-αστακού, ροφομακαρονάδα, καλαμάρι-κρέμα τυριών, χόρτα στη σχάρα και φασολάκια ψητά (3, και ολογράφως τρία, κομμένα σε 4 ισομεγέθη κομματάκια τσαουλιιά, ψημένα στη σχάρα, από πάνω τους τυρί, ευρώ 14), να μη μιλήσω για εκείνον τον πολύ τρέντι συνδυασμό ψάρι όσπριο – άλλο ένα σκουμπρί με ροβίτσα να φάω και θα λαλήσω. Μαζί όμως βρήκαμε και τέλειους κεφτέδες, την πατάτα της Νάξου την τηγαντή και πάλι την αποθεώσαμε, κάποια γιαγιά πετύχαμε και αξιωθήκαμε κι έναν σωστό κόκορα με χοντρό μακαρόνι, ακόμα κι εκεί όλα ήταν όμορφα τοποθετημένα στο πιάτο και έτοιμα για φωτογράφιση, στο πρεζεντέισον θαύματα κάνει πια και η γιαγιά, έναν άνιθο, μια κορφή κόλιανδρο, ένα κρίταμο σε ζύμωση το κοτσάριζε σε κάθε της πιά-

το. Μικρό θέμα συναντήσαμε με τα κρασιά, οι περισσότεροι είχαν πια ωραία ελληνικά –ίσως και όχι μόνο– εμφιαλωμένα κρασιά που πολύ μας ενθουσίασαν, την άλλη μέρα είχαμε καθαρό κεφάλι αλλά και πορτοφόλι που μας έσπρωχνε κι εμάς να συνδειπνήσουμε με την –πολύ την καταλαβαίνουμε– κατηγορία «σουβλάκι-παγκάκι». Οι υπόλοιποι που δεν είχανε την εμφιαλωμένη ετικέτα, παραδοσιακά και αβάδιστα μας πρόσφεραν το γνωστό καφέ κονιακί ρουστίκ κρασί από το αμπέλι τους, την άλλη μέρα δεν είχαμε καν κεφάλι, είχαμε όμως πορτοφόλι, κάτι είναι κι αυτό...

Δεν είναι ότι δεν μ' αρέσει το σεβίτσε, πολύ το εκτιμώ και λιγουρεύομαι, αλλά, βρε παιδί μου, δεν είναι ωραίο να πας σε έναν τόπο και να τα βρεις όλα όπως τα ήξερες: νόστιμα, απλά και ντόπια, όπως από πάντα τα είχανε ή τα κάνανε; Το να ζητάς σεβίτσε στο μικρό ακρογιάλι του νησιού (και μαρμελάδα ντομάτας και αυγά κελιδονόφαρου στην ταραμοσαλάτα) εμένα μου μοιάζει σαν να κολυμπάω στη συγκλονιστική θάλασσα της Μικρής Βίγλας και εσύ δίπλα να μου λες «ωραία είναι εδώ... αλλά, μωρέ, πεθύμψα λίγο το Σύνταγμα και τα γεμάτα κόσμο στενά του». Καλή επιστροφή σε όλους μας.

Καταπληκτικά χόρτα τσιγαριστά με νιώτικο τυρί στην Αρακλειά του Πάννη Γαβαλά στην Ηρακλειά

Για γαλακτοπούρεκο στο Καφενείο του Παλάνη στο Χαλκί της Νάξου

Στο Μαϊστράλι για αχτύπητους κεφτέδες, στην Πλάκα της Νάξου

Γιώργος Τζάνερης

Αέναο ταξίδι στον χώρο της τέχνης

(Ο γκαλερίστας σε κάθε έκθεση χτίζει μια ολοκληρωμένη εμπειρία)

Μια συζήτηση με τον Γιώργο Τζάνερη, ιδιοκτήτη της Gallery Genesis, για τη γοητεία της ανακάλυψης καλλιτεχνών, τη σχέση γκαλερίστα καλλιτέχνη και το νέο τοπίο στην αγορά τέχνης. Πολυβραβευμένος σκηνοθέτης, η τελευταία μικρού μήκους ταινία του, «Η τροφός», με τον Ν. Κατσουρίδη στη διεύθυνση φωτογραφίας, τη Γ. Σπυροπούλου στο μοντάζ και τις Χ. Διαβάτη και Γ. Ανέστη στους πρωταγωνιστικούς ρόλους, ταξίδεψε βραβευμένη διεθνώς. Εικοσιδύο χρόνια ηγεσίας στον χώρο της διαφήμισης ως creative director, με εκατοντάδες βραβεία, όπως το τιμητικό βραβείο στο Φεστιβάλ Κανών. Όταν ένιωσα ότι ο κύκλος στον χώρο της διαφήμισης ολοκληρώθηκε, άνοιξε έναν καινούργιο δημιουργώντας την Gallery Genesis στο Κολωνάκι. Η ζωή του Γιώργου Τζάνερη είναι ένα αέναο ταξίδι στην τέχνη. Τον συναντήσαμε στον νέο χώρο της γκαλερί του στην οδό Ιπποκράτους και του ζητήσαμε να μας μιλήσει για αυτό το ταξίδι.

— **Από τον χώρο της διαφήμισης στον χώρο των γκαλερί...** Αγεωγράφητα νερά που αποφάσισα να βουτήξω. Όμως ήμουν λάτρης της τέχνης και μου άρεσε να ανακαλύπτω ταλέντα, πήγαινα σε στούντιο, στις παρουσιάσεις των πτυχιακών στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. Είναι γοητευτικό να ανακαλύπτεις τη δουλειά νέων καλλιτεχνών. Αυτό είναι και το σημαντικότερο που μπορεί να κάνει ένας γκαλερίστας. Αναζήτησα, λοιπόν, χώρο στο Κολωνάκι και έθεσα ως βάση να επικεντρωθώ σε μορφές τέχνης που τις γνώριζα και μπορούσα να τις υποστηρίξω.

— **Ξεκίνησες μέσα στην οικονομική κρίση. Από πού αντλούσες τόση αισιοδοξία;** Είμαι Τοξότης (*γέλια*)! Η αισιοδοξία δεν είναι μόνο στη φύση μου, πηγάζει και από τη δυναμική της εμπειρίας μου στον χώρο της διαφήμισης. Το να ξεκινήσω την γκαλερί ήταν καθοριστική απόφαση.

— **Μίλησέ μας για την πρώτη σου έκθεση.** Συμμετείχαν Σουηδοί και Άγγλοι καλλιτέχνες και δυο προσωπικοί μου φίλοι, ο Στέφανος Πετρίδης και ο Μιχάλης Χατζηκαράλαμπος. Η υποδοχή ήταν ενθουσιώδης, αλλά μην ξεχνάμε ότι έμπαινα σε έναν καινούργιο χώρο φέρνοντας τον δικό μου κόσμο από τον χώρο της διαφήμισης. Αυτοί οι άνθρω-

ποι διεύρυναν την αγορά τέχνης σε μια περίοδο αρκετά πειστική.

— **Η πίεση στην αγορά τέχνης εξακολουθεί να υφίσταται.** Η αγορά τέχνης έχει συρρικνωθεί. Οι παλιοί συλλέκτες που για πολλά χρόνια στήριζαν τους Έλληνες καλλιτέχνες, μεγάλωσαν, όπως και οι συλλογές τους. Το ερώτημα είναι πού είναι οι νέοι συλλέκτες. Γιατί άνθρωποι που έχουν οικονομική δυνατότητα δεν αγοράζουν τέχνη; Στο εξωτερικό υπάρχουν συλλέκτες επενδυτές που ασχολούνται με το διεθνές χρηματιστήριο της τέχνης. Αυτό δεν υπάρχει στην Ελλάδα.

— **Επομένως, ποιοι είναι οι αγοραστές;** Υπάρχει μεγάλη αλλαγή στον χώρο πριν και μετά την κρίση. Πλέον στοχεύεις σε ένα κοινό που θέλει να αγοράσει ένα έργο γιατί το αγάπησε και το θέλει στην καθημερινότητά του. Μπορεί να μην κάνει επαναληπτικές αγορές, όμως θέλει την τέχνη στη ζωή του, ανάλογα με το budget του.

— **Πώς νιώθεις όταν είσαι αυτός που πρωτοπαρουσιάζεις τη δουλειά ενός εικαστικού;** Υπεύθυνος απέναντί του κι απέναντι στο κοινό. Και φυσικά νιώθω περήφανος από τη στιγμή που έχω πάρει απόφαση να τον παρουσιάσω και βάζω όλες μου τις δυνάμεις για να τον στηρίξω.

— **Θεωρείς ότι οι εικαστικοί στοχεύουν στην κατάκτηση της διαχρονικότητας ή στην καθιέρωσή τους;** Διαχρονικότητα για μένα είναι όταν μέσα από το έργο σου λες μια αλήθεια που είναι δική σου και τη γνωρίζεις καλά. Αυτό το έργο είναι διαχρονικό από μόνο του. Υπάρχουν αυτοί που θέλουν να καθιερωθούν στον χώρο και αυτοί που θέλουν να πουν την αλήθεια τους χωρίς να τους ενδιαφέρει τι θα εισπράξει ο θεατής. Είναι θέμα εσωστρέφειας της τέχνης.

— **Υπάρχει κάποια προϋπόθεση για να συνεργαστείς με έναν καλλιτέχνη;** Ο γκαλερίστας «συζεί» με τον καλλιτέχνη όσο διαρκεί η έκθεση. Βασικό στοιχείο για μένα είναι να είναι καλός άνθρωπος. Θέλω να ανοίγω την πόρτα της γκαλερί και να χαμογελάω, οπότε είναι σημαντικός ο άνθρωπος που θα είναι μέσα μαζί μου. Η σχέση μου με τους καλλιτέχνες όμως δεν ολοκληρώνεται με μια έκθεση. Κάθε τρία ή τέσσερα χρόνια επανέρχονται στον χώρο.

Διαμορφώνεται έτσι μια βαθιά σχέση που δεν έχει περιορισμό χρόνου.

— **Από αυτή τη βαθιά σχέση προέκυψε η έκθεση «Οι εναργείς σιωπές του Γ.Τ.» που παρουσιάστηκε πριν δύο χρόνια.** Ήταν η παρουσίαση σχεδόν εκατό πορτραίτων μου από τους καλλιτέχνες μου. Η αρχή της συλλογής έγινε από τον Πάβλο Χαμπίδη, όταν, καθώς μιλούσαμε, πήρε ένα μπλοκ και με ζωγράφησε. Το δεύτερο πορτραίτο το έκανε η Χριστίνα Δάρρα και αυτό συνεχίστηκε για χρόνια. Μέσω αυτών των πορτραίτων έμαθα να διαβάζω το πώς με βλέπει ο κάθε καλλιτέχνης. Είχα συγκινηθεί πολύ τότε, ήταν μια ευχαριστήρια έκθεση σε όλους αυτούς τους καλλιτέχνες.

— **Πώς διαμορφώνεται το «δίπτυχο» γκαλερίστα καλλιτέχνη εντός της γκαλερί;** Ο καλλιτέχνης «βλέπει έργο», ο γκαλερίστας «βλέπει έκθεση». Είναι δυο τελείως διαφορετικά πράγματα. Όταν μπαίνεις σε μια έκθεση πρέπει να ζήσεις μια ολόκληρη εμπειρία. Ο γκαλερίστας – και ο σωστός επιμελητής – κάνουν ακριβώς αυτό. Χτίζουν την εμπειρία. Το έργο το έχουμε. Το έχει δημιουργήσει ο καλλιτέχνης.

— **Παράλληλα με το καλλιτεχνικό μέρος υπάρχει και το εμπορικό. Πώς ισορροπούν;** Γκαλερίστας ως έμπορος σημαίνει «πιστεύω στον καλλιτέχνη και ρισκάρω να τον παρουσιάσω». Είμαι έμπορος αλλά παράγω ένα κομμάτι πολιτισμού. Η ισορροπία μεταξύ εμπορικού και πολιτιστικού επέρχεται με προσωπικό κόστος του γκαλερίστα. Εκεί είναι και το παράπονό μου. Η έλλειψη αναγνώρισης της παραγωγής πολιτισμού σε έναν χώρο που θεωρείται τόπος εμπορίου τέχνης.

— **Με ποιον τρόπο διαμορφώνεται η ταυτότητα μιας γκαλερί;** Η ταυτότητα μιας γκαλερί είναι συνυφασμένη με αυτή του ιδιοκτήτη της. Η προσωπικότητά της, οι επιλογές της, το πόσο πρωτοποριακή ή κλασική θα είναι. Δεν είναι τυχαίο ότι τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Ελλάδα έχει το όνομα του ιδιοκτήτη. Είμαστε συνδεδεμένοι με τις γκαλερί μας. Μας δίνουν και τους δίνουν με.

— **Μπορείς να φανταστείς τον εαυτό σου εκτός χώρου;** Δεν νομίζω! Θα περνούσα έξω από τις γκαλερί και θα ένιωθα ένα μικρό αγαθάκι ζήλεια.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς

CLLXXXV Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Καλοκαίρι: Αναγνώσεις, αναρρώσεις, απώλειες: Παρά τρίχα τη γλιτώσαμε

Το καλοκαίρι είναι η εποχή που μετράς παγωτά και μπάνια. Έρχονται όμως και κάποιες φορές που είσαι αναγκασμένος να μετρήσεις απώλειες ή... **παρά λίγο απώλειες. Το μόνο που σώθηκε αυτήν τη χρονιά ήταν οι αναγνώσεις. Ευτυχώς, λέμε...**

Αν υπάρχει ένα περιοδικό που θα ήθελα να συμμετέχω στη συντακτική του ομάδα, αυτό είναι το αμερικάνικο *Believer*. Πρωτοκυκλοφόρησε το 2003, ο τίτλος του δεν έχει να κάνει με κάποιο είδος θρησκευτικής πίστης, αλλά με μια ιδιόμορφη αισιοδοξία και η ύλη του περιλαμβάνει άρθρα επί παντός, πολλή τέχνη, ολίγη δημοσιογραφία –με την καλή έννοια–, συνεντεύξεις προσωπών που δεν συναντάς αλλού, κόμικς, ποίηση και ό,τι άλλο φανεί στους εκδότες του, που ανάμεσα στα άλλα δηλώνουν ότι το *Believer* «όπως κάθε καλό περιοδικό έχει πεθάνει μερικές φορές, αλλά επιστρέφει στη ζωή λόγω του πιστού κοινού του».

Στο περιοδικό αυτό, διατηρεί μια στήλη για βιβλία, από την αρχή της έκδοσής του, ο **Nick Hornby**, ο συγγραφέας –μεταξύ

άλλων– του «*High Fidelity*». Η στήλη του ξεκινάει πάντα με δύο μικρές λίστες: «τα βιβλία που πήρα» και «τα βιβλία που διάβασα», όπου τα πρώτα σπανίως ταυτίζονται με τα δεύτερα. Ένα από τα βιβλία που διάβασα από σπόντα αυτό το καλοκαίρι, το «*Άγριο βιβλίο*» του **Χουάν Βιγιόρο** (εκδ. Carnivora, μετ. Χριστίνα Φιλήμονος), εξηγεί τις λίστες του Hornby και τις διαφορές ανάμεσα σ' αυτά που πήρες για να διαβάσεις κι εκείνα που τελικά διάβασες: «ο σκοπός της βιβλιοθήκης δεν είναι να διαβάσεις όλα τα βιβλία της, αλλά να μπορείς να τα συμβουλευτείς όποτε θέλεις... Το σημαντικό δεν είναι να έχεις όλη την πληροφορία στο κεφάλι σου, αλλά να ξέρεις πού μπορείς να τη βρεις». Έτσι, ο θείος Τίτο του Βιγιόρο δίνει την απάντηση για όλα τα βιβλία που συνεχίζω να αγοράζω –ενώ υπάρχουν δεκάδες που δεν έχω διαβάσει–, αλλά και για όλους τους δίσκους που συνεχίζουν να στριμώχνονται σφραγισμένοι στο πάτωμα του σπιτιού/εργαστηρίου μου.

Αυτό το καλοκαίρι ήταν παράξενο. Επιφύλασσε ελάχιστες μέρες εκτός Αθήνας και απολύτως καμία στις θάλασσες της πατρί-

δας μου. Η Μάρκα είναι ένας σκύλος που δεν είναι ακριβώς δικός μου, αλλά έχει πάρει εξ αγχιστείας τη θέση που κατείχε η μοναδική γάτα της ζωής μου, η Σακούνταλα. Η Μάρκα έδωσε μια μεγάλη μάχη αυτό το καλοκαίρι και τελικά τα κατάφερε. Είναι το πιο γενναίο ζώακι που έχω γνωρίσει κι επιπλέον είναι το πρόσωπο αυτού του καλοκαιριού. Πιο σωστά, η μουσούδα αυτού του καλοκαιριού!

Χάθηκαν όμως μερικοί άνθρωποι από αυτούς που αγάπησα: ο **John Mayall**, ο μουσικός πίσω από τα πρώτα βρετανικά blues που άκουσα ποτέ. Ο **Martin Philips** των Chills που μ' έφερε κοντά στη σκηνή της Νέας Ζηλανδίας. Ο **Toumani Diabate** με τον ήχο του kora κι εκείνη την απίθανη συνεργασία με τη Φιλαρμονική του Λονδίνου το 2021.

Και πιο πολύ, η **Τζένη Μαστοράκη**. Πατήρα από την πολύ σημαντική ροκ πλευρά της, η πρώτη μετάφραση στον «*Φύλακα*

της σίκαλης» του **Salinger** με είχε καθορίσει. Τώρα διαβάζω τη δεύτερη μετάφρασή της στο ίδιο βιβλίο, με τίτλο «*Στη σίκαλη, στα στάσια, ο πιάστης*». Επιπλέον, το «*Μ' ένα στεφάνι φως*» είναι για μένα ένα από τα κορυφαία ελληνικά ποιητικά κείμενα. Μέσω των προσωπικών αναγνώσεων αλλά και μέσω των μοιρασμάτων –στα εργαστήρια λογοτεχνίας και πέρα από αυτά– μπορώ να το απαγγέλλω πια χωρίς να το διαβάζω: «*Αλλά δε θέλει να λησμονηθεί, γιατί κανείς, κανείς δεν θέλει να τον λησμονούν, και να θυμίζει θέλει μια φορά, που τρυφερή κορόνα τους την είχαν, κι α πότε, βγάνοντας την κεφαλή στις ερμιές, τα χέρια ξάφνου τής λευκαίνονται... και ξεματώνει γλείφοντας τους χαρακωμένους της καρπούς, παραλογίζεται πως θα γινόταν άλλη, άνασσα στο βαθύ παλάτι των αγρών, αθλία φλώρα τ' όνομά της, σαρακίνα, σαν βλασφημία, μενεξένη, άσβεστος, με το κακό του φεγγαριού αφρίζει, κι α ποτέ, γέρνει το κορμάκι της στις εξοχές, σαν ημισέληνος ωχρή ξεφέγγει, μικρή γυναίκα, γυνακίτσα, βάρβαρη, καλεί τον θάνατο, καλεί, που ήταν καλός, από μακριά σου μίνουσα, του λέει, ακραία κόρη και βαλεριανή, από μακριά, κι ετοιμαζόταν να φωνάξει δυνατά, και δε φωνάζει, δε λαλεί, δεν κλαίει».*

Για τα βιβλία –τα πολλά– που διαβάστηκαν και για τις μουσικές τις μαγικές που ακούστηκαν, έχουμε πολλά να πούμε τη χρονιά που έρχεται. Καλό Σεπτέμβρη!

520

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΒΙΒΛΙΟΥ

6-22 Σεπτεμβρίου 2024

ΠΕΔΙΟΝ ΑΡΕΩΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ
Από σένα η Άνοιξη εξαρτάται

ΗΜΕΡΕΣ & ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Δευτέρα έως Πέμπτη 18:00-22:30
Παρασκευή & Σάββατο 18:00-23:00
Κυριακή 10:30-15:00 & 18:00-22:30

Ρωμανός Γεροδήμος

Τα λημέρια των συγγραφέων - πεζογράφων, ποιητών, δοκιμιογράφων. Γιατί γράφουν εκεί που γράφουν; Τι φρετίχ έχουν; Πώς εμπνέονται σ' αυτόν τον χώρο;

Επιμέλεια: ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

Η αλήθεια είναι ότι το πραγματικά αγαπημένο μου «λημέρι» για να γράφω –το μέρος στο οποίο επιτυγχάνω το μέγιστο της συγκέντρωσης και απόλαυσης της διαδικασίας, το μέρος στο οποίο έγραφα το μεγαλύτερο μέρος των βιβλίων και των σεναρίων μου– είναι τα μέσα μεταφοράς και ειδικά τα αεροπλάνα. Η έλλειψη εναλλακτικών επιλογών (μου είναι εξαιρετικά δύσκολο να κοιμηθώ σε πτήσεις) και αποσπάσεων που είναι συνυφασμένες με το γραφείο μου στο σπίτι, όπως η σύνδεση με το ίντερνετ ή το ψυγείο, όπως και η παρουσία άλλων άγνωστων ανθρώπων που ταυτόχρονα λειτουργούν σαν παρέα αλλά χωρίς να σε ενοχλούν, δημιουργούν το ιδανικό περιβάλλον. Γι' αυτόν τον λόγο μου αρέσει πολύ να γράφω και σε όμορφα καφέ. Ίσως με εμπνέει και η αίσθηση της κίνησης: όλοι κινούνται για να πάνε κάπου· όλοι κυνηγούν ένα τέλος, έναν σκοπό· άρα υπάρχει νόημα.

Το γραφείο που έχω φτιάξει στο σπίτι μου στο Λονδίνο το αγαπάω πολύ και όταν δεν πετάω ή δεν κάθομαι σε καφέ, περνάω το μεγαλύτερο μέρος της μέρας μου εκεί. Πριν από μερικά χρόνια, όταν οι παλιές βιβλιοθήκες μου αδυνατούσαν να συγκρατήσουν τη ροή νέων βιβλίων, πήρα μια στρατηγική απόφαση. Δώρισα το κρεβάτι μου και τις δύο παλιές βιβλιοθήκες, έκανα μια μεγάλη εκκαθάριση και μετέτρεψα το υπνοδωμάτιο σε βιβλιοθήκη/γραφείο. Το κρεβάτι μου πλέον αποτελείται από δύο διπλά παπλώματα που τα απλώνω στο πάτωμα κάθε βράδυ (κάτι καλό για τη μέση μου και κακό για τους καλεσμένους μου).

Σ' αυτήν τη βιβλιοθήκη/γραφείο υπάρχουν μόνο τεσσάρων ειδών πράγματα: βιβλία όλων των ειδών, που εκτός από τη χρηστική λειτουργία (αναφορά, απόδραση) και την ανάμνηση του περιεχομένου κουβαλούν και τις αναμνήσεις του, πού τα αγόρασα ή ποιος μου τα δώρισε και πότε και πού τα διάβασα· η συλλογή από τα CD μου (soundtrack, μπαρόκ, κλασική, τζαζ, μουσική του κόσμου – είμαι ακόμα από τους λίγους που τους αρέσει να ακούνε ένα έργο από την αρχή μέχρι το τέλος)· γραφικές ύλες (άπειρα μολύβια από μουσεία διαφορετικών πόλεων, στίλο UniBall και χαρτιά όλων των ειδών)· και διάφορα κειμήλια ή περιέργα αντικείμενα που έχω μαζέψει από διάφορες γωνιές του κόσμου. Το κάθε αντικείμενο έχει τη δική του ιστορία: το σκληρό διήμερο παζάρι στη λαϊκή της Αβάνας για ένα κρανίο από μασίφ μασόνι, το τομαχώκ από τους αυτόχθονες στο Γκραντ Κάνιον, το φυσοκάλαμο από τους καταρράκτες

του Ιγκουασού στην Αργεντινή.

Η διαδικασία της συγγραφής συνήθως αποτελείται από τρία στάδια: σκέψεις ή ιδέες που συνήθως καταφτάνουν τις πιο ακατάλληλες στιγμές –στο μπάνιο ή στον δρόμο ή στο μετρό–, και τις οποίες καταγράφω είτε στο κινητό μου είτε σε ένα από τα πολλά σημειωματάρια μου· τη δημιουργία και ανάπτυξη καρτελών στο πρόγραμμα OneNote με πιο ανεπτυγμένες σκέψεις, προσχέδια, φωτογραφίες, λινκ σε άλλα υλικά· και τη συγγραφή και επιμέλεια του πλήρους κειμένου.

Το τελετουργικό της συγγραφής προφανώς απαιτεί καθαρό γραφείο (μια εξαιρετική δικαιολογία για αένα αναβολή της εργασίας όταν υποσυνείδητα σε παραλύει η επιθυμία της υποτιθέμενης τελειότητας ή η ανασφάλεια της ανεπάρκειας), ξυσμένα μολύβια, έναν δυνατό καφέ με γάλα και ενεργοποίηση διαφόρων μεθόδων αποκοπής από το περιβάλλον, με βασικότερο το Freedom: μια εφαρμογή που σου μπλοκάρει την πρόσβαση στο ίντερνετ για ένα χρονικό διάστημα που επιλέγεις εσύ (π.χ. μισή ή μία ώρα). Ναι, σωστά διαβάσατε: πληρώνεις μηνιαία συνδρομή σε μια διαδικτυακή εφαρμογή που σου μπλοκάρει το ίντερνετ για να μη χαζολογάς. Είναι λίγο σαν να παίρνεις το αυτοκίνητο για να πας στο γυμναστήριο.

Το τελικό βήμα είναι η εξαντλητική αργή επιλογή της κατάλληλης μουσικής ανάλογα με την εποχή του χρόνου και τη διάθεση (εξού και η συλλογή των CD). Όταν κάτι που γράφω με δυσκολεύει ή χρειάζεται πραγματική βύθιση σε ένα άλλο σύμπαν, τότε, χωρίς να το καταλάβω, μπορεί να καταλήξω να ακούω το ίδιο κομμάτι σε λούπα για ώρες – απόδειξη του ότι οι άνθρωποι δεν μπορούμε πραγματικά να κάνουμε multitasking, δηλαδή να χρησιμοποιούμε πολλές διαφορετικές αισθήσεις και λειτουργίες, απλώς συνήθως και χωρίς να το καταλάβουμε πηδάμε από δραστηριότητα σε δραστηριότητα.

Το γράψιμο, όπως και το διάβασμα, απαιτεί να μπει σε μια πνευματική κατάσταση που όχι μόνο δεν πρόκειται κανείς και τίποτα να σε διακόψει, αλλά είσαι εκ των προτέρων βέβαιος για αυτό. Μόνο τότε μπορείς να ακολουθήσεις τον ειρμό της σκέψης και της φαντασίας, μπαίνοντας στην εικονική πραγματικότητα του μυαλού. Εκείνη τη στιγμή δεν είσαι πραγματικά στο γραφείο σου, αλλά κάπου αλλού.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΜΕ ΑΙΤΙΑ

Ένα βιβλίο για κάθε αναγνώστη που εξακολουθεί να πιστεύει ότι ο άνθρωπος είναι σαν την κατσαρίδα

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Ήταν Σάββατο του Λαζάρου όταν έγινε στη Λευκωσία η καταστροφή στο Τσέρνομπιλ. Σωτήριον έτος 1986. Στην αρχή οι σοβιετικές αρχές επιχείρησαν να κρατήσουν κρυφό το γεγονός ότι μια σειρά εκρήξεων είχε καταστρέψει τον κεντρικό αντιδραστήρα στο πυρηνικό εργοστάσιο της περιοχής. Στην Ελλάδα το μάθαμε τρεις μέρες αργότερα. Ήμουν τότε 28 ετών και βρισκόμουν για τις διακοπές του Πάσχα στο Ηράκλειο της Κρήτης. Ατύχημα σε πυρηνικό εργοστάσιο; Τι σήμαινε πάλι αυτό; Και πόσο μπορούσε να μας επηρεάσει εμάς στην Κρήτη, τόσες χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά;

Στην αρχή λέγανε ότι καλό θα ήταν να αποφεύγουμε τα λαχανικά. Ύστερα τα φρούτα, αργότερα ακολούθησε το κρέας. Μα ακόμα και η ατομική βόμβα στη Χιροσίμα δεν κάλυψε τέτοια απόσταση (έως την Κρήτη, εννοώ). Μόνο που σε αυτήν την περίπτωση ήταν σαν να εξερράγησαν τριακόσιες τέτοιες βόμβες στο ίδιο σημείο ταυτόχρονα. Είχαμε μωδιάσει όλοι. Και τι θα κάναμε με τα πασχαλινά αυγά; Με το τσουρέκι;

Η Λευκωσίδα συγγραφέας Σβετλάνα Αλεξίεβιτς, που πήρε το νόμπελ λογοτεχνίας πριν εννέα χρόνια, έγραψε ένα αριστουργηματικό βιβλίο όπου περιγράφει μέσα από τις μαρτυρίες ανθρώπων που έζησαν από κοντά τη φρίκη εκείνη και βίωσαν τα αποτελέσματά της στα πιο κοντινά τους πρόσωπα, το δυστύχημα αυτό που χαρακτηρίστηκε ως η μεγαλύτερη τεχνολογική καταστροφή του 20ού αιώνα. Η συγγραφέας, δέκα χρόνια μετά το γεγονός, επισκέπτεται τον ερημωμένο τόπο και συνομιλεί με όσους εργάστηκαν στο σημείο για να περιορίσουν τη ζημιά, αλλά και με κάθε άνθρωπο που επιβίωσε του ζόφου εκείνου.

Να πώς περιγράφει το συμβάν μια δασκάλα που απομακρύνθηκε από την περιοχή:

Σβετλάνα Αλεξίεβιτς, Τσέρνομπιλ (ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ)

«Τις πρώτες μέρες ήμασταν πολύ μπερδεμένοι. Θυμάμαι έναν μεγάλο φόβο που μας διακατείχε κι ένα περίεργο είδος προσβολής που νιώθαμε. Κάτι φοβερό είχε συμβεί δίπλα στα σπίτια μας και κανείς δεν μας μιλούσε γι' αυτό. Οι αρχές τηρούσαν σιγή ιχθύος, οι γιατροί δεν αποκάλυπταν τίποτε. Εμείς περιμέναμε οδηγίες από την περιφερειακή επιτροπή, η οποία περίμενε οδηγίες από το Μινσκ και το Μινσκ από τη Μόσχα. Μια μακριά αλυσίδα ανθρώπων και στο τέλος μια χούφτα άνθρωποι που αποφάσιζαν για όλα. Είχαμε μείνει εντελώς απροστάτευτοι... Θυμάμαι τον πανικό των πρώτων ημερών. Πολλοί έτρεξαν στα φαρμακεία για να αγοράσουν ιώδιο. Άλλοι σταμάτησαν να αγοράζουν γάλα, κρέας και ιδιαίτερα βοδινό. Εμείς αποφασίσαμε να μη στερηθούμε το φαγητό μας κι έτσι αγοράσαμε τα πιο ακριβά λουκάνικα, πιστεύοντας πως –αν μη τι άλλο– θα είχαν φτιαχτεί από το καλύτερο κρέας. Αργότερα όμως μάθαμε πως τους προσθέταν μεγάλες ποσότητες μολυσμένου κρέατος ακριβώς γιατί υπέθεταν πως κανείς δεν θα τα κατανάλωνε εξαιτίας της υψηλής τιμής τους... Μια μικρή ομάδα ανθρώπων στάθηκαν ικανοί να μας σκοτώσουν. Όχι τίποτε μανιακοί ή εγκληματίες αλλά συνθησιμμένοι εργάτες σ' έναν πυρηνικό σταθμό. Όταν συνειδητοποιήσα αυτήν την κατάσταση, ένιωσα βαθιά απογοητευμένη. Το Τσέρνομπιλ άνοιξε μια άβυσσο, γέννησε μια φρίκη μεγαλύτερη από το Άουσβιτς και το Ολοκαύτωμα. Δεν μπορούμε να εξαφανίσουμε τον άνθρωπο από τη Γη με τα τσεκούρια και τα τόξα ή με τις χειροβομβίδες και τους θαλάμους αερίων. Με την πυρηνική ενέργεια όμως...»

Ένα εκπληκτικό βιβλίο που συστήνω ανεπιφύλακτα σε κάθε αναγνώστη ο οποίος εξακολουθεί να πιστεύει ότι ο άνθρωπος είναι σαν την κατσαρίδα, μια κατσαρίδα που δεν τρομάζει από κλιματικές αλλαγές και εκρήξεις σε πυρηνικά εργοστάσια.

ΤΟ ΚΟΥΙΡ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

S. A. Cosby «Δάκρυα Ξυράφι»

Αίμα, δάκρυα κι ιδρώτας σ' ένα σκληροτράχηλο queerdom πιστολίδι
στη Βιρτζίνια των Ηνωμένων Πολιτειών

Της ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

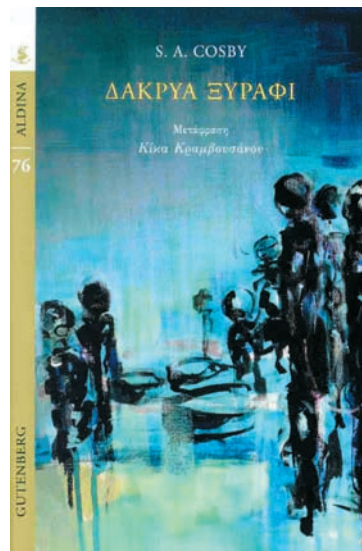
Εντάξει, κάποια στιγμή θα γινόταν κι αυτό: θα είχαμε μια ιστορία που θα συνδύαζε το «Πολύ σκληρός για να πεθάνεις» με κουίρ χαρακτήρες.

Αυτό ακριβώς κάνει το «Δάκρυα Ξυράφι» του πληθωρικού S.A. Cosby, όπου δυο πατεράδες από διαφορετικές τάξεις και φυλές, αλλά με κοινό background σε ποινικά μπτρώα, έρχονται αντιμέτωπη με την ανικανότητα —ή την απροθυμία— της αστυνομίας να βρει τους δολοφόνους των γιών τους, του Αϊζέια και του Ντέρεκ, κι έτσι αποφασίζουν να «καθαρίσουν» τη δουλίτσα μόνοι τους.

Ο Αϊζέια κι ο Ντέρεκ ήταν ζευγάρι. Αυτό δεν πολυάρεσε στους πατεράδες τους, τον Αφροαμερικανό Άικ και τον trailer trash λευκό Μπάντι Λι, αλλά τώρα που βρέθηκαν τρυπημένοι σαν σουρωτήρια από σφαίρες (αν μου επιτρέπεται να χρησιμοποιήσω τη σκληροτράχηλη γλώσσα του βιβλίου) οι δυο πατεράδες, λουσιμένοι

από ενοχές, θα μάθουν πώς είναι να είσαι γκέι άνδρας στις νότιες πολιτείες τον ΗΠΑ από την καλή κι απ' την ανάποδη.

Στον δρόμο τους θα βρουν μια συμμορία από ξεπλυμένους λευκούς ρατσιστές μοτοσικλετιστές, μια σουπερ σέξι γκόμενα που εκπροσωπεί ένα από τα γράμματα του ακρωνύμιου ΛΟΑΚΤΙ (δεν σας λέω ποιο) και την αναζητεί η μισή Βιρτζίνια, έναν κωλοπιασμένο παραγωγό μουσικών επιτυχιών που έχει μάθει να κρύβεται πίσω από τους σωματοφύλακές του, παλιούς γνώριμους από τις εποχές των συμμοριών που «τρέχουν» ακόμα εμπόρια όπλων, ναρκωτικών και λευκής σάρκας πάνω κάτω στην ανατολική ακτή, γερουσιαστές, δικαστές, πρόην και νυν συζύγους που δεν μασάνε μία, αλλά κυρίως μια σειρά από αδιανόητα αιματοβαμμένες επικές σκηνές shoot-em-up, που δεν έχουν τίποτα να ζηλέψουν από τις «Επικίνδυνες αποστολές» και, ειλικρινά, δεν περίμενα ποτέ ότι θα δω σε

S.A. Cosby
«Δάκρυα Ξυράφι»,
μετάφραση Κίκα Κραμβουσάνου,
εκδόσεις Gutenberg

βιβλίο με κουίρ θεματολογία.

Ο Cosby δεν χαρίζεται σε κανέναν. Ούτε σε διάφορους αναρχικούς που το παίζουν προοδευτικοί αλλά είναι βαθιά τρανσφοβικοί, ούτε σε όσους χρησιμοποιούν την έννοια woke με λάθος τρόπο, ούτε φυσικά στους λευκούς (Αμερικανούς) που νομίζουν ότι καταλαβαίνουν πώς είναι να γεννιέσαι και να μεγαλώνεις ως μαύρος στις ΗΠΑ, αλλά βασικά μιλούν από το λευκό τους προνόμιο — όμως ούτε και στους «δικούς» του: τους

μαύρους συμπολίτες του που, για λόγους που αναλύει εύστοχα στο μυθιστόρημα, πολλές φορές είναι λιγότερο ανεκτικοί απέναντι σε άτομα της ΛΟΑΚΤΚΙ κοινότητας απ' ότι οι λευκοί συμπολίτες τους.

Δεν μπορώ να σας πω και πολλά παραπάνω για την πλοκή του βιβλίου γιατί πρόκειται για θρίλερ και δεν θέλω να κάνω spoilers. Και μη φανταστείτε τίποτα το υπερβολικά λογοτεχνικό: μιλάμε για κανονικό action thriller, από αυτά που διαβάζεις με κομμένη την ανάσα σε καναπέδες, παραλίες, τρόλεϊ με και χωρίς κλιματισμό, ένα βιβλίο που σε πάνει από τη μούρη και δεν σ' αφήνει. Παρ' όλη τη βία και τα αίματα.

Η μετάφραση της Κίκας Κραμβουσάνου είναι αξιοπρεπέστατη. Χάνει —όπως είναι φυσικό— τη φυσική διαφοροποίηση που επιδεικνύει το αγγλόφωνο πρωτότυπο μεταξύ της στρωτής αμερικανικής γλώσσας του αφηγητή, του νότιου drawl του Μπάντι Λι και της edgy διαλέκτου του bro Άικ, αλλά έχει προσπαθήσει και καταφέρει να διατηρήσει την ελαστικότητα των προτάσεων, το killer χιούμορ του συγγραφέα και την ταχύτητα του λόγου του.

All in all, από εμένα είναι ναι! Παρά το πιστολίδι και τα αίματα.

ΌΤΑΝ ΞΑΝΑ ΠΕΘΑΝΩ No 2

Η ΠΙΟ ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΣΚΟΤΑΔΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΚΗ ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΑΚΗΣ ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΘΕΝΑ ΧΟΡΟΖΙΔΟΥ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤΑΜΟΣ | ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΤΑΦΤΣΗΣ | ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΥΡΡΗ | ΜΑΡΙΑ-ΝΕΦΕΛΗ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΦΑΙΔΡΑ ΣΚΛΗΡΗ | ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ | ΛΑΖΑΡΙΑ ΣΑΖΕΪΔΟΥ | ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΤΟΥΛΑΣ

Στο ρόλο του Ψυχιάτρου ο **ΤΟΛΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ: ΔΕΥΤΕΡΑ 16/9 - ΒΕΑΚΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ • ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20/9 & ΣΑΒΒΑΤΟ 21/9 - ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΑΛΚΑΖΑΡ ΛΑΡΙΣΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ 22/9 - ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ Μ.ΜΕΡΚΟΥΡΗ ΒΟΛΟΣ • ΑΠΟ ΠΕΜΠΤΗ 26/9 ΕΩΣ & ΚΥΡΙΑΚΗ 29/9 - RADIOCITY ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΑΠΟ ΠΕΜΠΤΗ 3/10 ΕΩΣ & ΚΥΡΙΑΚΗ 6/10 - RADIOCITY ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΑΠΟ ΠΕΜΠΤΗ 10/10 ΕΩΣ & ΚΥΡΙΑΚΗ 13/10 - RADIOCITY ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: **ATHENS** **VOICE** **ATHENS** gr

critic's CHOICE

Μαζί ξανά (HORS-SAISON) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Στεφάν Μπριζέ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γκιγιόμ Κανέ, Αλμπα Ρορβάκερ, Σαρίφ Αντούρα, Εμί Μπουασάρ Πομέλ, Λισέτ Μπεντέν

Ο Ματιέ, καταξιωμένος κινηματογραφικός σταρ που βιώνει μια αναπάντεχη κρίση όταν επιχειρεί να παίξει για πρώτη φορά στο θέατρο, οδηγείται στην απομόνωση και την ηρεμία που υπόσχεται πανάκριβη ξενοδοχειακή μονάδα η οποία βρίσκεται σε μια μικρή παραθαλάσσια γαλλική κωμόπολη. Εκεί ζει μόνιμα η Αλίσ, με την οποία είχε σχέση πριν από αρκετά χρόνια και είχαν χωρίσει μόλις άρχιζε να γίνεται γνωστός.

Ο κυρίως πολιτικοποιημένος («Ο νόμος της αγοράς», «Σε πόλεμο») Στεφάν Μπριζέ έχει κατά καιρούς δώσει δείγματα μιας ρομαντικής πτυχής («Η ζωή μιας γυναίκας»), που αποφεύγει πάντως να γίνει εύκολη ή κλισέ, ενώ σε μία περίπτωση (το εξαιρετικό «Ένας άλλος κόσμος» του 2021 με τον Βενσάν Λιντόν) οι δύο φαινομενικά ξένες συνιστώσες του κινηματογραφικού σύμπαντός του ενώνονται υποδειγματικά. Κάτι αντίστοιχο επιχειρεί και με το «Μαζί ξανά». Η διαφορά έγκειται στο ότι η πολιτική ματιά προέρχεται μέσα από την περίπτωση ενός εκπροσώπου της κινηματογραφικής ελίτ. Ο πρωταγωνιστής σταρ —με άνεση ο Γκιγιόμ παίζει ουσιαστικά τον εαυτό του— δεν βρίσκει ποτέ και πουθενά την ψυχία του: στον αποστειρωμένο μικρόκοσμο του ξενοδοχείου οι υπάλληλοι ζητούν συνεχώς να βγάλουν μια σέλφι με τον Ματιέ, ενώ και οι έξοδοι του στη μικρή κωμόπολη δεν γίνονται χωρίς να εισπράξει κάποιο σχόλιο για τα έργα του. Ο βαρυστημένος σταρ παίζει στωικά τον ρόλο του (άντετος και χαμογελαστός δεν λέει ποτέ όχι), ενώ μέσα του βράζει και ξεσπά μοναχά όταν βρεθεί στο άδειο δωμάτιό του. Ακόμη και οι προσπάθειές του να βρει λίγη παρηγοριά στις τηλεφωνικές κουβέντες με τη σύντροφό του (επίσης καταξιωμένη τηλεπερσόνα δημοσιογράφος που δεν τη βλέπουμε ποτέ) έχουν το ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα. Το φως που θα βγάλει τον καταθλιπτικό σταρ από το υπαρξιακό σκοτάδι του, έρχεται με τη μορφή μιας γλυκιάς εικόνας από το παρελθόν. Η συνάντηση με την παντρεμένη και μητέρα πλέον Αλίσ, ξεκλειδώνει όμορφες αναμνήσεις αλλά και κάποιες δύσκολες στιγμές που και οι δύο προτιμούν να ξεχάσουν. Η κάμερα του Μπριζέ, με στιλ και απλότητα, συνθέτει μια πανέμορφη συναισθηματική επανένωση που αποφεύγει, όσο είναι δυνατόν, τις συμβάσεις. Οι λεπτομέρειές της δίνονται αβίαστα, άμεσα και με μια ειλικρίνεια που εντέλει συγκινεί. Οι δύο πρώην εραστές βρίσκουν την ευκαιρία να πουν τις αλήθειες που δεν είχαν μοιραστεί στον πρώτο χωρισμό τους. Κι ενώ όλα δείχνουν να μπαίνουν στη θέση τους και οι παλιές ερωτικές πληγές να κλείνουν, η συνθήκη αλλάζει και σκληραίνει μόλις η κουβέντα πηγαίνει στο θέμα των προσωπικών ευθυνών. Εδώ έρχονται οι αποκαλύψεις που τονίζουν τη νομιματοδότηση μιας ολόκληρης ζωής, αλλά και η διαπίστωση για ακόμη μια φορά, του πόσο σπουδαία ηθοποιός είναι η Αλίτσε Ρορβάκερ («Είμαι ο έρωτας»).

►►► Το ενδιαφέρον θρίλερ «Τεχνητή Δικ. Α.Ι. οσύνη» (Justicia Artificial)** του Σιμόν Κασάλ, χρησιμοποιεί το ζήτημα της τεχνητής νοημοσύνης σε ένα εφιαλτικό σενάριο όπου πραγματοποιείται δημοψήφισμα στην Ισπανία προκειμένου το δικαστικό σύστημα της χώρας να συνδεθεί με ειδικό λογισμικό, για πιο γρήγορη και... αποτελεσματική δικαιοσύνη. ►►► Το «Μια συνθησιμένη υπόθεση» (Le Fil)** του Ντανιέλ Οτέιγ, με τον ίδιο στον ρόλο του συνήγορου ενός άντρα που κατηγορείται για τη δολοφονία της γυναίκας του, είναι ένα συνθησιμένο δικαστικό θρίλερ που βασίζεται στο μυθιστόρημα του Ζαν-Ιβ Μουαγιάρ. ►►► Οι «Άπληστοι άνθρωποι» (Greedy People) (-) του Πότσι Ποντσιρόλι είναι μια μαύρη κωμωδία κοενικών προδιαγραφών για δύο αστυνομικούς που βρίσκουν παράνομο χρήμα και το κρύβουν. ►►► Το animation «Ο Δελφινομικρούλης» (Dolphin Boy) (-) του Μοχάμαντ Κεϊράντις, επιχειρεί να κάνει πιο ομαλό για τους μικρούς θεατές το άνοιγμα του σχολείου και το τέλος των διακοπών. ►►► Το δράμα του Ράινερ Βέρνερ Φασμίντερ «Ο φόβος τρώει τα σωθικά»*** είναι ίσως η πιο τρυφερή και αισιόδοξη δημιουργία του τρομερού Γερμανού. ►►► Στις επανεκδόσεις της εβδομάδας συναντάμε και τον «Μεγάλο ύπνο»***½ του Χάουαρντ Χοκς που βασίζεται στο αστυνομικό μυθιστόρημα του Ρέιμοντ Τσάντλερ κι έχει πρωταγωνιστές τους Λορίν Μπακόλ και Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ.

JUST THE FACTS

Μαζί ξανά ***
Ο νόμος του έρωτα

Μικρά πράγματα που πήγαν λάθος *½**
Έγκλημα και τιμωρία

Το κοράκι **
Ριμέικ της καταραμένης ταινίας των 90s

Κώδικας κινδύνου *½**
Το σκηνωτικό ντεμπούτο της Ζόι Κράβιτς

Τεχνητή Δικ. Α.Ι. οσύνη **
Δικαστές-ρομπότ

Μια συνθησιμένη υπόθεση **
Ο Ντανιέλ Οτέιγ σκηνωθετεί και παίζει

Άπληστοι άνθρωποι -
Με τη χάρη των αδελφών Κοέν

Ο Δελφινομικρούλης -
Μια τελευταία βουτιά

Ο φόβος τρώει τα σωθικά ***
Κλασικός Ράινερ Βέρνερ Φασμίντερ

Μεγάλος ύπνος *½**
Ο Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ ως Φίλιπ Μάρλοου

© MICHAEL CROTTI

- * ΑΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Όλα για τον Πέδρο

«ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΡΑΓΜΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΞΑ ΣΕ ΣΕΝΑ, ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΥΠΕΡΟΧΑ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΟΣ ΕΙΣΑΙ» (ΤΟ ΚΟΡΑΚΙ)

Το Κοράκι

Κώδικας κινδύνου

Μικρά πράγματα που πήγαν λάθος

Μικρά πράγματα που πήγαν λάθος **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χάρης Βαφειάδης **ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:** Θάνος Τοκάκης, Μιχάλης Συριόπουλος, Χριστίνα Χειλά Φαμέλη, Γαλήνη Χατζηπασάλη

Κάποια πράγματα πήγαν λάθος στη ζωή του Φάνη, κάποτε «διάσημου» (ήταν ο πρώτος νικητής του «Big Brother») που έχασε την οικογένειά του και τώρα ντύνεται Σπαρτιάτης στους αρχαιολογικούς χώρους της Αθήνας για να βγάλουν φωτογραφίες οι τουρίστες. Κάτι αντίστοιχο όμως συνέβη και με τον χρηματιστή Παύλο που έχασε τη δουλειά του, αλλά συνεχίζει να συμπεριφέρεται σαν να μην έχει αλλάξει τίποτα.

Η έναρξη του κατήφορου που πήρε η ζωή των δύο αντρών δεν δηλώνεται ποτέ. Αρκούμαστε στην παράλληλη παρακολούθηση των δύο ιστοριών που κάποια στιγμή θα συναντηθούν με αφορμή ένα σκυλάκι, χωρίς να μαθαίνουμε ποτέ ποια ήταν τα πράγματα που πήγαν λάθος. Τα φανταζόμαστε όμως άνετα. Ο Χάρης Βαφειάδης στην πρώτη ταινία του έχει τη διάγνωση και τις γόνιμες ιδέες για να αφηγηθεί μια άκρως ενδιαφέρουσα ιστορία μέσω της οποίας αναδεικνύονται οι παθογένειες της ελληνικής κοινωνίας. Προφανώς και η οικονομική κρίση του 2008 τις διογκώνει, αλλά αυτό δεν είναι απαγορευτικό για την αφηγηματική δεινότητα ενός φιλμ που ισορροπεί άνετα μεταξύ κωμωδίας και δράματος. Υπάρχουν αρκετά θετικά στοιχεία (η σατυρική ματιά για τα ανδρικά πρότυπα κουμπώνει άψογα με το καυστικό σχόλιο για την ελληνική φούσκα των 00s), αλλά και κάποια αρνητικά που εντοπίζονται στις κάπως σχηματικές ερμηνείες των δύο πρωταγωνιστών.

Το κοράκι (THE CROW) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ρούπερτ Σάντερς **ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:** Μπιλ Σκάρσγκαρντ, FKA Twigs, Ντάνι Χιούστον, Λόρα Μπερν, Τζόρναν Μπόλγκερ, Σαμί Μπουαζιλά

Σε κέντρο απεξάρτησης γνωρίζονται οι Έρικ και Σέλι και συνειδητοποιούν από την πρώτη κιόλας στιγμή ότι είναι πλασμένοι ο ένας για τον άλλον. Το σκοτεινό παρελθόν όμως της Σέλι την καταδιώκει και σύντομα το ζευγάρι θα βρεθεί στο μάτι ενός αδιστακτού άντρα που επιδιώκει τον θάνατο της κοπέλας.

Σκοτεινό παρελθόν δεν έχει μόνο η πρωταγωνίστρια, αλλά και το ίδιο το φιλμ. Το 1994 στην ομότιτλη ταινία του Άλεξ Πρόγιας ο Μπράντον Λι (γιος του Μπρους Λι), ο ηθοποιός που υποδύθηκε το Κοράκι βρήκε τραγικό θάνατο σε κάποιο γύρισμα, όταν ένας συμπρωταγωνιστής του τον πυροβόλησε με πιστόλι που περιείχε αληθινές σφαίρες. Η κατάρα του φιλμ μοιάζει να πέρασε και στις άλλες τρεις συνέχειες εκείνης της ταινίας που γνώρισαν καλλιτεχνική και εμπορική αποτυχία, καθώς και σε δύο ακόμη προσπάθειες που δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ. Ο Ρούπερτ Σάντερς των «Η Χιονάτη και ο κυνηγός» και «Το φάντασμα στο κέλυφος» δεν νοιάζεται για κατάρτες και προλήψεις. Μεταφέρει το graphic novel που έφτιαξε ο Τζέιμς Ο' Μπαρ το 1989 με τη δέουσα μελαγχολική φωτογραφία της ρομαντικής ιστορίας και μιλάει για τη δύναμη του αληθινού έρωτα που είναι ικανή να νικήσει μέχρι και τον θάνατο. Ύστερα από την καλοσχεδιασμένη εισαγωγή που μας οδηγεί στο δέσιμο των δύο «αδελφών» ψυχών, ακολουθεί ένα κρεσέντο βίας και μεταφυσικής αλληγορίας για την επιθυμητή αιωνιότητα, αλλά και τις θυσίες που απαιτούνται για να την κατακτήσει κανείς. Ο μύθος του Φάουστ συναντά εκείνον της Περσεφόνης, σε ένα φορτωμένο από εφέ και κάπως φλύαρο φιλμ που το παρακάνει με το στιλιζάρισμα. Καλός πάντως ο Μπιλ Σκάρσγκαρντ (ο κλόουν Pennywise στο «Αυτό») ως Έρικ- Crow, πετυχαίνει να δώσει τη συγκινητική χροιά που απαιτεί ο ρόλος του απαρηγόρητου ερωτευμένου.

Κώδικας κινδύνου (BLINK TWICE) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ζόι Κράβιτς **ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:** Ναόμι Ακι, Τσάνινγκ Τέιτουμ, Κρίστιαν Σλέιτερ, Σάιμον Ρεξ, Κάιλ ΜακΛάχλαν, Τζίνα Ντέιβις

Ο πάμπλουτος Σλέιτερ συναντά τη σερβιτόρα Φρίντα σε ακριβό γκαλά και ανάμεσά τους προκύπτει έλξη που δεν αργεί να εξελιχτεί σε μεγάλο έρωτα. Ο ενθουσιασμένος Σλέιτερ δεν αργεί να προσκαλέσει την αγαπημένη του στο ιδιωτικό του νησί, όπου σίεζα από την παραμυθένια όψη του κρύβεται ένα σκοτεινό μυστικό.

Για το σκηνοθετικό της ντεμπούτο η ηθοποιός Ζόι Κράβιτς επιλέγει ένα ψυχολογικό θρίλερ με στοιχεία μαύρης κωμωδίας και δυνατές ανατροπές. Παρ' ότι η γραφή της σκηνοθέτριας δεν έχει την προσωπική ματιά (που διέθετε για παράδειγμα ο Τζόρνταν Πιλ στο «Τρέξε», με το οποίο το φιλμ της Κράβιτς έχει κάποιες μακρινές συγγένειες) καταφέρνει να είναι άκρως αποτελεσματική στο χτίσιμο του σασπένς και την πυκνότητα του μυστηρίου που εντείνει την ατμόσφαιρα της απειλής. Επιλέγει δε στη συγγραφή του σεναρίου που έγραψε από κοινού με τον Ε.Τ. Φιγκενμπάουμ, να επικεντρωθεί στο κομμάτι της σεξουαλικής διαστροφής και βίας, αφήνοντας σε δεύτερη μοίρα το σχόλιο περί ρατσισμού. Στα υπέρ του φιλμ και η ανάδειξη του σκοτεινού προφίλ του Τσάνινγκ Τέιτουμ που είναι ανατριχιαστικά πειστικός στον ρόλο του Σλέιτερ.

“ The Writers Sessions ”

voice
voice
102.5

Ο VOICE 102,5 ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ **NICK CAVE**

Live και συζήτηση

Παρασκευή
20 Σεπτεμβρίου 20:00

Αμφιθέατρο Ιδρύματος
Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή

Ίδρυμα
Βασίλη & Ελίζας
Γουλανδρή

Μιλούν:

Βύρων Κριτζάς
Στέφανος Ρόκκος
Βάσια Τζανακάρη

Ερμηνεύουν:

Μανώλης Αγγελάκης
Μαρία Παπαγεωργίου
Sophie Lies

Την εκδήλωση συντονίζει
ο **Γιώργος Μουχταρίδης**

Προσκλήσεις
από
VOICE 102,5

protergia

Σε είδα...

ΚΑΠΟΙΟΣ ΣΕ ΨΑΧΝΕΙ. ΨΑΞΕ ΤΟΝ ΚΙ ΕΣΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΕ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΣΤΟ www.athensvoice.gr/stiles/se-eida.

ΚΤΕΛ ΑΘΗΝΑ - ΒΟΛΟΣ 07.09.2024

Καθόμασταν μαζί στις θέσεις 31 και 32 και μιλάγαμε για δουλειά, ταξίδια κλπ. Για σένα λέω, Θανάση, 26 ετών, Ηλ. Μπχ. που τώρα είσαι στρατό στο Πεντάγωνο. Ξέρεις ποια είμαι. Έχεις μια υπέροχη, μετρημένη και ήσυχη αύρα που με έκανε να νιώσω σαν κοριτσάκι. Δεν κρατήσαμε σημείο επικοινωνίας, κάνω εδώ ένα βήμα για να κάνεις το επόμενο - εάν θες...

ΨΗΛΟ ΑΓΟΡΙ

Market in Βουλιγαμένη. Μόλις μπήκα με ορμή στο σουπερμάρκετ, τα βλέμματά μας συναντήθηκαν και αισθάνθηκα ιδιαίτερα. Στο ταμείο συμπωματικά ήσουν ακριβώς μετά από εμένα. Δεν θυμάμαι πότε ήταν, έχει περάσει λίγος καιρός (καλοκαίρι πάντως). Η ξανθιά κοπέλα είμαι, αν με θυμάσαι.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΝΕΡΑΤΖΙΩΤΙΣΣΑ

Καλοσπέρα, σε είδα σήμερα 5/9/2024 στον ηλεκτρικό. Ανέβηκα από Νερατζιώτισσα το μεσημέρι στις 12:30. Εσύ καθόσουν ήδη σε θέση κοντά στο παράθυρο. Δεν ήμουν μόνη μου αλλά κάθισα κοντά σου και κοιταχτήκαμε έντονα. Εσύ είχες ακουστικά και άκουγες μουσική, φορούσες μπεζ σορτς και μαύρη μπλούζα κι είχες ταττού στο δεξί χέρι. Είχες λίγα γένια και ήσουν πανέμορφος. Εγώ φορούσα ασπρόμαυρο καρέ παντελόνι και μπλε μπλούζα με άσπρη/μπλε τσάντα και γυαλί ηλίου. Εσύ κατέβηκες Αττική, ενώ εγώ Ομόνοια και σε ξαναείδα στο μετρό πάλι, ήμασταν πάλι στο ίδιο βαγόνι, εσύ κατέβηκες Πανεπιστήμιο, ενώ εγώ Σύνταγμα. Πριν κατέβεις, κοιταχτήκαμε πάλι πολύ έντονα. Θέλω πολύ να σε γνωρίσω... Μακάρι να το δεις και να μου στείλεις!!!

ΠΑΡΑΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΦΩΚΑΙΑ

Σε ξαναείδα στις 3 Σεπτεμβρίου στο ίδιο σημείο στην παραλία Παλαιάς Φώκαιας. Είχες έρθει πριν από μένα κι όταν βγήκες από τη θάλασσα, άκουσα το όνομά σου, που σε φώναξε ένας γνωστός σου. Σε λένε Σπύρο. Τι υπέροχο όνομα! Μόνο αυτό ξέρω για σένα. Εκείνη τη μέρα με κοιτούσες έντονα σαν

να ήθελες να μου μιλήσεις, αλλά στεκόσουν κάπως μακριά... Τώρα πλέον γύρισα Αθήνα, οπότε δεν έχω ελπίδες να σε ξαναδώ, αλλά θα ήθελα πολύ να σε γνωρίσω. Αν το δεις, ελπίζω να μου στείλεις μήνυμα... Θα περιμένω...

ΠΗΓΑ ΝΑ ΠΑΙΞΩ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΚΑΙ...

Σε είδα στο κατάστημα ΟΠΑΠ επί της Λ. Ιωνίας στο Άνω Καλαμάκι. Φορούσες μαύρο μπούστο και σορτσάκι. Απίστευτο αθλητικό σώμα και ένα προσωπάκι όλο γλύκα. Είχες πάει να παραλάβεις ένα δέμα και ψέλλισες το όνομά σου, αλλά δυστυχώς δεν το άκουσα για να σε βρω στο fb. Δεν μπορώ να ξεχάσω το βλέμμα σου....

ΗΣΑΠ Ν. ΙΩΝΙΑΣ

Ήσουν με μια φίλη. Νομίζω είχες κι ένα τηλεφώνημα που σε αναστάτωσε. Δεν ήθελα να ενοχλήσω. Είσαι εντυπωσιακή, θέλω να σε ξαναδώ.

ΣΕ ΕΙΔΑ ΣΤΗ ΝΑΟΥΣΑ...

που δεν ήθελα καν να πατήσω! Το πιο ωραίο αγόρι του καλοκαιριού. Με έριξες από την κόκα κόλα, στο τζίν! Στείλε γιατί το νησί είναι μεγάλο, μα η σεζόν μικρή.

MONKEY P

Νοσοκομείο Α. Συγγρός. Είχες έρθει και εσύ για εμβολιασμό, μελαχρινέ αρκούδε. Καθόμουν απέναντι και προσπάθησα να το παίξω άνετος. Αν θες να μιλήσουμε για τις παρενέργειες του εμβολίου, στείλε.

ΠΑΡΑΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΦΩΚΑΙΑ

Σήμερα το μεσημέρι από τις 13:00 είχες έρθει μόνος και μπήκες στη θάλασσα. Σε κοίταξα αρκετές φορές όπως κι εσύ. Εγώ είχα έρθει με τη μητέρα μου λίγο πιο πέρα και σε κοιτούσα... Μιλούσες με κάτι κυριούλες αλλά μετά μπήκες πιο βαθιά στη θάλασσα. Είσαι μεσαίο ύψος και είχες γένια, πολύ ωραίος ήσουν. Μάλλον είχες έρθει με μηχανή γιατί όταν έφυγες κατά τις 15:00 κρατούσες κράνος. Θέλω πολύ να σε ξαναδώ, ελπίζω να έρθεις και αύριο ίδια ώρα...

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΜΕ ΤΟ ΠΟΛΥΧΡΩΜΟ ΣΚΟΥΤΕΡ

Κορίτσι με το πολύχρωμο σκούτερ, το χαμόγελό σου

μου έφτιαξε την ημέρα. Να κατηφορίζεις πιο συχνά τις καθέτους της Πατησίων, κάνεις τα πρωινά πιο αισιόδοξα.

ΤΟ ΚΑΠΕΛΟ ΣΟΥ ΗΤΑΝ ΟΛΑ ΤΑ ΛΕΦΤΑ!

Σε είδα στο πλοίο από Αγκίστρι προς Αίγινα με το πιο cozy καπέλο ever!!! Είμαι το κορίτσι με τα κόκκινα γυαλιά που δεν τόλμησε να σου το πει! Αν σου έκανα την ίδια εντύπωση που μου έκανες κι εσύ, τα λέμε!

ΨΩΝΙΖΕΣ

Ψώνιζες σε μεγάλο σουπερ μάρκετ στο Ίλιον Τετάρτη απόγευμα. Μαύρα πολύ μακριά μαλλιά, λευκό παντελόνι, σκουλαρίκι στη μύτη. Μου έφτιαξες το απόγευμά!

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗ ΦΟΥΣΤΑ ΣΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΟΠΑΚΙ ΣΤΟ ΖΕΥΓΟΛΑΤΙΟ

Κυριακή πρωί στη ΣΕΑ Ζευγολατιού. Ανεβαίναμε και οι δύο προς Αθήνα. Ήσουν με τη μητέρα σου σε ένα μπλε Ford. Προσπαθούσες με κάθε τρόπο να κερδίσεις χρόνο για να έχουμε οπτική επαφή και να, σε θαύμαζα. Είμαι ο τύπος με το άσπρο σκυλάκι. Το λαμπραντόρ. Θέλω τόσο να σε ξαναδώ. Είσαι πραγματικά ένας άγγελος με κατάξανθα μαλλιά και την πιο όμορφη αύρα που έχω νιώσει.

ΟΚ MARKET, ΤΣΑΚΑΛΩΦ

Δουλεύεις στο Ok market. Μ'αρέσεις πολύ όμως! Θα έρχομαι πιο συχνά...

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΥ, ΤΗΝΟΣ

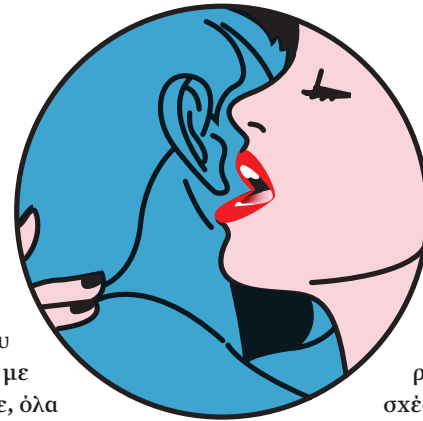
Ήσουν με μια φίλη σου κι εγώ με έναν φίλο μου. Κάποια στιγμή χορέψαμε και μαζί. Την επόμενη μέρα κάτσατε στο ίδιο τραπέζι με εμάς στο Κροκ Μεσιέ. Με ρώτησες τι έχουμε πάρει και σου πρότεινα τα milk breads. Θα ήθελα να σε ξαναδώ...

BLUE STAR 2

Ήσουν Αμοργό με mixed παρέα. Σε είδα πρώτη φορά στο Τρανζιστοράκι, μετά σε πέτυχα και Τζιτζίκι κάποια άλλη μέρα. Γυρνάγαμε την ίδια μέρα, οριακά στο πλοίο σε έψαχνα παντού με τη φίλη μου, μέχρι που στο τέλος περιμένοντας για το garage 5, κάναμε τρελό eye contact.

Μίλα μου Βρώμια - RELOADED

Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Αχ, μανεκέν μου αχ!

Αυτό που θα σου πω δεν το χωράει ανθρώπινος νους! Πήγαμε διακοπές σε ένα νησί των Κυκλάδων, με το αγόρι μου πήγα, βασικά πλέον με τον πρώην. Φτάνουμε, όλα καλά στην αρχή, μετά από μερικές ώρες αυτός ήταν συνέχεια στα τηλέφωνα, μηνύματα, κλήσεις και τέτοια. Τον ρώτησα και μου απάντησε ότι ήταν από τη δουλειά του, εγώ -αφελής εντελώς- το πίστεψα. Νυχτώνει, λοιπόν, και αυτός και καλά πήγε να πάρει παγωτά από το περίπτερο... έκανε μισή ώρα και βάλε. Γενικά, μου τα έκανε κάτι τέτοια, αργούσε όπου κι αν πήγαινε. Τα δύο πρώτα βράδια είχα την εντύπωση ότι σπκωνόταν από το κρεβάτι και έβγαινε από το δωμάτιο, αλλά μέσα στον ύπνο μου (κοιμάμαι και βαριά) δεν έδινα και πολλή σημασία. Τον ρώτησα το επόμενο πρωί και μου είπε «στον ύπνο σου θα το είδες», φανερά ανήσυχος. Το επόμενο βράδυ, στήνω καρτέρι. Έκανα πως κοιμόμουν και λίγο μετά τις 11 σπκώνεται και για κάποιον λόγο ανεβαίνει τη σκάλα των ενοικιαζόμενων που μέναμε, και μπαίνει μέσα σε ένα δωμάτιο. Εν ολίγοις, είτε το πιστεύεις είτε όχι, ήρθε και η αδερφή του μαζί μας διακοπές, που δεν την κωνεύω καθόλου και με την οποία έχουμε μαλώσει ουκ ολίγες φορές, γιατί παντού μας φορτωνόταν. Εκείνο το βράδυ μας άκουσαν οι πάντες... Το κακό είναι ότι συνεχίζει να μου ζητάει συγγνώμη και προσπαθεί ακόμα να τα βρούμε. Πες μου τι να κάνω...

Έχω μείνει speechless! Γιατί, βρε κορίτσια, είστε στα μαχαίρια και εκείνος στη μέση; Καταλαβαίνω ότι χρειάζεται να βρει τις ισορροπίες του και να βάλει τα όριά του, αλλά αν σε ενδιαφέρει ο άνθρωπος, καλό θα ήταν να κάτσατε με την αδερφή του να κάνετε μία ειλικρινή συζήτηση και να καταλάβετε η μία την άλλη. Δεν σας αξίζει να ζείτε έτσι, πόσω δε μάλλον να χαρμίζετε με φωνές και τσακωμούς τις διακοπές σας. Μονιάστε, παρακαλώ. Τι έχετε να χωρίσετε; Άλλο η αδερφική σχέση και αγάπη και άλλο η ερωτική. Υπάρχει χώρος για όλες.

Καλό μας αποκαλόκαιρο θα πω εγώ και θα σου πω για ένα κρας για το οποίο έχω ακόμα ανάμεικτα συναισθήματα. Ήμουν με ένα παιδί από τον Μάιο και εί-

χαμε εξ αρχής συμφωνήσει να έχουμε open relationship. Κολλήσαμε αρκετά στην πορεία και αυτό που είχαμε πλέον έμοιαζε περισσότερο με κανονική σχέση. Τον Αύγουστο του πρότεινα να έρθει 3 μέρες στο χωριό μου (σημειωτέον ήταν και οι δικοί μου εκεί) και εκείνος, ενώ στην αρχή είπε ότι θα έρθει, εξαφανίστηκε. Τζάμπα τον περίμενα. Όταν λέμε εξαφανίστηκε, ούτε τηλέφωνο, ούτε στα social μου απάντησε, ούτε πουθενά. Τόσο κλάμα έχω να ρίξω από τον πρώτο μου έρωτα. Πριν μια εβδομάδα, μου έστειλε να βρεθούμε στην Αθήνα. Θέλω να τον δω, αλλά δεν ξέρω τι να κάνω έτσι που μου φέρθηκε.

Γεια σου φίλη! Κοίταξε να δεις, ωραίο το crash, ωραίοι οι έρωτες, αλλά εδώ, μιλάμε, έφαγες το αληθινό το ghosting! Δεν νομίζω ότι εγώ θα συνέχιζα μια τέτοια ανασφαλή περιπέτεια, κυρίως γιατί πιστεύω πως θα στο ξανακάνει ο εν λόγω τύπος και δεν είμαστε για περισσότερο πόνο μες στο καταχείμωνο. Αρκετά έκλαψες. Πάμε παρακάτω!

Τζένη μου, τι κάνεις; Εμένα αυτό που με απασχολεί είναι ότι, από τη στιγμή που επέστρεψα από τις διακοπές μου, δεν θέλω να μω με τίποτα σε πρόγραμμα. ΒΑΡΙΑΜΑΙ. Βαριέμαι να γραφτώ γυμναστήριο, βαριέμαι να πάω στο γραφείο, βαριέμαι τα πάντα και τους πάντες. Ειλικρινά, σκέφτομαι σοβαρά το ενδεχόμενο να τους παρατήσω όλους και να γυρίσω πίσω στο νησάκι μου το καλό. Όλα μου φαντάζουν βουνό εδώ. Η κίνηση, η ατμόσφαιρα, η αγένεια, όλα. Please, βοήθεια!

Κοίταξε, φίλη μου, δώσε λίγο χρόνο στον εαυτό σου να εγκλιματιστείς. Αλλωστε, ο Σεπτέμβριος από μόνος του είναι μήνας προσαρμογής. Δεν χρειάζεται να έχεις ενέργεια και όρεξη να τα ξεκινήσεις όλα μαζί. Σιγά σιγά και όπως σου βγαίνει. Με τον καιρό πιστεύω θα βρεις και πάλι τους ρυθμούς σου. Βάλε και καμιά εκδρομούλα στο πρόγραμμα κοντά στη φύση. Αν δεις μετά από λίγους μήνες ότι ακόμα δεν την παλεύεις, μπορείς να καταστρώσεις αργά και σταθερά το πλάνο σου για να μετοικήσεις στο νησάκι σου το καλό, πράγμα που σου το εύχομαι, αν το θες με την καρδιά σου!

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Κριέ μου! Άγχος, άγχος και πάλι άγχος πρόκειται να στολίσει την εβδομάδα σου! Ταυτόχρονα όλοι θα έχουν απαιτήσεις. Τα απρόοπτα που θα σε βάλουν στην πρίζα, πού τα πας; Αν κινηθείς έξυπνα, μεθοδικά και πάνω απ' όλα με σωστή συμπεριφορά θα καταφέρεις να ανταπεξέλθεις στο δύσκολο πνεύμα των ημερών. Στα ερωτικά σου πάντως υπάρχει ένα θετικό vibe. Αν είσαι ελεύθερος, πρόκειται να γνωρίσεις κάποιο άτομο εντελώς έξω από τα νερά σου - κάτι που θα σου εξάψει όχι μόνο το ενδιαφέρον, αλλά και τη φαντασία. Αν είσαι δεσμευμένος, μπορείς τώρα να προσεγγίσεις όποια κατάσταση σας απασχολεί με τον σύντροφο με περισσότερη κατανόηση και διπλωματία.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Ταύρε μου! Ο Άρης από τον Καρκίνο σε κάνει να θες να ξεκαθαρίσεις κάποια πράγματα, κοινώς να πάρεις πολλές αποφάσεις. Καλό θα ήταν να μην εναντιώνεσαι στο κάθε τι, αντιθέτως go with the flow που λέμε. Αν κάποιος είναι πρόθυμος να μοιραστεί πληροφορίες μαζί σου, κοίτα να είσαι όλος αυτιά. Στα αισθηματικά, επειδή επικρατεί ένα κλίμα αυτοπεποίθησης για σένα, αν είσαι ελεύθερος, μαγνητίζεις τους άλλους προσελκύνοντας άφθονα γκομενάκια. Αν είσαι δεσμευμένος, καταφέρνεις να εκφραστείς πολύ πιο ξεκάθαρα στον σύντροφό σου, κάτι που επηρεάζει το μεταξύ σας πολύ ευχάριστα, κοινώς ανάβουν τα αίματα στη σχέση.

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Διδυμάκι! Ο περίγυρος και η δουλειά σου, τι ζόρι τραβάνε; Δεν θέλουν να σε αφήσουν σε ψυχία, καθώς όλο και κάτι στραβώνει σε αυτούς τους τομείς. Στα καλά νέα, ό,τι σε ζορίζει επαγγελματικά είναι προσωρινό και έρχονται καλύτερες μέρες. Γενικά μην αφήνεις κάτι που μπορείς να κάνεις εσύ, να το κάνει κάποιος άλλος, καθώς θα βγεις ζημιωμένος. Στα γκομενικά, υπάρχει μια κάποια εύνοια. Αν είσαι ελεύθερος, υπάρχει σοβαρή πιθανότητα να γνωρίσεις κάποιο άτομο εντελώς εκτός των συνηθισμένων σου standards, κι ενώ στην αρχή μπορεί να μαγκώσεις, αν δώσεις την ευκαιρία ίσως δεις πως κάτι λέει τελικά. Αν είσαι σε σχέση, η επικοινωνία είναι το παν!

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Καρκινάκι! Γενικώς αυτές τις μέρες θα υπάρξουν είτε κάποια απρόοπτα, είτε πολύ αυξημένες απαιτήσεις από παντού που θα σε απορρυθμίσουν πλήρως. Θα σου πρότεινα να μην ακούς τι λέει ο καθένας, αντιθέτως άκου το ένστικτό σου, για να μην μπερδεύεσαι και χάνεις χρόνο άσκοπα. Στα ερωτικά σου, θέλεις οπωσδήποτε να ξεκαθαρίσεις καταστάσεις. Αν είσαι δεσμευμένος, θέλεις άμεσα απαντήσεις σε αυτά που σε απασχολούν, αλλά έτσι όπως το πας μάλλον θα χάσεις (την υπομονή σου, το ταίρι σου;). Αν είσαι ελεύθερος, ψάχνεσαι... δεν μπορώ να πω - μην παρεξηγήσεις μετά που σε λένε Ματίνα Μανταρινάκη.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Λιονταράκι μου! Πώς να στο πω ήρεμα αυτό τώρα; Ο Άρης στον Καρκίνο σου φέρνει μπελάδες, κυρίως σχετικούς με το φιλικό σου περιβάλλον. Δεν θα σου λείψουν οι καβγάδες. Στα καλά νέα όμως, θα σταθείς τυχερός και θα μπορέσεις να βάλεις μπροστά σχέδια ή να κλείσεις συμφωνίες και συμφέροντα deals στο επαγγελματικό κομμάτι. Στα γκομενικά σου τώρα, υπάρχει ένα πολύ όμορφο κλίμα, είτε ανήκεις στους δεσμευμένους είτε όχι. Μπορείς τώρα να αφηθείς και να ευχαριστηθείς ρομαντικές στιγμές, καθώς η Αφροδίτη σου δίνει μια extra γοητεία. Επαγγελματικά, προετοιμάζεσαι για νέα και μεγάλα πράγματα.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Παρθένε μου! Ετοιμάσου για κάποια mood swings, καθώς θα μάθεις πράγματα σχετικά με κάποια προσωπικά σου ζητήματα. Τώρα κάποιος απλώς θα προσομοιωθεί; Ίσως κάποιος να ξέρει κάτι που εσύ αγνοείς; Το μόνο σίγουρο είναι πως εσύ πρέπει να μείνεις ψύχραιμος και να μη γίνεις καθόλου επικριτικός. Στα αισθηματικά, υπάρχει κάποια τύχη μπορώ να πω. Αν ανήκεις στους ελεύθερους, δεν είναι κακό να κάνεις την πρώτη κίνηση για να προσεγγίσεις το γκομενάκι που σε ενδιαφέρει, το ξέρεις έτσι; Αν ανήκεις στους δεσμευμένους, δεν είναι κακό να οργανώσεις και καμία ρομαντική έκπληξη στο ταίρι σου.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Ζυγέ μου! Πολλή σύγχυση θα υπάρξει και το θέμα είναι πως πηγάζει από εσένα. Από τη μια, η Αφροδίτη βάζει σε πρώτο πλάνο τις σχέσεις σου, είτε φιλικές, είτε ερωτικές. Από την άλλη, ο Άρης επηρεάζει το σπίντι ή την οικογένεια. Κοινώς, τρέχα γύρευε η φασούλα. Σαν συμβουλή θα σου πω να μην ξεδώσεις κάνοντας περιττά έξοδα! Στα αισθηματικά, αν είσαι ελεύθερος, έχεις τα φόντα να προσελκύσεις όποιον θες, καθώς η γοητεία σου δεν κρύβεται. Αν δεν είσαι ελεύθερος, ο Δίας σε οπλίζει με αυτοπεποίθηση και εκφράζεσαι στον σύντροφό σου με τον καλύτερο τρόπο, κάτι που σας φέρνει πολύ κοντά. Επαγγελματικά, εντυπωσιάζεις με τις ικανότητες και τις ιδέες σου.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Σκορπιέ μου! Ναι μεν θα υπάρξει ένταση στην ατμόσφαιρα αυτές τις μέρες, αλλά θα βρεις σωστούς τρόπους να επικοινωνήσεις με τους γύρω σου, άρα αυτή την ένταση θα την περάσεις κάτω από το χαλάκι που λέμε. Ο Άρης από τον Καρκίνο σου λέει να οπλιστείς με δύναμη, να βγεις από το καβούκι σου και να ξεπεράσεις οτιδήποτε σε φόβιζε ή σε φιλομάγκωνε. Επειδή κάτι στράβωσε στο παρελθόν, δεν σημαίνει πως θα παραμείνει και στραβό. Στα ερωτικά σου, αν είσαι ελεύθερος, υποκύπτεις σε κρυφά πάθη. Αν δεν είσαι ελεύθερος και υπήρχε μια τεταμένη ατμόσφαιρα το προηγούμενο διάστημα, θα νιώσεις πως ήρθε η ώρα να σπκώσεις το σημαϊκό της ανακακής.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Τοξοτάκι! Η δεύτερη εβδομάδα του μήνα σου δείχνει λίγο πως θα κινηθεί γενικότερα ο Σεπτέμβρης. Από τη μια, θα υπάρχουν τα άτομα και οι καταστάσεις που θα σε πιέζουν. Από την άλλη, θα υπάρχει και μια σχετική εύνοια προς το πρόσωπό σου. Να έχεις στον νου σου πως ό,τι και να πάει ανορθόδοξα, έχεις τα μέσα να το φέρεις στα μέτρα σου. Στα γκομενικά, αν είσαι ελεύθερος, μπορεί μέσα από τυχαίες συναντήσεις ή απρόοπτα σκηνικά να κάνεις κάποιες όμορφες γνωριμίες. Τα νέα άτομα που θα γνωρίσεις πρόκειται να παίξουν σημαντικό ρόλο στο επόμενο διάστημα. Αν είσαι δεσμευμένος, μπορείς να έρθεις πιο κοντά με το ταίρι σου και να πάτε τη σχέση σας ένα βήμα παραπέρα.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αιγοκεράκι μου! Τα προσωπικά και τα επαγγελματικά σου αποτελούν κόκκινο πανί για σένα, καθώς έχουν την τάση να μεταβάλλονται και αναγκαστικά κι εσύ πρέπει διαρκώς να αναπροσαρμόζεσαι. Αυτό δεν είναι απαραίτητα κακό, καθώς θα δεις πως ακόμα και υπό αυτές τις συνθήκες μπορείς να φανείς ικανός, αποτελεσματικός και συνεπής σε ό,τι σου ζητηθεί. Στα ερωτικά, αν είσαι αδέσμευτος, δεν αποκλείεται να ρίξεις κάποιο γκομενάκι που θα σε τονώσει στο τέρμα και θα έχει προοπτικές εξέλιξης. Αν είσαι ήδη δεσμευμένος, θα δεις πως το ταίρι σου καταβάλλει προσπάθειες βελτίωσης του μεταξύ σας, κάτι που θα ανανεώσει πολύ τη σχέση σας.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Φίλε Υδροχόε! Οι τομείς: οικογένεια, οικονομικά και ερωτικά πρόκειται να σε απασχολήσουν πάρα πολύ αυτήν την εβδομάδα. Θα ήθελα να το δεις σαν δώρο που στόχο έχει να σου δείξει πόσο ικανός είσαι να ανταπεξέλθεις. Αν βρεθεί κάποιος από το περιβάλλον σου που φιλοτραβάει το σκοινί, εσύ δείξε υπομονή και μην τα κάνεις όλα π@@να. Στα αισθηματικά, αν είσαι ελεύθερος, πρόκειται να ζήσεις κάποιες εμπειρίες που θα σε γεμίσουν, αλλά θα σου δείξουν και πώς πρέπει να προχωρήσεις με το άτομο που θα συναναστραφείς. Αν δεν είσαι ελεύθερος, ξαναβάλλεις την περιπέτεια στη σχέση σου μέσω κοινών δραστηριοτήτων ή δοκιμάζοντας νέα πράγματα.

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Ψαράκι! Καταλαβαίνω πως έχεις κουραστεί με το να είσαι πάντα στην τσίτα και έτοιμος να αντιμετωπίσεις οτιδήποτε χρειαστεί. Πρέπει, όμως, να καταλάβεις πως η εξέλιξη των γεγονότων θα κριθεί από τον τρόπο που ανταποκρίνεται εσύ και μόνο. Οπότε προσπάθησε να είσαι υπομονετικός και μη βιάζεσαι να βγάλεις συμπεράσματα ή να αλλάξεις πράγματα που μπορεί να μην χρειάζεται να αλλάξουν καν στην τελική. Στα ερωτικά, αν είσαι ελεύθερος, νιώθεις ικανοποιημένος από τα τόσα γκομενάκια που γνωρίζεις, και καλά κάνεις. Αν είσαι σε σχέση, θα νιώσεις την υποστήριξη του συντρόφου σου κι αυτό θα σε ανακουφίσει αρκετά.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΘΑΥΜΑΤΑ
ΜΕ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΕΦΙ
& ΦΡΟΝΤΙΔΑ

vitex.gr

**Για κάθε
μας βήμα
προς τα
μπροστά**

**και
ένα βήμα
μαζί με την
κοινωνία**

ΕΔΩ
στην Πράξη

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ PHILIP MORRIS INTERNATIONAL

#prostokalytero

SCAN ME